

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
Wydział Badań i Analiz

KUJAWSKO-POMORSKI RYNEK PRACY W ROKU 2019

TORUŃ, KWIECIEŃ 2020 ROKU

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

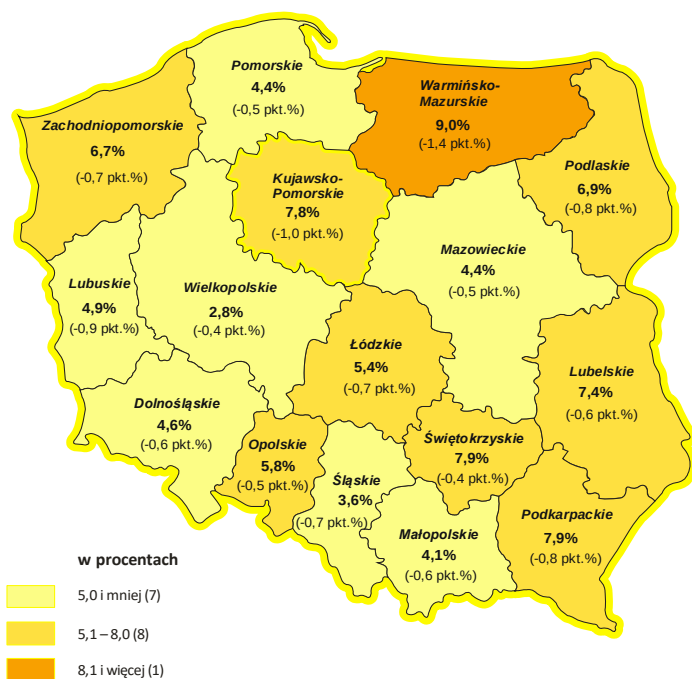
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
SZOSA CHEŁMIŃSKA 30/32, 87-100 TORUŃ
<http://wuptorun.praca.gov.pl/>
[email: wup@wup.torun.pl](mailto:wup@wup.torun.pl)

Wstęp	7
Najważniejsze cechy kujawsko-pomorskiego rynku pracy w 2019 roku	9
1. Kujawsko-pomorski rynek pracy	14
1.1. Charakterystyka regionalnego rynku pracy	14
1.2. Czynniki wpływające na regionalny rynek pracy	20
2. Bezrobocie rejestrowane w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku	22
2.1. Nowe rejestracje (napływ) i wyłączenia (odpływ) bezrobotnych	22
2.2. Bezrobotni w końcu grudnia 2019 roku	25
2.2.1. Najliczniejsze kategorie wśród bezrobotnych	27
2.2.2. Bezrobotni według cech społeczno-demograficznych	29
2.2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	32
2.2.4. Bezrobotni według zawodów i specjalności	32
3. Aktywizacja bezrobotnych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy	34
3.1. Podjęcia pracy	35
3.2. Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	40
3.2.1. Staż	42
3.2.2. Szkolenie bezrobotnych	42
3.2.3. Przygotowanie zawodowe dorosłych	43
3.2.4. Prace społecznie użyteczne	43
3.2.5. Indywidualne plany działania (IPD)	44
3.3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	45
3.3.1. Wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej	48
3.3.2. Wolne miejsca aktywizacji zawodowej	50
4. Charakterystyka i aktywizacja wybranych grup bezrobotnych	52
4.1. Bezrobotne kobiety	52
4.1.1. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	59
4.2. Bezrobocie na wsi	61
4.2.1. Bezrobotni zamieszkali na wsi, posiadający gospodarstwo rolne	67
4.3. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	68
4.4. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	72
4.5. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	74
4.6. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	76
4.7. Bezrobotni z prawem do zasiłku	78
4.8. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	79
4.8.1. Bezrobotni długotrwale	81
4.8.2. Bezrobotni do 30 roku życia	87
4.8.3. Bezrobotni do 25 roku życia	93
4.8.4. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	99
4.8.5. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	104
4.8.6. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	107
4.8.7. Bezrobotni niepełnosprawni	108
4.8.8. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	114
5. Poszukujący pracy	115

6.	Współtworzenie i realizacja polityki rynku pracy	118
6.1.	Uwarunkowania prawne	118
6.2.	Obsługa instytucjonalna	128
6.3.	Sejmik i zarząd województwa kujawsko-pomorskiego	129
6.3.1.	Kryteria ustalania kwot środków funduszu pracy	129
6.3.2.	Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodych pracowników może być dokonywana refundacja	130
6.3.3.	Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia	131
6.3.4.	Informacje przekazywane na sejmik i zarząd województwa kujawsko-pomorskiego	132
6.4.	Wojewódzka rada rynku pracy	132
7.	Podział i wykorzystanie funduszu pracy i europejskiego funduszu społecznego	134
7.1.	Środki funduszu pracy i europejskiego funduszu społecznego przyznane w 2019 roku	135
7.2.	Dodatkowe środki funduszu pracy z rezerwy ministra rodziny, pracy i polityki społecznej	136
7.3.	Krajowy fundusz szkoleniowy	137
7.4.	Wydatki funduszu pracy	138
8.	Realizacja programów operacyjnych związanych z rynkiem pracy	140
8.1.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)	141
8.1.1.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Działanie 1.1), Wsparcie udzielane z europejskiego funduszu społecznego (Poddziałanie 1.1.1)	141
8.1.2.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Działanie 1.1), Wsparcie udzielane z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.1.2)	142
8.1.3.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe (Działanie 1.2), Wsparcie udzielane z europejskiego funduszu społecznego (Poddziałanie 1.2.1)	143
8.1.4.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe (Działanie 1.2), Wsparcie udzielane z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.2.2)	144
8.1.5.	Pomoc techniczna w ramach PO WER	144
8.2.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	145
8.2.1.	Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (Działanie 8.1)	145
8.2.2.	Wspieranie aktywności zawodowej w regionie (Działania 8.2.), Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia (Poddziałanie 8.2.1)	146
8.2.3.	Wspieranie aktywności zawodowej w regionie (Działania 8.2.), Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (Poddziałanie 8.2.2)	146
8.2.4.	Wsparcie outplacementowe (Poddziałanie 8.5.2)	147
8.2.5.	Pomoc techniczna w ramach RPO WK-P	148
8.3.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki	148
8.4.	Kontrole projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych związanych z rynkiem pracy	149
9.	Inne programy rynku pracy realizowane przez WUP w Toruniu	150
9.1.	Zagraniczne i krajowe pośrednictwo pracy	150

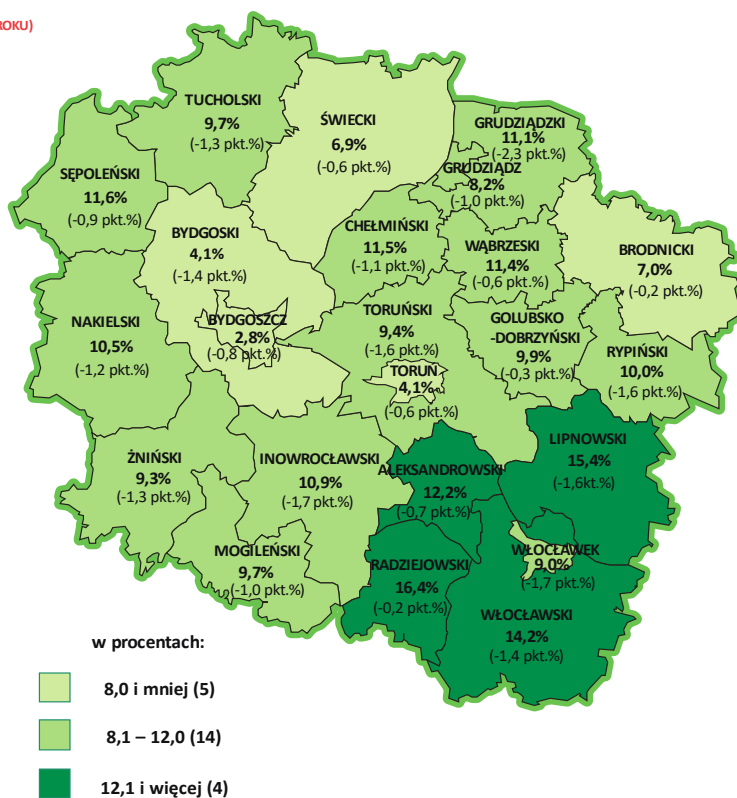
9.1.1.	Eures – europejskie służby zatrudnienia	150
9.1.2.	Zatrudnianie obywateli polskich za granicą w ramach umów i porozumień	151
9.1.3.	Krajowe pośrednictwo pracy – działania ponadpowiatowe	152
9.2.	Agencje zatrudnienia	154
9.3.	Zatrudnienie cudzoziemców na podstawie oświadczeń o powierzeniu pracy oraz zezwoleń na pracę sezonową	155
9.4.	Fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych.....	158
9.5.	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	159
10.	Badania rynku pracy oraz współpraca z partnerami	161
10.1.	Analizy i badania rynku pracy	161
10.1.1.	Barometr zawodów	162
10.1.2.	Plany zawodowe studentów ostatnich lat szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim.....	165
10.1.3.	Najbardziej poszukiwani specjaliści oraz zapotrzebowanie na szkolenia dla specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim	167
10.1.4.	Stopa bezrobocia rejestrowanego a stopa według bael	168
10.1.5.	Analiza sytuacji na rynku pracy w branży zawodów opiekuńczych w województwie kujawsko-pomorskim.....	169
10.1.6.	Analiza sytuacji branży it na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim	170
10.2.	Poradnictwo zawodowe – usługi realizowane przez centrum informacji i planowania kariery zawodowej.....	171
10.3.	Działania informacyjno-promocyjne w ramach wdrażanych programów operacyjnych	174
10.3.1.	Działania informacyjno-promocyjne w ramach PO WER	175
10.3.2.	Działania informacyjno-promocyjne w ramach RPO WK-P	175
10.4.	Konkursy dotyczące problematyki rynku pracy.....	176
10.4.1.	Konkurs dla uczniów „Mój wymarzony zawód”	176
10.4.2.	Konkurs dla szkół zawodowych	177
	Aneks statystyczny.....	178

STOPA BEZROBOCIA W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W GRUDNIU 2019 ROKU

Polska: 5,2% (-0,6 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2018 ROKU)

Polska: 5,2% (-0,6 pkt.%)

Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 7,8% (-1,0 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2018 ROKU)

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.

Opracowanie pt. „**Kujawsko-pomorski rynek pracy w roku 2019**” charakteryzuje najważniejsze cechy wojewódzkiego rynku pracy oraz przedstawia dynamikę zmian dokonujących się w tej dziedzinie. Analiza zawiera także informacje o realizacji programów Samorządu Województwa zmierzających do poprawy sytuacji na lokalnych rynkach pracy.

W zakresie informacji o strukturze i aktywizacji bezrobotnych wykorzystano dane ze sprawozdawczości sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy w ramach realizacji Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Wykorzystano również informacje przygotowane przez odpowiednie wydziały WUP w Toruniu.

Opracowanie zawiera część opisową oraz zestawienie danych w ujęciu tabelarycznym. Źródłem wszystkich tabel i wykresów w części tabelarycznej są: *MRPiPS-01 Sprawozdanie o rynku pracy*, *MRPiPS-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy* oraz zestawienia własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Tablice i wykresy zostały przygotowane metodą komputerowych zestawień i agregacji danych. Ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, dane mogą nie sumować się do 100%.

ADMITTANCE

The publication “**Kujawsko-pomorski labour market in 2019**” characterises major factors of regional labour market and shows a dynamic of changes achieving in this field. The analysis contains also information about realisation programmes of voivodship self – government tending to improve a situation on the local labour markets.

In range of information about structure and activation unemployed were used data from Powiat Labour Offices’ reports done within realisation decree of the Council of Ministers concern statistic research of public statistics on year 2019. Also information prepared by relevant departments of Voivodship Labour Office in Torun (WUP) was used.

The publication contains written parts and combination of data in tables. The source of all tables and graphs in tables are: *MRPiPS-01 Report of labour market*, *MRPiPS-02 Report of incomes and expenditures from Labour Fund* and Voivodship’s Labour Office in Toruń own data.

Tables and diagrams were made by computer’s combinations and adding of data. With regard for adaptation computer calculation data can’t be added to 100 per cent.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim

Wskaźnik	Polska	Kujawsko-pomorskie	
		wartość	% w kraju/ różnica (w p.p.)*
Ludność - stan w dniu 31.12.2018 r.			
Liczba mieszkańców	38 411 148	2 077 775	5,4%
Udział osób zamieszkałych na wsi	39,9%	40,9%	1,0
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym	18,1%	18,0%	-0,1
Udział osób w wieku produkcyjnym	60,6%	60,9%	0,3
Udział osób w wieku poprodukcyjnym	21,4%	21,0%	-0,4
Aktywność ekonomiczna - IV kwartał 2019 r.			
Współczynnik aktywności zawodowej (osoby w wieku 15 lat i więcej)	56,0%	54,5%	-1,5
Wskaźnik zatrudnienia ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej)	54,4%	52,5%	-1,9
kobiety	46,1%	43,4%	-2,7
mężczyźni	63,5%	62,5%	-1,0
Zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw - 2019 r. (dane średnioroczne)			
Przeciętne zatrudnienie	6 395 285	267 873	4,2%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	5 169,06	4 503,13	87,1%
Podmioty gospodarcze			
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31.12.2019 r.)	4 509 916	203 548	4,5%
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (stan w dniu 31.12.2019 r.)	71,3%	73,8%	2,5
Liczba podmiotów na 10 tys. mieszkańców (2018 r.)	1136	951	x
Bezrobocie rejestrowane - stan w dniu 31.12.2019 r.			
Stopa bezrobocia	5,2%	7,8%	2,6
Liczba bezrobotnych	866 374	64 060	7,4%
Udział w ogóle bezrobotnych			
kobiety	55,3%	60,2%	4,9
zamieszkali na wsi	46,8%	48,4%	1,6
długotrwale bezrobotni	49,9%	55,4%	5,5
osoby bez wykształcenia średniego	52,0%	60,0%	8,0
do 30 roku życia	25,7%	26,0%	0,3
do 25 roku życia	12,3%	12,5%	0,2
powyżej 50 roku życia	27,2%	25,5%	-1,7
niepełnosprawni	6,6%	4,5%	-2,1

* dla danych liczbowych udział w Polsce wyrażony w %, dla danych % różnica do Polski w punktach procentowych.

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

1. W 2019 roku widoczna była dalsza **poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. W skali roku w **sektorze przedsiębiorstw** odnotowano **wzrost**: przeciętnego zatrudnienia (o 2,7%, tak samo jak w kraju) oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 8,9%, w kraju wzrost o 6,5%), które w kwocie 4503,13 zł stanowiło 87,1% średniego wynagrodzenia w kraju. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON zwiększyła się o 3,0% (w kraju wzrost o 3,3%). **Wskaźnik zatrudnienia** w końcu 2019 roku wyniósł w województwie 52,5% – o 0,5 p. proc. więcej niż w 2018 roku, ale o 1,9 p. proc. mniej niż w Polsce. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** dla województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła w grudniu 2019 roku **7,8%**. W ciągu roku wskaźnik ten zmniejszył się o 1,0 p. proc. (w tym samym czasie w Polsce spadek o 0,6 p. proc.).
2. **Utrzymuje się duże zróżnicowanie w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami województwa**. Stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej występowała w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,8%) i Toruniu (4,1%) oraz w powiatach: bydgoskim (4,1%), świeckim (6,9%) i brodnickim (7,0%). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów zlokalizowanych w południowo-wschodniej części województwa: włocławskiego (14,2%), lipnowskiego (15,4%) oraz radziejowskiego (16,4%). Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 64 060 bezrobotnych**. W odniesieniu do końca grudnia 2018 roku **liczba bezrobotnych** w województwie **zmniejszyła się o 11,8%, czyli 8595 osób** (w Polsce w tym czasie spadek wyniósł 10,6%).
3. **Najważniejsze zmiany** zachodzące w województwie kujawsko-pomorskim **w zakresie bezrobocia rejestrowanego w 2019 roku**:
 - **utrzymuje się niekorzystna struktura bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu grudnia 2019 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (60,2% ogółu), wśród których 37,0% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa bezrobotnych to osoby długotrwale bezrobotne (55,4%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (60,0%). Kwalifikacji zawodowych nie miało 36,8% zarejestrowanych. W ciągu roku spadek liczebności odnotowano w większości kategorii bezrobotnych, najbardziej widoczny był on wśród długotrwale bezrobotnych – 15,6% oraz bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 15,1%. Po raz pierwszy, powyżej średniej dla ogółu bezrobotnych (11,8%), zmniejszyła się też liczba bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, a także kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka;
 - **spadła liczba nowych rejestracji bezrobotnych** (o 11,3% mniej niż w roku poprzednim) i równocześnie (o 10,8%) **zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji**; w 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowało się 103 578 bezrobotnych, a z rejestrów wyłączono 112 173 osoby;

- **spadła liczba bezrobotnych, którzy rozpoczęli zatrudnienie: pracę podjęło ogółem 55 621 bezrobotnych, o 15,4% mniej niż w roku poprzednim:** zatrudnienie subsydiowane podjęły 10 042 osoby (o 27,1% mniej), natomiast liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane – 45 579 osób – zmniejszyła się o 12,3%. Podjęcie pracy było powodem wyłączenia z ewidencji 49,6% bezrobotnych (o 2,7 p. proc. mniej niż rok wcześniej);
 - **pozazatrudnieniowe formy aktywizacji**, do których zalicza się szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych, **rozpoczęło w 2019 roku 13 745 bezrobotnych** (o 12,2% mniej);
 - łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach pozazatrudnieniowych form pomocy i zatrudnienia subsydiowanego **zaktywizowały 23 787 osób bezrobotnych**. Było to o 5631 osób (19,1%) mniej niż w 2018 roku. **Wskaźnik aktywizacji wyniósł 23,0%** (rok wcześniej 25,2%). Najpopularniejszą formą pomocy były staże, które w 2019 roku rozpoczęło 8722 bezrobotnych (1,5% mniej niż w 2018 roku) oraz szkolenia (2832 osoby, 29,6% mniej). Jako zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowane były roboty publiczne (2781 bezrobotnych – 38,2% mniej niż w 2018 roku);
 - **o 16,5% zmniejszyła się liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, których zgłoszono łącznie 75 039**. Spadek ten dotyczył zarówno wolnych miejsc pracy (18,0%) jak i miejsc aktywizacji zawodowej (7,9%). Tendencja ta miała charakter ogólnokrajowy, gdzie w ciągu roku liczba dostępnych miejsc zmniejszyła się o 13,0%.
 - **spadła liczba pracowników przewidzianych do zwolnienia (482 osoby**, wobec 894 w roku 2018); napływ osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy do rejestrów bezrobotnych pozostał na podobnym poziomie i wyniósł 3409 osób (0,9% mniej); w końcu 2019 roku osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w liczbie 2129 osób, stanowiły 3,3% ogółu bezrobotnych (w 2018 roku – 3,3%).
4. W 2019 roku **na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko-pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 178 133,9 tys. zł** (o 36,0% mniej niż w roku 2018). W kwocie tej: 57,3% stanowiły środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w ramach PO WER i RPO WK-P, 28,4% środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów, 7,3% dodatkowe środki z Rezerwy Ministra, a 7,0% to środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
 5. **Wydatki ogółem Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku zmniejszyły się w odniesieniu do roku poprzedniego o 23,6% i wyniosły 324 204,5 tys. zł.** Wydatki **na programy na rzecz promocji i zatrudnienia to 171 889,1 tys. zł**, co stanowiło 53,0%. W strukturze wydatków na programy aktywne największy udział miały staże – 30,6% oraz dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej –18,9%.
 6. W 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **wydano 111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę w regionie**. Wojewoda

Kujawsko-Pomorski wydał 42 600 zezwoleń na pracę, a powiatowe urzędy pracy zanotowały 67 527 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom oraz 1076 pozwoleń na pracę sezonową. W porównaniu z 2018 rokiem wydano o 15 876 (16,7%) dokumentów więcej. Przy czym, wzrost ten dotyczył wyłącznie pozwoleń wydawanych przez Wojewodę – 16 918 (65,9%) pozwoleń więcej.

7. W 2019 roku **WUP w Toruniu na podstawie zawartych porozumień pełnił funkcję:**
 - **Instytucji Pośredniczącej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój** odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w zakresie realizacji Osi Priorytetowej I – *Osoby młode na rynku pracy* (Działanie 1.1, Działanie 1.2);
 - **Instytucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020** w zakresie realizacji Osi Priorytetowej 8 – *Aktywni na rynku pracy* (Działanie 8.1, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.5.2);
 - **Instytucji Wdrażającej** odpowiedzialnej za wdrażanie zadań powierzonych w ramach Priorytetu VI **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Rynek pracy otwarty dla wszystkich**.
8. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 1.1.1 PO WER – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty pozakonkursowe)** realizowano zadania w zakresie bieżącego monitorowania i rozliczania 20 projektów powiatowych urzędów pracy zawartych na lata 2019-2020 na łączną kwotę ponad 104 mln. zł. W ramach ww. projektów w 2019 roku wsparcie otrzymało **6257 bezrobotnych do 29 roku życia**.
9. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty pozakonkursowe)** realizowano zadania związane z zamykaniem projektów powiatowych urzędów pracy w ramach III naboru, których okres realizacji zakończył się 31 grudnia 2018 roku. **Zatwierdzonych zostało 20 wniosków o płatność na łączną kwotę ponad 6 mln zł.**
10. W 2019 roku w ramach **Poddziałania 1.2.1 PO WER – Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty konkursowe)** prowadzono prace związane z ogłoszeniem, oceną oraz procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów w ramach IV oraz V konkursu. W ramach ww. konkursów w 2019 roku **podpisano 27 umów** o dofinansowanie projektu na kwotę **21,2 mln zł**.
11. W analizowanym okresie w ramach **Poddziałania 1.2.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty konkursowe)** prowadzono działania związane z monitorowaniem, rozliczaniem i zamykaniem **5 końcowych projektów z konkursu III na kwotę 740,9 tys. zł**.
12. W ciągu roku **w ramach Działania 8.1 RPO WK-P – Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy:**
 - zakończyła się realizacja 4 ostatnich projektów wybranych do dofinansowania w ramach III naboru ogłoszonego w 2017 roku;

- rozpoczęła się realizacja 20 projektów pozakonkursowych PUP realizowanych w ramach IV naboru wniosków ogłoszonego w 2018 roku, których okres realizacji przewidziany jest na okres od stycznia 2019 roku do czerwca 2021 roku; w analizowanym okresie w projektach tych wsparciem objęto 5016 osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia.
13. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 8.2.1 RPO WK-P – Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia** trwała realizacja 17 projektów dofinansowanych w ramach II konkursu ogłoszonego w 2017 roku i 22 projektów wyłonionych w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku. W 2019 roku w ramach tych projektów **wsparciem objęto 1016 biernych zawodowo i 351 osób bezrobotnych.**
14. W analizowanym okresie **w ramach Poddziałania 8.2.2 RPO WK-P – Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy** rozstrzygnięto I konkurs ogłoszony w 2018 roku, w ramach którego wybrano do dofinansowania 24 projekty na łączną wartość 24,6 mln zł. Do końca 2019 roku **podpisano 18 umów o dofinansowanie projektu.**
15. W 2019 roku **w ramach Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P – Wsparcie outplacementowe:**
- realizowanych było 6 projektów wyłonionych w II konkursie ogłoszonym w 2017 roku oraz 11 projektów wyłonionych w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku; w 2019 roku w ramach tych projektów **wsparciem objęto 406 pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy** oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i **64 osoby odchodzące z rolnictwa;**
 - **ogłoszony został IV konkurs** z kwotą alokacji w wysokości 8,6 mln zł.
16. W oparciu o Roczne Plany Kontroli Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu prowadził też kontrole projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych wdrażanych przez Urząd (PO WER, RPO WK-P). W 2019 roku przeprowadzonych zostało **50 kontroli planowych, 1 kontrola doraźna i 79 wizyt monitoringowych.** W wyniku przeprowadzonych kontroli, w 4 projektach RPO WK-P stwierdzono uchybienia skutkujące koniecznością wezwania do zwrotu środków.
17. **Utrzymywane i rozwijane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze rynku pracy oraz edukacji** (m.in. starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym, biura karier). W ramach realizacji funkcji informacyjnej pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu byli organizatorami oraz brali udział w szeregu wydarzeń zorganizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Zorganizowane zostały Europejskie Dni Pracodawcy 2019, a także X Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu. W partnerstwie z PUP prowadzone były powiatowe targi pracy, których celem było zaprezentowanie oferty lokalnych pracodawców.

18. Partnerom instytucjonalnym **udostępniano informacje i publikacje** charakteryzujące regionalny rynek pracy. Były to: miesięczne biuletyny informacyjne, okresowe analizy dotyczące sytuacji wybranych kategorii bezrobotnych oraz wyniki prowadzonych badań (Barometr zawodów, Plany zawodowe studentów oraz Najbardziej poszukiwani specjaliści). W 2019 roku przygotowane zostały także analizy dotyczące branży IT i zawodów opiekuńczych. Dla szkół zawodowych oraz uczniów ostatnich klas szkół podstawowych zorganizowane zostały konkursy dotyczące regionalnego rynku pracy.
19. W 2019 roku z usług **Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) **skorzystało łącznie 22 325 osób**, z tego 21 150 osób (94,7%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, a 1175 osób (5,3%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia.
20. Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych potencjalnych uczestników rynku pracy (uczniów i ich rodziców), **przygotowano** nowe wersje oraz **aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla 357 zawodów**.
21. **Wojewódzka Rada Rynku Pracy** w Toruniu (na podstawie informacji przygotowanych przez WUP) **wydała 235 opinii** nt. utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Po przeanalizowaniu sytuacji na rynku pracy w wybranych zawodach, wydanych zostało 212 opinii pozytywnych i 23 negatywne.
22. W 2019 roku **doradcy EURES przyjęli do realizacji 612 ofert pracy za granicą**. W ramach przyjętych ofert zgłoszono 3642 wolne miejsca pracy. Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży: metalowej, logistycznej, medycznej, budowlanej, hotelarsko-gastronomicznej i IT. W tym samym czasie odnotowano 4550 kontaktów z klientami EURES, którymi były osoby poszukujące pracy poza granicami kraju.
23. W 2019 roku do WUP w Toruniu złożonych zostało **1412 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce** na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz **1683 wnioski o pośrednictwo w uzyskaniu/wydanie poświadczeń o okresach zatrudnienia/ubezpieczenia** na terenie innych państw.
24. **Z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** w analizowanym okresie **dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie 11 707,0 tys. zł**. Kwota ta obejmowała wypłaty dla 304 osób z wniosków indywidualnych i 870 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 37 niewypłacalnych pracodawców.
25. Prowadzony był rejestr agencji zatrudnienia. W dniu 31 grudnia 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **działało 427 agencji zatrudnienia** (o 21 więcej niż w roku 2018 roku). Do zadań związanych z prowadzeniem rejestru należy m.in. obowiązek ustalania czy agencje pracy tymczasowej opłacają obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. W związku z nieregulowaniem ww. składek w 2019 roku wszczęto 84 postępowania i wykreślono z rejestru 38 podmiotów.

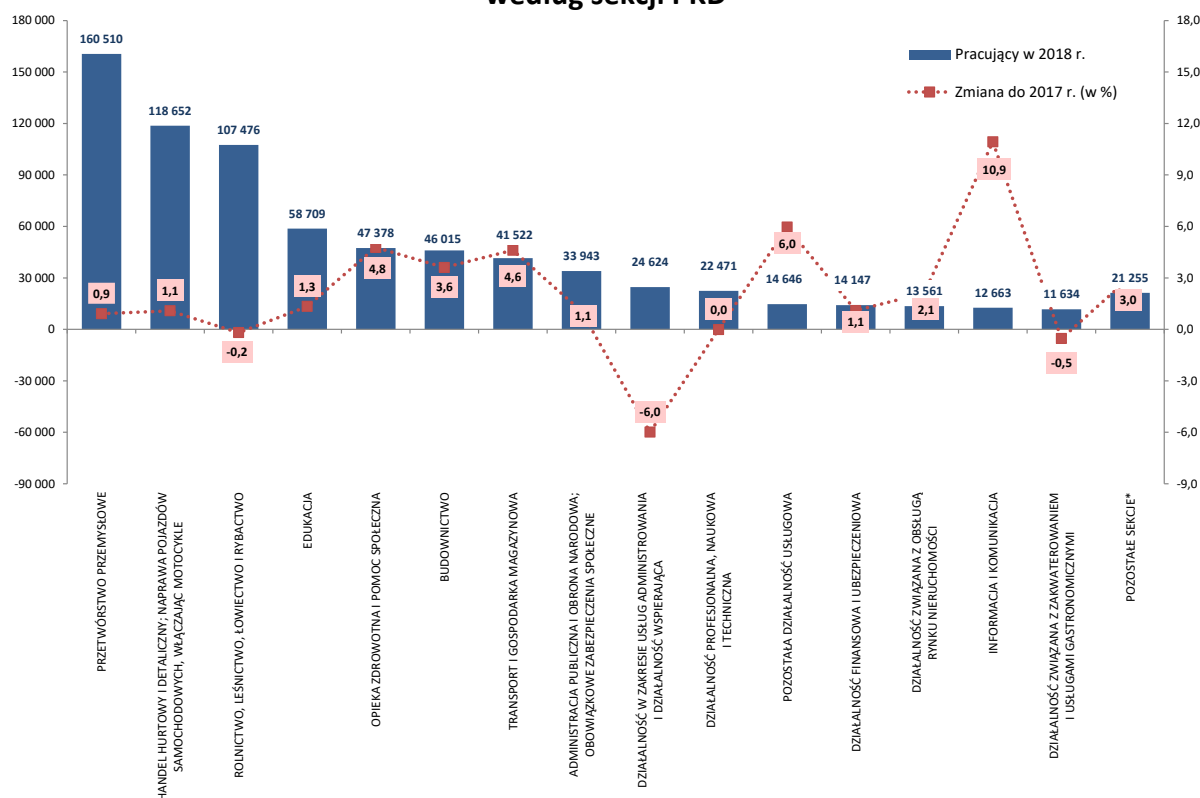
1. KUJAWSKO-POMORSKI RYNEK PRACY¹

1.1. CHARAKTERYSTYKA REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Zgodnie z dostępnymi danymi w końcu 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim **w gospodarce narodowej pracowało 749 206 osób²**, co stanowiło 4,8% pracujących w kraju. W ciągu roku **liczba ta wzrosła o 10 715 osób – 1,5%** (w kraju także wzrost o 1,5%). Wśród pracujących przeważali mężczyźni, którzy w liczbie 399 470 osób stanowili 53,3% tej populacji. W porównaniu z 2017 rokiem liczba pracujących mężczyzn wzrosła o 1,1%, a kobiet o 1,8%.

Najwięcej osób w województwie zatrudnionych było w takich sekcjach jak: przetwórstwo przemysłowe (160 510 osób, 21,4%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (118 652 osoby, 15,8%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (107 476 osób, 14,3%).

Wykres 1. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2017 i 2018 według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

¹ Z wyłączeniem danych o liczbie bezrobotnych rozdział został przygotowany na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

² Łącznie z pracującymi w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

W ciągu roku najdynamiczniejszy przyrost liczby pracujących dotyczył sekcji informacja i komunikacja (10,9%). Jednakże w liczbach bezwzględnych najwięcej pracujących przybyło w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (2157 osób). W najliczniejszej z sekcji przetwórstwie przemysłowym liczba pracujących pozostała na podobnym poziomie – wzrost o 0,9%, 1451 osób. W porównaniu z 2017 rokiem liczba pracujących zmniejszyła się przede wszystkim w podmiotach działających w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej, w obrębie której działalność prowadzą m.in. agencje zatrudnienia (1570 osób mniej, 6,0%).

W 2019 roku widoczna była **dalsza poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. Wzrosło **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**³, które w 2019 roku wyniosło 267,9 tys. osób i było wyższe niż w roku poprzednim o 2,7% (rok wcześniej wzrost o 1,9%). W najliczniejszej z sekcji – przetwórstwie przemysłowym – pracowało 129,7 tys. osób, tj. o 2202 osoby (1,7%) więcej niż w 2018 roku. Zauważalny wzrost liczby pracujących dotyczył budownictwa, gdzie w analizowanym okresie pracowało 20,1 tys. osób (7,5% ogółu), o 3,9% więcej niż w 2018 roku. Najsilniejszy spadek przeciętnego zatrudnienia obserwować można było w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – 5,1 tys. pracujących (o 610 osób, 10,7% mniej niż rok wcześniej) oraz administrowaniu i działalności wspierającej gdzie skupionych było 11,6 tys. osób (o 890 osób, 7,1% mniej niż w 2018 roku).

W odniesieniu do roku wcześniejszego w omawianym sektorze nastąpił również **wzrost** (o 8,9%, rok wcześniej o 6,9%) **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto**, które w 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim wyniosło 4503,13 zł i stanowiło 87,1% średniego wynagrodzenia w kraju. Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w analizowanym okresie województwo zajmowało 10. miejsce w kraju (rok wcześniej 12. miejsce, 85,2% średniego wynagrodzenia w kraju). Najwyższe wynagrodzenie otrzymywały osoby zatrudnione w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (5054,81 zł). Najmniej zarabiali pracownicy z sekcji administrowanie i działalność wspierająca (3202,77 zł).

W ciągu roku **wzrosła też liczba podmiotów gospodarczych** zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON – 3,0% (w kraju wzrost o 3,3%). W końcu grudnia 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 203 548 podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). Było to, podobnie jak rok wcześniej, 4,5% podmiotów zarejestrowanych w całym kraju. Sekcjami, w których działało najwięcej podmiotów były sekcje generujące największe zatrudnienie: handel; naprawa pojazdów samochodowych (45 585 podmiotów, tj. 22,4%), budownictwo (27 416 podmioty – 13,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (17 840 podmiotów – 8,8%). Zdecydowaną większość działających na terenie

³ Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

województwa podmiotów stanowiły jednostki o liczbie pracujących do 9 osób – 95,9%. Odsetek podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,3%, a podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób – 0,8% ogółu. Blisko trzy czwarte podmiotów (73,8%, w kraju 71,3%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Niepokojącym zjawiskiem w województwie kujawsko-pomorskim jest utrzymujący się **niski poziom przedsiębiorczości**. W 2018 roku (dane najaktualniejsze) na 10 tys. mieszkańców przypadało 951 podmiotów. Było to o 185 podmiotów mniej niż średnio w kraju.

Z punktu widzenia kondycji regionalnego rynku pracy istotna jest analiza wyników prowadzonych przez GUS Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Według nich w regionie kujawsko-pomorskim **współczynnik aktywności zawodowej**, charakteryzujący udział ludności aktywnej zawodowo (pracującej⁴ i bezrobotnej) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, ogółem wyniósł w IV kwartale 2019 roku 54,5% (o 1,5 p. proc. mniej niż w Polsce). W odniesieniu do IV kwartału roku wcześniejszego odnotowano w tym względzie w regionie wzrost o 0,1 p. proc. (w Polsce spadek o 0,1 p. proc.).

Oznacza to, że 45,5% ludności województwa w wieku to 15 lat i więcej w IV kwartale 2019 roku stanowiły **osoby bierne zawodowo** – 749 tys. osób. W porównaniu, do analogicznego okresu 2018 roku, w regionie odnotowano spadek populacji biernych zawodowo o 0,8% (w Polsce spadek o 0,3%). Jako najczęstszą przyczynę bierności zawodowej, w 2018 roku, podawano w regionie emeryturę (51,5% wskazań, w Polsce – 53,9%), naukę i uzupełnianie kwalifikacji (województwo – 16,1%, Polska – 16,7%) oraz obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (województwo – 15,3%, Polska –

⁴ W Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) do **pracujących** zalicza się wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

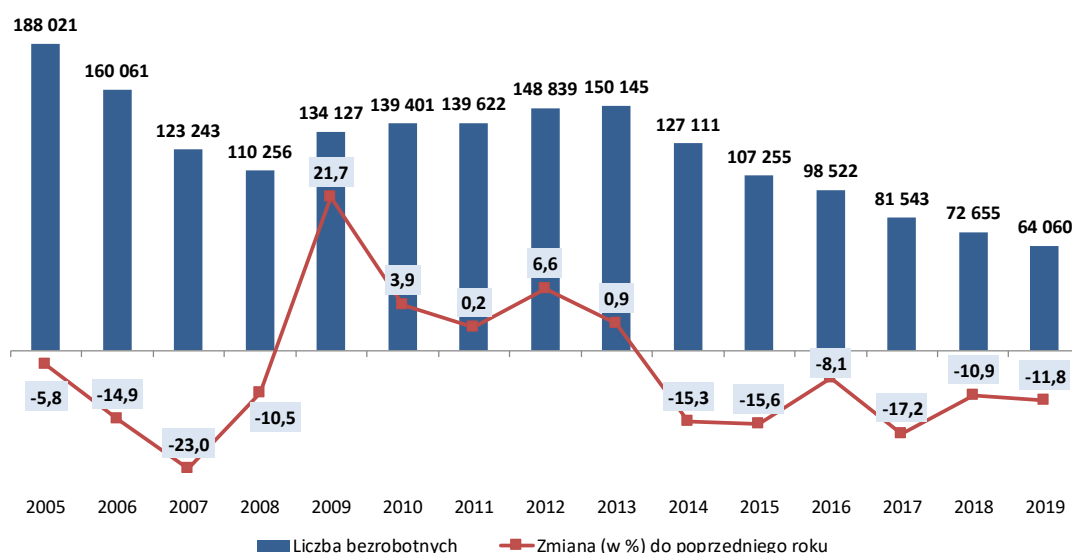
Do pracujących zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymują wynagrodzenie.

13,6%). W dalszej kolejności wskazywano na chorobę i niepełnosprawność (13,0%, w Polsce – 12,1%).

Wskaźnik zatrudnienia (procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii w wieku 15 lat i więcej) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2019 roku wyniósł 52,5% (o 1,9 p. proc. mniej niż w Polsce). W skali roku wskaźnik ten zwiększył się w regionie o 0,5 p. proc. a w kraju o 0,4 p. proc. Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w województwie kujawsko-pomorskim, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia ze względu na płeć. W omawianym okresie w przypadku kobiet wyniósł on 43,4% (2,7 p. proc. mniej niż w kraju), a mężczyzn 62,5% (1,0 p. proc. mniej niż w kraju). W porównaniu z IV kwartałem 2018 roku w regionie wskaźnik zatrudnienia kobiet wzrósł o 0,7 p. proc., a mężczyzn o 0,3 p. proc. Problem, zarówno dla regionu jak i całego kraju, stanowi także niska aktywność zawodowa osób w wieku 55-64 lata. W analizowanym okresie wskaźnik zatrudnienia w tej grupie dla województwa osiągnął wartość 48,4% i był on o 1,5 p. proc. niższy niż w kraju. Wskaźnik ten znacznie odbiega od średniej dla krajów UE, która w 2018 roku wyniosła 58,7%. Świadczy to o mniejszym niż średnio w kraju uczestnictwie ludności w procesie pracy, a tym samym niewykorzystaniu w pełni zasobów dostępnej siły roboczej. Ich zagospodarowanie to kluczowy problem w obliczu zachodzących zmian demograficznych.

Dane dotyczące **bezrobocia rejestrowanego** wskazują, że choć 2019 rok był szóstym z kolei okresem, w którym odnotowano spadek liczby bezrobotnych w województwie. Pomimo to sytuacja w tym zakresie nadal pozostaje mniej korzystna niż w innych regionach kraju.

Wykres 2. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2005-2019.
Stan w końcu roku

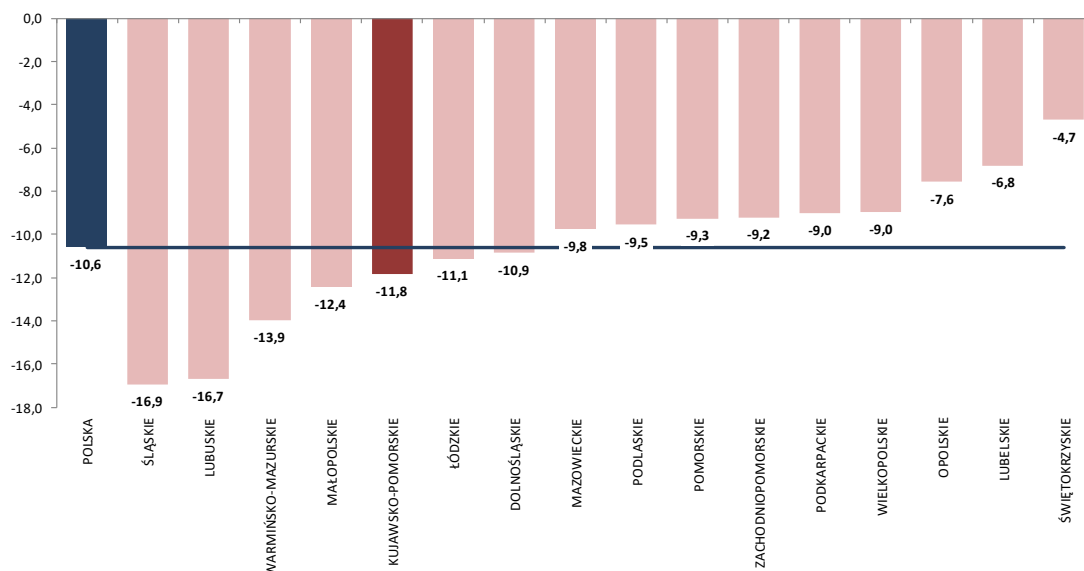

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W końcu grudnia 2019 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało **64 060 bezrobotnych** – o 11,8% (8595 osób)

mniej niż w końcu 2018 roku. W tym samym czasie liczba bezrobotnych w Polsce zmniejszyła się o 10,6%. Największy spadek nastąpił w województwie śląskim (16,9%).

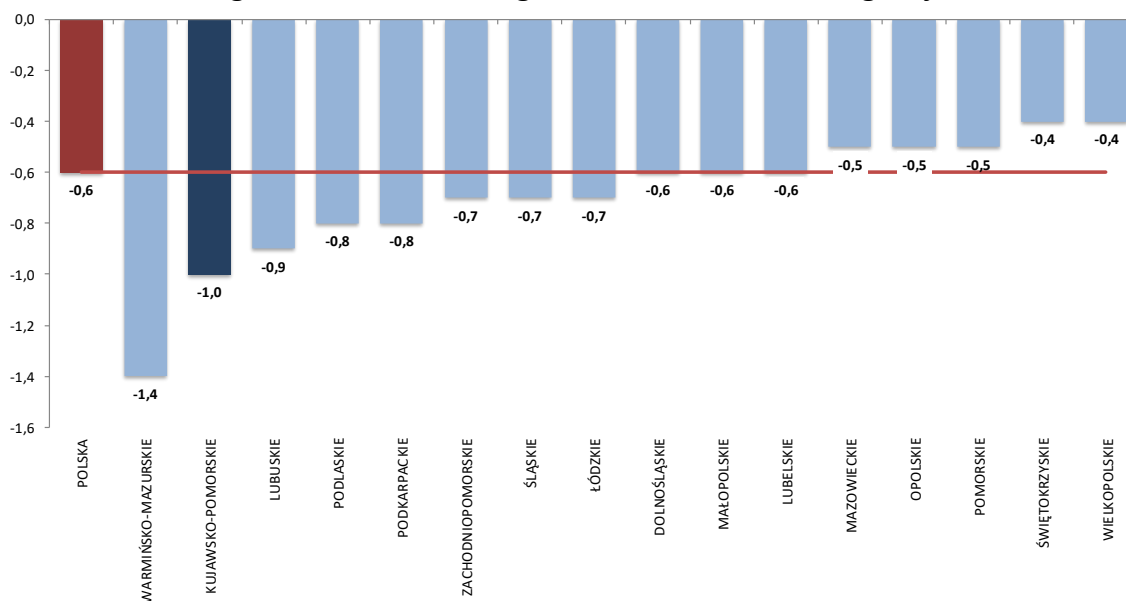
Wykres 3. Zmiana (w %) liczby bezrobotnych w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku według województw

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

W końcu grudnia 2019 roku **stopa bezrobocia** wyniosła w województwie kujawsko-pomorskim 7,8% i była wyższa od krajowej o 2,6 p. proc. W ciągu roku wojewódzka stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,0 p. proc. i był to jeden z najwyższych spadków w kraju – wyższy spadek odnotowało jedynie województwo warmińsko-mazurskie. W tym samym czasie w Polsce wskaźnik ten zmniejszył się o 0,6 p. proc.

Wykres 4. Zmiana (w p. proc.) poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku według województw

Źródło: Jak wyżej.

Zaobserwowane zmiany spowodowały, że w końcu grudnia 2019 roku województwo kujawsko-pomorskie zajmowało piąte miejsce w kraju pod względem liczby bezrobotnych. **Większy niż średnio w kraju spadek liczby bezrobotnych sprawił, że województwo zajęło czwarte miejsce pod względem najwyższej stopy bezrobocia** (po województwach: warmińsko-mazurskim, świętokrzyskim i podkarpackim). W grudniu 2018 roku było to drugie miejsce (po województwie warmińsko-mazurskim).

Bezrobocie rejestrowane ma charakter sezonowy i cechuje się wzrostem liczby zarejestrowanych w okresie jesienno-zimowym, co związane jest z ograniczeniem zatrudnienia w niektórych branżach gospodarki w chłodniejszej części roku (np. w budownictwie, rolnictwie, turystyce) oraz powrotem do ewidencji osób po zakończeniu organizowanych przez powiatowe urzędy pracy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Tabela 2. Bezrobotni i stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku. Stan w końcu miesiąca

Miesiąc	Liczba bezrobotnych		Stopa bezrobocia		
	razem	zmiana do poprzedniego miesiąca	%	zmiana do poprzedniego m-ca w p. proc.	
	osoby	%			
styczeń	76 726	4 071	5,6	9,2	0,4
luty	75 774	-952	-1,2	9,1	-0,1
marzec	72 873	-2 901	-3,8	8,8	-0,3
kwiecień	69 435	-3 438	-4,7	8,4	-0,4
maj	66 883	-2 552	-3,7	8,1	-0,3
czerwiec	64 660	-2 223	-3,3	7,9	-0,2
lipiec	63 994	-666	-1,0	7,8	-0,1
sierpień	63 599	-395	-0,6	7,7	-0,1
wrzesień	62 552	-1 047	-1,6	7,6	-0,1
październik	61 941	-611	-1,0	7,5	-0,1
listopad	62 730	789	1,3	7,6	0,1
grudzień	64 060	1 330	2,1	7,8	0,2

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy oraz danych GUS na temat stopy bezrobocia.

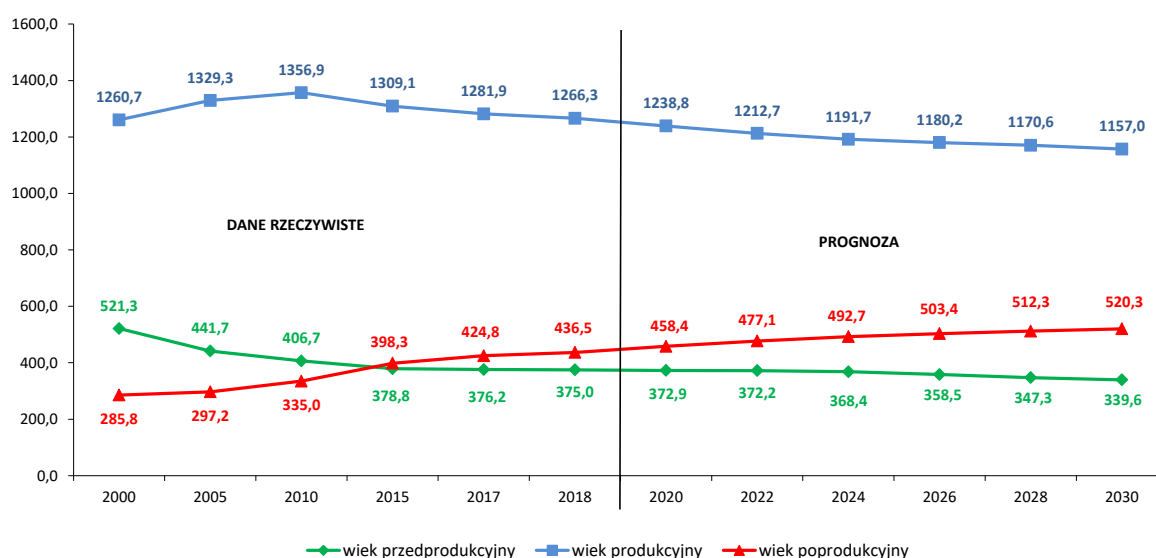
W 2019 roku w odniesieniu do poprzedniego miesiąca wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w styczniu, listopadzie i grudniu (tak samo jak w 2018 roku). W pozostałych miesiącach poziom bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszał się.

1.2. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REGIONALNY RYNEK PRACY

Kujawsko-pomorskie jest województwem średniej wielkości. W 2018 roku województwo zamieszkiwało 2 077,8 tys. osób, co stanowiło 5,4% całkowitej liczby ludności w kraju (tak samo jak w 2017 roku). W województwie, podobnie jak w całym kraju, postępuje **proces starzenia się społeczeństwa**. Sukcesywnie zmniejsza się liczba i udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, a wzrasta odsetek osób w wieku poprodukcyjnym⁵. Warto zauważyć, że od roku 2014 na terenie województwa mieszka więcej osób w wieku poprodukcyjnym niż przedprodukcyjnym.

W ciągu roku liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 5 169 osób (0,2%), przy czym liczba osób w wieku produkcyjnym zmalała o 15 648 osób (1,2%), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 11 727 osób (2,8%). Z prognoz GUS wynika, że w latach 2018-2020 populacja osób w wieku produkcyjnym zmniejszy się o 27,4 tys. osób (2,2%), a do 2030 roku o kolejne 109,3 tys. osób (8,6%). Zgodnie z prognozami w roku 2030 osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowić będą 16,8% społeczeństwa (1,2 p. proc. mniej niż w 2018 roku), w wieku produkcyjnym 57,4% (3,6 p. proc. mniej niż w 2018 roku) a poprodukcyjnym 25,8% (4,8 p. proc. więcej niż w 2018 roku). Pociąga to za sobą konsekwencje dla regionalnego rynku pracy w postaci dostępności potencjalnych pracowników, jak i konieczności wydłużania aktywności zawodowej osób starszych.

Wykres 5. Ludność według funkcjonalnych grup wieku w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2005-2030 (w tys. osób)

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Prognoza ludności gmin na lata 2018-2030”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018 roku

⁵ Wiek przedprodukcyjny – 0 do 17 lat, wiek produkcyjny – od 18 lat do wieku emerytalnego (dla kobiet – 60 lat, dla mężczyzn – 65 lat), wiek poprodukcyjny – powyżej wieku emerytalnego.

Niekorzystnie przedstawia się także **struktura ludności województwa według wykształcenia**. Zgodnie z wynikami BAEL w 2018 roku województwo zajmowało 2. miejsce w kraju (po warmińsko-mazurskim) pod względem udziału osób bez wykształcenia średniego. W grupie osób w wieku 15 lat i więcej wykształcenia średniego nie miało 47,5% ludności (wobec 41,7% w Polsce). „In minus” wyróżnia się kategoria osób z wykształceniem wyższym – 19,6% (o 4,8 p. proc. mniej niż w Polsce). Jest to szczególnie niepokojące, biorąc pod uwagę, że osoby z wykształceniem wyższym wykazują największą aktywność na rynku pracy (wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym w 2018 roku w województwie wynosił 79,6%, o 0,8 p. proc. więcej niż w kraju).

Sytuacja na kujawsko-pomorskim rynku pracy oraz **swobodny przepływ pracowników** na terenie Unii Europejskiej wpływają na emigrację zarobkową mieszkańców regionu. Wyniki NSP 2011 wskazują, iż liczba emigrantów z naszego województwa, przebywających za granicą czasowo powyżej 3 miesięcy, wyniosła 106 588. W 2018 roku, drugi rok z rzędu, saldo migracji zagranicznych na pobyt stały było dodatnie i wyniosło 78 osób. Region odnotowywał natomiast, podobnie jak w latach wcześniejszych, ujemne saldo migracji międzywojewódzkich na pobyt stały. W 2018 roku z województwa wyjechało 7029 osób. W tym samym czasie na terenie województwa zamieszkało 4488 osób.

Zmniejszenie skali bezrobocia, niewystarczająca aktywność zawodowa mieszkańców oraz zmiany zachodzące w strukturze wiekowej ludności i emigracja zarobkowa mieszkańców województwa sprawiają, że pracodawcy coraz częściej napotykają **problemy z pozyskaniem osób chętnych do pracy**. Jak wynika z badania *Barometr zawodów*⁶ w 2020 roku braki kadrowe dotyczyć będą zarówno branż, w których deficyt pracowników widoczny jest w całym kraju (budownictwo, przemysł, transport, opieka zdrowotna i gastronomia) jak i w gałęziach gospodarki charakterystycznych dla województwa kujawsko-pomorskiego: przetwórstwo tworzyw sztucznych czy przemysł elektromaszynowy i drzewny.

Trudności w pozyskaniu i utrzymaniu pracowników w pewnym stopniu są niwelowane przez **zatrudnianie cudzoziemców**. W 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano 111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę w regionie. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 42 600 zezwoleń na pracę, a powiatowe urzędy pracy zanotowały 67 527 oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom oraz 1076 pozwoleń na pracę sezonową. Prawie 90% dokumentów dotyczyło obywateli Ukrainy. Poszukiwani byli przede wszystkim robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 44,6% oraz pracownicy przy pracach prostych – 34,0%.⁷

⁶ Więcej informacji na temat Barometru zawodów w Podrozdziale 10.1.1.

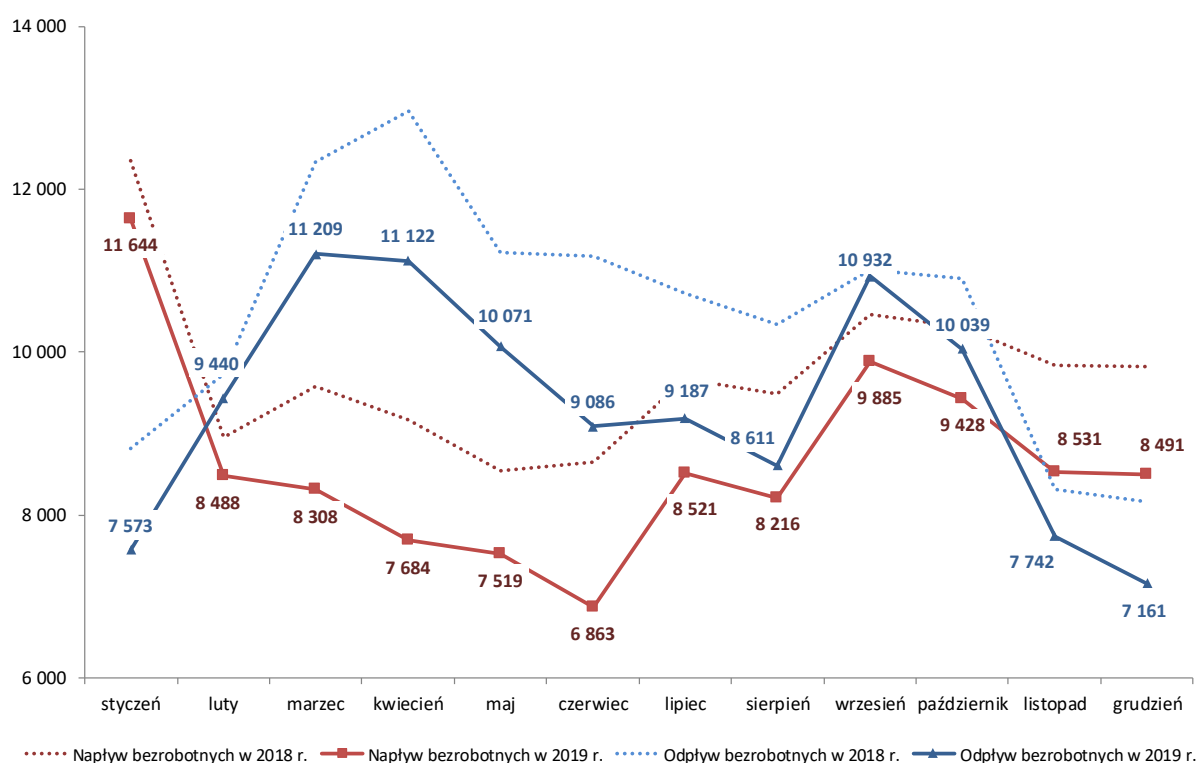
⁷ Więcej informacji na temat cudzoziemców na regionalnym rynku pracy w Podrozdziale 9.3.

2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU

2.1. NOWE REJESTRACJE (NAPŁYW) I WYŁĄCZENIA (ODPŁYW) BEZROBOTNYCH

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak w całym kraju, nastąpił roczny spadek liczby zarówno nowych rejestracji jak i osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych. W omawianym okresie w regionie **zarejestrowało się 103 578 bezrobotnych** (o 11,3% mniej niż w 2018 roku, w kraju spadek o 10,0%). W tym samym czasie **z rejestrów wyłączono 112 173 bezrobotnych** (o 10,8% mniej niż w roku poprzednim, w kraju spadek o 9,9%). W porównaniu z rokiem wcześniejszym skala zarówno napływu jak i odpływu z ewidencji osób bezrobotnych była mniejsza we wszystkich miesiącach.

Wykres 6. Napływ i odpływ bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według miesięcy

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Zarówno **liczba nowych rejestracji jak i wyłączeń osób bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich powiatach województwa**. Spadek wyrejestrowań z ewidencji osób bezrobotnych wynosił od 0,8% w powiecie rypińskim do 18,4% w powiecie włocławskim. Liczba osób rejestrujących się najbardziej zmniejszyła się w powiatach grudziądzkim (22,4%) i bydgoskim (22,6%), a najmniej w powiecie brodnickim (0,5%).

W 2019 roku (tak jak w latach wcześniejszych) **w napływie zdecydowaną większość stanowiły osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 87 534 osoby (84,5%).**

Wśród powracających do ewidencji było 12 466 osób (12,0%), które zakończyły uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej (stażach – 6747 osób, szkoleniach – 2828 osób, pracach społecznie użytecznych – 1971 osób, robotach publicznych – 841 osób, pracach interwencyjnych – 75 osób oraz przygotowaniu zawodowym dorosłych – 4 osoby).

Tabela 3. Napływ i odpływ bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni							
	nowozarejestrowani				wyłączeni z ewidencji			
	2018 r.	2019 r.			2018 r.	2019 r.		
		zmiana				zmiana		
	osoby		%		osoby		%	
Kujawsko-pomorskie	116 834	103 578	-13 256	-11,3	125 722	112 173	-13 549	-10,8
Bydgoszcz – powiat grodzki	10 529	9 162	-1 367	-13,0	11 107	10 371	-736	-6,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	4 395	3 403	-992	-22,6	4 674	4 004	-670	-14,3
Grudziądz – powiat grodzki	7 395	6 332	-1 063	-14,4	7 865	6 696	-1 169	-14,9
Grudziądz – powiat ziemski	3 776	2 930	-846	-22,4	3 893	3 287	-606	-15,6
Toruń – powiat grodzki	7 411	6 567	-844	-11,4	7 762	7 156	-606	-7,8
Toruń – powiat ziemski	6 250	5 651	-599	-9,6	6 681	6 227	-454	-6,8
Włocławek – powiat grodzki	6 541	5 776	-765	-11,7	7 753	6 554	-1 199	-15,5
Włocławek – powiat ziemski	5 914	5 075	-839	-14,2	6 839	5 584	-1 255	-18,4
Aleksandrów Kujawski	3 889	3 521	-368	-9,5	4 138	3 666	-472	-11,4
Brodnica	3 854	3 835	-19	-0,5	4 035	3 879	-156	-3,9
Chełmno	3 280	3 183	-97	-3,0	3 528	3 362	-166	-4,7
Golub-Dobrzyń	3 061	2 805	-256	-8,4	3 181	2 842	-339	-10,7
Inowrocław	11 604	10 767	-837	-7,2	12 850	11 808	-1 042	-8,1
Lipno	6 395	5 404	-991	-15,5	6 646	5 787	-859	-12,9
Mogilno	2 913	2 628	-285	-9,8	3 032	2 811	-221	-7,3
Nakło nad Notecią	5 358	4 759	-599	-11,2	5 745	5 100	-645	-11,2
Radziejów	3 395	3 119	-276	-8,1	3 649	3 132	-517	-14,2
Rypin	3 187	2 965	-222	-7,0	3 270	3 245	-25	-0,8
Sępólno Krajeńskie	3 528	2 977	-551	-15,6	3 736	3 117	-619	-16,6
Świecie	4 738	4 293	-445	-9,4	5 063	4 483	-580	-11,5
Tuchola	2 894	2 693	-201	-6,9	3 158	2 931	-227	-7,2
Wąbrzeźno	2 240	1 964	-276	-12,3	2 462	2 024	-438	-17,8
Żnin	4 287	3 769	-518	-12,1	4 655	4 107	-548	-11,8

Źródło: Jak wyżej.

Najważniejszą przyczyną wyłączeń osób bezrobotnych pozostało **podjęcie pracy** – 55 621 osób, 49,6% ogółu wyrejestrowań (w 2018 roku – 52,3%). Przy czym było to głównie zatrudnienie niesubsydiowane 45 579 osób (81,9%).

Część wyłączeń (9,0%) dotyczyła **zatrudnienia wspieranego ze środków publicznych** przede wszystkim w ramach organizowanych przez powiatowe urzędy pracy robót publicznych (2781 osób), prac interwencyjnych (2330 osób), refundacji kosztów zatrudnienia

bezrobotnego (2150 osób) oraz przyznawanych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej (1560 osób).

Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy bezrobotni uczestniczyli także w **pozazatrudnieniowych formach aktywizacji** takich jak: staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych. W 2019 roku 12,3% (13 745 osób) ogółu wyłączonych skorzystało z takich form pomocy.⁸

Do głównych przyczyn wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych należały także **niepotwierdzenie gotowości do pracy** oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej i odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. W 2019 roku z powodów tych wyłączonych zostało 29,3% bezrobotnych (rok wcześniej 27,7%).

Tabela 4. Powody wyrejestrowań osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Powody wyłączenia z ewidencji	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	51 973	41,3	45 579	40,6	-6 394	-12,3
Podjęcia pracy subsydiowanej	13 767	11,0	10 042	9,0	-3 725	-27,1
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	15 651	12,4	13 745	12,3	-1 906	-12,2
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	21 832	17,4	20 557	18,3	-1 275	-5,8
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	7 411	5,9	7 944	7,1	533	7,2
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	5 580	4,4	4 348	3,9	-1 232	-22,1
Pozostałe*	9 508	7,6	9 958	8,9	450	4,7
Ogółem	125 722	100,0	112 173	100,0	-13 549	-10,8

* Do pozostałych należą: podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmowa ustalenia profilu pomocy.

Źródło: Jak wyżej.

W porównaniu z rokiem wcześniejszym struktura powodów wyrejestrowań uległa nieznacznym zmianom. Zmniejszył się udział osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej (o 2,0 p. proc.) a wzrósł odsetek dobrowolnych rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej (o 1,2 p. proc.).

W 2019 roku liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych przewyższyła liczbę osób, które zarejestrowały się w urzędach pracy z terenu województwa (różnica o 8595 osób). Tym samym **wskaźnik odpływu z bezrobocia** – 154,4% (liczony jako stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu

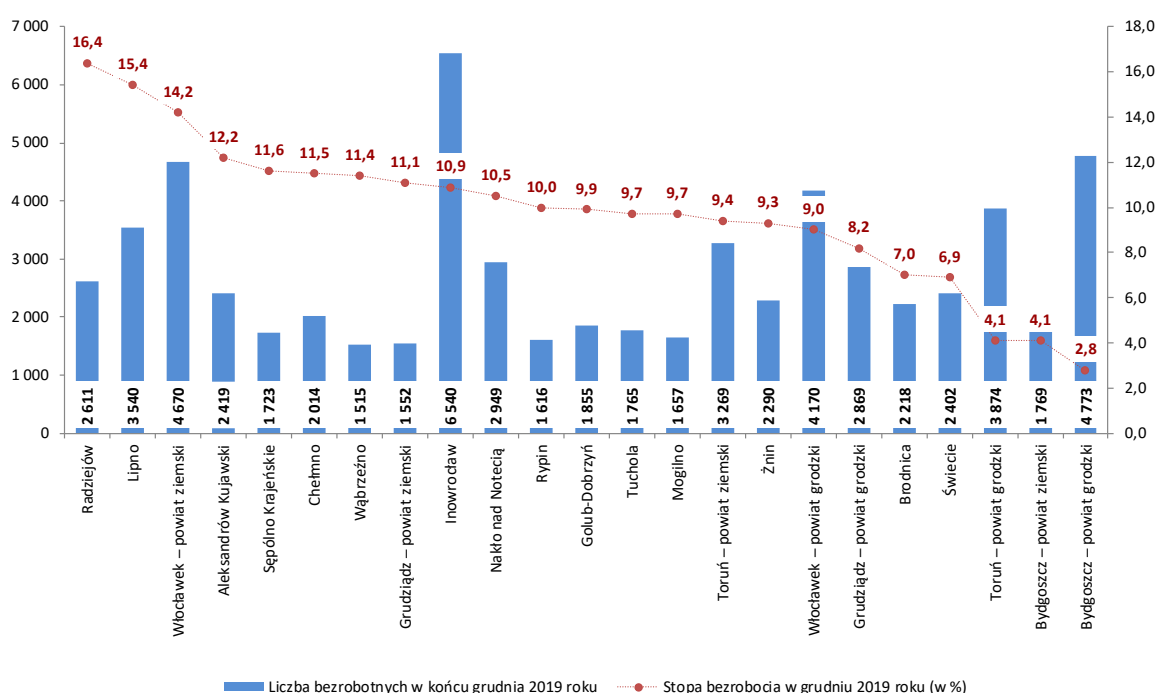
⁸ Szczegółowe informacje na temat aktywizacji osób bezrobotnych znajdują się w rozdziale trzecim: *Aktywizacja bezrobotnych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy.*

poprzedniego okresu sprawozdawczego) był wyższy od **wskaźnika napływu do bezrobocia** – 142,6% (liczony jako stosunek liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu w końcu poprzedniego okresu sprawozdawczego), a poziom bezrobocia rejestrowanego na regionalnym rynku pracy zmniejszył się.

2.2. BEZROBOTNI W KOŃCU GRUDNIA 2019 ROKU

Poziom bezrobocia rejestrowanego jest zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa. W końcu grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 64 060 bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych było w powiecie inowrocławskim (6540 osób). Jednakże najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego (udział osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo) odnotowano dla powiatów położonych w południowo-wschodniej części województwa: włocławskiego (14,2%), lipnowskiego (15,4%) oraz radziejowskiego (16,4%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej w omawianym okresie utrzymywała się w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (2,8%) i Toruniu (4,1%) oraz w powiatach: bydgoskim (4,1%), świeckim (6,9%) i brodnickim (7,0%).

Wykres 7. Stopa bezrobocia i bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2019 roku według powiatów

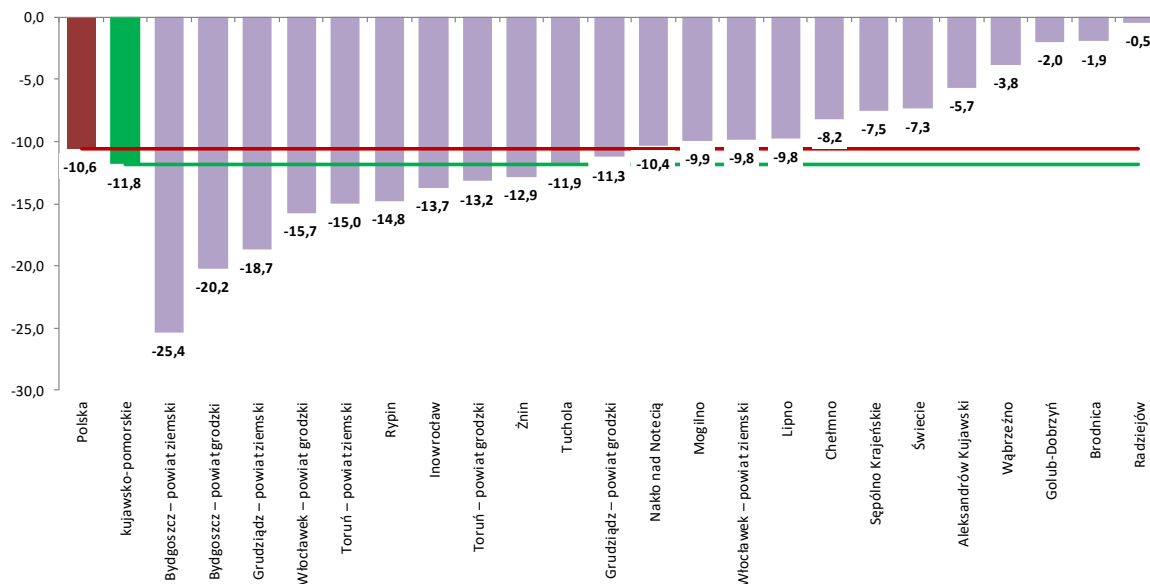

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy oraz danych GUS na temat stopy bezrobocia.

W ciągu roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 11,8% (8595 osób). **Spadek liczby bezrobotnych**, w odniesieniu do grudnia 2018 roku, **wystąpił we wszystkich powiatach**

województwa. Przy czym najdynamiczniejszy był on w Bydgoszczy (20,2%, 1209 osób mniej) i powiecie bydgoskim (25,4%, 601 osób mniej).

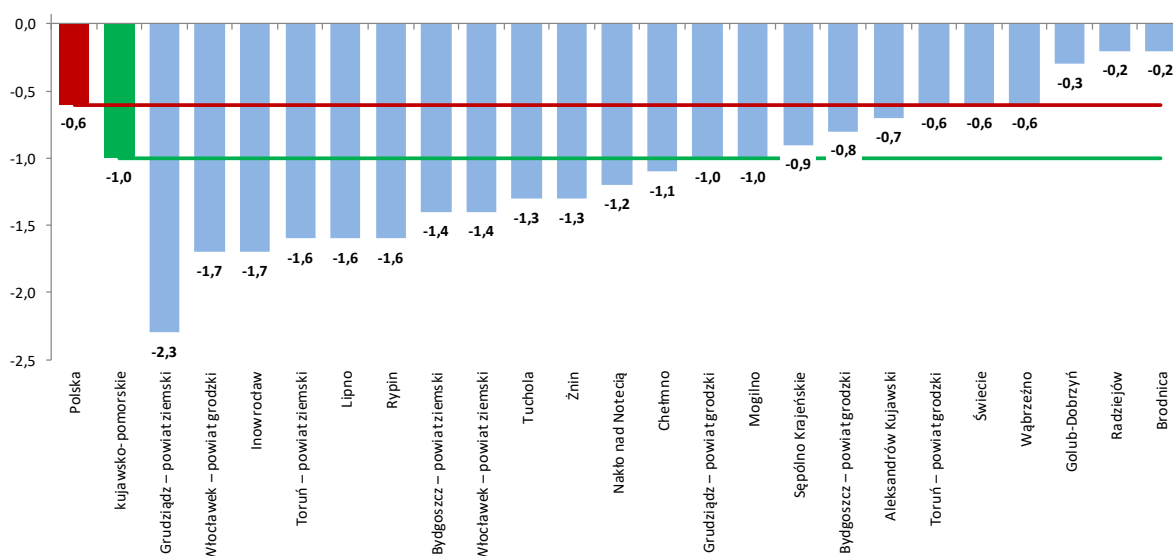
Wykres 8. Zmiana (w %) liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku według powiatów

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało **spadek stopy bezrobocia rejestrowanego**, która w grudniu 2019 roku wyniosła 7,8% i była wyższa od krajowej o 2,6 p. proc. W ciągu roku wojewódzka stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,0 p. proc. (w Polsce spadek o 0,6 p. proc.). Spadek stopy bezrobocia dotyczył wszystkich powiatów.

Wykres 9. Zmiana (w p. proc.) stopy bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku według powiatów

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Tabela 5. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego w końcu grudnia 2018 i 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	2018 r.	2019 r.	zmiana		2018 r.	2019 r.	zmiana (w p.proc.)
	osoby		%				
Kujawsko-pomorskie	72 655	64 060	-8 595	-11,8	8,8	7,8	-1,0
Bydgoszcz – powiat grodzki	5 982	4 773	-1 209	-20,2	3,6	2,8	-0,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 370	1 769	-601	-25,4	5,5	4,1	-1,4
Grudziądz – powiat grodzki	3 233	2 869	-364	-11,3	9,2	8,2	-1,0
Grudziądz – powiat ziemski	1 909	1 552	-357	-18,7	13,4	11,1	-2,3
Toruń – powiat grodzki	4 463	3 874	-589	-13,2	4,7	4,1	-0,6
Toruń – powiat ziemski	3 845	3 269	-576	-15,0	11,0	9,4	-1,6
Włocławek – powiat grodzki	4 948	4 170	-778	-15,7	10,7	9,0	-1,7
Włocławek – powiat ziemski	5 179	4 670	-509	-9,8	15,6	14,2	-1,4
Aleksandrów Kujawski	2 564	2 419	-145	-5,7	12,9	12,2	-0,7
Brodnica	2 262	2 218	-44	-1,9	7,2	7,0	-0,2
Chełmno	2 193	2 014	-179	-8,2	12,6	11,5	-1,1
Golub-Dobrzyń	1 892	1 855	-37	-2,0	10,2	9,9	-0,3
Inowrocław	7 581	6 540	-1 041	-13,7	12,6	10,9	-1,7
Lipno	3 923	3 540	-383	-9,8	17,0	15,4	-1,6
Mogilno	1 840	1 657	-183	-9,9	10,7	9,7	-1,0
Nakło nad Notecią	3 290	2 949	-341	-10,4	11,7	10,5	-1,2
Radziejów	2 624	2 611	-13	-0,5	16,6	16,4	-0,2
Rypin	1 896	1 616	-280	-14,8	11,6	10,0	-1,6
Sępólno Krajeńskie	1 863	1 723	-140	-7,5	12,5	11,6	-0,9
Świecie	2 592	2 402	-190	-7,3	7,5	6,9	-0,6
Tuchola	2 003	1 765	-238	-11,9	11,0	9,7	-1,3
Wąbrzeźno	1 575	1 515	-60	-3,8	12,0	11,4	-0,6
Żnin	2 628	2 290	-338	-12,9	10,6	9,3	-1,3

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

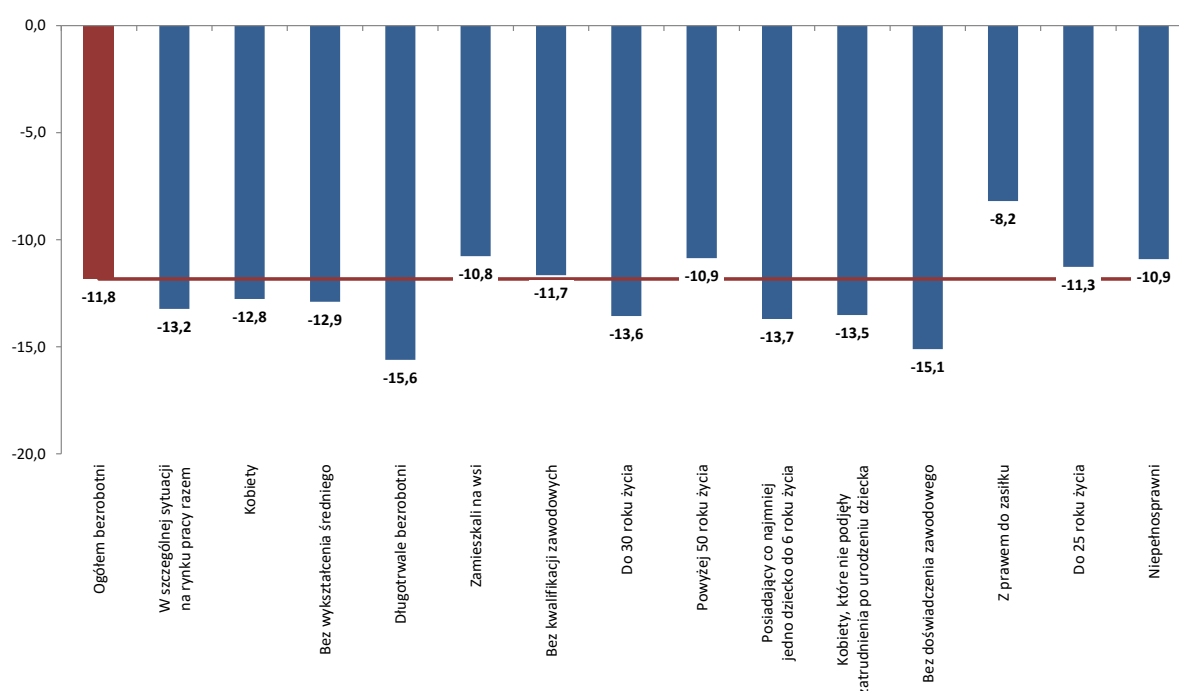
2.2.1. NAJLICZNIEJSZE KATEGORIE WŚRÓD BEZROBOTNYCH

W populacji bezrobotnych **utrzymuje się niekorzystna struktura pod względem cech społeczno-demograficznych**. W końcu grudnia 2019 roku większość bezrobotnych stanowiły kobiety (60,2% ogółu), wśród których 37,0% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Ponad połowa to osoby długotrwale bezrobotne (55,4%) oraz legitymujące się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (60,0%). Formalnie

potwierdzonych kwalifikacji zawodowych nie miało 36,8% zarejestrowanych.⁹ Mieszkańcy wsi stanowili 48,4% ogółu bezrobotnych. Prawie połowa zarejestrowanych (48,5%) to osoby pomiędzy 30 a 50 rokiem życia. Osoby młode do 30 roku życia stanowiły 26,0%, a osoby starsze (50+) to 25,5% tej populacji.

W ciągu roku spadek liczebności odnotowano w większości kategorii bezrobotnych, najbardziej widoczny był on wśród długotrwale bezrobotnych – 15,6% oraz bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 15,1%. Po raz pierwszy, powyżej średniej dla ogółu bezrobotnych (11,8%), zmniejszyła się też liczba bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia, a także kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Wykres 10. Zmiana (w %) liczby wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku

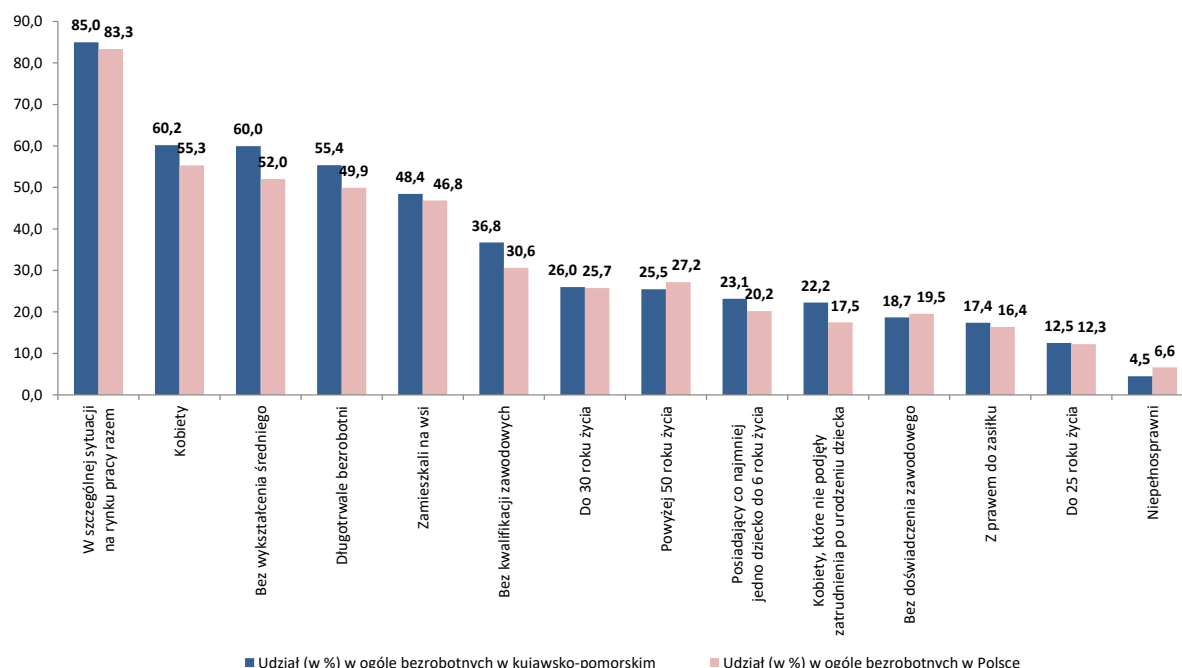
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2019 roku utrzymywał się wyższy odsetek większości grup pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Największa różnica w strukturze dotyczyła osób bez wykształcenia średniego, których udział w województwie był o 8,0 p. proc. wyższy niż w kraju, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 6,2 p. proc. więcej), długotrwale bezrobotnych (o 5,5 p. proc. więcej), bezrobotnych kobiet (4,9 p. proc. więcej) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (4,7 p. proc.). W województwie kujawsko-pomorskim niższy niż w kraju

⁹ Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

był odsetek niepełnosprawnych bezrobotnych (o 2,1 p. proc. mniej) i bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,7 p. proc. mniej).

Wykres 11. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2019 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, dane dla Polski pobrane ze strony publicznych służb zatrudnienia (<http://www.psz.praca.gov.pl>, zakładka Statystyki i analizy).

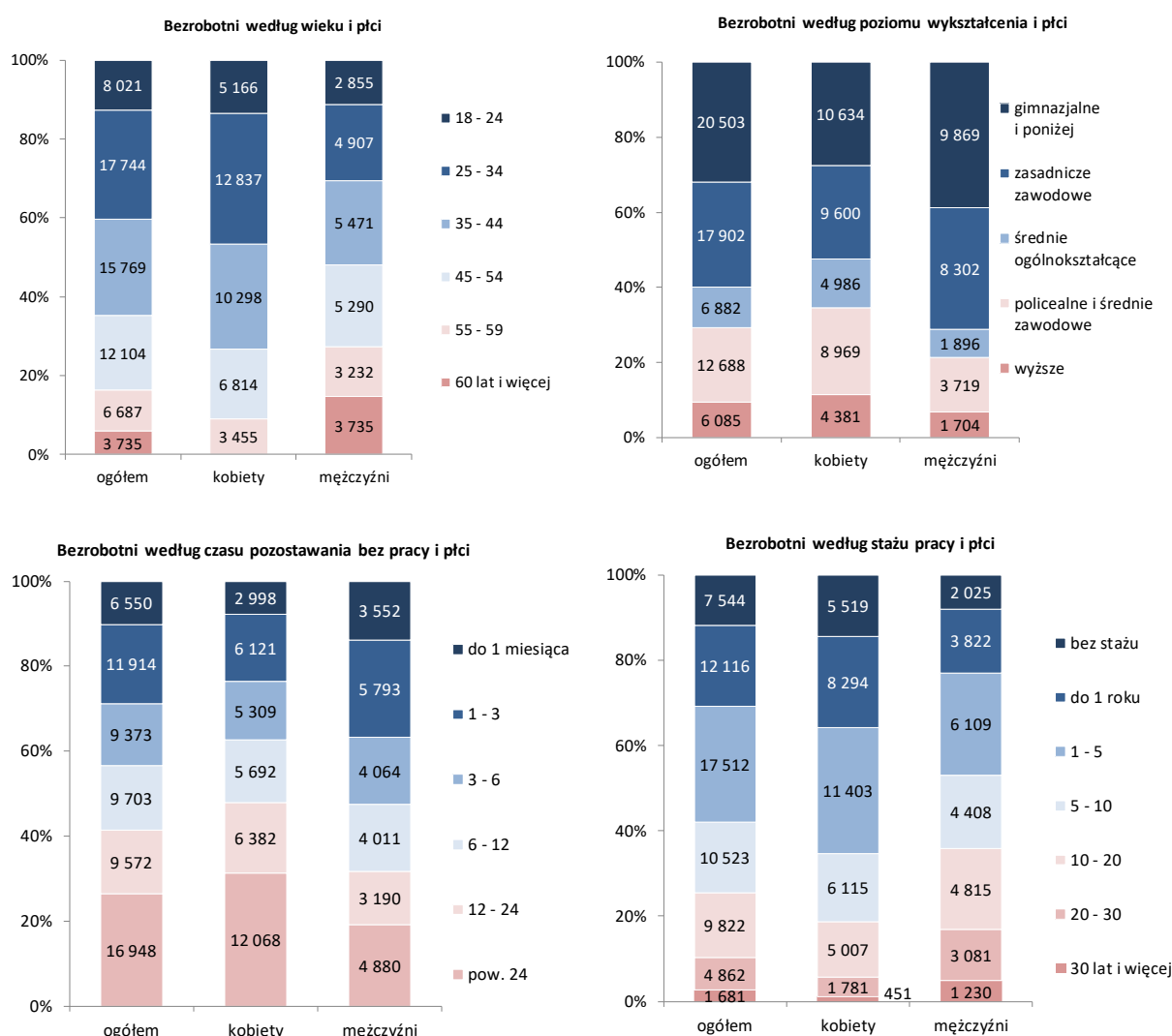
2.2.2. BEZROBOTNI WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH

W końcu grudnia 2019 roku **połowa** bezrobotnych (33 513 osób, 52,3%) w województwie była osobami **w wieku pomiędzy 25 a 44 rokiem życia**. Jest to wiek najwyższej mobilności zawodowej, ale też czas podejmowania decyzji o zakładaniu rodziny i prokreacji. Analiza struktury bezrobotnych pod względem wieku i płci wskazuje, że kobiety zdecydowanie przeważają w grupie wiekowej 25-34 lata (72,3%). Osoby w wieku 25-34 lata w końcu grudnia 2019 roku stanowiły 33,3% bezrobotnych kobiet i 19,3% mężczyzn. Wśród osób w wieku 35-44 lata odsetek kobiet wyniósł 65,3%. W poszczególnych powiatach województwa udział bezrobotnych w wieku 25-44 lata wynosił od 48,4% we Włocławku i 48,5% w powiecie świeckim do 56,2% w Toruniu. W ciągu roku w strukturze bezrobotnych według wieku wzrósł odsetek bezrobotnych w wieku 45-54 lata (o 0,6 p. proc. do 18,9%), a także udział najstarszych bezrobotnych (powyżej 60 roku życia – wzrost o 0,5 p. proc. do 5,8% w końcu 2019 roku). Zmniejszył się natomiast udział osób w wieku 25-34 lata (spadek o 1,0 p. proc. do 27,7%).

W strukturze bezrobotnych według wykształcenia zauważalny jest powolny wzrost udziału osób z wykształceniem wyższym (z 9,2% do 9,5%). **Najliczniejszą grupą w dalszym ciągu**

pozostają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 32,0% (przed rokiem 32,4%). W poszczególnych powiatach województwa udział bezrobotnych z takim wykształceniem wynosił od 21,7% w powiecie żnińskim do 39,1% w Grudziądzu i 40,6% w powiecie grudziądzkim. Kobiety mają zdecydowanie wyższe, ale bardziej ogólne kwalifikacje. W końcu grudnia 2019 roku wykształcenie co najmniej średnie miało 47,5% bezrobotnych kobiet i tylko 28,7% bezrobotnych mężczyzn, w tym średnie ogólnokształcące 12,9% kobiet i 7,4% mężczyzn.

Wykres 12. Bezrobotni według cech społeczno-demograficznych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2019 roku

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Pod względem czasu pozostawania bez pracy **najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające w ewidencji powiatowych urzędów pracy powyżej 24 miesięcy – 26,5% (rok wcześniej 29,2%).** W poszczególnych powiatach udział takich bezrobotnych wynosił

od 19,2% w powiecie rypińskim do 40,4% w powiecie włocławskim. Bez pracy powyżej dwóch lat zdecydowanie częściej pozostawały kobiety, wśród których wskaźnik ten wyniósł 31,3% i był o 12,2 p. proc. wyższy niż wśród mężczyzn.

Biorąc pod uwagę staż pracy **najbardziej liczną grupą były osoby, które przed rejestracją w PUP pracowały od 1 roku do 5 lat** (27,3%, wobec 26,5% w końcu roku 2018). Najmniejszy odsetek osoby te stanowiły we Włocławku (23,9%), a największy powiecie rypińskim – 33,1%.

Osoby **dotychczas niepracujące** (bez stażu pracy) stanowiły 11,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 12,5%). Odsetek takich osób był silnie zróżnicowany w poszczególnych powiatach i wynosił od 5,3% w Bydgoszczy do 22,9% w powiecie lipnowskim. Żadnego doświadczenia zawodowego nie miało 14,3% kobiet oraz 7,9% mężczyzn.

Tabela 6. Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według cech społeczno-demograficznych

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	2018 r.		2019 r.	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	72 655	100,0	64 060	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18 - 24	9 040	12,4	8 021	12,5
25 - 34	20 819	28,7	17 744	27,7
35 - 44	17 747	24,4	15 769	24,6
45 - 54	13 325	18,3	12 104	18,9
55 - 59	7 844	10,8	6 687	10,4
60 lat i więcej	3 880	5,3	3 735	5,8
2. Bezrobotni według wykształcenia				
- wyższe	6 671	9,2	6 085	9,5
- policealne i średnie zawodowe	14 204	19,5	12 688	19,8
- średnie ogólnokształcące	7 686	10,6	6 882	10,7
- zasadnicze zawodowe	20 556	28,3	17 902	27,9
- gimnazjalne i poniżej	23 538	32,4	20 503	32,0
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	6 768	9,3	6 550	10,2
1 - 3	13 443	18,5	11 914	18,6
3 - 6	10 089	13,9	9 373	14,6
6 - 12	10 314	14,2	9 703	15,1
12 - 24	10 815	14,9	9 572	14,9
pow. 24	21 226	29,2	16 948	26,5
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	13 588	18,7	12 116	18,9
1-5	19 218	26,5	17 512	27,3
5-10	11 968	16,5	10 523	16,4
10-20	11 158	15,4	9 822	15,3
20-30	5 666	7,8	4 862	7,6
30 i więcej	1 944	2,7	1 681	2,6
bez stażu	9 113	12,5	7 544	11,8

Źródło: Jak wyżej.

2.2.3. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY

Łącznie osoby poprzednio pracujące w końcu 2019 roku stanowiły 88,2% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w regionie (przed rokiem – 87,5%). Podobnie jak w latach wcześniejszych, **osoby poprzednio pracujące najczęściej reprezentowały sekcje charakteryzujące się największą liczbą podmiotów gospodarczych oraz największą liczbą pracujących w sektorze przedsiębiorstw**. Najliczniejszą grupą bezrobotnych były osoby, których ostatnim miejscem pracy było przetwórstwo przemysłowe – 11 106 osób (17,3%, przed rokiem 17,2%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 11 220 osób (17,5%, przed rokiem 17,8%). Licznie reprezentowane były także osoby uprzednio pracujące w budownictwie – 5025 osób (7,8%, rok wcześniej 8,0%).

W ciągu roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się w większości sekcji PKD. Największy spadek nastąpił w najliczniejszych sekcjach – przetwórstwie przemysłowym (spadek o 1384 osoby, 11,1%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (mniej o 1686 osób, 13,1%) oraz budownictwie (mniej o 761 osób, 13,2%). Liczba zarejestrowanych nieznacznie wzrosła w informacji i komunikacji (z 359 osób w 2018 roku do 366 osób w 2019 roku) oraz mało licznej sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne (z 88 osób w 2018 roku do 113 osób w 2019 roku).

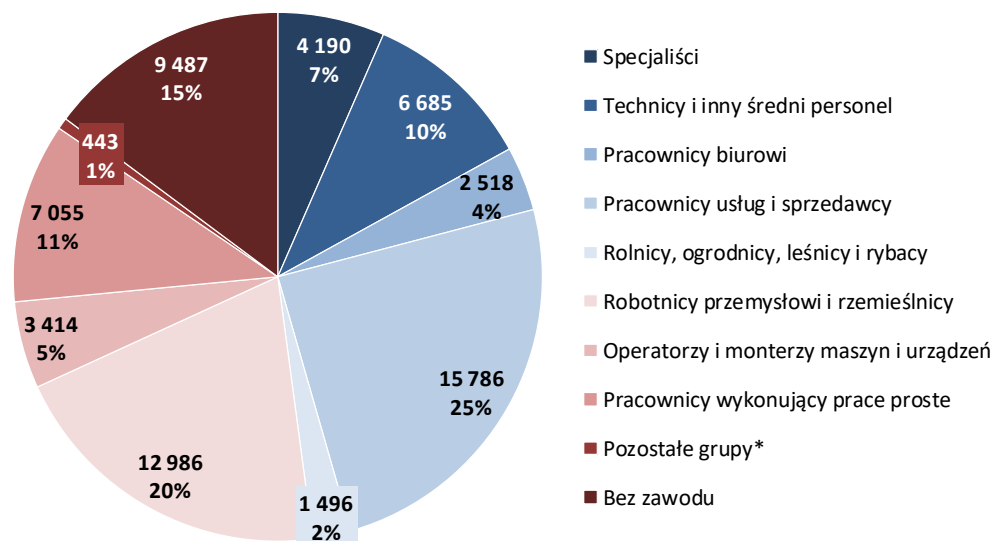
2.2.4. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

W dniu 31 grudnia 2019 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozostawało 54 573 bezrobotnych mających zawód i 9487 osób bez zawodu¹⁰, co stanowiło odpowiednio 85,2% i 14,8% bezrobotnych (rok wcześniej 85,1% i 14,9%). Osoby bezrobotne, podobnie jak w latach wcześniejszych, najczęściej miały profesje należące do wielkich grup zawodów: pracownicy usług i sprzedawcy (24,6%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (20,3%).

Struktura zawodowa bezrobotnych znacząco różni się pod kątem płci. Bezrobotni mężczyźni częściej mają zawody techniczne – związane z obróbką metali (ślusarz), budownictwem (murarz, pomocniczy robotnik budowlany) oraz naprawą i obsługą maszyn (mechanik pojazdów samochodowych). Wśród kobiet dominuje zawód sprzedawcy (18,8% bezrobotnych kobiet w końcu 2019 roku). W omawianym okresie zawodu nie miało 16,8% bezrobotnych kobiet i 11,8% bezrobotnych mężczyzn.

¹⁰ W statystyce rynku pracy wykorzystywana jest klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz.U. z 2016 roku poz. 1876). Bezrobotni poprzednio pracujący klasyfikowani są według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy (o ile był on wykonywany min. 6 miesięcy), a osoby dotychczas niepracujące – zgodnie z zawodem wyuczonym (potwierdzonym odpowiednim dokumentem).

Wykres 13. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według wielkich grup zawodów

* Do pozostałych grup należą: siły zbrojne oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”, Załącznik 3 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku.

Posiadanie przez bezrobotnego danego zawodu nie zawsze jest równoznaczne z umiejętnościami i możliwością wykonywania określonej profesji. Najczęściej wynika to z długiej przerwy w wykonywaniu zawodu (41,4% bezrobotnych pozostaje w rejestrach powyżej roku) lub braku doświadczenia zawodowego (18,7% bezrobotnych).

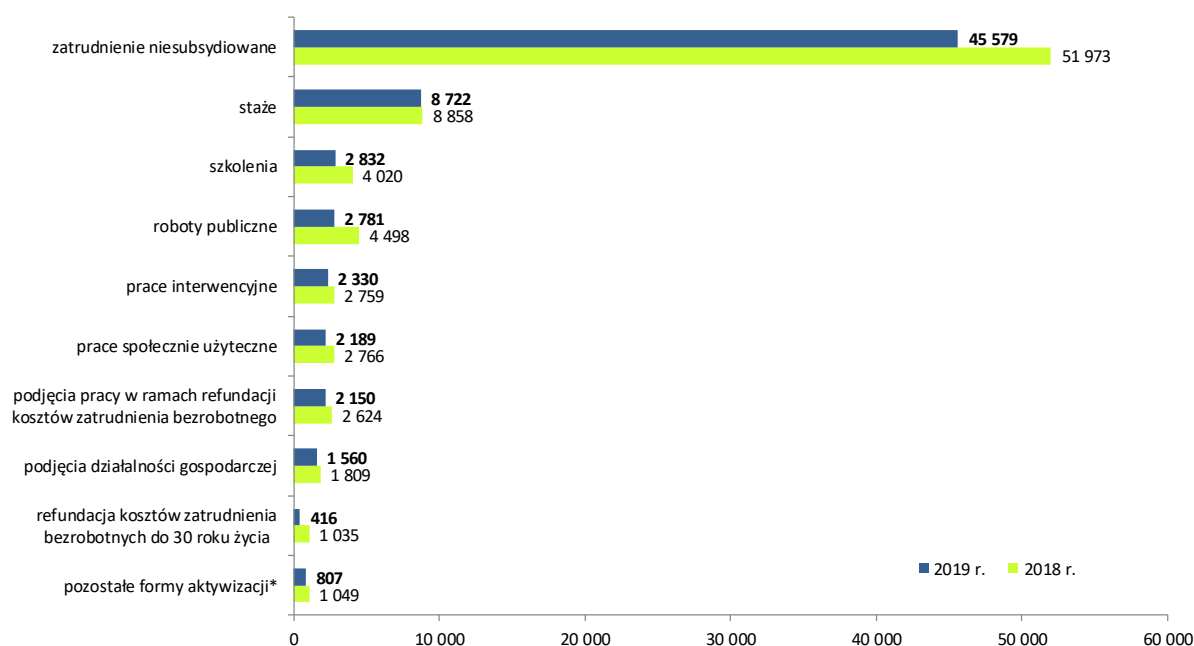
Prawdopodobne jest też, że wysoki poziom bezrobocia w niektórych zawodach związany jest m.in. z wykonywaniem pracy nierejestrowanej. Jak wynika z badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, praca nierejestrowana często świadczona jest w takich obszarach, jak: prace ogrodniczo-rolne, usługi budowlane, usługi turystyczne i gastronomiczne, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, opieka nad osobami zależnymi.¹¹

¹¹ Praca nierejestrowana w Polsce w 2017 roku (na podstawie wstępnych wyników badania modułowego BAEL), Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2019 rok.

3. AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH ZA POŚREDNICTWEM POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Z uwagi na spadek poziomu bezrobocia sukcesywnie zmniejsza się też liczba osób zaktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy. W 2019 roku **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 23 787 osób bezrobotnych**, co stanowiło 21,2% ogółu włączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 23,4%). W porównaniu z 2018 rokiem liczba podejmujących aktywne formy pomocy zmniejszyła się o 5631 osób (19,1%). Zatrudnienie subsydiowane rozpoczęło 10 042 bezrobotnych, a z miejsc aktywizacji zawodowej skorzystało 13 745 osób (odpowiednio 42,2% i 57,8% zaktywizowanych). W tym samym czasie zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 45 579 bezrobotnych, co stanowiło 81,9% osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy (rok wcześniej – 79,1%).

Wykres 14. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej

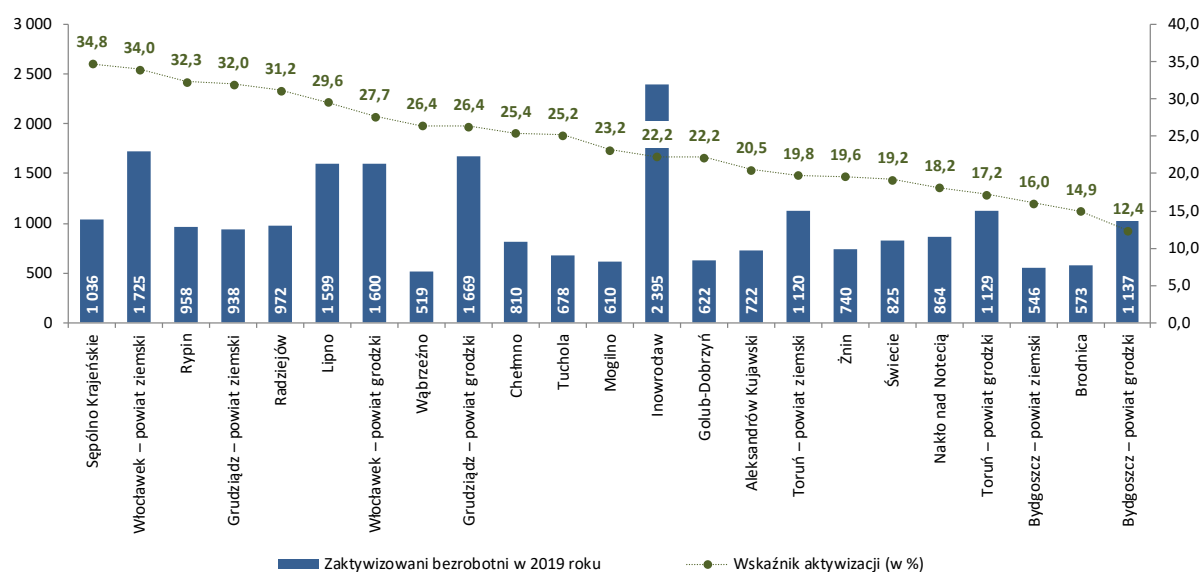

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, pozostałe zatrudnienie subsydiowane, podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, przygotowanie zawodowe dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.*

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Wskaźnik aktywizacji liczony jako stosunek liczby osób podejmujących udział w aktywnych formach pomocy do liczby osób nowozarejestrowanych w 2019 roku **wyniósł 23,0%** i był o 2,2 p. proc. niższy niż rok wcześniej. W poszczególnych powiatach skala pomocy była powiązana z sytuacją na lokalnym rynku pracy. Wskaźnik aktywizacji najniższe wartości przyjmował w powiatach o najlepszej sytuacji na rynku pracy (Bydgoszcz – 12,4%, powiat brodnicki – 14,9%, powiat bydgoski – 16,0%, Toruń – 17,2%). Wskaźnikami aktywizacji przekraczającym 30% charakteryzowały się powiaty: radziejowski (31,2%), grudziądzki (32,0%), rypiński (32,3%), włocławski (34,0%) i sępoleński (34,8%).

Wykres 15. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów

Źródło: Jak wyżej.

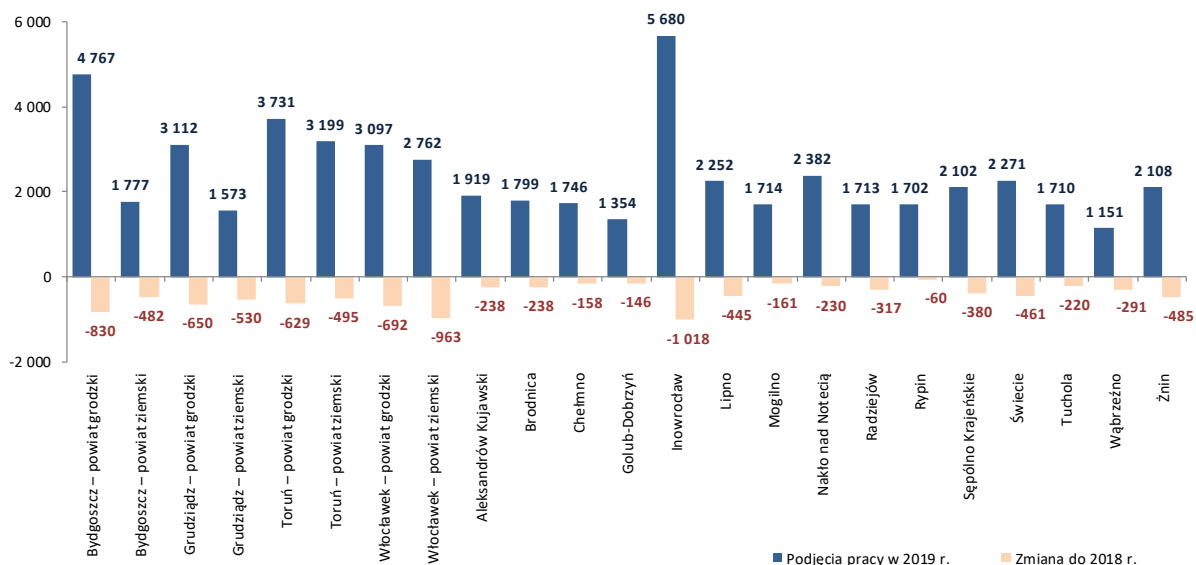
W końcu 2019 roku **podstawowe formy aktywizacji kontynuowało 4721 bezrobotnych** (w tym 2106 osób, tj. 44,6% odbywało staże). Aktywizacja osób bezrobotnych w znacznej mierze możliwa była dzięki pozyskanym przez powiatowe urzędy pracy **75 039 wolnym miejscom pracy i miejscom aktywizacji zawodowej** (o 16,5% mniej niż w 2018 roku).

3.1. PODJĘCIA PRACY

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **pracę podjęło 55 621 bezrobotnych**, było to o 10 119 osób (15,4%) mniej niż rok wcześniej. W tym samym okresie w Polsce nastąpił spadek podjęć pracy o 11,7%. Spadek liczby bezrobotnych podejmujących pracę (w odniesieniu do roku poprzedniego) dotyczył wszystkich powiatów i wynosił od 3,4% w powiecie rypińskim do 25,9% w powiecie włocławskim.

Podobnie jak w latach wcześniejszych zdecydowaną **większość stanowili bezrobotni podejmujący zatrudnienie niesubsydiowane** – 45 579 osób, 81,9% podjęć pracy w województwie. W porównaniu z rokiem 2018 liczba podjęć pracy niesubsydiowanej zmniejszyła się o 12,3%.

Wykres 16. Bezrobotni podejmujący pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów

Źródło: Jak wyżej.

Tabela 7. Struktura podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Podjęcia pracy w roku					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Podjęcia pracy		65 740	100,0	55 621	100,0	-10 119	-15,4
praca niesubsydiowana		51 973	79,1	45 579	81,9	-6 394	-12,3
w tym	podjęcie działalności gospodarczej	2 173	3,3	1 709	3,1	-464	-21,4
	pracy sezonowej	1 102	1,7	931	1,7	-171	-15,5
praca subsydiowana		13 767	20,9	10 042	18,1	-3 725	-27,1
z tego	prac interwencyjnych	2 759	4,2	2 330	4,2	-429	-15,5
	robót publicznych	4 498	6,8	2 781	5,0	-1 717	-38,2
	podjęcia działalności gospodarczej	1 809	2,8	1 560	2,8	-249	-13,8
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	13	0,02	9	0,0	-4	-30,8
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 624	4,0	2 150	3,9	-474	-18,1
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	505	0,8	495	0,9	-10	-2,0
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	19	0,0	6	0,0	-13	-68,4
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	0,0	0	0,0	-1	-100,0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0,0	1	0,0	1	x
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	3	0,0	1	0,0	-2	-66,7
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	74	0,1	44	0,1	-30	-40,5
	inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	1 475	2,2	674	1,2	-801	-54,3

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku z zatrudnienia subsydiowanego skorzystały 10 042 osoby. Było to o 3725 osób (27,1%) mniej niż w roku poprzednim (w kraju spadek o 20,4%). W ciągu roku udział zatrudnienia wspieranego ze środków publicznych w ogóle podjęć pracy zmniejszył się o 2,8 p. proc. (z 20,9% w 2018 roku do 18,1% w roku 2019). Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego pozostawały **roboty publiczne**, które podjęło 2781 osób. Dużą popularnością cieszyły się również **prace interwencyjne** – 2330 osób zaktywizowanych oraz **refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego** – 2150 osób.

Udział zatrudnienia subsydiowanego w podjęciach pracy ogółem w 2019 roku w poszczególnych powiatach był bardzo zróżnicowany i wynosił od 8,6% w Toruniu do 32,7% w powiecie sępoleńskim. Spadek liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane dotyczył wszystkich powiatów przy czym najmniej widoczny był on w powiecie tucholskim – 6,7% a najbardziej w powiatach bydgoskim (46,4%) i grudziądzkim (47,0%).

Tabela 8. Podjęcia pracy ogółem i subsydiowane w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Podjęcia pracy							
	2018 r.			2019 r.				
	razem	subsydiowane		razem	zmiana do 2018 r.		subsydiowane	
	osoby	%		osoby	%		osoby	%
Kujawsko-pomorskie	65 740	13 767	20,9	55 621	-10 119	-15,4	10 042	18,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	5 597	713	12,7	4 767	-830	-14,8	435	9,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 259	450	19,9	1 777	-482	-21,3	241	13,6
Grudziądz – powiat grodzki	3 762	1 270	33,8	3 112	-650	-17,3	817	26,3
Grudziądz – powiat ziemski	2 103	762	36,2	1 573	-530	-25,2	404	25,7
Toruń – powiat grodzki	4 360	392	9,0	3 731	-629	-14,4	321	8,6
Toruń – powiat ziemski	3 694	743	20,1	3 199	-495	-13,4	506	15,8
Włocławek – powiat grodzki	3 789	783	20,7	3 097	-692	-18,3	666	21,5
Włocławek – powiat ziemski	3 725	995	26,7	2 762	-963	-25,9	730	26,4
Aleksandrów Kujawski	2 157	337	15,6	1 919	-238	-11,0	249	13,0
Brodnica	2 037	286	14,0	1 799	-238	-11,7	195	10,8
Chełmno	1 904	416	21,8	1 746	-158	-8,3	348	19,9
Golub-Dobrzyń	1 500	229	15,3	1 354	-146	-9,7	170	12,6
Inowrocław	6 698	1 166	17,4	5 680	-1 018	-15,2	911	16,0
Lipno	2 697	753	27,9	2 252	-445	-16,5	478	21,2
Mogilno	1 875	478	25,5	1 714	-161	-8,6	329	19,2
Nakło nad Notecią	2 612	425	16,3	2 382	-230	-8,8	334	14,0
Radziejów	2 030	516	25,4	1 713	-317	-15,6	384	22,4
Rypin	1 762	554	31,4	1 702	-60	-3,4	488	28,7
Sępólno Krajeńskie	2 482	857	34,5	2 102	-380	-15,3	688	32,7
Świecie	2 732	346	12,7	2 271	-461	-16,9	252	11,1
Tuchola	1 930	462	23,9	1 710	-220	-11,4	431	25,2
Wąbrzeźno	1 442	357	24,8	1 151	-291	-20,2	301	26,2
Żnin	2 593	477	18,4	2 108	-485	-18,7	364	17,3

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku pracę częściej podejmowały kobiety niż mężczyźni (odpowiednio 53,2% i 46,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę). Kobiety częściej uczestniczyły w zatrudnieniu niesubsydiowanym, w którym stanowiły 54,3% podejmujących pracę (wobec 48,3% w zatrudnieniu subsydiowanym). Odwrotna sytuacja dotyczyła przede wszystkim bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz mieszkańców wsi.

Tabela 9. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku

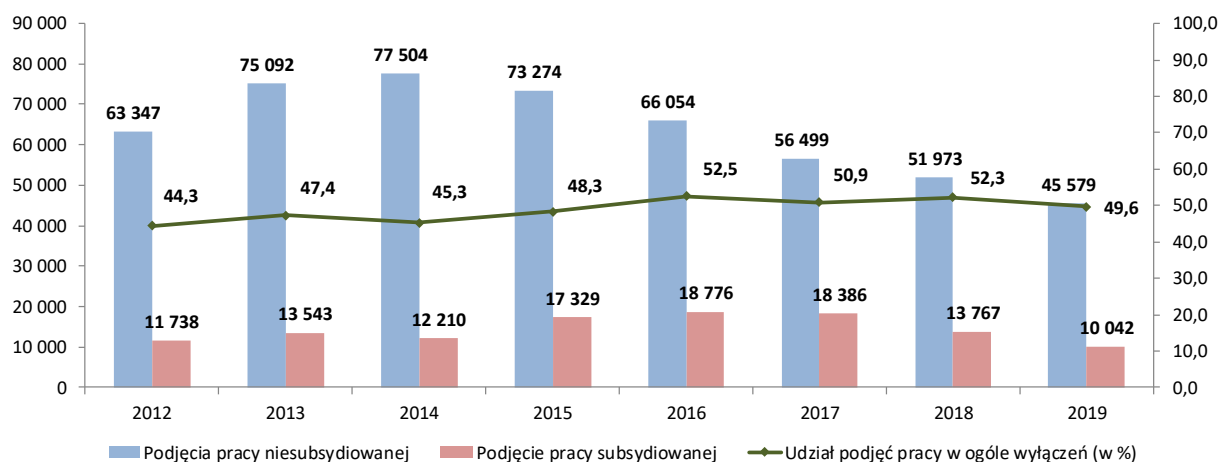
Wyszczególnienie	Podjęcia pracy					
	ogółem		niesubsydiowane		subsydiowane	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Ogółem bezrobotni	55 621	100,0	45 579	100,0	10 042	100,0
w tym:						
kobiety	29 583	53,2	24 730	54,3	4 853	48,3
zamieszkali na wsi	25 655	46,1	20 690	45,4	4 965	49,4
do 30 roku życia	21 352	38,4	17 359	38,1	3 993	39,8
do 25 roku życia	11 780	21,2	9 736	21,4	2 044	20,4
powyżej 50 roku życia	8 540	15,4	6 608	14,5	1 932	19,2
długotrwale bezrobotni	13 176	23,7	10 903	23,9	2 273	22,6
niepełnosprawni	2 220	4,0	1 939	4,3	441	4,4

Źródło: Jak wyżej.

Zatrudnienie subsydiowane częściej podejmowali mężczyźni: w 2019 roku stanowili oni 51,7% wszystkich bezrobotnych podejmujących tę formę aktywizacji (w roku poprzednim – 51,5%).

Pomimo rocznego spadku liczby bezrobotnych podejmujących pracę należy zwrócić uwagę, że w dalszym ciągu podjęcie pracy jest głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2019 roku z tego powodu wyrejestrowanych zostało 49,6% bezrobotnych (w Polsce udział ten był porównywalny i wyniósł 49,7%).

Wykres 17. Bezrobotni podejmujący pracę w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012-2019

Źródło: Jak wyżej.

W poszczególnych powiatach województwa udział wyłączeń z powodu podjęcia pracy wynosił od 38,9% w powiecie lipnowskim do 67,4% w powiecie sępoleńskim.

Tabela 10. Wyłączenia z ewidencji ogółem i z powodu podjęcia pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych					
	2018 r.			2019 r.		
	razem	podjęcia pracy		razem	podjęcia pracy	
	osoby	%		osoby	%	
Kujawsko-pomorskie	125 722	65 740	52,3	112 173	55 621	49,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	11 107	5 597	50,4	10 371	4 767	46,0
Bydgoszcz – powiat ziemski	4 674	2 259	48,3	4 004	1 777	44,4
Grudziądz – powiat grodzki	7 865	3 762	47,8	6 696	3 112	46,5
Grudziądz – powiat ziemski	3 893	2 103	54,0	3 287	1 573	47,9
Toruń – powiat grodzki	7 762	4 360	56,2	7 156	3 731	52,1
Toruń – powiat ziemski	6 681	3 694	55,3	6 227	3 199	51,4
Włocławek – powiat grodzki	7 753	3 789	48,9	6 554	3 097	47,3
Włocławek – powiat ziemski	6 839	3 725	54,5	5 584	2 762	49,5
Aleksandrów Kujawski	4 138	2 157	52,1	3 666	1 919	52,3
Brodnica	4 035	2 037	50,5	3 879	1 799	46,4
Chełmno	3 528	1 904	54,0	3 362	1 746	51,9
Golub-Dobrzyń	3 181	1 500	47,2	2 842	1 354	47,6
Inowrocław	12 850	6 698	52,1	11 808	5 680	48,1
Lipno	6 646	2 697	40,6	5 787	2 252	38,9
Mogilno	3 032	1 875	61,8	2 811	1 714	61,0
Nakło nad Notecią	5 745	2 612	45,5	5 100	2 382	46,7
Radziejów	3 649	2 030	55,6	3 132	1 713	54,7
Rypin	3 270	1 762	53,9	3 245	1 702	52,4
Sępólno Krajeńskie	3 736	2 482	66,4	3 117	2 102	67,4
Świecie	5 063	2 732	54,0	4 483	2 271	50,7
Tuchola	3 158	1 930	61,1	2 931	1 710	58,3
Wąbrzeźno	2 462	1 442	58,6	2 024	1 151	56,9
Żnin	4 655	2 593	55,7	4 107	2 108	51,3

Źródło: Jak wyżej.

W końcu grudnia 2019 roku zatrudnienie subsydiowane w wybranych formach kontynuowało 2461 osób:

- prace interwencyjne – 1483 osoby,
- refundacja kosztów za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia – 521 osób,
- roboty publiczne – 395 osób,
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 62 osoby.

3.2. POZAZATRUDNIENIOWE FORMY AKTYWIZACJI

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **pozazatrudnieniowe formy aktywizacji** takie jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, **rozpoczęło 13 745 bezrobotnych**, było to o 1906 osób (12,2%, w kraju 13,0%) mniej niż rok wcześniej.

Tabela 11. Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Rozpoczęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji			
	2018 r.	2019 r.		
		zmiana do 2018 r.		
		osoby		%
Kujawsko-pomorskie	15 651	13 745	-1 906	-12,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	582	702	120	20,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	336	305	-31	-9,2
Grudziądz – powiat grodzki	1 159	852	-307	-26,5
Grudziądz – powiat ziemski	782	534	-248	-31,7
Toruń – powiat grodzki	902	808	-94	-10,4
Toruń – powiat ziemski	917	614	-303	-33,0
Włocławek – powiat grodzki	873	934	61	7,0
Włocławek – powiat ziemski	886	995	109	12,3
Aleksandrów Kujawski	549	473	-76	-13,8
Brodnica	410	378	-32	-7,8
Chełmno	420	462	42	10,0
Golub-Dobrzyń	503	452	-51	-10,1
Inowrocław	1 393	1 484	91	6,5
Lipno	1 546	1 121	-425	-27,5
Mogilno	405	281	-124	-30,6
Nakło nad Notecią	598	530	-68	-11,4
Radziejów	767	588	-179	-23,3
Rypin	581	470	-111	-19,1
Sępólno Krajeńskie	488	348	-140	-28,7
Świecie	661	573	-88	-13,3
Tuchola	243	247	4	1,6
Wąbrzeźno	287	218	-69	-24,0
Żnin	363	376	13	3,6

Źródło: Jak wyżej.

Spadek liczby bezrobotnych podejmujących pozazatrudnieniowe formy aktywizacji dotyczył większości powiatów województwa i wyniósł od 7,8% w powiecie brodnickim do 33,0% w powiecie toruńskim. Największy wzrost rozpoczynających analizowane formy pomocy nastąpił w Bydgoszczy (20,6%). Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji stanowiły 12,3% ogółu włączeń z ewidencji osób bezrobotnych (w 2018 roku – 12,4%).

Podobnie jak w latach wcześniejszych **najpopularniejszą pozazatrudnieniową formą aktywizacji były staże**, które rozpoczęło 8722 bezrobotnych (63,5%).

Tabela 12. Struktura podjęć pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

	Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	15 651	100,0	13 745	100,0	-1 906	-12,2
z tego:						
Rozpoczęcie szkolenia	4 020	25,7	2 832	20,6	-1188	-29,6
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	108	0,7	69	0,5	-39	-36,1
Rozpoczęcie stażu	8 858	56,6	8 722	63,5	-136	-1,5
- w tym w ramach bonu stażowego	15	0,1	4	0,0	-11	-73,3
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	7	0,04	2	0,01	-5	-71,4
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	2 766	17,7	2 189	15,9	-577	-20,9
- w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	90	0,6	15	0,1	-75	-83,3

Źródło: Jak wyżej.

Pozazatrudnieniowe formy pomocy częściej kierowane były do kobiet niż mężczyzn. W ciągu roku zmniejszył się odsetek długotrwale bezrobotnych, którzy w 2019 roku stanowili 36,3% osób zaktywizowanych w ramach omawianych form pomocy (rok wcześniej 40,0%). Zwiększył się natomiast udział młodych bezrobotnych – do 30 roku życia (o 5,5 p. proc.).

Tabela 13. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Rozpoczynający pozazatrudnieniowe formy aktywizacji					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Ogółem bezrobotni		15 651	100,0	13 745	100,0	-1 906	-12,2
w tym	kobiety	9 529	60,9	8 499	61,8	-1 030	-10,8
	zamieszkali na wsi	7 870	50,3	6 688	48,7	-1 182	-15,0
	do 30 roku życia	6 671	42,6	6 610	48,1	-61	-0,9
	do 25 roku życia	4 231	27,0	4 309	31,3	78	1,8
	powyżej 50 roku życia	2 446	15,6	2 070	15,1	-376	-15,4
	długotrwale bezrobotni	6 268	40,0	4 994	36,3	-1 274	-20,3

Źródło: Jak wyżej.

W końcu grudnia 2019 roku pozazatrudnieniowe formy aktywizacji kontynuowało 2260 osób:

- staże – 2106 osób (w tym w ramach bonu stażowego 2 osoby),
- prace społecznie użyteczne – 125 osób,
- szkolenia – 27 osób,
- przygotowanie zawodowe dorosłych – 2 osoby.

3.2.1. STAŻ

Staże, podobnie jak w latach wcześniejszych, były najpopularniejszą formą pomocy dla osób bezrobotnych. W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **staże rozpoczęło 8722 bezrobotnych** (w tym w ramach bonu stażowego 4 osoby). Osoby podejmujące staże stanowiły 63,5% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2018 liczba bezrobotnych podejmujących staże pozostała na podobnym poziomie (spadek się o 1,5%).

Tabela 14. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających staże w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Rozpoczynający staże					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Ogółem bezrobotni		8 858	100,0	8 722	100,0	-136	-1,5
w tym	kobiety	6 112	69,0	5 942	68,1	-170	-2,8
	zamieszkali na wsi	4 414	49,8	4 240	48,6	-174	-3,9
	do 30 roku życia	4 785	54,0	5 258	60,3	473	9,9
	do 25 roku życia	3 302	37,3	3 683	42,2	381	11,5
	powyżej 50 roku życia	778	8,8	723	8,3	-55	-7,1
	długotrwale bezrobotni	2 721	30,7	2 334	26,8	-387	-14,2

Źródło: Jak wyżej.

Z formy tej części korzystały kobiety, które stanowiły 68,1% rozpoczynających staże. W ciągu roku wśród bezrobotnych korzystających ze staży przede wszystkim zwiększył się udział młodych bezrobotnych.

W stażach najczęściej uczestniczyli bezrobotni z terenu powiatu inowrocławskiego (1052 osoby, 12,1% rozpoczynających staże) i lipnowskiego (734 osoby, 8,4%).

3.2.2. SZKOLENIE BEZROBOTNYCH

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **szkolenia rozpoczęło 2832 bezrobotnych** (w tym w ramach bonu szkoleniowego 69 osób – 2,4%). Osoby podejmujące szkolenia stanowiły 20,6% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2018 liczba bezrobotnych podejmujących szkolenia spadła o 29,6%.

Szkolenia podejmowali głównie mężczyźni, którzy stanowili 56,6% rozpoczynających tę formę pomocy. W ciągu roku wśród bezrobotnych korzystających ze szkoleń zmniejszył się udział długotrwale bezrobotnych a także osób zamieszkałych na wsi.

Tabela 15. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających szkolenia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Rozpoczynający szkolenie					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Ogółem bezrobotni		4 020	100,0	2 832	100,0	-1 188	-29,6
w tym	kobiety	1 696	42,2	1 228	43,4	-468	-27,6
	zamieszkali na wsi	1 766	43,9	1 174	41,5	-592	-33,5
	do 30 roku życia	1 568	39,0	1 135	40,1	-433	-27,6
	do 25 roku życia	834	20,7	573	20,2	-261	-31,3
	powyżej 50 roku życia	606	15,1	445	15,7	-161	-26,6
	długotrwale bezrobotni	1 178	29,3	771	27,2	-407	-34,6

Źródło: Jak wyżej.

Najwięcej szkoleń zorganizowanych zostało dla bezrobotnych z terenu Grudziądza (499 osób, 17,6% rozpoczynających tę formę) i powiatu inowrocławskiego (337 osób, 11,9%).

3.2.3. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

W analizowanym okresie **2 bezrobotnych rozpoczęło przygotowanie zawodowe dorosłych** (w 2018 roku – 7 osób). W 2019 roku przygotowanie zawodowe bezrobotnych realizował jedynie Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku (1 osoba z powiatu włocławskiego i 1 osoba z Włocławka).

3.2.4. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **prace społecznie użyteczne rozpoczęło 2189 bezrobotnych** (w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja¹² 15 osób). Osoby podejmujące prace społecznie użyteczne stanowiły 15,9% bezrobotnych rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2018 liczba bezrobotnych podejmujących prace społecznie użyteczne zmniejszyła się o 20,9%.

Za pośrednictwem prac społecznie użytecznych aktywizowani byli przede wszystkim długotrwale bezrobotni – 86,2% rozpoczynających. W ciągu roku można zaobserwować wzrost udziału osób powyżej 50 roku życia wśród korzystających z tej formy pomocy, a spadek odsetka bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

¹² Program przeznaczony dla bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Tabela 16. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Rozpoczynający prace społecznie użyteczne					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Ogółem bezrobotni		2 766	100,0	2 189	100,0	-577	-20,9
w tym	kobiety	1 719	62,1	1 328	60,7	-391	-22,7
	zamieszkali na wsi	1 686	61,0	1 273	58,2	-413	-24,5
	do 30 roku życia	313	11,3	216	9,9	-97	-31,0
	do 25 roku życia	91	3,3	52	2,4	-39	-42,9
	powyżej 50 roku życia	1 062	38,4	902	41,2	-160	-15,1
	długotrwale bezrobotni	2 369	85,6	1 888	86,2	-481	-20,3

Źródło: Jak wyżej.

W pracach społecznie użytecznych najczęściej uczestniczyli bezrobotni z terenu powiatów: lipnowskiego (294 osoby, 13,4% rozpoczynających tę formę), Torunia (232 osoby, 10,6%) i włocławskiego (228 osób, 10,4%).

3.2.5. INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁANIA (IPD)

Określenie formy pomocy poprzedza przygotowanie Indywidualnego Planu Działania (IPD) dla osoby bezrobotnej. W ramach IPD diagnozowane są indywidualne potrzeby i oczekiwania zawodowe osoby zarejestrowanej, a także planowana jest ścieżka działań zmierzających do zatrudnienia.

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **IPD przygotowano dla 93 727 bezrobotnych** (o 14,3% mniej niż w roku poprzednim). Realizację IPD przerwało 66 697 bezrobotnych (o 9,3% mniej niż w roku poprzednim), w tym z powodu podjęcia pracy – 32 298 osób (48,4% przerwań). W końcu grudnia 2019 roku w trakcie realizacji IPD w województwie kujawsko-pomorskim było 63 667 bezrobotnych. Było to o 12,6% mniej niż w roku wcześniejszym.

Tabela 17. Realizacja Indywidualnych Planów Działania w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

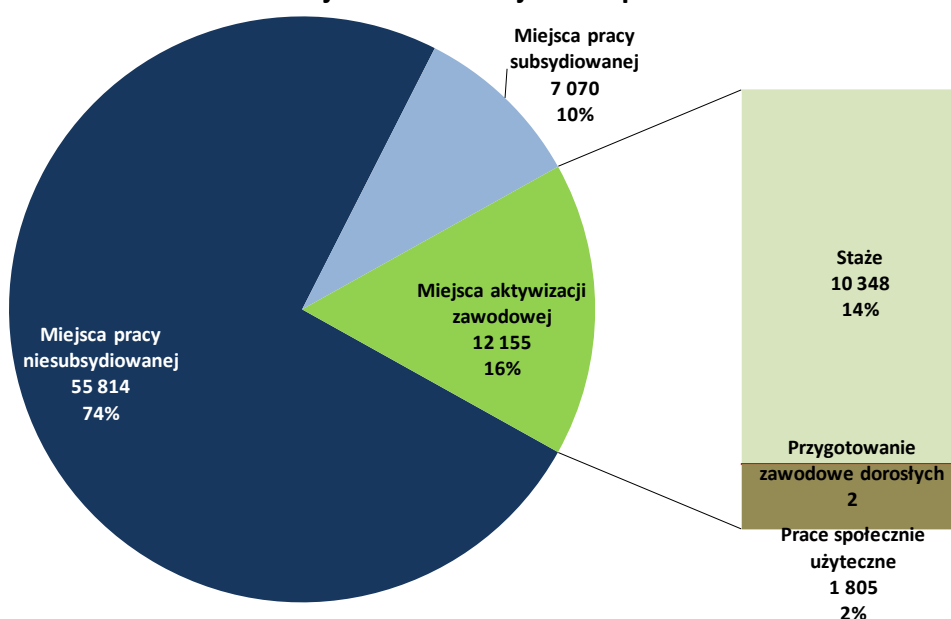
Bezrobotni objęci IPD w roku	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
		osoby		%
Osoby, dla których przygotowano IPD	109 392	93 727	-15 665	-14,3
Osoby, które przerwały realizację IPD	73 547	66 697	-6 850	-9,3
<i>w tym z powodu podjęcia pracy</i>	41 844	32 298	-9 546	-22,8
Osoby, które zakończyły realizację IPD	38 683	29 492	-9 191	-23,8
Osoby realizujące IPD w końcu roku	72 817	63 667	-9 150	-12,6

Źródło: Jak wyżej.

3.3. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego pozyskały **75 039 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**. Zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dotyczyło 62 884 z nich (83,8%, w 2018 roku – 85,3%).

Wykres 18. Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku

Źródło: Jak wyżej.

W ciągu roku **liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zmniejszyła się o 16,5%**. Spadek ten dotyczył zarówno wolnych miejsc pracy (18,0%) jak i miejsc aktywizacji zawodowej (7,9%). Tendencja ta miała charakter ogólnokrajowy, gdzie w ciągu roku liczba dostępnych miejsc zmniejszyła się o 13,0%.

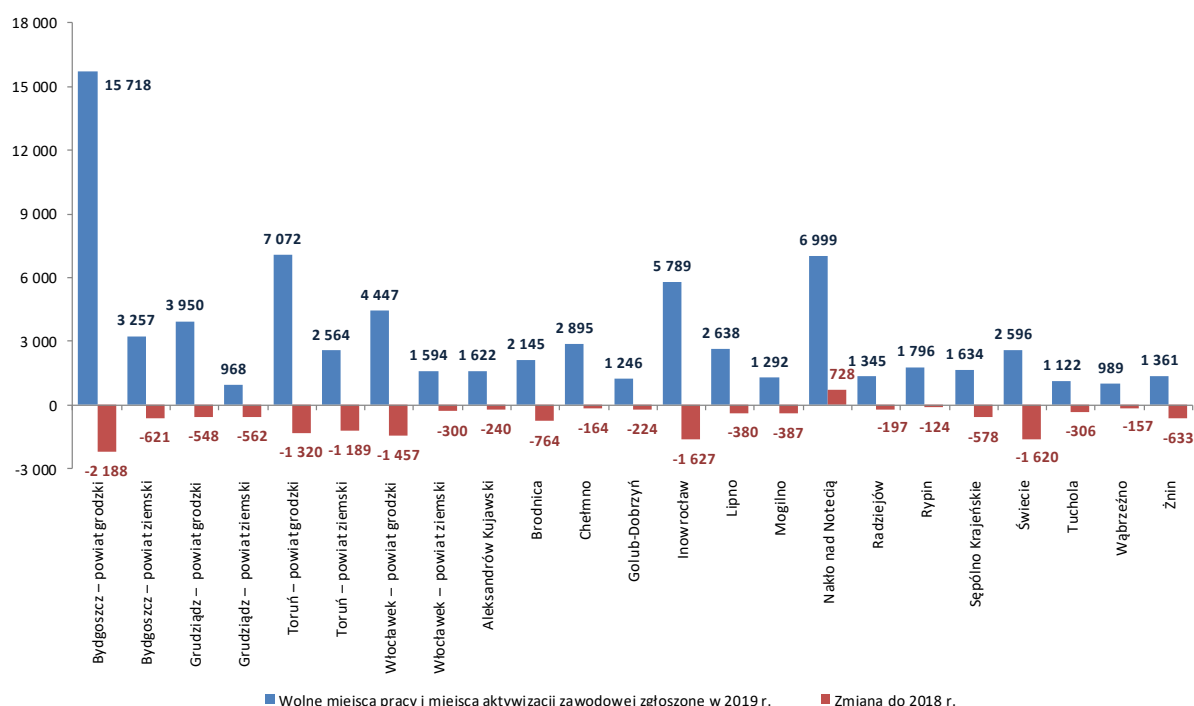
Tabela 18. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		2018 r.	2019 r.		
			zmiana do 2018 r.		
				liczba	%
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		89 897	75 039	-14 858	-16,5
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		76 706	62 884	-13 822	-18,0
z tego	subsydiowane	10 647	7 070	-3 577	-33,6
	niesubsydiowane	66 059	55 814	-10 245	-15,5
miejsca aktywizacji zawodowej		13 191	12 155	-1 036	-7,9
z tego	staże	10 664	10 348	-316	-3,0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	5	2	-3	-60,0
	prace społecznie użyteczne	2 522	1 805	-717	-28,4

Źródło: Jak wyżej.

Podobnie jak w latach wcześniejszych najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych zostało w Bydgoszczy – 20,9% (w 2018 roku – 19,9%). W 2019 roku spadek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dotyczył 22 powiatów. Przy czym najdynamiczniejszy był on w powiecie świeckim – 38,4% (1620) miejsc mniej niż rok wcześniej. Roczny wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej miał miejsce jedynie w powiecie nakielskim, gdzie zgłoszonych zostało o 728 (11,6%) miejsc więcej niż w 2018 roku.

Wykres 19. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku **19 225** (25,6%, w Polsce – 27,1%) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej **więzało się z formami subsydiowanymi** (wobec 26,5% w roku poprzednim). Miejscami subsydiowanymi są wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego (m.in. w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego). W poszczególnych powiatach województwa udział subsydiowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogóle zgłoszonych wahał się od 6,6% w Bydgoszczy do 60,2% w powiecie sępoleńskim i 61,4% w powiecie lipnowskim.

Tabela 19. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem i subsydiowane w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej							
	2018 r.			2019 r.				
	razem	subsydiowane		razem	zmiana do 2018 r.	subsydiowane		
	liczba		%	liczba		%	liczba	%
Kujawsko-pomorskie	89 897	23 838	26,5	75 039	-14 858	-16,5	19 225	25,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	17 906	1 195	6,7	15 718	-2 188	-12,2	1 037	6,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 878	718	18,5	3 257	-621	-16,0	435	13,4
Grudziądz – powiat grodzki	4 498	1 744	38,8	3 950	-548	-12,2	1 314	33,3
Grudziądz – powiat ziemski	1 530	706	46,1	968	-562	-36,7	453	46,8
Toruń – powiat grodzki	8 392	1 094	13,0	7 072	-1 320	-15,7	1 000	14,1
Toruń – powiat ziemski	3 753	1 653	44,0	2 564	-1 189	-31,7	1 194	46,6
Włocławek – powiat grodzki	5 904	1 272	21,5	4 447	-1 457	-24,7	1 040	23,4
Włocławek – powiat ziemski	1 894	555	29,3	1 594	-300	-15,8	469	29,4
Aleksandrów Kujawski	1 862	867	46,6	1 622	-240	-12,9	665	41,0
Brodnica	2 909	552	19,0	2 145	-764	-26,3	432	20,1
Chełmno	3 059	745	24,4	2 895	-164	-5,4	731	25,3
Golub-Dobrzyń	1 470	752	51,2	1 246	-224	-15,2	665	53,4
Inowrocław	7 416	2 320	31,3	5 789	-1 627	-21,9	2 113	36,5
Lipno	3 018	1 817	60,2	2 638	-380	-12,6	1 619	61,4
Mogilno	1 679	815	48,5	1 292	-387	-23,0	559	43,3
Nakło nad Notecią	6 271	968	15,4	6 999	728	11,6	812	11,6
Radziejów	1 542	761	49,4	1 345	-197	-12,8	541	40,2
Rypin	1 920	1 015	52,9	1 796	-124	-6,5	867	48,3
Sępólno Krajeńskie	2 212	1 222	55,2	1 634	-578	-26,1	984	60,2
Świecie	4 216	1 125	26,7	2 596	-1 620	-38,4	829	31,9
Tuchola	1 428	614	43,0	1 122	-306	-21,4	545	48,6
Wąbrzeźno	1 146	416	36,3	989	-157	-13,7	257	26,0
Żnin	1 994	912	45,7	1 361	-633	-31,7	664	48,8

Źródło: Jak wyżej.

Analiza struktury wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) wykazała, że przede wszystkim pochodziły one z poniższych sekcji:

- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 16 952 miejsc, w tym 2,9% miejsc subsydiowanych,
- przetwórstwo przemysłowe – 14 049 miejsc, w tym 13,2% miejsc subsydiowanych,
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 8588 miejsc, w tym 38,2% miejsc subsydiowanych,
- budownictwo – 7776 miejsc, w tym 21,3% miejsc subsydiowanych.

Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy w 2019 roku (podobnie jak w latach poprzednich) poszukiwano przede wszystkim robotników gospodarczych – 4011 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, przy czym 82,1% to miejsca subsydiowane. Najwięcej niesubsydiowanych miejsc pracy zgłoszonych było dla robotników wykonujących pracę proste w przemyśle.

Tabela 20. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według zawodów (powyżej 1000 zgłoszonych miejsc)

Nazwa zawodu	Zgłoszone w roku	
	liczba	%
		w ogółem
Robotnik gospodarczy	4 011	5,4
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	2 490	3,3
Sprzedawca S	2 473	3,3
Pomocniczy robotnik budowlany	1 996	2,7
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1 995	2,7
Magazynier	1 964	2,6
Pakowacz ręczny	1 956	2,6
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1 385	1,8
Technik prac biurowych S	1 319	1,8
Sprzątaczką biurową	1 242	1,7
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych S	1 160	1,5
Szwaczka maszynowa	1 079	1,4
Operator wtryskarki	1 074	1,4

S – zawód kształcony w systemie szkolnictwa zawodowego

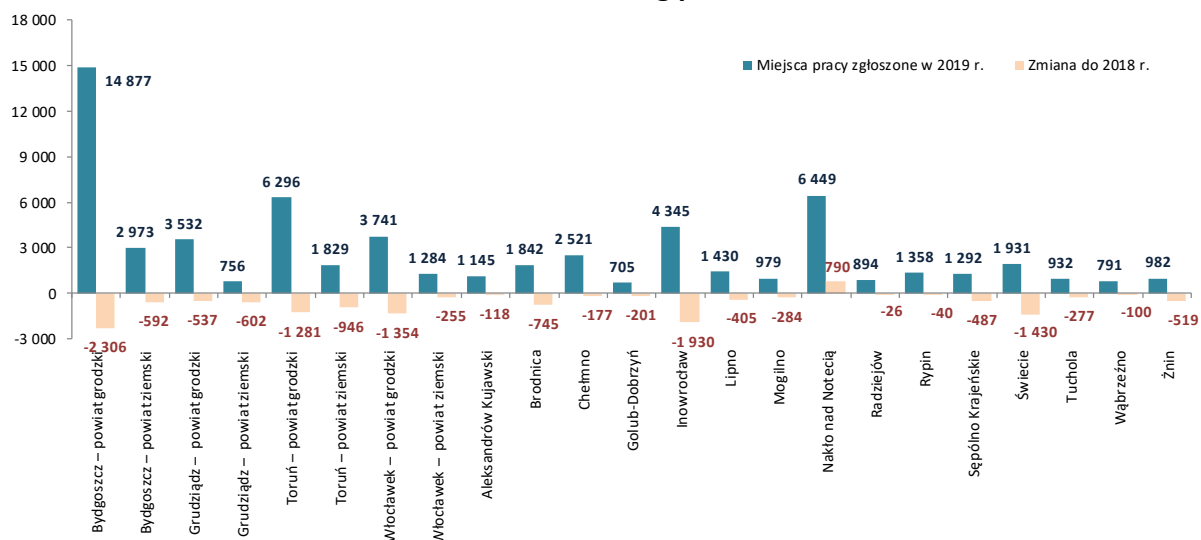
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie: „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”, Załącznik 3 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku.

W końcu 2019 roku do dyspozycji klientów powiatowych urzędów pracy pozostawało 3067 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Na jedną propozycję przypadało 27 bezrobotnych (w końcu 2018 roku – 24 osoby).

3.3.1. WOLNE MIEJSCA ZATRUDNIENIA LUB INNEJ PRACY ZAROBKOWEJ

W ciągu roku **liczba** zgłoszonych w województwie **wolnych miejsc pracy** zmniejszyła się o 13 822 miejsca (18,0%) i **wyniosła 62 884 miejsca** (w kraju spadek o 13,1%).

Wykres 20. Wolne miejsca pracy zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Prac subsydiowanych dotyczyło **7070** miejsc (11,2%) wszystkich zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (wobec 13,9% w roku poprzednim).

W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 1,3% w Bydgoszczy i 3,6% w Toruniu do 49,7% w powiecie sępoleńskim.

W odniesieniu do roku 2018 **liczba subsydiowanych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej spadła o 33,6%** (w Polsce 18,0%). Spadek ten dotyczył wszystkich powiatów, największy był on w powiatach bydgoskim (62,7%) i wąbrzeskim (63,4%).

Tabela 21. Wolne miejsca pracy ogółem i subsydiowane w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Wolne miejsca pracy							
	2018 r.			2019 r.				
	razem	subsydiowane		razem	zmiana do 2018 r.	subsydiowane		
	liczba		%	liczba		%	liczba	%
Kujawsko-pomorskie	76 706	10 647	13,9	62 884	-13 822	-18,0	7 070	11,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	17 183	472	2,7	14 877	-2 306	-13,4	196	1,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 565	405	11,4	2 973	-592	-16,6	151	5,1
Grudziądz – powiat grodzki	4 069	1 315	32,3	3 532	-537	-13,2	896	25,4
Grudziądz – powiat ziemski	1 358	534	39,3	756	-602	-44,3	241	31,9
Toruń – powiat grodzki	7 577	279	3,7	6 296	-1 281	-16,9	224	3,6
Toruń – powiat ziemski	2 775	675	24,3	1 829	-946	-34,1	459	25,1
Włocławek – powiat grodzki	5 095	463	9,1	3 741	-1 354	-26,6	334	8,9
Włocławek – powiat ziemski	1 539	200	13,0	1 284	-255	-16,6	159	12,4
Aleksandrów Kujawski	1 263	268	21,2	1 145	-118	-9,3	188	16,4
Brodnica	2 587	230	8,9	1 842	-745	-28,8	129	7,0
Chełmno	2 698	384	14,2	2 521	-177	-6,6	357	14,2
Golub-Dobrzyń	906	188	20,8	705	-201	-22,2	124	17,6
Inowrocław	6 275	1 179	18,8	4 345	-1 930	-30,8	669	15,4
Lipno	1 835	634	34,6	1 430	-405	-22,1	411	28,7
Mogilno	1 263	399	31,6	979	-284	-22,5	246	25,1
Nakło nad Notecią	5 659	356	6,3	6 449	790	14,0	262	4,1
Radziejów	920	139	15,1	894	-26	-2,8	90	10,1
Rypin	1 398	493	35,3	1 358	-40	-2,9	429	31,6
Sępólno Krajeńskie	1 779	789	44,4	1 292	-487	-27,4	642	49,7
Świecie	3 361	270	8,0	1 931	-1 430	-42,5	164	8,5
Tuchola	1 209	395	32,7	932	-277	-22,9	355	38,1
Wąbrzeźno	891	161	18,1	791	-100	-11,2	59	7,5
Żnin	1 501	419	27,9	982	-519	-34,6	285	29,0

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku **liczba miejsc na zatrudnienie niesubsydiowane zmalała** w województwie **o 15,5%** (w kraju spadek o 11,8%), przy czym spadek ten nastąpił w 19 powiatach województwa. Najwidoczniejszy ubytek miejsc pracy niesubsydiowanej wystąpił w powiecie świeckim (42,8%). Przyrost niesubsydiowanych miejsc pracy dotyczył powiatów: wąbrzeskiego (0,3%), rypińskiego (2,7%), radziejowskiego (2,9%) i nakielskiego (16,7%).

Tabela 22. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Wolne miejsca pracy					
	niesubsydiowane			subsydiowane		
	2018 r.	2019 r.		2018 r.	2019 r.	
	liczba	zmiana w %		liczba	zmiana w %	
Kujawsko-pomorskie	66 059	55 814	-15,5	10 647	7 070	-33,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	16 711	14 681	-12,1	472	196	-58,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	3 160	2 822	-10,7	405	151	-62,7
Grudziądz – powiat grodzki	2 754	2 636	-4,3	1 315	896	-31,9
Grudziądz – powiat ziemski	824	515	-37,5	534	241	-54,9
Toruń – powiat grodzki	7 298	6 072	-16,8	279	224	-19,7
Toruń – powiat ziemski	2 100	1 370	-34,8	675	459	-32,0
Włocławek – powiat grodzki	4 632	3 407	-26,4	463	334	-27,9
Włocławek – powiat ziemski	1 339	1 125	-16,0	200	159	-20,5
Aleksandrów Kujawski	995	957	-3,8	268	188	-29,9
Brodnica	2 357	1 713	-27,3	230	129	-43,9
Chełmno	2 314	2 164	-6,5	384	357	-7,0
Golub-Dobrzyń	718	581	-19,1	188	124	-34,0
Inowrocław	5 096	3 676	-27,9	1 179	669	-43,3
Lipno	1 201	1 019	-15,2	634	411	-35,2
Mogilno	864	733	-15,2	399	246	-38,3
Nakło nad Notecią	5 303	6 187	16,7	356	262	-26,4
Radziejów	781	804	2,9	139	90	-35,3
Rypin	905	929	2,7	493	429	-13,0
Sępólno Krajeńskie	990	650	-34,3	789	642	-18,6
Świecie	3 091	1 767	-42,8	270	164	-39,3
Tuchola	814	577	-29,1	395	355	-10,1
Wąbrzeźno	730	732	0,3	161	59	-63,4
Żnin	1 082	697	-35,6	419	285	-32,0

Źródło: Jak wyżej.

3.3.2. WOLNE MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy w województwie kujawsko-pomorskim pozyskały **12 155 propozycji miejsc aktywizacji zawodowej** (miejsca odbywania stażu, prac społecznie użytecznych oraz przygotowania zawodowego dorosłych). Było to **o 7,9% mniej niż w roku poprzednim** (w kraju spadek o 12,3%). Spadek ten dotyczył większości powiatów województwa przy czym najdynamiczniejszy był on w powiecie radziejowskim (27,5%). Najwięcej takich miejsc przybyło w powiecie inowrocławskim – 26,6% więcej.

Wśród wolnych miejsc aktywizacji zawodowej dominowały staże, których było 10 348 (o 3,0% mniej niż w roku poprzednim). Stanowiły one 85,1% ogółu wolnych miejsc aktywizacji. Na drugim miejscu znalazły się propozycje na organizację prac społecznie użytecznych, których było 1805 – 14,8% ogółu wolnych miejsc aktywizacji zawodowej. W odniesieniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 28,4%. Zgłoszono także 2 miejsca (wobec 5 w roku poprzednim) na przygotowanie zawodowe dorosłych.

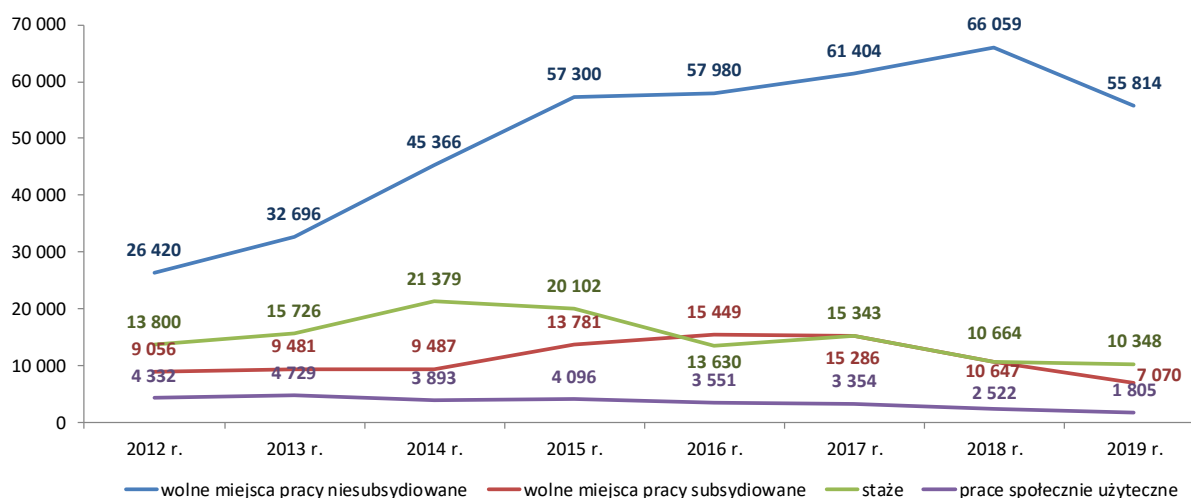
Tabela 23. Miejsca aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

Powiat	Wolne miejsca aktywizacji zawodowej			
	2018 r.	2019 r.		
		zmiana do 2018 r.		
		liczba		%
Kujawsko-pomorskie	13 191	12 155	-1 036	-7,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	723	841	118	16,3
Bydgoszcz – powiat ziemski	313	284	-29	-9,3
Grudziądz – powiat grodzki	429	418	-11	-2,6
Grudziądz – powiat ziemski	172	212	40	23,3
Toruń – powiat grodzki	815	776	-39	-4,8
Toruń – powiat ziemski	978	735	-243	-24,8
Włocławek – powiat grodzki	809	706	-103	-12,7
Włocławek – powiat ziemski	355	310	-45	-12,7
Aleksandrów Kujawski	599	477	-122	-20,4
Brodnica	322	303	-19	-5,9
Chełmno	361	374	13	3,6
Golub-Dobrzyń	564	541	-23	-4,1
Inowrocław	1 141	1 444	303	26,6
Lipno	1 183	1 208	25	2,1
Mogilno	416	313	-103	-24,8
Nakło nad Notecią	612	550	-62	-10,1
Radziejów	622	451	-171	-27,5
Rypin	522	438	-84	-16,1
Sępólno Krajeńskie	433	342	-91	-21,0
Świecie	855	665	-190	-22,2
Tuchola	219	190	-29	-13,2
Wąbrzeźno	255	198	-57	-22,4
Żnin	493	379	-114	-23,1

Źródło: Jak wyżej.

Można zauważyć, że z roku na rok sukcesywnie zmniejszała się liczba miejsc subsydiowanych zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy. Rok 2019 był pierwszym okresem, w którym zmniejszyła się także liczba dostępnych miejsc pracy niesubsydiowanej.

Wykres 21. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012-2019

Źródło: Jak wyżej.

4. CHARAKTERYSTYKA I AKTYWIZACJA WYBRANYCH GRUP BEZROBOTNYCH

4.1. BEZROBOTNE KOBIETY

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **38 570 bezrobotnych kobiet**. Stanowiły one **60,2% ogółu** bezrobotnych w województwie (w Polsce 55,3%). Kobiety to większość bezrobotnych we wszystkich powiatach województwa. Przy czym ich najmniejszy udział obserwowano w powiecie aleksandrowskim 53,3%, a największy w powiatach: żnińskim (67,6%) i mogileńskim (68,1%).

Tabela 24. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów

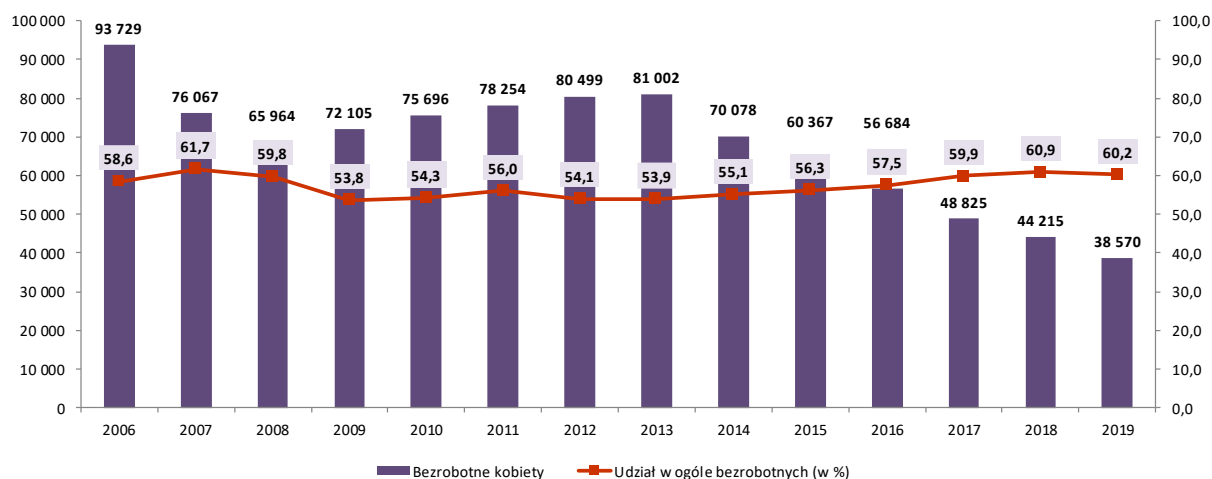
Powiat	Bezrobotne kobiety					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	44 215	60,9	38 570	60,2	-5 645	-12,8
Bydgoszcz – powiat grodzki	3 474	58,1	2 624	55,0	-850	-24,5
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 434	60,5	1 043	59,0	-391	-27,3
Grudziądz – powiat grodzki	1 940	60,0	1 675	58,4	-265	-13,7
Grudziądz – powiat ziemski	1 204	63,1	982	63,3	-222	-18,4
Toruń – powiat grodzki	2 572	57,6	2 182	56,3	-390	-15,2
Toruń – powiat ziemski	2 388	62,1	2 022	61,9	-366	-15,3
Włocławek – powiat grodzki	2 893	58,5	2 338	56,1	-555	-19,2
Włocławek – powiat ziemski	2 989	57,7	2 711	58,1	-278	-9,3
Aleksandrów Kujawski	1 364	53,2	1 290	53,3	-74	-5,4
Brodnica	1 461	64,6	1 422	64,1	-39	-2,7
Chełmno	1 332	60,7	1 191	59,1	-141	-10,6
Golub-Dobrzyń	1 218	64,4	1 187	64,0	-31	-2,5
Inowrocław	4 593	60,6	3 951	60,4	-642	-14,0
Lipno	2 361	60,2	2 115	59,7	-246	-10,4
Mogilno	1 216	66,1	1 128	68,1	-88	-7,2
Nakło nad Notecią	2 149	65,3	1 955	66,3	-194	-9,0
Radziejów	1 549	59,0	1 540	59,0	-9	-0,6
Rypin	1 278	67,4	1 070	66,2	-208	-16,3
Sępólno Krajeńskie	1 160	62,3	1 043	60,5	-117	-10,1
Świecie	1 671	64,5	1 526	63,5	-145	-8,7
Tuchola	1 212	60,5	1 063	60,2	-149	-12,3
Wąbrzeźno	980	62,2	964	63,6	-16	-1,6
Żnin	1 777	67,6	1 548	67,6	-229	-12,9

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Udział kobiet w ogóle bezrobotnych wzrastał sukcesywnie od 2013 roku. W 2019 roku nastąpiło odwrócenie tego trendu. W odniesieniu do końca poprzedniego roku populacja ta zmniejszyła się o 5645 osób (12,8%), a jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem obniżył się

o 0,7 p. proc. Najsilniejszy spadek odsetka kobiet w ogóle bezrobotnych nastąpił we Włocławku (o 2,4 p. proc.) i Bydgoszczy (o 3,1 p. proc.). Największy wzrost udziału kobiet wśród ogółu bezrobotnych miał miejsce w powiatach: nakielskim (wzrost o 1,0 p. proc.), wąbrzeskim (o 1,4 p. proc.) i mogileńskim (o 2,0 p. proc.). W tym samym czasie populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 2950 osób (10,4%).

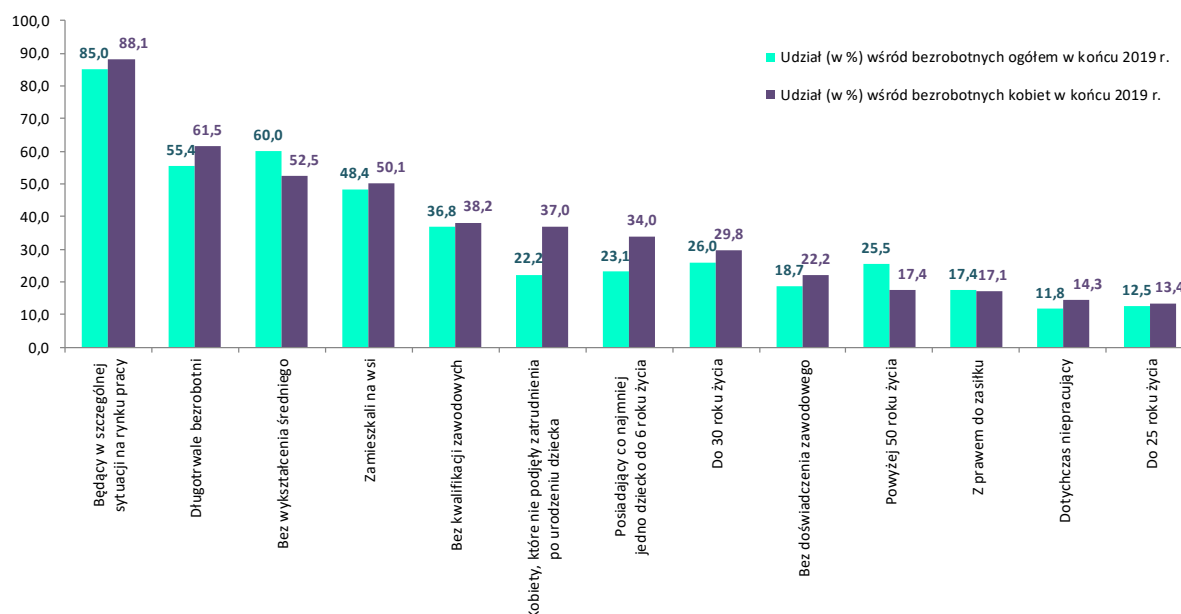
Wykres 22. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

W porównaniu z bezrobotnymi ogółem wśród bezrobotnych kobiet wyższy był udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zwłaszcza: bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia i długotrwale bezrobotnych), a niższy – osób powyżej 50 roku życia i bez wykształcenia średniego.

Wykres 23. Udział (w %) wybranych grup bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem i wśród bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku

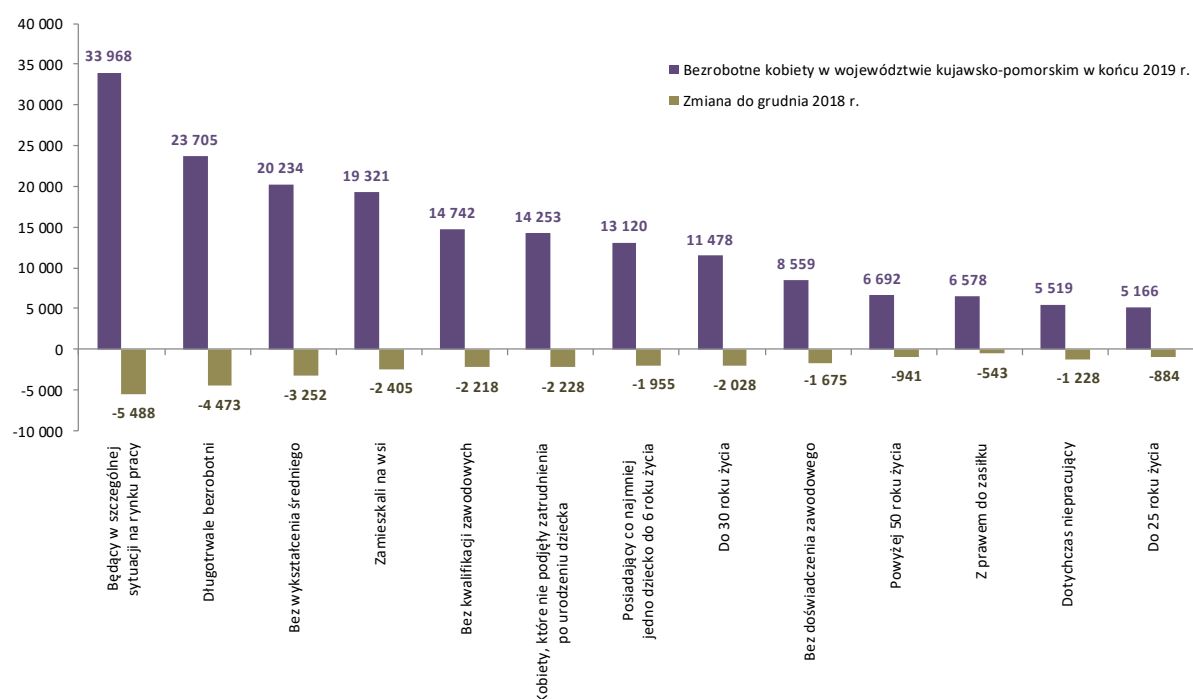

Źródło: Jak wyżej.

Cechą charakterystyczną zarejestrowanych kobiet jest **małe doświadczenie zawodowe**. W końcu omawianego okresu wśród bezrobotnych doświadczenia zawodowego nie miało 22,2% kobiet i 13,3% mężczyzn.

W ciągu roku spadek liczebności odnotowano we wszystkich najliczniejszych kategoriach bezrobotnych kobiet. Najdynamiczniejszy spadek dotyczył kobiet, które dotychczas nie pracowały (18,2%). W porównaniu z grudniem 2018 roku najmniej zmniejszyła się liczba kobiet uprawnionych do posiadania zasiłku dla osób bezrobotnych (o 7,6%).

Wykres 24. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku – wybrane grupy

Źródło: Jak wyżej.

W zależności od płci dużą dysproporcję można zaobserwować w poziomie wykształcenia. Kobiety mają zdecydowanie wyższe, ale **bardziej ogólne kwalifikacje**. W końcu grudnia 2019 roku wykształceniem wyższym legitymowało się 11,4% zarejestrowanych kobiet i 6,7% mężczyzn. Wykształcenie średnie miało 36,2% bezrobotnych kobiet i tylko 22,0% bezrobotnych mężczyzn, w tym średnie ogólnokształcące 12,9% kobiet i 7,4% mężczyzn. Kobiety w porównaniu z mężczyznami zdecydowanie **dłużej pozostają w ewidencji osób bezrobotnych**. Bez pracy powyżej roku pozostawało w końcu 2019 roku 47,8% kobiet i 31,6% mężczyzn, w tym powyżej 2 lat 31,3% kobiet i 19,1% mężczyzn.

Najczęściej występujące zawody (1000 i więcej osób), jakimi legitymowały się bezrobotne kobiety to, podobnie jak w roku poprzednim:

- sprzedawca – 7261 osób (18,8% bezrobotnych kobiet),
- kucharz – 1685 osób (4,4%),
- krawiec – 1068 osób (2,8%),

- fryzjer – 1061 osób (2,8%),
- technik ekonomista – 1006 osób (2,6%).

Znaczną grupę (16,8%, czyli 6488 osób) bezrobotnych kobiet stanowiły też osoby bez zawodu.

Tabela 25. Cechy społeczno-demograficzne bezrobotnych według płci w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w dniu 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni według płci			
	kobiety		mężczyźni	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18-24	5 166	13,4	2 855	11,2
25-34	12 837	33,3	4 907	19,3
35-44	10 298	26,7	5 471	21,5
45-54	6 814	17,7	5 290	20,8
55-59	3 455	9,0	3 232	12,7
60 lat i więcej	x	x	3 735	14,7
2. Bezrobotni według wykształcenia				
- wyższe	4 381	11,4	1 704	6,7
- policealne i średnie zawodowe	8 969	23,3	3 719	14,6
- średnie ogólnokształcące	4 986	12,9	1 896	7,4
- zasadnicze zawodowe	9 600	24,9	8 302	32,6
- gimnazjalne i poniżej	10 634	27,6	9 869	38,7
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	2 998	7,8	3 552	13,9
1-3	6 121	15,9	5 793	22,7
3-6	5 309	13,8	4 064	15,9
6-12	5 692	14,8	4 011	15,7
12-24	6 382	16,5	3 190	12,5
pow. 24	12 068	31,3	4 880	19,1
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	8 294	21,5	3 822	15,0
1-5	11 403	29,6	6 109	24,0
5-10	6 115	15,9	4 408	17,3
10-20	5 007	13,0	4 815	18,9
20-30	1 781	4,6	3 081	12,1
30 i więcej	451	1,2	1 230	4,8
bez stażu	5 519	14,3	2 025	7,9
Ogółem	38 570	100,0	25 490	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się **53 040 bezrobotnych kobiet**. Stanowiły one 51,2% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu

do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych kobiet zmniejszyła się o 10,7%, ale ich udział w napływie ogółem zwiększył się o 0,3 p. proc. Wśród powracających do ewidencji było 7701 kobiet (14,5%), które zakończyły uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 58 685 kobiet** i 53 488 mężczyzn, co stanowiło odpowiednio 52,3% i 47,7% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2018 rokiem liczba wyłączonych z ewidencji kobiet zmniejszyła się o 8,4%, a mężczyzn o 13,3%.

Analizując strukturę powodów wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych można zauważyć roczny spadek udziału osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej, który dotyczył obu płci (kobiety spadek o 2,1 p. proc., mężczyźni – 1,8 p. proc.).

W porównaniu z 2018 roku zauważalnie wzrósł udział osób wyłączonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy oraz – w przypadku kobiet – dobrowolnej rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej.

Tabela 26. Powody wyrejestrowań osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według płci

Powody wyłączenia z ewidencji	Kobiety				Mężczyźni			
	2018 r.		2019 r.		2018 r.		2019 r.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	27 652	43,2	24 730	42,1	24 321	39,4	20 849	39,0
Podjęcia pracy subsydiowanej	6 675	10,4	4 853	8,3	7 092	11,5	5 189	9,7
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	9 529	14,9	8 499	14,5	6 122	9,9	5 246	9,8
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	8 607	13,4	8 481	14,5	13 225	21,4	12 076	22,6
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	4 776	7,5	5 491	9,4	2 635	4,3	2 453	4,6
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	1 936	3,0	1 645	2,8	3 644	5,9	2 703	5,1
Pozostałe*	4 859	7,6	4 986	8,5	4 649	7,5	4 972	9,3
Ogółem	64 034	100,0	58 685	100,0	61 688	100,0	53 488	100,0

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Pomimo tych zmian podobnie jak w latach wcześniejszych **najczęstszą przyczyną wyłączeń zarówno bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn było podjęcie pracy**. W 2019 roku pracę podjęły 29 583 kobiety (50,4% wyrejestrowanych) i 26 038 mężczyzn (48,7% wyrejestrowanych).

Tabela 27. Bilans bezrobotnych kobiet na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Bezrobotne kobiety					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		59 424	50,9	53 040	51,2	-6 384	-10,7
w tym	po raz pierwszy	8 846	53,2	8 481	52,9	-365	-4,1
	po raz kolejny	50 578	50,5	44 559	50,9	-6 019	-11,9
	po pracach interwencyjnych	56	47,5	37	49,3	-19	-33,9
	po robotach publicznych	906	52,6	463	55,1	-443	-48,9
	po stażu	6 633	69,6	4 740	70,3	-1 893	-28,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	5	41,7	1	25,0	-4	-80,0
	po szkoleniu	1 703	42,5	1 206	42,6	-497	-29,2
	po pracach społecznie użytecznych	1 816	63,5	1 254	63,6	-562	-30,9
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		64 034	50,9	58 685	52,3	-5 349	-8,4
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	34 327	52,2	29 583	53,2	-4 744	-13,8
	niesubsydiowanej	27 652	53,2	24 730	54,3	-2 922	-10,6
	w tym						
	podjęcie działalności gospodarczej	869	40,0	594	34,8	-275	-31,6
	pracy sezonowej	580	52,6	530	56,9	-50	-8,6
	subsydiowanej	6 675	48,5	4 853	48,3	-1 822	-27,3
	z tego						
	prac interwencyjnych	1 581	57,3	1 385	59,4	-196	-12,4
	robót publicznych	2 365	52,6	1 427	51,3	-938	-39,7
	podjęcia działalności gospodarczej	723	40,0	651	41,7	-72	-10,0
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	8	61,5	2	22,2	-6	-75,0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 033	39,4	833	38,7	-200	-19,4
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	255	50,5	267	53,9	12	4,7
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	6	31,6	3	50,0	-3	-50,0
	podjęcia pracy w ramach świadczenia	1	100,0	0	x	-1	-100,0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	x	0	x
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek	2	66,7	1	100,0	-1	-50,0
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	27	36,5	17	38,6	-10	-37,0
	inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	682	46,2	269	39,9	-413	-60,6
	rozpoczęcia szkolenia	1 696	42,2	1 228	43,4	-468	-27,6
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	52	48,1	25	36,2	-27	-51,9
	rozpoczęcia stażu	6 112	69,0	5 942	68,1	-170	-2,8
	w tym w ramach bonu stażowego	10	66,7	3	75,0	-7	-70,0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	2	28,6	1	50,0	-1	-50,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 719	62,1	1 328	60,7	-391	-22,7
	w tym w ramach PAI	60	66,7	10	66,7	-50	-83,3
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	1 936	34,7	1 645	37,8	-291	-15,0
	odmowy ustalenia profilu pomocy	2	66,7	0	x	-2	-100,0
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	8 607	39,4	8 481	41,3	-126	-1,5
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	4 776	64,4	5 491	69,1	715	15,0
	podjęcia nauki	151	63,7	116	62,4	-35	-23,2
	osiągnięcia wieku emerytalnego	898	62,3	871	59,9	-27	-3,0
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	228	45,6	186	44,1	-42	-18,4
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	414	54,8	382	54,6	-32	-7,7
	innych	3 166	48,2	3 431	47,7	265	8,4
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		44 215	60,9	38 570	60,2	-5 645	-12,8
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		6 282	67,7	5 461	65,7	-821	-13,1

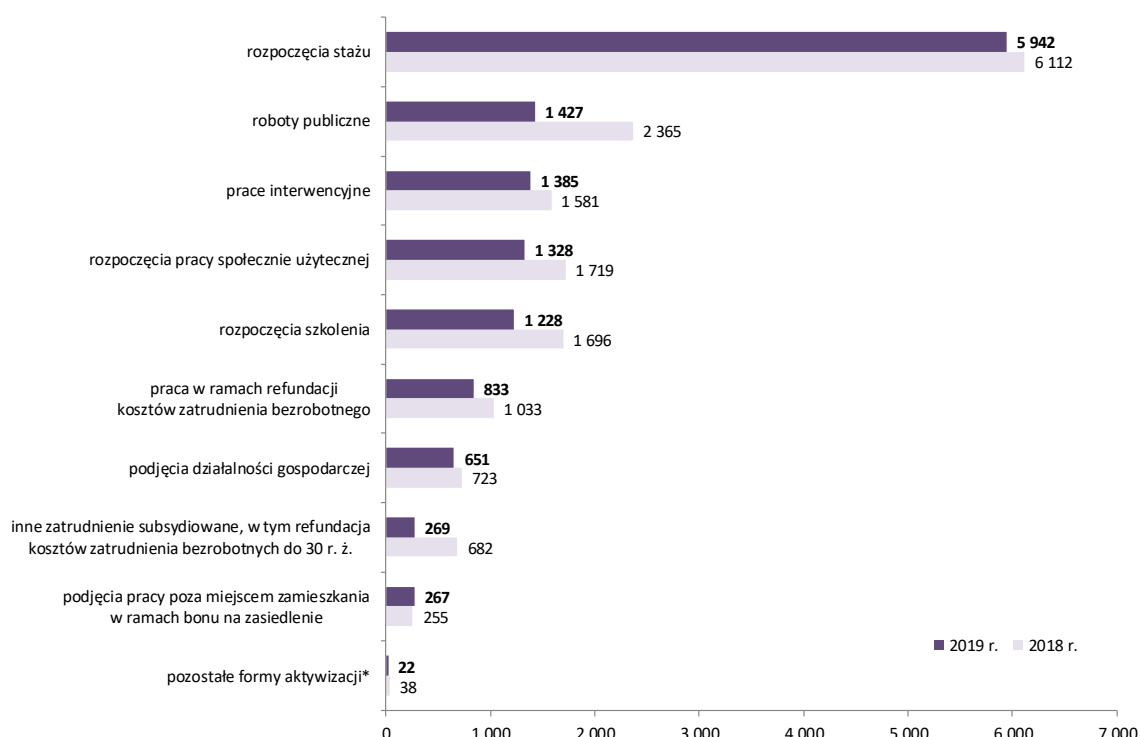
Źródło: Jak wyżej.

Przedstawiciele obu płci podejmowali przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane**, którego udział w ogóle podjęć pracy wyniósł w przypadku kobiet 83,6%, wśród mężczyzn 80,1%. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba kobiet podejmujących taką formę zatrudnienia zmniejszyła się o 10,6%, a mężczyzn o 14,3%.

Zatrudnienie subsydiowane w 2019 roku podjęły 4853 bezrobotne kobiety, co stanowiło 8,3% ogółu kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych. Z zatrudnienia subsydiowanego częściej korzystali mężczyźni niż kobiety, które stanowiły 48,3% ogółu bezrobotnych uczestniczących w takich formach pomocy. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych kobiet podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmalała o 27,3% (wśród mężczyzn spadek o 26,8%). Spadek ten dotyczył głównie zatrudnienia w ramach robót publicznych.

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie rozpoczęło 8499 bezrobotnych kobiet (14,5% kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych, rok wcześniej 14,9%). Takie formy pomocy częściej kierowane były do kobiet (61,8%) niż mężczyzn.

Wykres 25. Aktywizacja bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.*

Źródło: Jak wyżej.

Podobnie jak w latach wcześniejszych najpopularniejszą, pozazatrudnieniową formą aktywizacji były **staże**, które rozpoczęły 5942 bezrobotne kobiety (o 170 osób, 2,8% mniej niż w roku poprzednim). Kobiety stanowiły 68,1% bezrobotnych rozpoczynających tę formę pomocy.

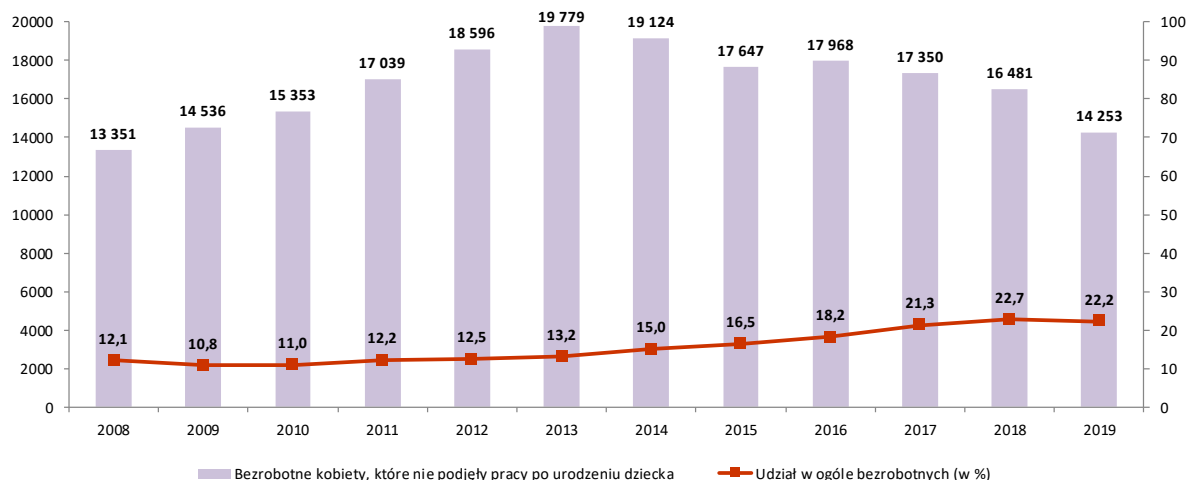
W 2019 roku powiatowe urzędy pracy przy udziale środków publicznych w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 13 352 kobiety** (56,1% zaktywizowanych). Stanowiło to 22,8% ogółu bezrobotnych kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych (w 2018 roku – 25,3%).

4.1.1. BEZROBOTNE KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA

W końcu 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane pozostawały **14 253 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**. Stanowiły one **22,2% ogółu bezrobotnych** (o 4,7 p. proc. więcej niż w kraju, ale o 0,5 p. proc. mniej niż przed rokiem) oraz **37,0% bezrobotnych kobiet** w województwie (przed rokiem – 37,3%). Największy udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród bezrobotnych kobiet ogółem wystąpił w powiecie lipnowskim (43,7%), najmniejszy w Toruniu (29,7%).

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zmniejszyła się o 13,5% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%). Spadek tej subpopulacji bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa: największy (o 31,6%) w powiecie bydgoskim, najmniejszy (o 0,2%) w powiecie radziejowskim.

Wykres 26. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2008-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Tabela 28. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka							
	2018 r.			2019 r.				
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2018 r.	
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	osoby	%
Kujawsko-pomorskie	16 481	22,7	37,3	14 253	22,2	37,0	-2 228	-13,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 194	20,0	34,4	855	17,9	32,6	-339	-28,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	531	22,4	37,0	363	20,5	34,8	-168	-31,6
Grudziądz – powiat grodzki	814	25,2	42,0	704	24,5	42,0	-110	-13,5
Grudziądz – powiat ziemski	499	26,1	41,4	409	26,4	41,6	-90	-18,0
Toruń – powiat grodzki	815	18,3	31,7	647	16,7	29,7	-168	-20,6
Toruń – powiat ziemski	766	19,9	32,1	635	19,4	31,4	-131	-17,1
Włocławek – powiat grodzki	1 001	20,2	34,6	855	20,5	36,6	-146	-14,6
Włocławek – powiat ziemski	1 103	21,3	36,9	1 066	22,8	39,3	-37	-3,4
Aleksandrów Kujawski	532	20,7	39,0	515	21,3	39,9	-17	-3,2
Brodnica	699	30,9	47,8	610	27,5	42,9	-89	-12,7
Chełmno	504	23,0	37,8	472	23,4	39,6	-32	-6,3
Golub-Dobrzyń	508	26,8	41,7	481	25,9	40,5	-27	-5,3
Inowrocław	1 415	18,7	30,8	1 287	19,7	32,6	-128	-9,0
Lipno	1 021	26,0	43,2	925	26,1	43,7	-96	-9,4
Mogilno	456	24,8	37,5	403	24,3	35,7	-53	-11,6
Nakło nad Notecią	891	27,1	41,5	787	26,7	40,3	-104	-11,7
Radziejów	597	22,8	38,5	596	22,8	38,7	-1	-0,2
Rypin	536	28,3	41,9	383	23,7	35,8	-153	-28,5
Sępólno Krajeńskie	435	23,3	37,5	376	21,8	36,0	-59	-13,6
Świecie	669	25,8	40,0	594	24,7	38,9	-75	-11,2
Tuchola	518	25,9	42,7	435	24,6	40,9	-83	-16,0
Wąbrzeźno	340	21,6	34,7	320	21,1	33,2	-20	-5,9
Żnin	637	24,2	35,8	535	23,4	34,6	-102	-16,0

Źródło: Jak wyżej.

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły w 2019 roku jedynie 12,7% ogółu bezrobotnych kobiet podejmujących pracę (w roku poprzednim – 11,2%). W omawianym okresie pracę podjęły 3753 kobiety (o 2,4% mniej niż w roku 2018). W grupie tej zauważalny jest **niski wskaźnik płynności rynku pracy** (stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie), który w 2019 roku wyniósł 44,7% i był o 11,1 p. proc. niższy niż wśród bezrobotnych kobiet ogółem.

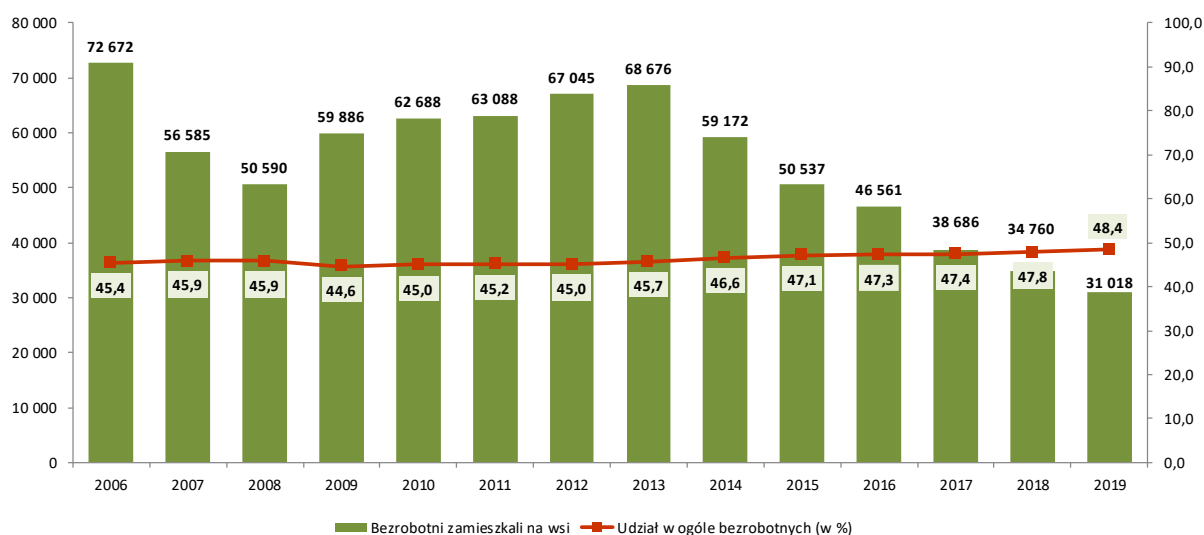
W końcu grudnia 2019 roku prawo do pobierania zasiłku dla osób bezrobotnych miały zaledwie 972 kobiety (6,8%), które nie powróciły na rynek pracy po urodzeniu dziecka. Było to o 10,3 p. proc. mniej niż w grupie bezrobotnych kobiet ogółem.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 8388 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 7,3% mniej niż w roku poprzednim, wśród ogółu bezrobotnych kobiet spadek o 10,7%). Było to 15,8% całego napływu kobiet do bezrobocia w województwie (wobec 15,2% w roku 2018).

4.2. BEZROBOCIE NA WSI

W dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **31 018 bezrobotnych zamieszkałych na wsi – 48,4% bezrobotnych w województwie** (o 1,6 p. proc. więcej niż w kraju i o 0,6 p. proc. więcej niż rok wcześniej).

Wykres 27. Bezrobotni zamieszkali na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Jedynie w powiecie inowrocławskim udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogóle zarejestrowanych był niższy od średniej wojewódzkiej i wynosił 37,2%. W pozostałych powiatach województwa udział ten wynosił od 55,7% w powiecie aleksandrowskim do 87,2% w powiecie grudziądzkim.¹³

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 10,8% (przy spadku liczby bezrobotnych ogółem o 11,8%). Spadek odnotowano we wszystkich powiatach województwa i wynosił on od 0,6% w powiecie golubsko-dobrzyńskim do 25,3% w powiecie bydgoskim.

¹³ Rozdział dotyczy tylko powiatów „ziemskich”, tzn. z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Bydgoszczy, Grudziądza, Torunia i Włocławka.

Tabela 29. Bezrobotni zamieszkali na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

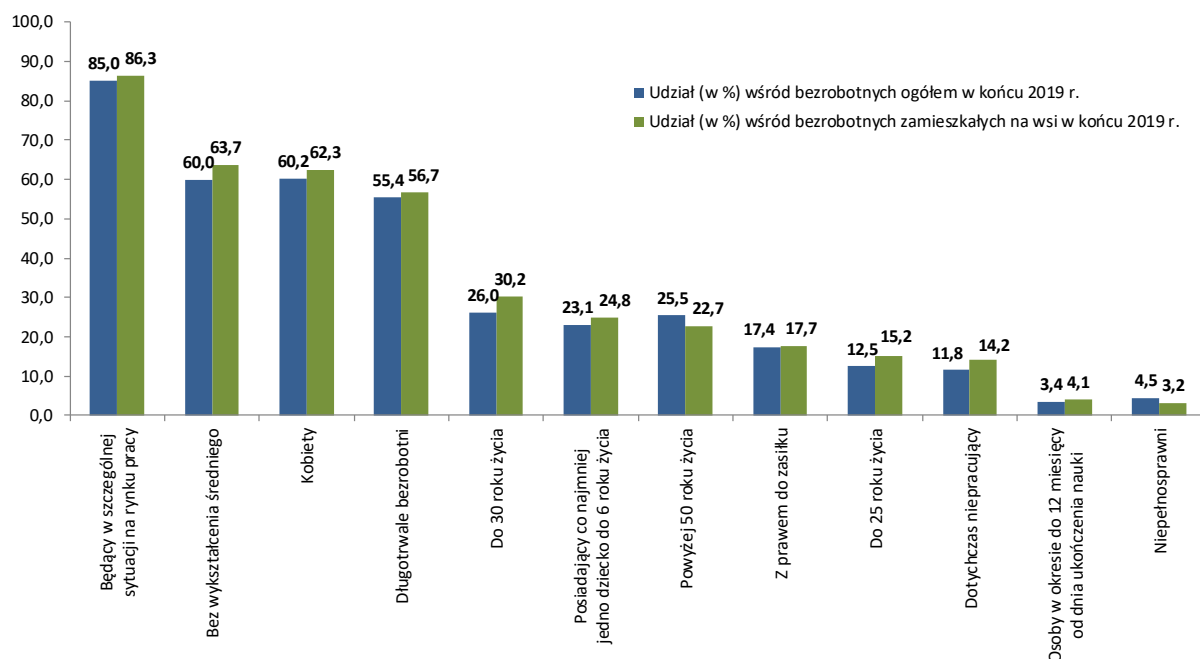
Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	34 760	47,8	31 018	48,4	-3 742	-10,8
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0,0	0	0,0	x	x
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 801	76,0	1 346	76,1	-455	-25,3
Grudziądz – powiat grodzki	0	0,0	0	0,0	x	x
Grudziądz – powiat ziemski	1 654	86,6	1 354	87,2	-300	-18,1
Toruń – powiat grodzki	0	0,0	0	0,0	x	x
Toruń – powiat ziemski	3 153	82,0	2 612	79,9	-541	-17,2
Włocławek – powiat grodzki	0	0,0	0	0,0	x	x
Włocławek – powiat ziemski	4 091	79,0	3 669	78,6	-422	-10,3
Aleksandrów Kujawski	1 414	55,1	1 347	55,7	-67	-4,7
Brodnica	1 355	59,9	1 317	59,4	-38	-2,8
Chełmno	1 355	61,8	1 258	62,5	-97	-7,2
Golub-Dobrzyń	1 102	58,2	1 095	59,0	-7	-0,6
Inowrocław	2 862	37,8	2 431	37,2	-431	-15,1
Lipno	2 749	70,1	2 504	70,7	-245	-8,9
Mogilno	1 207	65,6	1 082	65,3	-125	-10,4
Nakło nad Notecią	1 912	58,1	1 715	58,2	-197	-10,3
Radziejów	1 984	75,6	1 951	74,7	-33	-1,7
Rypin	1 127	59,4	948	58,7	-179	-15,9
Sępólno Krajeńskie	1 150	61,7	1 062	61,6	-88	-7,7
Świecie	1 843	71,1	1 740	72,4	-103	-5,6
Tuchola	1 422	71,0	1 243	70,4	-179	-12,6
Wąbrzeźno	950	60,3	913	60,3	-37	-3,9
Żnin	1 629	62,0	1 431	62,5	-198	-12,2

Źródło: Jak wyżej.

W porównaniu z bezrobotnymi ogółem wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi w końcu 2019 roku zauważalnie **wyższy był odsetek osób do 30 roku życia** – 30,2% (4,2 p. proc. więcej niż wśród ogółu bezrobotnych). **Niższy** od przeciętnej w województwie był w końcu 2019 roku **poziom wykształcenia** bezrobotnych zamieszkałych na wsi: 63,7% z nich legitymowało się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (wśród bezrobotnych ogółem wskaźnik ten wyniósł 60,0%).

Bezrobotni zamieszkali na wsi **częściej** od pozostałych bezrobotnych byli także osobami **bez stażu pracy** – 14,2%, wobec 11,8% wśród bezrobotnych ogółem. **Rzadziej** natomiast należeli do grupy osób **powyżej 50 roku życia**.

Wykres 28. Udział (w %) wybranych grup bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem i wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku

Źródło: Jak wyżej.

Nowe rejestracje (napływ) bezrobotnych zamieszkałych na wsi (46 927 osób) stanowiły 45,3% wszystkich rejestracji dokonanych w 2019 roku (w 2018 roku było to odpowiednio: 53 095 osób i 45,4%).

W porównaniu z rokiem wcześniejszym liczba nowych rejestracji bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 11,6%, podczas gdy napływ bezrobotnych zamieszkałych w miastach zmalał o 11,1%. Najwięcej mieszkańców wsi zarejestrowało się w powiecie toruńskim (4384 osoby), najmniej – w powiecie wąbrzeskim (1147 osób).

Wśród wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (odpływ) w 2019 roku mieszkańcy wsi (50 669 osób) stanowili 45,2% (w roku 2018 odpowiednio: 57 021 osób i 45,4%).

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób zamieszkałych na wsi wyłączonych z ewidencji bezrobotnych zmniejszyła się o 11,1%.

Najważniejszą przyczyną wyłączeń pozostawało podjęcie pracy – 50,6% (dla miast wskaźnik ten wyniósł 48,8%). W 2019 roku **pracę podjęło 25 655 bezrobotnych zamieszkałych na wsi** (o 15,8% mniej niż w roku poprzednim). Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły w omawianym okresie 46,1% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w roku poprzednim – 46,4%). Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł dla tej grupy 54,7% i był o 1,8 p. proc. wyższy niż w grupie bezrobotnych zamieszkałych w mieście.

Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 20 690 bezrobotnych zamieszkałych na wsi i było to o 12,6% mniej niż w roku 2018. Tym samym udział podjęć pracy niesubsydiowanej w ogóle wyłączeń z ewidencji zmniejszył się o 0,7 p. proc. (z 41,5% w 2018 roku

do 40,8% w 2019 roku). Podobna sytuacja dotyczyła bezrobotnych mieszkańców miast, wśród których odsetek osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyniósł 40,5% (0,7 p. proc. mniej niż rok wcześniej).

W porównaniu z 2018 rokiem zauważalnie zmniejszył się udział osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej – spadek o 2,1 p. proc (z 11,9% w 2018 roku do 9,8% w 2019 roku). W analizowanym okresie mieszkańcy wsi częściej niż rok wcześniej wyrejestrowywani byli z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy i dobrowolnej rezygnacji ze statusu osoby bezrobotnej – 24,6% (o 2,5 p. proc. więcej niż w 2018 roku).

Tabela 30. Powody wyrejestrowania osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według miejsca zamieszkania

Powody wyłączenia z ewidencji	Bezrobotni zamieszkali							
	na wsi				w mieście			
	2018 r.		2019 r.		2018 r.		2019 r.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Podjęcie pracy niesubsydiowanej	23 670	41,5	20 690	40,8	28 303	41,2	24 889	40,5
Podjęcie pracy subsydiowanej	6 802	11,9	4 965	9,8	6 965	10,1	5 077	8,3
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	7 870	13,8	6 688	13,2	7 781	11,3	7 057	11,5
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	9 016	15,8	8 646	17,1	12 816	18,7	11 911	19,4
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	3 595	6,3	3 795	7,5	3 816	5,6	4 149	6,7
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	2 059	3,6	1 734	3,4	3 521	5,1	2 614	4,3
Pozostałe*	4 009	7,0	4 151	8,2	5 499	8,0	5 807	9,4
Razem	57 021	100,0	50 669	100,0	68 701	100,0	61 504	100,0

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Jak wyżej.

Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2019 roku 4965 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło 49,4% całego zatrudnienia subsydiowanego w województwie. Najbardziej popularną formą zatrudnienia subsydiowanego wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi w dalszym ciągu pozostawały roboty publiczne (30,9%, w roku poprzednim – 37,0%). Znacząca liczba bezrobotnych mieszkańców wsi skorzystała też z prac interwencyjnych (26,0%, w roku poprzednim – 21,9%). W porównaniu z 2018 roku liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi uczestniczących w zatrudnieniu subsydiowanym zmniejszyła się o 1837 osób, tj. 27,0%.

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie podjęło 6688 bezrobotnych mieszkańców wsi. Stanowili oni 48,7% rozpoczynających takie formy pomocy (o 1,6 p. proc. mniej niż w 2018 roku). W porównaniu z 2018 rokiem liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi uczestniczących w pozazatrudnieniowych formach pomocy zmniejszyła się o 1182 osoby, tj. 15,0%.

Tabela 31. Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Bezrobotni zamieszkali na wsi					
		2018 r.		2019 r.		zmiana do 2018 r.	
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych		
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		53 095	45,4	46 927	45,3	-6 168	-11,6
w tym	po raz pierwszy	7 812	47,0	7 506	46,8	-306	-3,9
	po raz kolejny	45 283	45,2	39 421	45,0	-5 862	-12,9
	po pracach interwencyjnych	56	47,5	41	54,7	-15	-26,8
	po robotach publicznych	895	51,9	406	48,3	-489	-54,6
	po stażu	4 877	51,2	3 577	53,0	-1 300	-26,7
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	8	66,7	2	50,0	-6	-75,0
	po szkoleniu	1 758	43,8	1 193	42,2	-565	-32,1
	po pracach społecznie użytecznych	1 772	62,0	1 172	59,5	-600	-33,9
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		57 021	45,4	50 669	45,2	-6 352	-11,1
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	30 472	46,4	25 655	46,1	-4 817	-15,8
	niesubsydiowanej	23 670	45,5	20 690	45,4	-2 980	-12,6
	w tym						
	podjęcie działalności gospodarczej	943	43,4	782	45,8	-161	-17,1
	pracy sezonowej	381	34,6	301	32,3	-80	-21,0
	subsydiowanej	6 802	49,4	4 965	49,4	-1 837	-27,0
	z tego						
	prac interwencyjnych	1 487	53,9	1 293	55,5	-194	-13,0
	robót publicznych	2 514	55,9	1 536	55,2	-978	-38,9
	podjęcie działalności gospodarczej	860	47,5	741	47,5	-119	-13,8
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	4	30,8	2	22,2	-2	-50,0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 047	39,9	889	41,3	-158	-15,1
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	212	42,0	214	43,2	2	0,9
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	14	73,7	5	83,3	-9	-64,3
	podjęcia pracy w ramach świadczenia	0	x	0	x	0	x
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	x	0	x
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek	2	66,7	1	100,0	-1	-50,0
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	33	44,6	26	59,1	-7	-21,2
	inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	633	42,9	260	38,6	-373	-58,9
	rozpoczęcia szkolenia	1 766	43,9	1 174	41,5	-592	-33,5
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	55	50,9	35	50,7	-20	-36,4
	rozpoczęcia stażu	4 414	49,8	4 240	48,6	-174	-3,9
	w tym w ramach bonu stażowego	6	40,0	3	75,0	-3	-50,0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	4	57,1	1	50,0	-3	-75,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 686	61,0	1 273	58,2	-413	-24,5
	w tym w ramach PAI	63	70,0	15	100,0	-48	-76,2
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 059	36,9	1 734	39,9	-325	-15,8
	odmowy ustalenia profilu pomocy	2	66,7	0	x	-2	-100,0
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	9 016	41,3	8 646	42,1	-370	-4,1
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 595	48,5	3 795	47,8	200	5,6
	podjęcia nauki	120	50,6	84	45,2	-36	-30,0
	osiągnięcia wieku emerytalnego	510	35,4	593	40,8	83	16,3
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	207	41,4	180	42,7	-27	-13,0
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	274	36,2	231	33,0	-43	-15,7
	innych	2 896	44,1	3 063	42,6	167	5,8
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		34 760	47,8	31 018	48,4	-3 742	-10,8
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		4 852	52,3	4 513	54,3	-339	-7,0

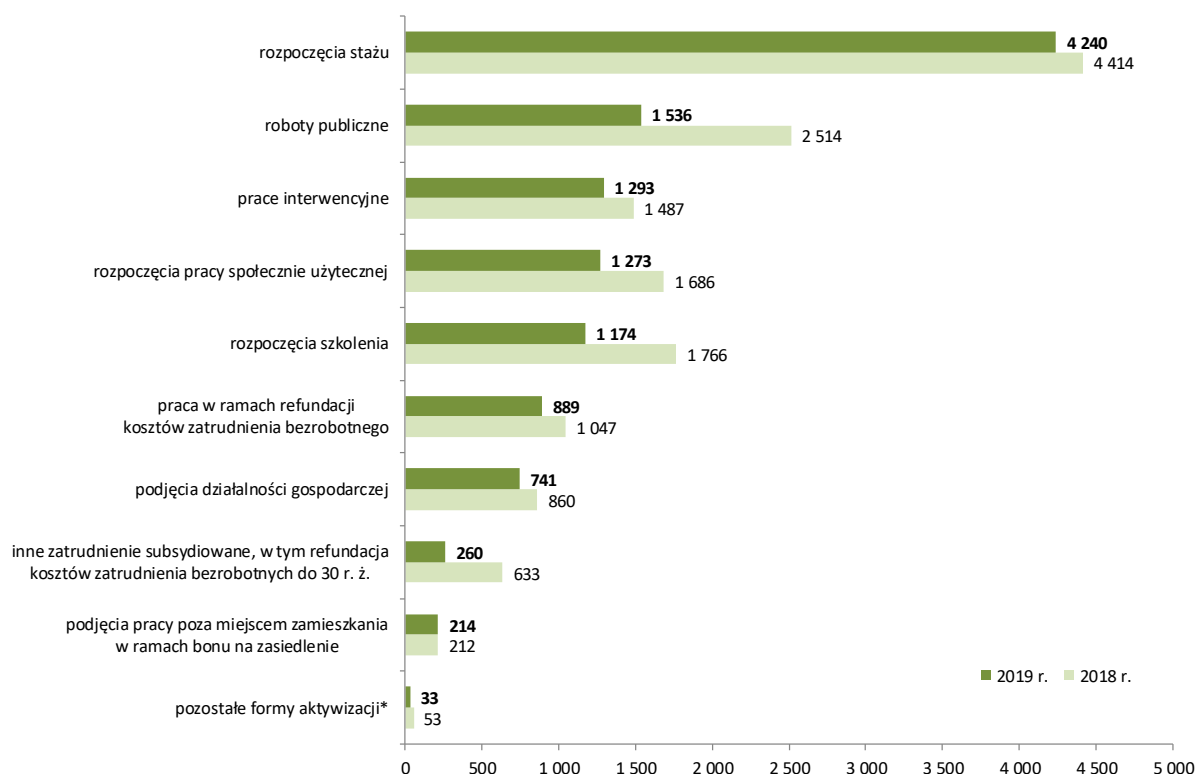
Źródło: Jak wyżej.

Osoby zamieszkałe na wsi (4240 osób, o 3,9% mniej niż w roku poprzednim) stanowiły 48,6% bezrobotnych rozpoczynających w 2019 roku **staże** (wobec 49,8% w 2018 roku). Z bonu stażowego skorzystały 3 osoby (0,1% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi podejmujących staże).

W 2019 roku osoby zamieszkałe na wsi w liczbie 1174 osób, stanowiły 41,5% bezrobotnych podejmujących **szkolenia**. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 33,5%, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem podejmujących tę formę aktywizacji obniżył się o 2,4 p. proc. Wśród wszystkich bezrobotnych zamieszkałych na wsi rozpoczynających szkolenia w analizowanym roku 3,0% (35 osób) wykorzystało w tym celu bon szkoleniowy.

Prace społecznie użyteczne podjęło 1273 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 24,5% mniej niż w roku poprzednim). W tej liczbie było 15 osób (1,2%), które rozpoczęły tę formę aktywizacji w ramach PAI. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 58,2% wszystkich bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne (przed rokiem – 61,0%).

Wykres 29. Aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.*

Źródło: Jak wyżej.

łącznie w 2019 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystało 11 653 bezrobotnych mieszkańców wsi** (o 20,6% mniej niż w roku poprzednim, wśród ogółu bezrobotnych spadek o 19,1%). Mieszkańcy wsi stanowili 49,0% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli wymienione formy pomocy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 14 672 osoby i 49,9%).

4.2.1. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI, POSIADAJĄCY GOSPODARSTWO ROLNE

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy w grupie bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarejestrowało się 826 osób mających gospodarstwo rolne o powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 2 ha przeliczeniowych (o 8,7% mniej niż w roku poprzednim). Stanowili oni 0,8% całego napływu do bezrobocia i 1,8% bezrobotnych mieszkańców wsi.

W tym samym czasie pracę podjęło 489 bezrobotnych posiadających gospodarstwo rolne – 1,9% ogółu podejmujących pracę bezrobotnych mieszkańców wsi. W ciągu roku liczba podjęć pracy wśród bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 11,4%, a stosunek podjęć pracy do liczby nowo zarejestrowanych wyniósł 59,2% (o 4,5 p. proc. więcej niż wśród ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi).

Tabela 32. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, mający gospodarstwo rolne w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
stan w końcu roku				
razem	581	521	-60	-10,3
kobiety	323	294	-29	-9,0
z prawem do zasiłku	170	156	-14	-8,2
nowe rejestracje w roku				
razem	905	826	-79	-8,7
kobiety	476	455	-21	-4,4
podjęcia pracy w roku				
razem	552	489	-63	-11,4
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	61,0	59,2	x	x
kobiety	269	248	-21	-7,8

Źródło: Jak wyżej.

W końcu analizowanego okresu wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi było 521 osób (1,7%), które miały gospodarstwo rolne. Grupa ta stanowiła 0,8% ogółu zarejestrowanych (w Polsce 3,1%). W poszczególnych powiatach ziemskich liczba takich osób wynosiła od 2 osób w powiecie żnińskim do 82 w powiecie rypińskim.

Tabela 33. Bezrobotni zamieszkali na wsi, mający gospodarstwo rolne w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi, posiadający gospodarstwo rolne							
	2018 r.			2019 r.				
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2018 r.	
		ogółem	zamieszkałych na wsi		ogółem	zamieszkałych na wsi	osoby	%
Kujawsko-pomorskie	581	0,8	1,7	521	0,8	1,7	-60	-10,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0,0	x	0	0,0	x	0	x
Bydgoszcz – powiat ziemski	4	0,2	0,2	5	0,3	0,4	1	25,0
Grudziądz – powiat grodzki	0	0,0	x	0	0,0	x	0	x
Grudziądz – powiat ziemski	36	1,9	2,2	26	1,7	1,9	-10	-27,8
Toruń – powiat grodzki	0	0,0	x	0	0,0	x	0	x
Toruń – powiat ziemski	5	0,1	0,2	3	0,1	0,1	-2	-40,0
Włocławek – powiat grodzki	0	0,0	x	0	0,0	x	0	x
Włocławek – powiat ziemski	24	0,5	0,6	28	0,6	0,8	4	16,7
Aleksandrów Kujawski	19	0,7	1,3	20	0,8	1,5	1	5,3
Brodnica	48	2,1	3,5	36	1,6	2,7	-12	-25,0
Chełmno	23	1,0	1,7	21	1,0	1,7	-2	-8,7
Golub-Dobrzyń	14	0,7	1,3	19	1,0	1,7	5	35,7
Inowrocław	42	0,6	1,5	37	0,6	1,5	-5	-11,9
Lipno	43	1,1	1,6	39	1,1	1,6	-4	-9,3
Mogilno	32	1,7	2,7	20	1,2	1,8	-12	-37,5
Nakło nad Notecią	12	0,4	0,6	15	0,5	0,9	3	25,0
Radziejów	49	1,9	2,5	52	2,0	2,7	3	6,1
Rypin	118	6,2	10,5	82	5,1	8,6	-36	-30,5
Sępólno Krajeńskie	26	1,4	2,3	28	1,6	2,6	2	7,7
Świecie	63	2,4	3,4	64	2,7	3,7	1	1,6
Tuchola	15	0,7	1,1	13	0,7	1,0	-2	-13,3
Wąbrzeźno	7	0,4	0,7	11	0,7	1,2	4	57,1
Żnin	1	0,0	0,1	2	0,1	0,1	1	100,0

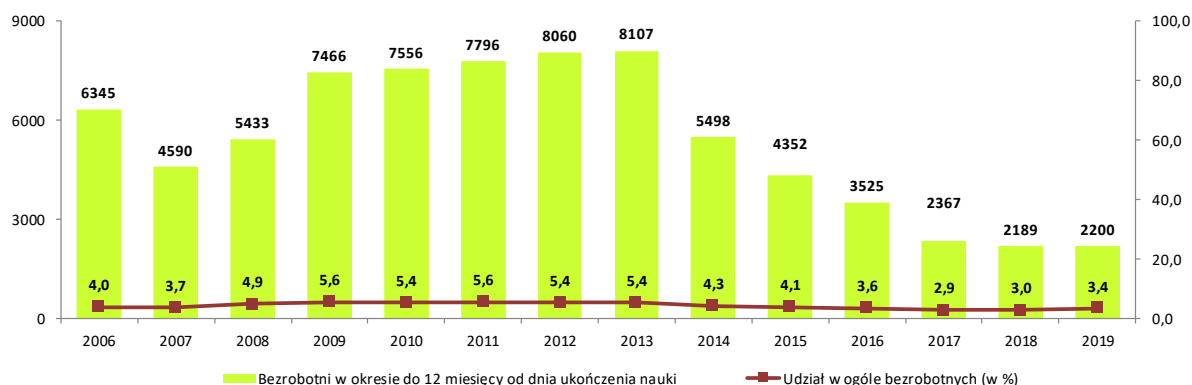
Źródło: Jak wyżej.

4.3. BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **2200 bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki**. W porównaniu z końcem 2018 roku liczba bezrobotnych absolwentów zwiększyła się o 11 osób (0,5%, przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 11,8%). Wzrost odnotowano w 9 powiatach województwa i wynosiło on od 1 osoby w powiecie grudziądzkim do 39 osób w powiecie brodnickim. Liczba bezrobotnych absolwentów najbardziej spadła we Włocławku (24 osoby mniej).

Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły w końcu grudnia 2019 roku 3,4% ogółu bezrobotnych w województwie (o 0,3 p. proc. mniej niż w Polsce, ale o 0,4 p. proc. więcej niż przed rokiem).

Wykres 30. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

W poszczególnych powiatach udział ten wynosił od 1,5% we Włocławku do 5,8% w powiecie brodnickim.

Tabela 34. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	2 189	3,0	2 200	3,4	11	0,5
Bydgoszcz – powiat grodzki	137	2,3	125	2,6	-12	-8,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	61	2,6	51	2,9	-10	-16,4
Grudziądz – powiat grodzki	53	1,6	80	2,8	27	50,9
Grudziądz – powiat ziemski	58	3,0	59	3,8	1	1,7
Toruń – powiat grodzki	97	2,2	122	3,1	25	25,8
Toruń – powiat ziemski	114	3,0	137	4,2	23	20,2
Włocławek – powiat grodzki	85	1,7	61	1,5	-24	-28,2
Włocławek – powiat ziemski	151	2,9	131	2,8	-20	-13,2
Aleksandrów Kujawski	96	3,7	87	3,6	-9	-9,4
Brodnica	89	3,9	128	5,8	39	43,8
Chełmno	69	3,1	65	3,2	-4	-5,8
Golub-Dobrzyń	65	3,4	84	4,5	19	29,2
Inowrocław	231	3,0	227	3,5	-4	-1,7
Lipno	137	3,5	135	3,8	-2	-1,5
Mogilno	80	4,3	79	4,8	-1	-1,3
Nakło nad Notecią	116	3,5	103	3,5	-13	-11,2
Radziejów	94	3,6	114	4,4	20	21,3
Rypin	59	3,1	61	3,8	2	3,4
Sępólno Krajeńskie	67	3,6	61	3,5	-6	-9,0
Świecie	113	4,4	98	4,1	-15	-13,3
Tuchola	95	4,7	73	4,1	-22	-23,2
Wąbrzeźno	41	2,6	48	3,2	7	17,1
Żnin	81	3,1	71	3,1	-10	-12,3

Źródło: Jak wyżej.

Wśród osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowiły 57,7% (2,5 p. proc. mniej niż wśród ogółu bezrobotnych), a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało zaledwie 3,9% tej populacji (o 13,5 p. proc. mniej niż wśród bezrobotnych ogółem).

Tabela 35. Cechy społeczno-demograficzne bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim.
Stan w dniu 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni "absolwenci"			
	ogółem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	402	18,3	205	16,1
od 1 do 3 miesięcy	828	37,6	472	37,2
od 3 do 6 miesięcy	737	33,5	424	33,4
od 6 do 12 miesięcy	233	10,6	169	13,3
2. Bezrobotni wg wieku				
18-24 lata	1 866	84,8	1 031	81,2
25-34 lata	247	11,2	174	13,7
35-44 lata	52	2,4	41	3,2
45-54 lata	31	1,4	24	1,9
55-59 lat	2	0,1	0	0,0
60 lat i więcej	2	0,1	x	x
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	441	20,0	304	23,9
policealne i średnie zawodowe	771	35,0	439	34,6
średnie ogólnokształcące	437	19,9	273	21,5
zasadnicze zawodowe	488	22,2	230	18,1
gimnazjalne i poniżej	63	2,9	24	1,9
4. Bezrobotni wg stażu pracy				
do 1 roku	555	25,2	340	26,8
1-5 lat	483	22,0	281	22,1
5-10 lat	39	1,8	30	2,4
10-20 lat	24	1,1	19	1,5
20-30 lat	11	0,5	5	0,4
30 lat i więcej	2	0,1	1	0,1
bez stażu	1 086	49,4	594	46,8
Ogółem	2 200	100,0	1 270	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Bezrobotni będący w okresie do 12 miesięcy do dnia ukończenia nauki to przede wszystkim osoby młode (84,8% nie ukończyło 25 roku życia), legitymujący się najczęściej wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (35,0%), bez stażu pracy (49,4%), bądź pracujący przed rejestracją w PUP bardzo krótko (25,2% – nie dłużej niż 1 rok).

Największą grupę wśród bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły osoby bez zawodu – 842 osoby (38,3%). W dalszej kolejności byli to sprzedawcy – 146 osób (6,6%), fryzjerzy – 88 osób (4,0%), mechanicy pojazdów samochodowych – 75 osób (3,4%), kucharze – 61 osób (2,8%), technicy żywienia i usług gastronomicznych – 56 osób (2,5%) i technicy logistycy – 50 osób (2,3%), a wśród osób z wykształceniem wyższym pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 26 osób (1,2%) i pedagodzy – 23 osoby (1,0%).

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 9566 osób będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** (o 13,7% mniej niż w roku poprzednim, przy ogólnym spadku liczby noworejestrowanych bezrobotnych o 11,3%). Stanowiło to 9,2% całego „napływu” do bezrobocia w województwie (rok wcześniej 9,5%). Liczba nowych rejestracji bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki była ponad czterokrotnie wyższa od liczby bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2019 roku. Jednakże w grupie tej rzadziej niż wśród ogółu bezrobotnych powodem wyłączenia jest podjęcie pracy. Świadczy o tym niski wskaźnik płynności rynku pracy, który w 2019 roku w omawianej grupie wyniósł 42,5% – o 11,2 p. proc. mniej niż wśród ogółu bezrobotnych. W 2019 roku pracę podjęło 4070 takich bezrobotnych (22,3% mniej niż rok wcześniej).

Tabela 36. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	11 084	9 566	-1 518	-13,7
kobiety	6 713	5 678	-1 035	-15,4
podjęcia pracy w roku				
razem	5 235	4 070	-1 165	-22,3
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	47,2	42,5	x	x
kobiety	3 147	2 409	-738	-23,5

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Część wyłączeń w tej grupie jest spowodowana *statystycznym wyłączeniem z grupy*, związanym z upływem roku od dnia określonego na dyplomie ukończenia uczelni wyższej lub świadectwie szkolnym. Osoby takie dalej pozostają w gronie osób bezrobotnych, nie są już jednak zaliczane do grupy bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wskazuje na to stosunkowo wysoki udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 18,7%.

4.4. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO¹⁴

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 19 634 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 16,8% mniej niż w roku poprzednim). Stanowili oni 19,0% całego napływu do bezrobocia w województwie (wobec 20,2% w roku poprzednim).

W tym samym czasie osoby bez doświadczenia zawodowego stanowiły 14,7% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 16,2%). W omawianym okresie pracę podjęło 8161 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 23,2% mniej niż w roku 2018). W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się stosunek podjęć pracy do liczby nowo zarejestrowanych, który wynosił 41,6% i był o 3,4 p. proc. niższy niż w 2018 roku oraz aż o 12,1 p. proc. niższy niż w przypadku bezrobotnych ogółem.

Tabela 37. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
stan w końcu roku				
razem	14 088	11 959	-2 129	-15,1
kobiety	10 234	8 559	-1 675	-16,4
z prawem do zasiłku	73	69	-4	-5,5
nowe rejestracje w roku				
razem	23 594	19 634	-3 960	-16,8
kobiety	13 593	11 312	-2 281	-16,8
podjęcia pracy w roku				
razem	10 624	8 161	-2 463	-23,2
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	45,0	41,6	x	x
kobiety	6 289	4 865	-1 424	-22,6

Źródło: Jak wyżej.

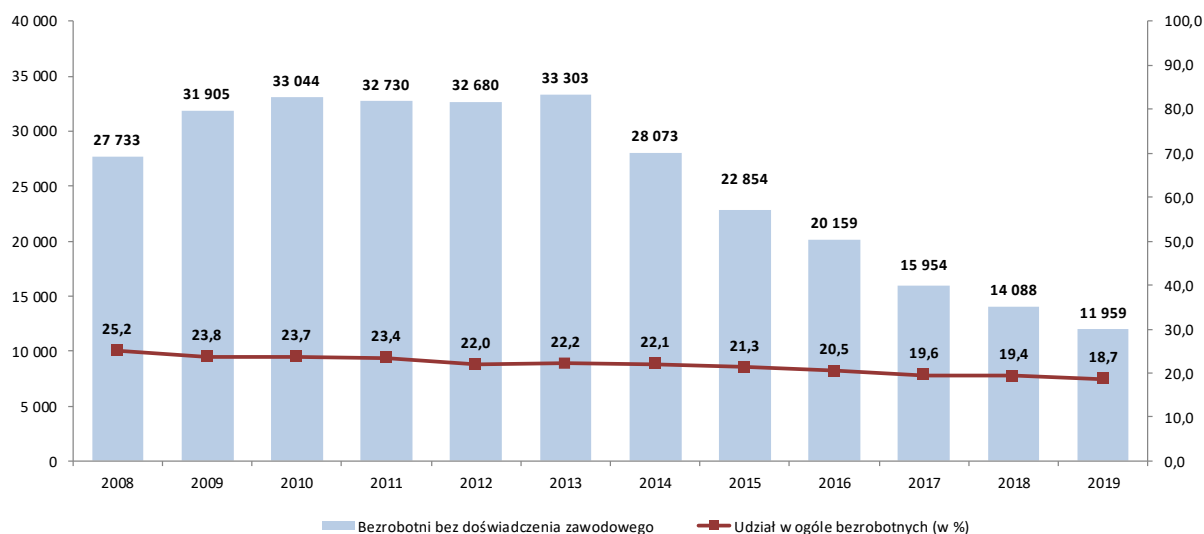
W końcu 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **11 959 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego – 18,7% ogółu bezrobotnych w województwie** (o 0,8 p. proc. mniej niż w Polsce i o 0,7 p. proc. mniej niż przed rokiem). Kobiety w tej grupie stanowiły 71,6% (o 11,4 p. proc. więcej niż w ogóle bezrobotnych).

Największy udział osób bez doświadczenia zawodowego wystąpił w powiecie lipnowskim (31,9%), najmniejszy – w Bydgoszczy (9,5%) i Toruniu (11,4%).

W odniesieniu do końca 2018 roku **populacja bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zmniejszyła się o 2129 osób, czyli 15,1%** (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 11,8%). Spadek liczby zarejestrowanych dotyczył wszystkich powiatów województwa. Przy czym najmniejszy był on w powiecie aleksandrowskim (4,5%), a największy w Bydgoszczy (31,1%) i powiecie bydgoskim (38,1%).

¹⁴ Bezrobotni, których doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej jest krótsze niż 6 miesięcy.

Wykres 31. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2008-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Tabela 38. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	14 088	19,4	11 959	18,7	-2 129	-15,1
Bydgoszcz – powiat grodzki	660	11,0	455	9,5	-205	-31,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	352	14,9	218	12,3	-134	-38,1
Grudziądz – powiat grodzki	474	14,7	449	15,7	-25	-5,3
Grudziądz – powiat ziemski	358	18,8	287	18,5	-71	-19,8
Toruń – powiat grodzki	569	12,7	442	11,4	-127	-22,3
Toruń – powiat ziemski	692	18,0	586	17,9	-106	-15,3
Włocławek – powiat grodzki	1 001	20,2	840	20,1	-161	-16,1
Włocławek – powiat ziemski	1 411	27,2	1 192	25,5	-219	-15,5
Aleksandrów Kujawski	558	21,8	533	22,0	-25	-4,5
Brodnica	425	18,8	393	17,7	-32	-7,5
Chełmno	410	18,7	358	17,8	-52	-12,7
Golub-Dobrzyń	457	24,2	420	22,6	-37	-8,1
Inowrocław	1 381	18,2	1 161	17,8	-220	-15,9
Lipno	1 356	34,6	1 131	31,9	-225	-16,6
Mogilno	307	16,7	281	17,0	-26	-8,5
Nakło nad Notecią	619	18,8	514	17,4	-105	-17,0
Radziejów	723	27,6	689	26,4	-34	-4,7
Rypin	400	21,1	327	20,2	-73	-18,3
Sępólno Krajeńskie	339	18,2	283	16,4	-56	-16,5
Świecie	449	17,3	386	16,1	-63	-14,0
Tuchola	400	20,0	361	20,5	-39	-9,8
Wąbrzeźno	336	21,3	305	20,1	-31	-9,2
Żnin	411	15,6	348	15,2	-63	-15,3

Źródło: Jak wyżej.

4.5. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH¹⁵

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 36 600 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 10,6% mniej niż w roku poprzednim), co stanowiło 35,3% całego napływu do bezrobocia (w roku 2018 – 35,0%). W tym samym czasie osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 28,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w 2018 roku – 28,5%). W omawianym okresie pracę podjęło 16 041 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 14,3% osób mniej niż w roku poprzednim. Wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł dla tej grupy 43,8%. Było to o 1,9 p. proc. mniej niż rok w wcześniej i o 9,9 p. proc. mniej niż w przypadku bezrobotnych ogółem.

Tabela 39. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
		osoby		w %
nowe rejestracje w roku				
razem	40 950	36 600	-4 350	-10,6
kobiety	20 752	18 739	-2 013	-9,7
podjęcia pracy w roku				
razem	18 716	16 041	-2 675	-14,3
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	45,7	43,8	x	x
kobiety	9 744	8 597	-1 147	-11,8

Źródło: Jak wyżej.

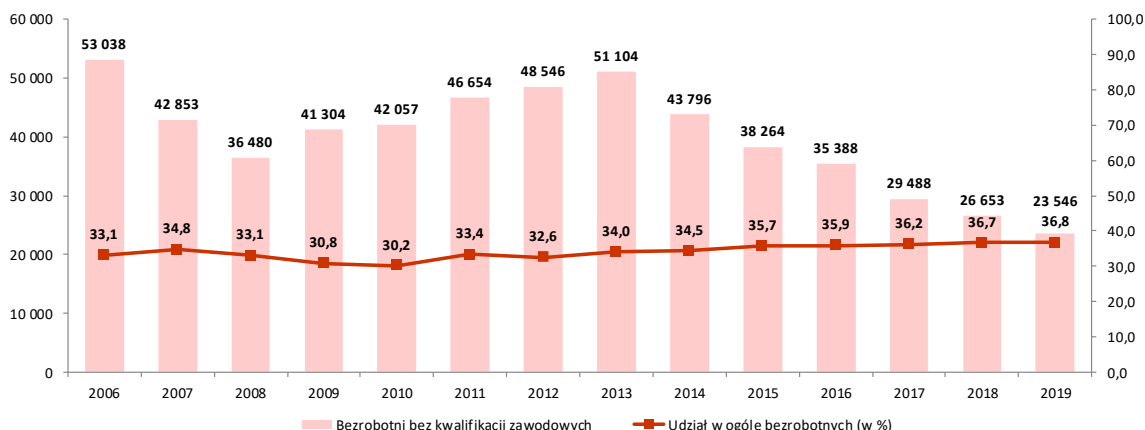
Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **23 546 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych**. Stanowili oni 36,8% ogółu bezrobotnych w województwie (o 6,2 p. proc. więcej niż w Polsce i o 0,1 p. proc. więcej niż w końcu roku poprzedniego).

W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 25,0% w Toruniu do 44,2% w powiecie rypińskim i 46,0% w powiecie lipnowskim.

Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety (62,6%, wobec 60,2% w ogóle bezrobotnych), a prawo do zasiłku posiadało 11,3% tej populacji (przed rokiem – 10,9%).

¹⁵ Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Wykres 32. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

W odniesieniu do końca 2018 roku populacja bezrobotnych bez kwalifikacji zmniejszyła się o 3107 osób, czyli 11,7% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych o 11,8%). Jedynie w powiecie brodnickim liczba zarejestrowanych w tej grupie wzrosła (o 24 osoby, 2,8%).

Tabela 40. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych					
	2018 r.		2019 r.		zmiana do 2018 r.	
	osoby	% w ogólnej liczbie bezrobotnych	osoby	% w ogólnej liczbie bezrobotnych		
Kujawsko-pomorskie	26 653	36,7	23 546	36,8	-3 107	-11,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 920	32,1	1 446	30,3	-474	-24,7
Bydgoszcz – powiat ziemski	850	35,9	635	35,9	-215	-25,3
Grudziądz – powiat grodzki	1 195	37,0	1 126	39,2	-69	-5,8
Grudziądz – powiat ziemski	739	38,7	621	40,0	-118	-16,0
Toruń – powiat grodzki	1 157	25,9	967	25,0	-190	-16,4
Toruń – powiat ziemski	1 228	31,9	1 038	31,8	-190	-15,5
Włocławek – powiat grodzki	1 906	38,5	1 625	39,0	-281	-14,7
Włocławek – powiat ziemski	2 278	44,0	2 035	43,6	-243	-10,7
Aleksandrów Kujawski	975	38,0	899	37,2	-76	-7,8
Brodnica	860	38,0	884	39,9	24	2,8
Chełmno	770	35,1	694	34,5	-76	-9,9
Golub-Dobrzyń	675	35,7	669	36,1	-6	-0,9
Inowrocław	3 028	39,9	2 664	40,7	-364	-12,0
Lipno	1 839	46,9	1 630	46,0	-209	-11,4
Mogilno	564	30,7	510	30,8	-54	-9,6
Nakło nad Notecią	1 148	34,9	1 040	35,3	-108	-9,4
Radziejów	905	34,5	867	33,2	-38	-4,2
Rypin	853	45,0	715	44,2	-138	-16,2
Sępólno Krajeńskie	698	37,5	620	36,0	-78	-11,2
Świecie	1 015	39,2	966	40,2	-49	-4,8
Tuchola	646	32,3	589	33,4	-57	-8,8
Wąbrzeźno	644	40,9	614	40,5	-30	-4,7
Żnin	760	28,9	692	30,2	-68	-8,9

Źródło: Jak wyżej.

4.6. BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się **3409 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (o 0,9% mniej niż w roku poprzednim). Stanowiło to 3,3% całego napływu do bezrobocia (w roku poprzednim – 2,9%). Najwięcej takich osób zarejestrowało się w powiatach inowrocławskim (587 osób) i powiecie toruńskim (418 osób), najmniej (14 osób) w powiecie radziejowskim.

Tabela 41. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	3 441	3 409	-32	-0,9
kobiety	1 883	1 814	-69	-3,7
podjęcia pracy w roku				
razem	2 247	2 032	-215	-9,6
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	65,3	59,6	x	x
kobiety	1 244	1 083	-161	-12,9
stan w końcu roku				
razem	2 375	2 129	-246	-10,4
kobiety	1 423	1 265	-158	-11,1
z prawem do zasiłku	1 345	1 320	-25	-1,9

Źródło: Jak wyżej.

W tym samym czasie **pracę podjęło 2032 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (o 9,6% mniej niż w roku 2018), co stanowiło 3,7% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (w roku poprzednim było to 3,4%). Grupa ta charakteryzuje się dużą aktywnością na rynku pracy o czym świadczy wysoki stosunek liczby podjęć pracy do liczby nowozarejestrowanych. W 2019 roku wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 59,6% i był o 5,9 p. proc. wyższy niż wśród ogółu bezrobotnych.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie zarejestrowanych pozostawało **2129 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 246 osób, czyli 10,4% mniej niż w końcu roku poprzedniego)**, przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%. Spadek odnotowano w 16 powiatach: od 1 osoby w powiecie grudziądzkim do 90 osób w Bydgoszczy. W pozostałych powiatach liczba takich bezrobotnych wzrosła od 1 osoby w powiecie żnińskim do 92 osób w powiecie inowrocławskim.

Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły w końcu 2019 roku, tak samo jak rok wcześniej, 3,3% ogółu bezrobotnych w województwie (w Polsce – 4,0%). Najwyższy udział tej grupy odnotowano w powiecie toruńskim (8,0% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w PUP), najniższy w powiecie radziejowskim (0,6%).

Kobiety stanowiły 59,4% zarejestrowanych w tej grupie – o 0,8 p. proc. mniej niż wśród ogółu zarejestrowanych. Prawo do zasiłku posiadało 62,0% bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (przed rokiem – 56,6%).

Tabela 42. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	2 375	3,3	2 129	3,3	-246	-10,4
Bydgoszcz – powiat grodzki	278	4,6	188	3,9	-90	-32,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	104	4,4	82	4,6	-22	-21,2
Grudziądz – powiat grodzki	37	1,1	35	1,2	-2	-5,4
Grudziądz – powiat ziemski	25	1,3	24	1,5	-1	-4,0
Toruń – powiat grodzki	192	4,3	159	4,1	-33	-17,2
Toruń – powiat ziemski	319	8,3	260	8,0	-59	-18,5
Włocławek – powiat grodzki	137	2,8	120	2,9	-17	-12,4
Włocławek – powiat ziemski	108	2,1	90	1,9	-18	-16,7
Aleksandrów Kujawski	49	1,9	56	2,3	7	14,3
Brodnica	71	3,1	68	3,1	-3	-4,2
Chełmno	31	1,4	17	0,8	-14	-45,2
Golub-Dobrzyń	108	5,7	65	3,5	-43	-39,8
Inowrocław	337	4,4	429	6,6	92	27,3
Lipno	72	1,8	80	2,3	8	11,1
Mogilno	59	3,2	45	2,7	-14	-23,7
Nakło nad Notecią	127	3,9	101	3,4	-26	-20,5
Radziejów	10	0,4	16	0,6	6	60,0
Rypin	23	1,2	31	1,9	8	34,8
Sępólno Krajeńskie	50	2,7	39	2,3	-11	-22,0
Świecie	61	2,4	46	1,9	-15	-24,6
Tuchola	62	3,1	71	4,0	9	14,5
Wąbrzeźno	41	2,6	32	2,1	-9	-22,0
Żnin	74	2,8	75	3,3	1	1,4

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zakłady pracy 21 razy zgłaszały zamiar zwolnienia łącznie 482 osób** (w roku poprzednim odpowiednio: 18 zgłoszeń i 894 osoby).

Przedsiębiorcy dokonujący zgłoszeń najczęściej prowadzili działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, z którego pochodziło 5 zgłoszeń dotyczących łącznie 355 osób. Najwięcej osób planowano zwolnić w powiecie inowrocławskim (206 osób).

W minionym roku łącznie **zrealizowano 28 zwolnień grupowych dotyczących 614 osób**. Najwięcej osób zwolnionych zostało w powiecie inowrocławskim (206 osób) i Toruniu (184 osoby).

4.7. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadały 11 153 osoby**, co stanowiło **17,4% ogółu bezrobotnych** (w Polsce 16,4%). W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczebność tej populacji zmniejszyła się o 8,2%, ale jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 0,7 p. proc. Zasiłek pobierało w końcu 2019 roku 17,1% bezrobotnych kobiet i 17,9% bezrobotnych mężczyzn (przed rokiem było to odpowiednio: 16,1% i 17,7%).

Tabela 43. Uprawnieni do zasiłku wśród wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku

Wybrane kategorie bezrobotnych	Bezrobotni		
	razem	z prawem do zasiłku	
	osoby		%
Ogółem bezrobotni	64 060	11 153	17,4
Kobiety	38 570	6 578	17,1
Poprzednio pracujący	56 516	11 114	19,7
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	2 129	1 320	62,0
Dotychczas niepracujący	7 544	39	0,5
Zamieszkali na wsi	31 018	5 502	17,7
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	2 200	86	3,9
Cudzoziemcy	106	14	13,2
Bez kwalifikacji zawodowych	23 546	2 666	11,3
Bez doświadczenia zawodowego	11 959	69	0,6
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	14 253	972	6,8
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	54 452	7 357	13,5
w tym			
do 30 roku życia	16 660	2 514	15,1
do 25 roku życia	8 021	781	9,7
długotrwale bezrobotni	35 460	335	0,9
powyżej 50 roku życia	16 304	3 067	18,8
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	2 629	62	2,4
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	14 828	2 638	17,8
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	204	23	11,3
niepełnosprawni	2 883	568	19,7

Źródło: Jak wyżej.

Udział osób uprawnionych do pobierania zasiłku w poszczególnych powiatach wyniósł od 11,2% we Włocławku i 12,2% w powiecie włocławskim do 22,9% w powiecie żnińskim.

Spadek liczby bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku wystąpił w 15 powiatach: od 13 osób (3,7%) w powiecie rypińskim do 187 osób (12,0%) w powiecie inowrocławskim. Największy wzrost liczebności tej populacji miał miejsce w powiecie brodnickim (38 osób, 13,1% więcej).

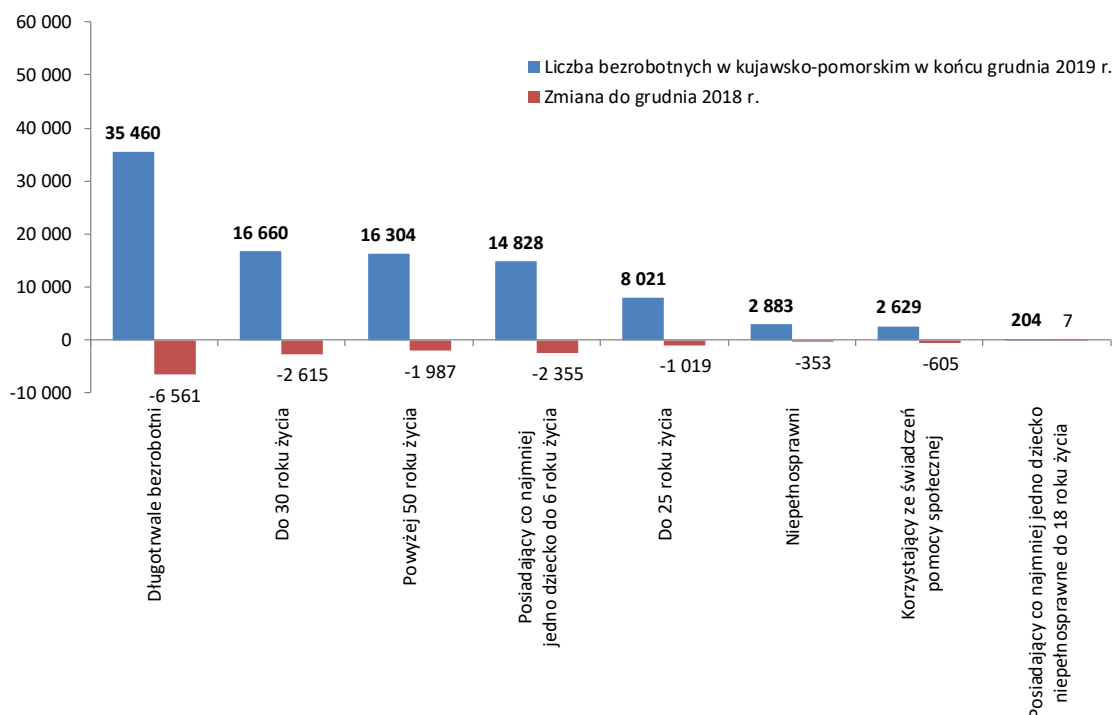
4.8. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się:

- bezrobotnych do 30 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotnych niepełnosprawnym.

W końcu 2019 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim pozostawało **54 452 bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy** (85,0% ogółu, wobec 86,4% w końcu roku poprzedniego). W analizowanym okresie analogiczny udział dla Polski wyniósł 83,3%. Na terenie województwa większość bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy to kobiety – 62,4% (wobec 62,9% przed rokiem). Najliczniejszą kategorią wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy pozostają osoby długotrwale bezrobotne – 35 460 osób, tj. 65,1% bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy i 55,4% ogółu bezrobotnych.

Wykres 33. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2018 roku – grudzień 2019 roku

Źródło: Jak wyżej.

W ciągu roku liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszyła się o 8307 osób czyli 13,2% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%). Spadek ten dotyczył większości grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, przy czym najbardziej zauważalny był on wśród długotrwale bezrobotnych, których liczba zmniejszyła się o 6561 osób, tj. 15,6%. Jedynie w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia nastąpił nieznaczny wzrost (o 7 osób).

We wszystkich powiatach województwa udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy przekraczał 80%. Największy był w powiecie włocławskim (89,7%), najmniejszy zaś w Toruniu (80,3%). Spadek tej subpopulacji bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa. Największy wystąpił w powiecie bydgoskim (27,7%), a najmniejszy w powiecie radziejowskim (1,9%).

Tabela 44. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	62 759	86,4	54 452	85,0	-8 307	-13,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 970	83,1	3 887	81,4	-1 083	-21,8
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 031	85,7	1 468	83,0	-563	-27,7
Grudziądz – powiat grodzki	2 744	84,9	2 410	84,0	-334	-12,2
Grudziądz – powiat ziemski	1 684	88,2	1 376	88,7	-308	-18,3
Toruń – powiat grodzki	3 770	84,5	3 112	80,3	-658	-17,5
Toruń – powiat ziemski	3 163	82,3	2 657	81,3	-506	-16,0
Włocławek – powiat grodzki	4 375	88,4	3 676	88,2	-699	-16,0
Włocławek – powiat ziemski	4 708	90,9	4 188	89,7	-520	-11,0
Aleksandrów Kujawski	2 158	84,2	2 027	83,8	-131	-6,1
Brodnica	1 950	86,2	1 889	85,2	-61	-3,1
Chełmno	1 931	88,1	1 760	87,4	-171	-8,9
Golub-Dobrzyń	1 671	88,3	1 622	87,4	-49	-2,9
Inowrocław	6 377	84,1	5 351	81,8	-1 026	-16,1
Lipno	3 477	88,6	3 071	86,8	-406	-11,7
Mogilno	1 594	86,6	1 431	86,4	-163	-10,2
Nakło nad Notecią	2 892	87,9	2 532	85,9	-360	-12,4
Radziejów	2 371	90,4	2 325	89,0	-46	-1,9
Rypin	1 654	87,2	1 357	84,0	-297	-18,0
Sępólno Krajeńskie	1 628	87,4	1 493	86,7	-135	-8,3
Świecie	2 246	86,7	2 067	86,1	-179	-8,0
Tuchola	1 801	89,9	1 562	88,5	-239	-13,3
Wąbrzeźno	1 397	88,7	1 329	87,7	-68	-4,9
Żnin	2 167	82,5	1 862	81,3	-305	-14,1

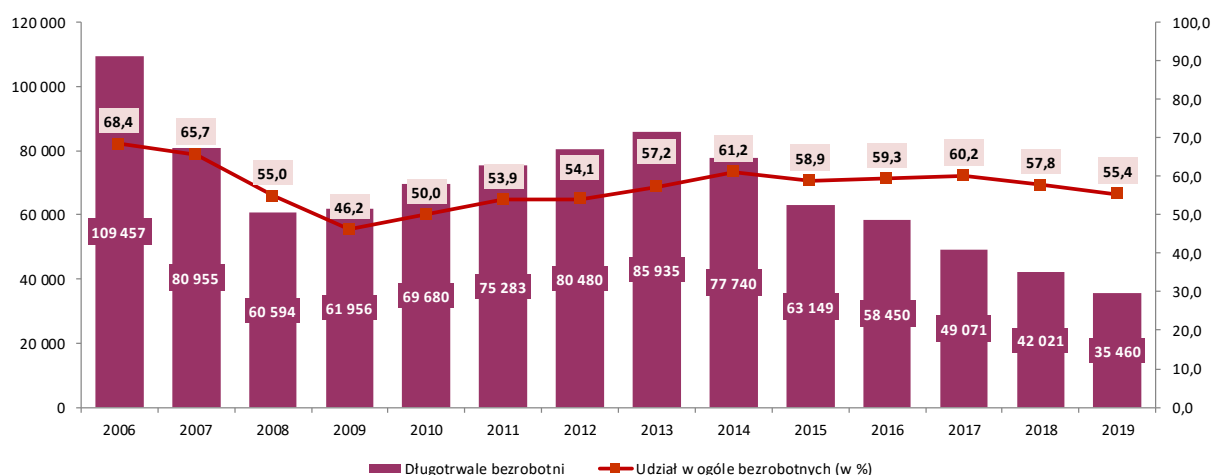
Źródło: Jak wyżej.

4.8.1. BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w urzędach pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało **35 460 długotrwale bezrobotnych**.¹⁶ Stanowili oni 55,4% ogółu bezrobotnych. W analizowanym okresie analogiczny udział dla Polski wyniósł 49,9%.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja ta zmniejszyła się o 6561 osób, czyli 15,6%, przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%. Spowodowało to zmniejszenie udziału tej grupy wśród bezrobotnych ogółem o 2,4 p. proc. Spadek ten dotyczył większości powiatów województwa i wynosił od 0,7 p. proc. w powiecie radziejowskim (zmiana z 66,2% do 65,5%) do 5,8 p. proc. w powiecie brodnickim (zmiana z 52,6% do 46,8%). Jedynie w powiecie sępoleńskim udział długotrwale bezrobotnych wzrósł o 0,6 p. proc. i w końcu 2019 roku wyniósł 55,0%.

Wykres 34. Długotrwale bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Ostatecznie w końcu 2019 roku długotrwale bezrobotnych mniej niż połowę zarejestrowanych stanowili w Bydgoszczy (45,6%) oraz w powiatach: bydgoskim (45,4%), brodnickim (46,8%) i toruńskim (48,8%). Najwyższy odsetek tej grupy dotyczył Włocławka (68,0%) i powiatu włocławskiego (70,4%).

¹⁶ Długotrwale bezrobotny to osoba pozostająca w rejestrach PUP łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat (z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych); nie jest to tożsame z sytuacją, gdy bezrobotny w rejestrach PUP pozostaje nieprzerwanie dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji).

**Tabela 45. Bezrobotni długotrwale w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów**

Powiat	Bezrobotni długotrwale					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	42 021	57,8	35 460	55,4	-6 561	-15,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 902	48,5	2 175	45,6	-727	-25,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 183	49,9	804	45,4	-379	-32,0
Grudziądz – powiat grodzki	1 783	55,2	1 519	52,9	-264	-14,8
Grudziądz – powiat ziemski	1 165	61,0	927	59,7	-238	-20,4
Toruń – powiat grodzki	2 422	54,3	1 951	50,4	-471	-19,4
Toruń – powiat ziemski	2 047	53,2	1 596	48,8	-451	-22,0
Włocławek – powiat grodzki	3 468	70,1	2 835	68,0	-633	-18,3
Włocławek – powiat ziemski	3 723	71,9	3 290	70,4	-433	-11,6
Aleksandrów Kujawski	1 431	55,8	1 331	55,0	-100	-7,0
Brodnica	1 189	52,6	1 037	46,8	-152	-12,8
Chełmno	1 292	58,9	1 151	57,1	-141	-10,9
Golub-Dobrzyń	1 099	58,1	1 031	55,6	-68	-6,2
Inowrocław	4 277	56,4	3 445	52,7	-832	-19,5
Lipno	2 410	61,4	2 075	58,6	-335	-13,9
Mogilno	997	54,2	879	53,0	-118	-11,8
Nakło nad Notecią	1 808	55,0	1 579	53,5	-229	-12,7
Radziejów	1 737	66,2	1 709	65,5	-28	-1,6
Rypin	1 113	58,7	884	54,7	-229	-20,6
Sępólno Krajeńskie	1 014	54,4	948	55,0	-66	-6,5
Świecie	1 336	51,5	1 210	50,4	-126	-9,4
Tuchola	1 186	59,2	972	55,1	-214	-18,0
Wąbrzeźno	1 009	64,1	922	60,9	-87	-8,6
Żnin	1 430	54,4	1 190	52,0	-240	-16,8

Źródło: Jak wyżej.

Większość populacji długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety – 66,8% (6,6 p. proc. więcej niż wśród ogółu bezrobotnych). Pod względem wieku, podobnie jak w przypadku ogółu bezrobotnych, były to przede wszystkim znajdujące się w przedziale wiekowym 25-34 lata (27,1%). Jednakże długotrwale bezrobotni to znacznie rzadziej osoby młode do 30 roku życia – 19,6% (6,4 p. proc. mniej niż wśród ogółu bezrobotnych), a częściej osoby powyżej 50 roku życia – 29,7% (4,2 p. proc. więcej niż w przypadku bezrobotnych ogółem). Prawie połowa (47,8%) zarejestrowanych w tej kategorii pozostaje w ewidencji powiatowych urzędów pracy powyżej 24 miesięcy od dnia ostatniej rejestracji (wśród bezrobotnych ogółem udział takich osób wynosił 26,5%).

Cechami charakterystycznymi tej grupy jest też niski poziom wykształcenia (wykształcenie gimnazjalne lub niższe w końcu 2019 roku miało 36,4%, wśród bezrobotnych ogółem – 32,0%) oraz krótki staż pracy (staż pracy do roku miało 34,5% długotrwale bezrobotnych i 30,7% bezrobotnych ogółem).

**Tabela 46. Długotrwale bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu grudnia 2019 roku według cech społeczno-demograficznych**

Wyszczególnienie	Bezrobotni długotrwale			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	891	2,5	507	2,1
1-3	2 854	8,0	1 682	7,1
3-6	2 053	5,8	1 247	5,3
6-12	3 142	8,9	1 819	7,7
12-24	9 572	27,0	6 382	26,9
pow. 24	16 948	47,8	12 068	50,9
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
18-24	2 570	7,2	2 152	9,1
25-34	9 600	27,1	8 082	34,1
35-44	9 182	25,9	6 859	28,9
45-54	7 187	20,3	4 270	18,0
55-59	4 406	12,4	2 342	9,9
60 lat i więcej	2 515	7,1	x	x
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	2 590	7,3	1 901	8,0
policealne i średnie zawodowe	6 430	18,1	5 072	21,4
średnie ogólnokształcące	3 383	9,5	2 787	11,8
zasadnicze zawodowe	10 163	28,7	6 283	26,5
gimnazjalne i poniżej	12 894	36,4	7 662	32,3
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	7 277	20,5	5 568	23,5
1-5	9 507	26,8	6 930	29,2
5-10	5 500	15,5	3 492	14,7
10-20	5 115	14,4	2 706	11,4
20-30	2 506	7,1	829	3,5
30 i więcej	604	1,7	125	0,5
bez stażu	4 951	14,0	4 055	17,1
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
do 30 roku życia	6 948	19,6	5 926	25,0
w tym do 25 roku życia	2 570	7,2	2 152	9,1
powyżej 50 roku życia	10 518	29,7	4 400	18,6
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	2 330	6,6	1 439	6,1
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	9 456	26,7	8 913	37,6
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	113	0,3	98	0,4
niepełnosprawni	1 706	4,8	843	3,6
Ogółem	35 460	100,0	23 705	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowali się długotrwale bezrobotni wykazuje, że przede wszystkim byli to sprzedawcy (13,3% ogółu), kucharze (3,6%) i robotnicy gospodarczy (3,5%), a wśród osób z wykształceniem wyższym pedagogzy i specjaliści administracji publicznej (po 0,4% ogółu). Jednakże największą grupę wśród tych bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (17,0%).

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 29 699 bezrobotnych długotrwale**. Stanowili oni 28,7% całego napływu do bezrobocia w województwie.

W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowo zarejestrowanych w tej grupie zmniejszyła się o 16,4%. Wśród powracających do ewidencji było 4446 (15,0%) długotrwale bezrobotnych, którzy zakończyli uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 36 260 długotrwale bezrobotnych** – 32,3% wyrejestrowań osób bezrobotnych.

W porównaniu z 2018 roku liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 14,8%, a ich udział w ogóle wyłączeń spadł o 1,6 p. proc.

Podjęcie pracy było powodem wyłączenia z ewidencji 36,4% długotrwale bezrobotnych (rok wcześniej 41,0%). W 2019 roku pracę podjęło 13 176 długotrwale bezrobotnych. Tym samym wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 44,4% i był o 9,3 p. proc. niższy niż wśród ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez osoby długotrwale bezrobotne zmniejszyła się o 24,6%.

Długotrwale bezrobotni podejmowali przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane** – 10 903 osoby, tj. 82,7% podjęć pracy w tej grupie (rok wcześniej 78,8%). W ciągu roku liczba długotrwale bezrobotnych podejmujących pracę niesubsydiowaną zmniejszyła się o 20,8%. Pomimo to praca niesubsydiowana, podobnie jak w przypadku bezrobotnych ogółem, była najczęstszym powodem wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych – 30,1% (o 1,2 p. proc. mniej niż w 2018 roku).

Tabela 47. Powody wyrejestrowań bezrobotnych długotrwale w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Powody wyłączenia z ewidencji	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	13 772	32,3	10 903	30,1	-2 869	-20,8
Podjęcia pracy subsydiowanej	3 705	8,7	2 273	6,3	-1 432	-38,7
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	6 268	14,7	4 994	13,8	-1 274	-20,3
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	8 268	19,4	7 496	20,7	-772	-9,3
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	3 664	8,6	4 227	11,7	563	15,4
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	2 154	5,1	1 651	4,6	-503	-23,4
Pozostałe*	4 742	11,1	4 716	13,0	-26	-0,5
Ogółem	42 573	100,0	36 260	100,0	-6 313	-14,8

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Tabela 48. Bilans bezrobotnych długotrwale na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Bezrobotni długotrwale						
		2018 r.		2019 r.				
		osoby	% w ogóle bezrobot- nych	osoby	% w ogóle bezrobot- nych	zmiana do 2018 r.		
						osoby	%	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		35 523	30,4	29 699	28,7	-5 824	-16,4	
w tym	po pracach interwencyjnych	28	23,7	17	22,7	-11	-39,3	
	po robotach publicznych	606	35,2	238	28,3	-368	-60,7	
	po stażu	2 248	23,6	1 574	23,3	-674	-30,0	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	8,3	0	0,0	-1	-100,0	
	po szkoleniu	1 219	30,4	790	27,9	-429	-35,2	
	po pracach społecznie użytecznych	2 598	90,9	1 827	92,7	-771	-29,7	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		42 573	33,9	36 260	32,3	-6 313	-14,8	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	17 477	26,6	13 176	23,7	-4 301	-24,6	
	niesubsydiowanej	13 772	26,5	10 903	23,9	-2 869	-20,8	
	w tym	podjęcie działalności gospodarczej	759	34,9	495	29,0	-264	-34,8
		pracy sezonowej	304	27,6	243	26,1	-61	-20,1
	subsydiowanej	3 705	26,9	2 273	22,6	-1 432	-38,7	
	z tego	prac interwencyjnych	673	24,4	498	21,4	-175	-26,0
		robót publicznych	1 947	43,3	972	35,0	-975	-50,1
		podjęcia działalności gospodarczej	353	19,5	322	20,6	-31	-8,8
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	0,0	1	11,1	1	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	495	18,9	349	16,2	-146	-29,5
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	16	3,2	13	2,6	-3	-18,8
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	2	10,5	1	16,7	-1	-50,0
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	x	0	x
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0,0	0	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0,0	0	0,0	0	x
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	31	41,9	4	9,1	-27	-87,1
		inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	188	12,7	114	16,9	-74	-39,4
		rozpoczęcia szkolenia	1 178	29,3	771	27,2	-407	-34,6
		w tym w ramach bonu szkoleniowego	14	13,0	6	8,7	-8	-57,1
		rozpoczęcia stażu	2 721	30,7	2 334	26,8	-387	-14,2
		w tym w ramach bonu stażowego	0	0,0	1	25,0	1	x
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	1	50,0	1	x	
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	2 369	85,6	1 888	86,2	-481	-20,3	
	w tym w ramach PAI	77	85,6	11	73,3	-66	-85,7	
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 154	38,6	1 651	38,0	-503	-23,4	
	odmowy ustalenia profilu pomocy	1	33,3	1	100,0	0	0,0	
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	8 268	37,9	7 496	36,5	-772	-9,3	
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 664	49,4	4 227	53,2	563	15,4	
	podjęcia nauki	25	10,5	17	9,1	-8	-32,0	
	osiągnięcia wieku emerytalnego	1 121	77,7	1 125	77,4	4	0,4	
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	170	34,0	145	34,4	-25	-14,7	
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	9	1,2	5	0,7	-4	-44,4	
	innych	3 416	52,0	3 423	47,6	7	0,2	
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		42 021	57,8	35 460	55,4	-6 561	-15,6	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		4 060	43,8	3 319	40,0	-741	-18,3	

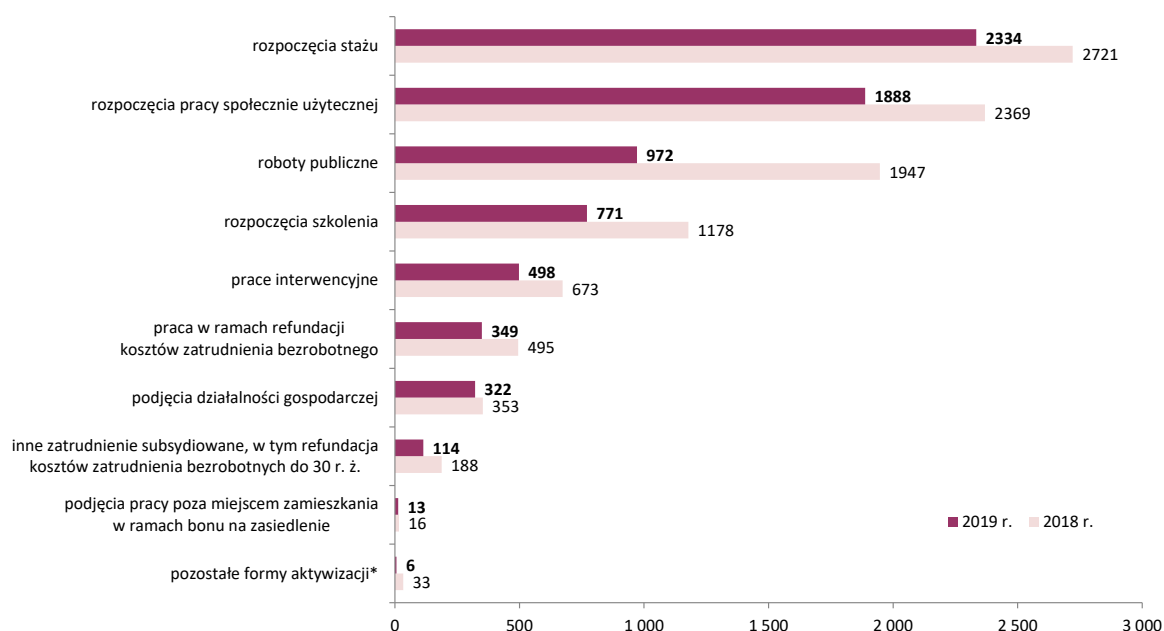
Źródło: Jak wyżej.

Zatrudnienie subsydiowane w 2019 roku podjęło 2273 długotrwale bezrobotnych – 6,3% wyłączonych z ewidencji w tej kategorii bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba długotrwale bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane spadła o 38,7% (wśród ogółu bezrobotnych spadek o 27,1%). Spowodowało to, spadek udziału podjęć pracy subsydiowanej w ogóle wyłączeń o 2,4 p. proc. W ramach zatrudnienia subsydiowanego zmniejszyła się głównie liczba podjęć pracy w ramach robót publicznych.

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie rozpoczęło 4994 długotrwale bezrobotnych (13,8% wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie). Długotrwale bezrobotni najczęściej podejmowali **staże**, które rozpoczęło 2334 takich bezrobotnych (14,2% mniej niż w roku wcześniejszym). Stanowili oni 26,8% bezrobotnych rozpoczynających tę formę pomocy. Popularną formą pomocy w tej grupie były także prace społecznie użyteczne – 1888 długotrwale bezrobotnych (86,2% rozpoczynających tę formę aktywizacji).

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy przy udziale środków publicznych w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 7267 długotrwale bezrobotnych**, tj. 20,0% wyłączonych z ewidencji w 2019 roku w tej kategorii (w 2018 roku były to 9973 osoby i 23,4%).

Wykres 35. Aktywizacja bezrobotnych długotrwale w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

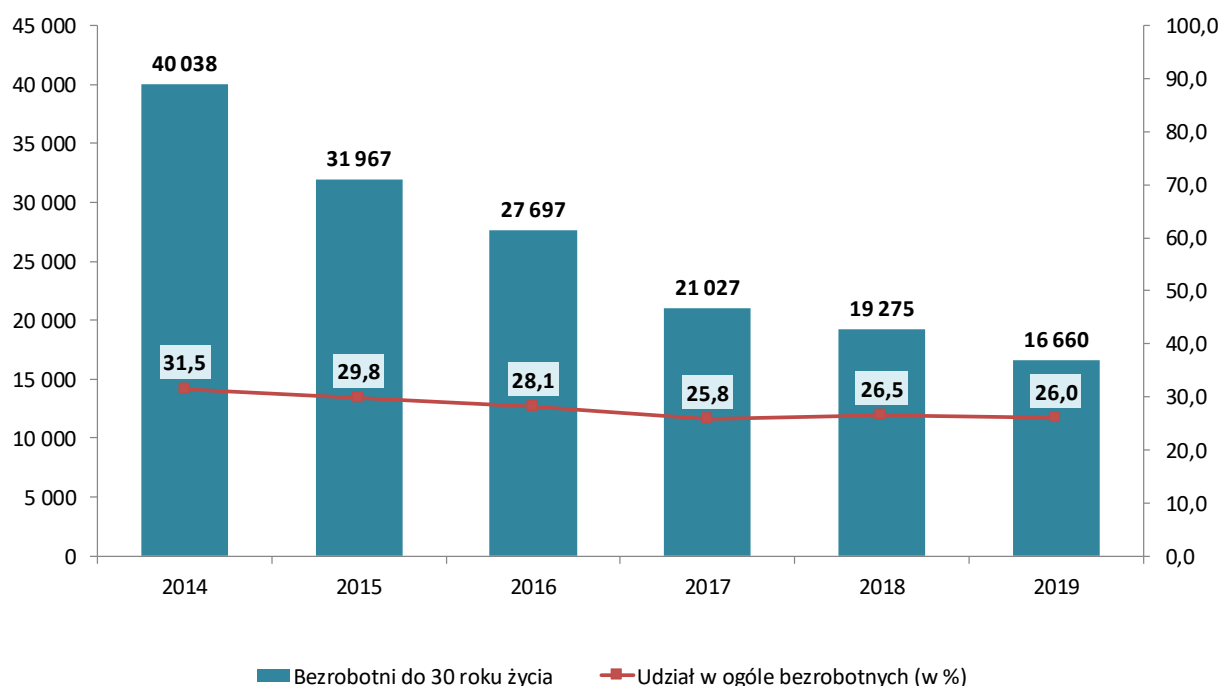
** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.*

Źródło: Jak wyżej.

4.8.2. BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 16 660 bezrobotnych do 30 roku życia**. W porównaniu z końcem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 2615 osób czyli 13,6% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%). Osoby do 30 roku życia stanowiły 26,0% ogółu bezrobotnych w województwie. Było to o 0,3 p. proc. więcej niż w Polsce, ale o 0,5 p. proc. mniej niż rok wcześniej.

Wykres 36. Bezrobotni do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Spadek tej subpopulacji bezrobotnych odnotowano w większości powiatów województwa i wyniósł on od 2,4% w powiecie wąbrzeskim i 2,6% w powiecie mogileńskim do 28,2% w Bydgoszczy i 30,8% w powiecie bydgoskim. W ciągu roku liczba bezrobotnych do 30 roku życia zwiększyła się w powiecie brodnickim (wzrost o 7,5%, 51 osób). Spowodowało to w powiecie brodnickim wzrost udziału tej kategorii wśród bezrobotnych ogółem o 2,9 p. proc. (z 29,9% do 32,8% – najwyższa wartość w województwie). Najmniejszy odsetek bezrobotnych w tym wieku dotyczył trzech powiatów grodzkich: Włocławka (16,8%), Bydgoszczy (17,9%) i Torunia (19,6%).

Większość bezrobotnych do 30 roku życia to kobiety 68,9% (w ogóle bezrobotnych 60,2%), a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 15,1% tej populacji (w ogóle bezrobotnych 17,4%).

**Tabela 49. Bezrobotni do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów. Stan w końcu okresu**

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	19 275	26,5	16 660	26,0	-2 615	-13,6
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 192	19,9	856	17,9	-336	-28,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	643	27,1	445	25,2	-198	-30,8
Grudziądz – powiat grodzki	761	23,5	662	23,1	-99	-13,0
Grudziądz – powiat ziemski	552	28,9	457	29,4	-95	-17,2
Toruń – powiat grodzki	907	20,3	760	19,6	-147	-16,2
Toruń – powiat ziemski	1 115	29,0	1 006	30,8	-109	-9,8
Włocławek – powiat grodzki	869	17,6	701	16,8	-168	-19,3
Włocławek – powiat ziemski	1 296	25,0	1 073	23,0	-223	-17,2
Aleksandrów Kujawski	669	26,1	596	24,6	-73	-10,9
Brodnica	676	29,9	727	32,8	51	7,5
Chełmno	651	29,7	575	28,6	-76	-11,7
Golub-Dobrzyń	618	32,7	596	32,1	-22	-3,6
Inowrocław	1 991	26,3	1 718	26,3	-273	-13,7
Lipno	1 320	33,6	1 071	30,3	-249	-18,9
Mogilno	546	29,7	532	32,1	-14	-2,6
Nakło nad Notecią	998	30,3	878	29,8	-120	-12,0
Radziejów	798	30,4	767	29,4	-31	-3,9
Rypin	530	28,0	483	29,9	-47	-8,9
Sępólno Krajeńskie	554	29,7	461	26,8	-93	-16,8
Świecie	751	29,0	693	28,9	-58	-7,7
Tuchola	660	33,0	563	31,9	-97	-14,7
Wąbrzeźno	451	28,6	440	29,0	-11	-2,4
Żnin	727	27,7	600	26,2	-127	-17,5

Źródło: Jak wyżej.

Najliczniejszą grupą pod względem wykształcenia były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 25,6% (w ogóle bezrobotnych 32,0%), a pod względem długości stażu pracy osoby ze stażem od 1-5 lat – 38,1% (w ogóle bezrobotnych 27,3%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 30,7% populacji bezrobotnych w tym wieku (w ogóle bezrobotnych 41,4%). Znaczące grupy wśród osób do 30 roku życia stanowili długotrwale bezrobotni – 41,7% (w ogóle bezrobotnych 55,4%) oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 40,3% (w ogóle bezrobotnych 23,1%).

Bezrobotni do 30 roku życia to przede wszystkim osoby bez zawodu – 30,4%, wobec 14,8% wśród ogółu bezrobotnych. Wśród osób mających zawód najliczniej reprezentowani byli: sprzedawcy (14,4% ogółu), kucharze (4,4%) i fryzjerzy (4,2%), a wśród osób

z wykształceniem wyższym pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji i pedagodzy (w obu przypadkach 0,5%).

Tabela 50. Bezrobotni do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 30 roku życia			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	2 221	13,3	1 099	9,6
1-3	3 838	23,0	2 148	18,7
3-6	3 028	18,2	1 893	16,5
6-12	2 452	14,7	1 793	15,6
12-24	2 453	14,7	2 094	18,2
pow. 24	2 668	16,0	2 451	21,4
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
18-24	8 021	48,1	5 166	45,0
25-34	8 639	51,9	6 312	55,0
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	1 770	10,6	1 360	11,8
policealne i średnie zawodowe	4 083	24,5	2 879	25,1
średnie ogólnokształcące	2 957	17,7	2 126	18,5
zasadnicze zawodowe	3 578	21,5	2 358	20,5
gimnazjalne i poniżej	4 272	25,6	2 755	24,0
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	5 282	31,7	3 623	31,6
1-5	6 342	38,1	4 419	38,5
5-10	908	5,5	536	4,7
10-20	29	0,2	10	0,1
bez stażu	4 099	24,6	2 890	25,2
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
w tym do 25 roku życia	8 021	48,1	5 166	45,0
długotrwale bezrobotni	6 948	41,7	5 926	51,6
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	252	1,5	228	2,0
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	6 720	40,3	6 285	54,8
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	21	0,1	21	0,2
niepełnosprawni	298	1,8	166	1,4
Ogółem	16 660	100,0	11 478	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku do ewidencji osób bezrobotnych trafiło 41 985 bezrobotnych do 30 roku życia. Stanowili oni 40,5% wszystkich rejestracji dokonanych w 2019 roku (w 2018 roku były to odpowiednio: 48 577 osób i 41,6%).

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba nowych rejestracji w tej grupie zmniejszyła się o 13,6%. Wśród powracających do ewidencji było 5422 bezrobotnych do 30 roku życia (12,9%), którzy zakończyli uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej.

**Tabela 51. Bilans bezrobotnych do 30 roku życia na tle bezrobotnych ogółem
w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019**

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 30 roku życia						
		2018 r.		2019 r.				
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.		
osoby	%							
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		48 577	41,6	41 985	40,5	-6 592	-13,6	
w tym	po raz pierwszy	12 549	75,4	11 963	74,6	-586	-4,7	
	po raz kolejny	36 028	36,0	30 022	34,3	-6 006	-16,7	
	po pracach interwencyjnych	47	39,8	27	36,0	-20	-42,6	
	po robotach publicznych	326	18,9	192	22,8	-134	-41,1	
	po stażu	5 794	60,8	3 887	57,6	-1 907	-32,9	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	5	41,7	3	75,0	-2	-40,0	
	po szkoleniu	1 568	39,1	1 145	40,5	-423	-27,0	
	po pracach społecznie użytecznych	328	11,5	168	8,5	-160	-48,8	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		48 281	38,4	42 701	38,1	-5 580	-11,6	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	25 817	39,3	21 352	38,4	-4 465	-17,3	
	w tym	niesubsydiowanej	20 518	39,5	17 359	38,1	-3 159	-15,4
		podjęcie działalności gospodarczej	493	22,7	452	26,4	-41	-8,3
		pracy sezonowej	432	39,2	387	41,6	-45	-10,4
		subsydiowanej	5 299	38,5	3 993	39,8	-1 306	-24,6
	z tego z tego	prac interwencyjnych	989	35,8	916	39,3	-73	-7,4
		robót publicznych	776	17,3	494	17,8	-282	-36,3
		podjęcia działalności gospodarczej	769	42,5	660	42,3	-109	-14,2
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	13	100,0	8	88,9	-5	-38,5
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	877	33,4	864	40,2	-13	-1,5
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	505	100,0	493	99,6	-12	-2,4
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	18	94,7	6	100,0	-12	-66,7
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	100,0	0	x	-1	-100,0
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0,0	0	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7
		inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	1 361	92,3	559	82,9	-802	-58,9
		rozpoczęcia szkolenia	1 568	39,0	1 135	40,1	-433	-27,6
		w tym w ramach bonu szkoleniowego	108	100,0	69	100,0	-39	-36,1
		rozpoczęcia stażu	4 785	54,0	5 258	60,3	473	9,9
	w tym w ramach bonu stażowego	15	100,0	4	100,0	-11	-73,3	
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	5	71,4	1	50,0	-4	-80,0	
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	313	11,3	216	9,9	-97	-31,0	
	w tym w ramach PAI	15	16,7	2	13,3	-13	-86,7	
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	2 382	42,7	1 808	41,6	-574	-24,1	
	odmowy ustalenia profilu pomocy	0	0,0	0	0,0	0	x	
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	8 535	39,1	7 821	38,0	-714	-8,4	
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 803	37,8	3 077	38,7	274	9,8	
	podjęcia nauki	224	94,5	176	94,6	-48	-21,4	
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	43	8,6	31	7,3	-12	-27,9	
	innych	1 806	27,5	1 826	25,4	20	1,1	
	Bezrobotni, którzy w miesiącu sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy		2 048	x	1 899	x	-149	-7,3
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		19 275	26,5	16 660	26,0	-2 615	-13,6	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		5 328	57,4	4 916	59,2	-412	-7,7	

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 42 701 bezrobotnych do 30 roku życia** – 38,1% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2018 roku liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 11,6%, a ich udział w ogóle wyłączeń zmniejszył się o 0,3 p. proc.

W ciągu roku zwiększył się udział bezrobotnych do 30 roku życia wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji (z 13,8% w 2018 roku do 15,5% w roku 2019). Spadł natomiast odsetek osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej jak i niesubsydiowanej.

Tabela 52. Powody wyrejestrowań bezrobotnych do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Powody wyłączenia z ewidencji	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	20 518	42,5	17 359	40,7	-3 159	-15,4
Podjęcia pracy subsydiowanej	5 299	11,0	3 993	9,4	-1 306	-24,6
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	6 671	13,8	6 610	15,5	-61	-0,9
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	8 535	17,7	7 821	18,3	-714	-8,4
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	2 803	5,8	3 077	7,2	274	9,8
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	2 382	4,9	1 808	4,2	-574	-24,1
Pozostałe*	2 073	4,3	2 033	4,8	-40	-1,9
Ogółem	48 281	100,0	42 701	100,0	-5 580	-11,6

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Jak wyżej.

Pomimo tych zmian, podobnie jak w przypadku pozostałych kategorii bezrobotnych, bezrobotni do 30 roku życia **najczęściej** opuszczali ewidencję osób bezrobotnych z powodu **podjęcia pracy**. W 2019 roku pracę podjęło 21 352 bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 50,1% osób wyłączonych w tym wieku. Wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 50,9% i był o 2,8 p. proc. niższy niż wśród ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez bezrobotnych w tym wieku zmniejszyła się o 17,3%.

Bezrobotni ci podejmowali przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane**, którego udział w ogóle podjęć pracy wyniósł 81,3%. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących taką formę zatrudnienia zmniejszyła się o 15,4% i wyniosła 17 359 osób.

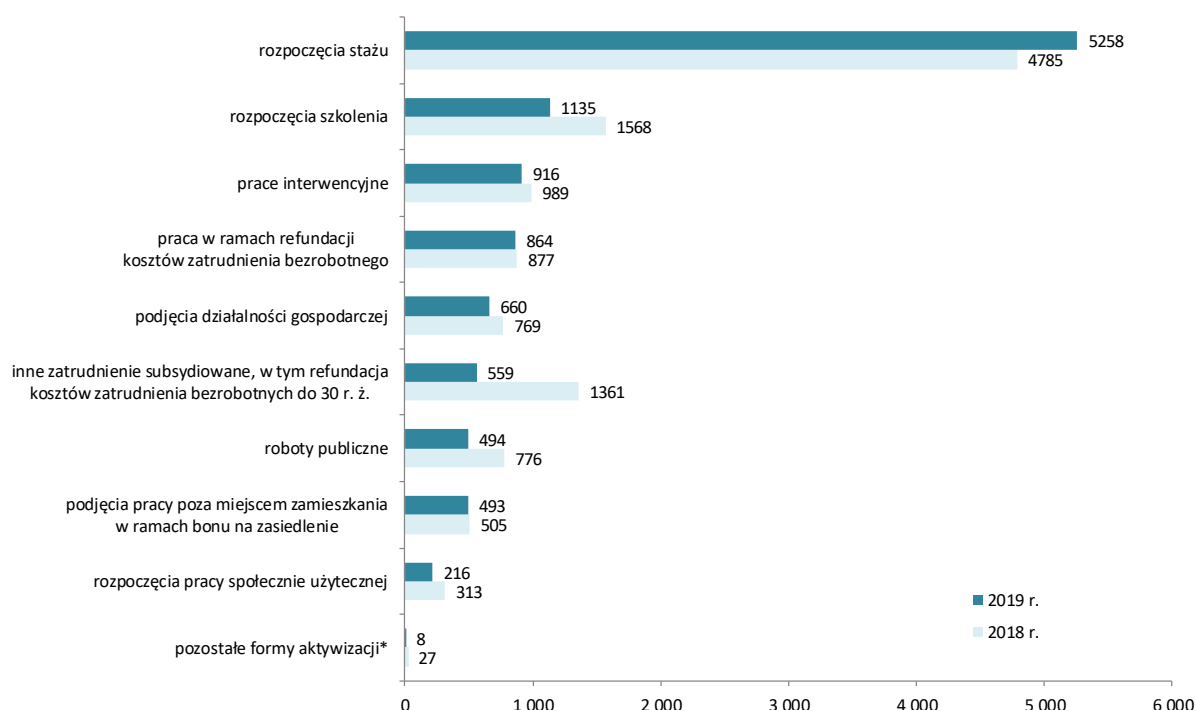
Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2019 roku 3993 bezrobotnych do 30 roku życia – 24,6% mniej niż w roku poprzednim. Najpopularniejszymi formami zatrudnienia

subsydiowanego wśród tej kategorii bezrobotnych były prace interwencyjne (916 osób) oraz refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego (864 osoby).

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie podjęło 6610 bezrobotnych w tym wieku. Stanowili oni 48,1% rozpoczynających takie formy pomocy (o 5,5 p. proc. więcej niż w 2018 roku). Bezrobotni do 30 roku życia (5258 osób, o 9,9% więcej niż w roku poprzednim) stanowili 60,3% bezrobotnych podejmujących w 2019 roku **staże** (wobec 54,0% w roku poprzednim). Z bonu stażowego skorzystały 4 osoby (0,1%). Popularną formą pomocy w tej grupie były także **szkolenia** – 1135 bezrobotnych do 30 roku życia (40,1% rozpoczynających tę formę aktywizacji). Z bonu szkoleniowego skorzystało 69 osób (6,1%)

łącznie w 2019 roku z form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystało 10 603 bezrobotnych do 30 roku życia (o 11,4% mniej niż w roku poprzednim)**. Osoby te stanowiły 44,6% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli różne formy pomocy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 11 970 osób i 40,7%).

Wykres 37. Aktywizacja bezrobotnych do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

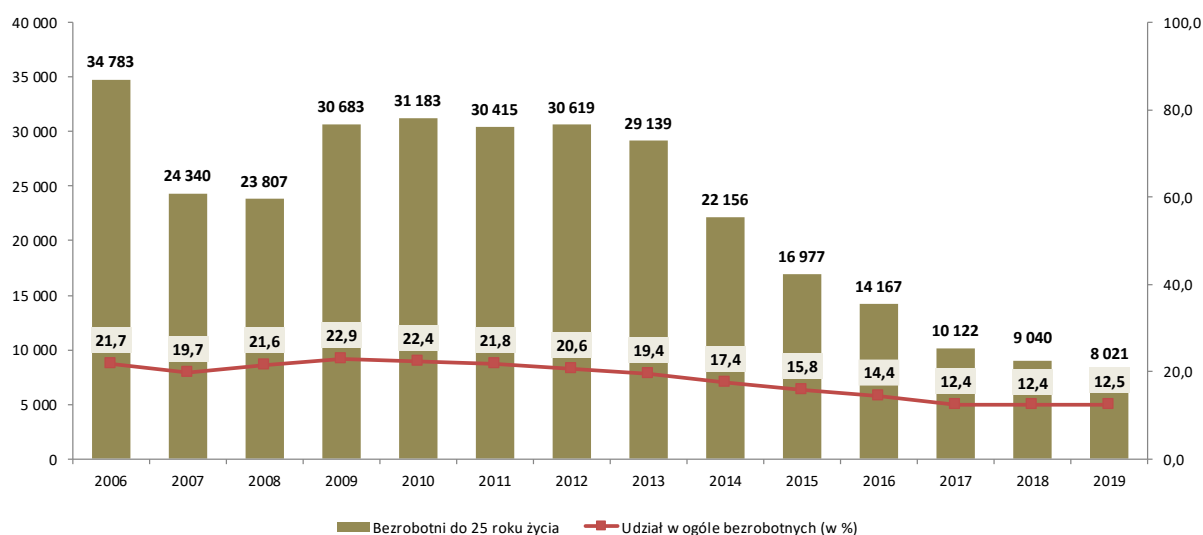
** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.*

Źródło: Jak wyżej.

4.8.3. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA

W końcu grudnia 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 8021 bezrobotnych do 25 roku życia**. W porównaniu z końcem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 1019 osób, czyli 11,3% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 12,5% ogółu bezrobotnych w województwie. Było to o 0,2 p. proc. więcej niż w Polsce i o 0,1 p. proc. więcej niż w 2018 roku. Największy ich udział odnotowano w powiatach brodnickim (17,0%, rok wcześniej 13,8%) oraz mogileńskim (17,6%, rok wcześniej 15,7%), najmniejszy zaś w trzech powiatach grodzkich: Bydgoszczy i Włocławku (w obu po 6,9%) oraz Toruniu (7,8%).

Wykres 38. Bezrobotni do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Roczny spadek tej subpopulacji bezrobotnych odnotowano w 18 z 23 powiatów województwa. W ujęciu względnym jak i bezwzględnym liczba bezrobotnych do 25 roku życia najbardziej zmniejszyła się w Bydgoszczy (135 osób, 29,1% mniej). W porównaniu z końcem grudnia 2018 roku najsilniejszy wzrost liczby bezrobotnych w tej kategorii wiekowej miał miejsce w powiecie brodnickim (o 64 osoby, 20,5% więcej).

Bezrobotni do 25 roku życia to przede wszystkim osoby bez zawodu – 39,5%, wobec 14,8% wśród ogółu bezrobotnych. Wśród osób mających zawód najliczniej reprezentowani byli: sprzedawcy (12,0% ogółu), fryzjerzy (4,9%), kucharze (4,0%) oraz mechanicy pojazdów samochodowych (2,5%), a wśród osób z wykształceniem wyższym pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (0,3%) i pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani (0,2%).

**Tabela 53. Bezrobotni do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów**

Powiat	Bezrobotni do 25 roku życia					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	9 040	12,4	8 021	12,5	-1 019	-11,3
Bydgoszcz – powiat grodzki	464	7,8	329	6,9	-135	-29,1
Bydgoszcz – powiat ziemski	267	11,3	203	11,5	-64	-24,0
Grudziądz – powiat grodzki	346	10,7	316	11,0	-30	-8,7
Grudziądz – powiat ziemski	257	13,5	216	13,9	-41	-16,0
Toruń – powiat grodzki	369	8,3	301	7,8	-68	-18,4
Toruń – powiat ziemski	568	14,8	523	16,0	-45	-7,9
Włocławek – powiat grodzki	364	7,4	286	6,9	-78	-21,4
Włocławek – powiat ziemski	600	11,6	513	11,0	-87	-14,5
Aleksandrów Kujawski	342	13,3	311	12,9	-31	-9,1
Brodnica	312	13,8	376	17,0	64	20,5
Chełmno	321	14,6	279	13,9	-42	-13,1
Golub-Dobrzyń	301	15,9	287	15,5	-14	-4,7
Inowrocław	947	12,5	820	12,5	-127	-13,4
Lipno	666	17,0	536	15,1	-130	-19,5
Mogilno	289	15,7	291	17,6	2	0,7
Nakło nad Notecią	465	14,1	410	13,9	-55	-11,8
Radziejów	371	14,1	376	14,4	5	1,3
Rypin	241	12,7	241	14,9	0	0,0
Sępólno Krajeńskie	282	15,1	220	12,8	-62	-22,0
Świecie	407	15,7	372	15,5	-35	-8,6
Tuchola	323	16,1	287	16,3	-36	-11,1
Wąbrzeźno	212	13,5	220	14,5	8	3,8
Żnin	326	12,4	308	13,4	-18	-5,5

Źródło: Jak wyżej.

Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety – 64,4%, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 9,7% tej populacji. Żadnym stażem pracy nie legitymowało się 33,1% bezrobotnych do 25 roku życia. Najliczniejszą grupą pod względem wykształcenia były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (28,3%). Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 22,1% populacji bezrobotnych do 25 roku życia, przy czym najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające w ewidencji od 1 do 3 miesięcy – 27,4% (o 8,8 p. proc. więcej niż w przypadku bezrobotnych ogółem). Znaczące grupy wśród osób do 25 roku życia stanowili długotrwale bezrobotni (32,0%, o 23,4 p. proc. mniej niż wśród ogółu) oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (30,2%, o 7,1 p. proc. więcej niż wśród bezrobotnych ogółem).

**Tabela 54. Bezrobotni do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych**

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 25 roku życia			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	1 274	15,9	613	11,9
1-3	2 196	27,4	1 183	22,9
3-6	1 666	20,8	999	19,3
6-12	1 109	13,8	811	15,7
12-24	1 005	12,5	861	16,7
pow. 24	771	9,6	699	13,5
2. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	333	4,2	249	4,8
policealne i średnie zawodowe	2 119	26,4	1 352	26,2
średnie ogólnokształcące	1 448	18,1	978	18,9
zasadnicze zawodowe	1 854	23,1	1 155	22,4
gimnazjalne i poniżej	2 267	28,3	1 432	27,7
3. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	2 671	33,3	1 705	33,0
1-5	2 544	31,7	1 625	31,5
5-10	151	1,9	85	1,6
bez stażu	2 655	33,1	1 751	33,9
4. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
długotrwale bezrobotni	2 570	32,0	2 152	41,7
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	80	1,0	66	1,3
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	2 425	30,2	2 334	45,2
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3	0,0	3	0,1
niepełnosprawni	145	1,8	78	1,5
Ogółem	8 021	100,0	5 166	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku **do ewidencji osób bezrobotnych trafiło 25 432 bezrobotnych do 25 roku życia**. Stanowili oni 24,6% wszystkich rejestracji dokonanych w 2019 roku (w 2018 roku było to odpowiednio: 29 243 osoby i 25,0%).

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba nowych rejestracji w tej grupie zmniejszyła się o 13,0%. Wśród powracających do ewidencji było 3305 bezrobotnych do 25 roku życia (13,0%), którzy zakończyli uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej.

**Tabela 55. Bilans bezrobotnych do 25 roku życia na tle bezrobotnych ogółem
w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019**

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 25 roku życia						
		2018 r.		2019 r.				
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.		
osoby	%							
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		29 243	25,0	25 432	24,6	-3 811	-13,0	
w tym	po raz pierwszy	10 023	60,3	9 516	59,3	-507	-5,1	
	po raz kolejny	19 220	19,2	15 916	18,2	-3 304	-17,2	
	po pracach interwencyjnych	30	25,4	18	24,0	-12	-40,0	
	po robotach publicznych	156	9,1	101	12,0	-55	-35,3	
	po stażu	3 860	40,5	2 565	38,0	-1 295	-33,5	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	8,3	3	75,0	2	200,0	
	po szkoleniu	850	21,2	579	20,5	-271	-31,9	
	po pracach społecznie użytecznych	91	3,2	39	2,0	-52	-57,1	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		28 396	22,6	24 780	22,1	-3 616	-12,7	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	14 672	22,3	11 780	21,2	-2 892	-19,7	
	w tym	niesubsydiowanej	11 716	22,5	9 736	21,4	-1 980	-16,9
		podjęcie działalności gospodarczej	170	7,8	188	11,0	18	10,6
		pracy sezonowej	262	23,8	231	24,8	-31	-11,8
		subsydiowanej	2 956	21,5	2 044	20,4	-912	-30,9
	z tego	prac interwencyjnych	601	21,8	507	21,8	-94	-15,6
		robót publicznych	382	8,5	233	8,4	-149	-39,0
		podjęcia działalności gospodarczej	293	16,2	215	13,8	-78	-26,6
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	6	46,2	4	44,4	-2	-33,3
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	509	19,4	496	23,1	-13	-2,6
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	255	50,5	243	49,1	-12	-4,7
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	8	42,1	2	33,3	-6	-75,0
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	x	0	x
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0,0	0	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	33,3	0	0,0	-1	-100,0
		inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	907	61,5	348	51,6	-559	-61,6
		rozpoczęcia szkolenia	834	20,7	573	20,2	-261	-31,3
		w tym w ramach bonu szkoleniowego	69	63,9	45	65,2	-24	-34,8
		rozpoczęcia stażu	3 302	37,3	3 683	42,2	381	11,5
	w tym w ramach bonu stażowego	7	46,7	2	50,0	-5	-71,4	
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	4	57,1	1	50,0	-3	-75,0	
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	91	3,3	52	2,4	-39	-42,9	
	w tym w ramach PAI	2	2,2	1	6,7	-1	-50,0	
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x	
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	1 509	27,0	1 085	25,0	-424	-28,1	
	odmowy ustalenia profilu pomocy	0	0,0	0	0,0	0	x	
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	5 116	23,4	4 578	22,3	-538	-10,5	
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 686	22,7	1 931	24,3	245	14,5	
	podjęcia nauki	202	85,2	161	86,6	-41	-20,3	
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	27	5,4	22	5,2	-5	-18,5	
	innych	953	14,5	914	12,7	-39	-4,1	
	Bezrobotni, którzy w miesiącu sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy		1 929	x	1 671	x	-258	-13,4
	Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		9 040	12,4	8 021	12,5	-1 019	-11,3
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		3 766	40,6	3 524	42,4	-242	-6,4	

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W tym samym czasie **ewidencję** osób bezrobotnych **opuściło 24 780 bezrobotnych do 25 roku życia** – 22,1% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2018 rokiem liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 12,7%, a ich udział w ogóle wyrejestrowań zmniejszył się o 0,5 p. proc.

Analizując powody wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w analizowanej grupie wiekowej można zauważyć, że w ciągu roku zwiększył się udział bezrobotnych do 25 roku życia podejmujących pozazatrudnieniowe formy aktywizacji (z 14,9% w 2018 roku do 17,4% w roku 2019). W ciągu roku spadł natomiast odsetek osób wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy (o 4,2 p. proc). spadek ten dotyczył zarówno podjęć pracy niesubsydiowanej jak i subsydiowanej.

Tabela 56. Powody wyrejestrowań bezrobotnych do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Powody wyłączenia z ewidencji	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	11 716	41,3	9 736	39,3	-1 980	-16,9
Podjęcia pracy subsydiowanej	2 956	10,4	2 044	8,2	-912	-30,9
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	4 231	14,9	4 309	17,4	78	1,8
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	5 116	18,0	4 578	18,5	-538	-10,5
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	1 686	5,9	1 931	7,8	245	14,5
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	1 509	5,3	1 085	4,4	-424	-28,1
Pozostałe*	1 182	4,2	1 097	4,4	-85	-7,2
Ogółem	28 396	100,0	24 780	100,0	-3 616	-12,7

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Jak wyżej.

W 2019 roku **pracę podjęło 11 780 bezrobotnych do 25 roku życia**. Tym samym wskaźnik płynności rynku pracy wyniósł w tej grupie 46,3% i był o 7,4 p. proc. niższy niż wśród ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się o 19,7%.

Bezrobotni ci podejmowali przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane**, którego udział w ogóle podjęć pracy wyniósł 82,6%. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych do 25 roku życia podejmujących taką formę zatrudnienia zmniejszyła się o 16,9% i wyniosła 9736 osób.

Zatrudnienie subsydiowane w 2019 roku podjęło 2044 bezrobotnych do 25 roku życia – 30,9% mniej niż w roku poprzednim. Najwięcej osób w tej grupie wiekowej podjęło prace interwencyjne (507 osób, 15,6% mniej niż rok wcześniej).

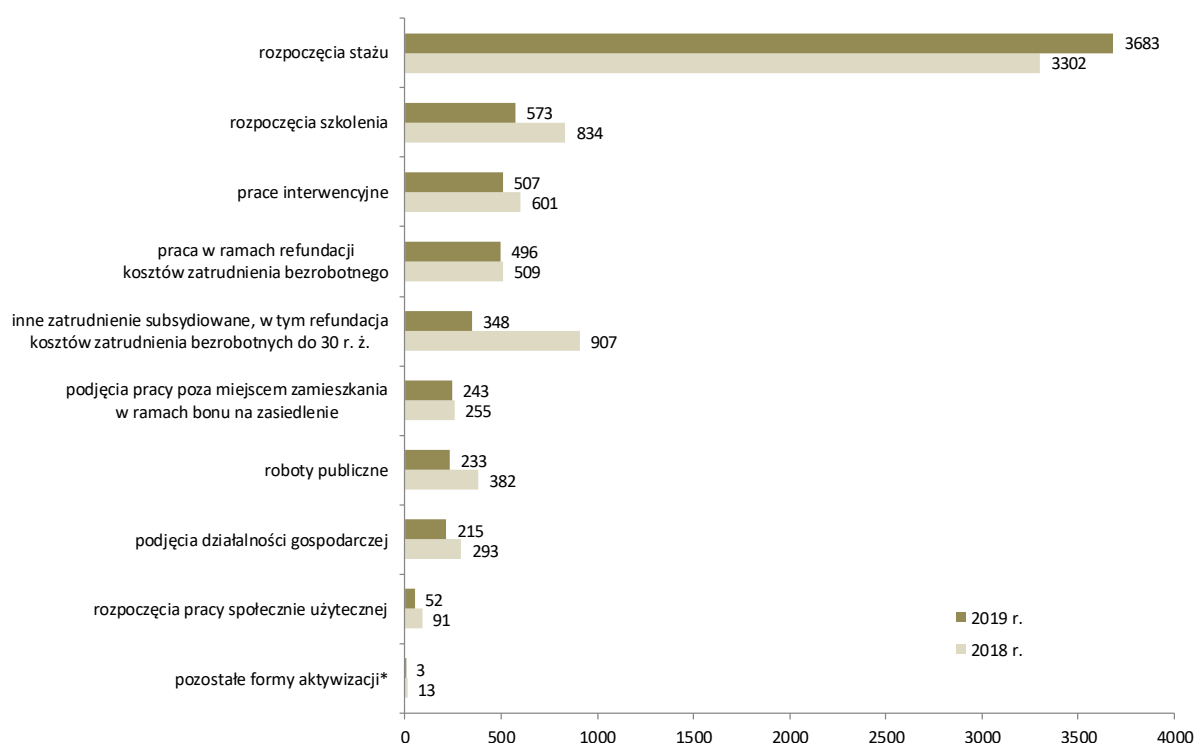
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w 2019 roku rozpoczęło 4309 bezrobotnych w tym wieku. Stanowili oni 31,3% rozpoczynających takie formy pomocy (o 4,3 p. proc. więcej niż w 2018 roku).

Bezrobotni do 25 roku życia (3683 osoby, o 11,5% więcej niż w roku poprzednim) stanowili 42,2% bezrobotnych podejmujących w 2019 roku **staże** (wobec 37,3% w roku poprzednim). Z bonu stażowego skorzystały 2 osoby (0,1% ogółu bezrobotnych w tej grupie wiekowej podejmujących staże).

Popularną formą pomocy w tej grupie były także **szkolenia** – 573 bezrobotnych do 25 roku życia (20,2% rozpoczynających tę formę aktywizacji).

Łącznie w 2019 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystało 6353 bezrobotnych do 25 roku życia (o 11,6% mniej niż w roku poprzednim)**. Bezrobotni ci stanowili 26,7% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli wymienione formy pomocy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 7187 osób i 24,4%).

Wykres 39. Aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

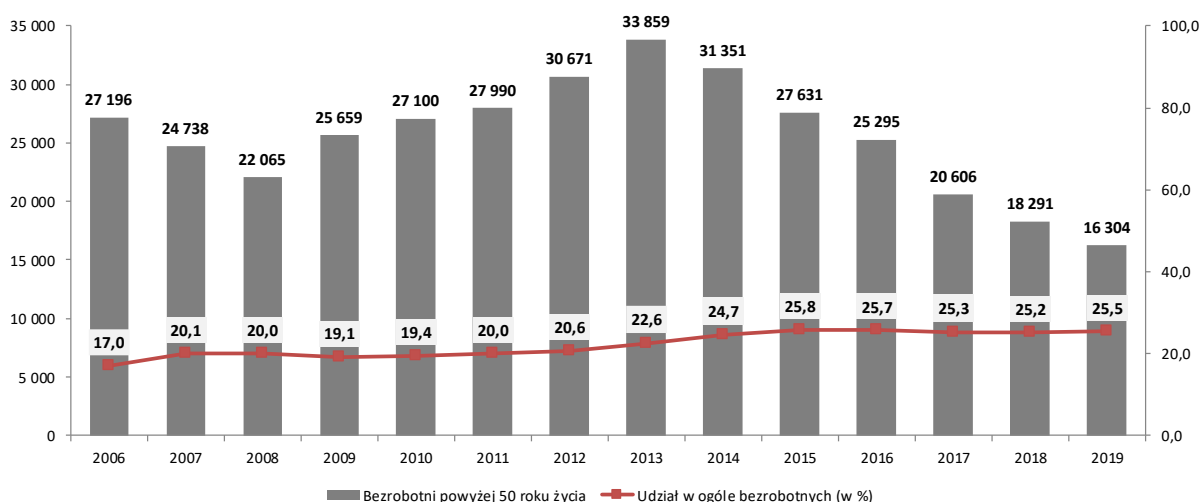
** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.*

Źródło: Jak wyżej.

4.8.4. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **16 304 bezrobotnych powyżej 50 roku życia**. Stanowili oni 25,5% ogółu bezrobotnych (w Polsce 27,2%). W porównaniu z końcem poprzedniego roku udział ten zwiększył się w województwie o 0,3 p. proc. (w Polsce wzrost o 0,1 p. proc.)

Wykres 40. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych 50+ w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł od 19,5% w powiecie toruńskim do ponad 30% w dwóch powiatach grodzkich: Grudziądzu i Włocławku.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja ta zmniejszyła się o 1987 osób, czyli 10,9% (przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%). Spadek odnotowano w większości powiatów województwa. Najmniejszy był on w powiecie radziejowskim – 1,0%, a największy w powiecie bydgoskim (22,2%). W powiecie golubsko-dobrzyńskim liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrosła o 10 osób (2,3%), a w powiecie sępoleńskim nie zmieniła się.

Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowali się bezrobotni powyżej 50 roku życia wykazuje, że przede wszystkim byli to robotnicy gospodarczy (5,6%), sprzedawcy (5,1% ogółu), ślusarze (3,6%), pomocniczy robotnicy budowlani (3,0%) i murarze (2,8%). Zawodu nie miało 6,6% bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tabela 57. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni powyżej 50 roku życia					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	18 291	25,2	16 304	25,5	-1 987	-10,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 748	29,2	1 429	29,9	-319	-18,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	632	26,7	492	27,8	-140	-22,2
Grudziądz – powiat grodzki	1 015	31,4	880	30,7	-135	-13,3
Grudziądz – powiat ziemski	479	25,1	400	25,8	-79	-16,5
Toruń – powiat grodzki	1 166	26,1	984	25,4	-182	-15,6
Toruń – powiat ziemski	764	19,9	638	19,5	-126	-16,5
Włocławek – powiat grodzki	1 532	31,0	1 368	32,8	-164	-10,7
Włocławek – powiat ziemski	1 377	26,6	1 295	27,7	-82	-6,0
Aleksandrów Kujawski	665	25,9	632	26,1	-33	-5,0
Brodnica	509	22,5	483	21,8	-26	-5,1
Chełmno	509	23,2	488	24,2	-21	-4,1
Golub-Dobrzyń	439	23,2	449	24,2	10	2,3
Inowrocław	1 851	24,4	1 598	24,4	-253	-13,7
Lipno	764	19,5	738	20,8	-26	-3,4
Mogilno	417	22,7	349	21,1	-68	-16,3
Nakło nad Notecią	770	23,4	717	24,3	-53	-6,9
Radziejów	589	22,4	583	22,3	-6	-1,0
Rypin	456	24,1	367	22,7	-89	-19,5
Sępólno Krajeńskie	454	24,4	454	26,3	0	0,0
Świecie	666	25,7	621	25,9	-45	-6,8
Tuchola	474	23,7	418	23,7	-56	-11,8
Wąbrzeźno	400	25,4	365	24,1	-35	-8,8
Żnin	615	23,4	556	24,3	-59	-9,6

Źródło: Jak wyżej.

Inaczej niż wśród ogółu bezrobotnych w grupie bezrobotnych 50+ większość stanowili mężczyźni (59,0%), a prawo do zasiłku posiadało 18,8% tej grupy. Ze względu na staż pracy najczęściej były to osoby poprzednio pracujące od 10 do 20 lat – 27,9% (w ogóle bezrobotnych 15,3%). Pod względem wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 42,0% (w ogóle bezrobotnych 32,0%). Były to głównie osoby pozostające w ewidencji osób bezrobotnych powyżej 2 lat – 33,7%, o 7,2 p. proc. więcej niż w przypadku bezrobotnych ogółem. Znaczny udział wśród bezrobotnych 50+ stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (64,5% – o 9,1 p. proc. więcej niż wśród ogółu bezrobotnych) oraz niepełnosprawne (8,4% – o 3,9 p. proc. więcej niż wśród ogółu bezrobotnych).

Tabela 58. Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2019 roku według cech społeczno-demograficznych

Wyszczególnienie	Bezrobotni powyżej 50 roku życia			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	1 351	8,3	444	6,6
1-3	2 716	16,7	1 075	16,1
3-6	1 905	11,7	801	12,0
6-12	2 415	14,8	921	13,8
12-24	2 422	14,9	971	14,5
pow. 24	5 495	33,7	2 480	37,1
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
45-54	5 882	36,1	3 237	48,4
55-59	6 687	41,0	3 455	51,6
60 lat i więcej	3 735	22,9	x	x
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	571	3,5	201	3,0
policealne i średnie zawodowe	2 350	14,4	1 298	19,4
średnie ogólnokształcące	628	3,9	410	6,1
zasadnicze zawodowe	5 901	36,2	2 095	31,3
gimnazjalne i poniżej	6 854	42,0	2 688	40,2
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	1 325	8,1	659	9,8
1-5	1 830	11,2	785	11,7
5-10	2 252	13,8	1 099	16,4
10-20	4 554	27,9	1 981	29,6
20-30	3 955	24,3	1 310	19,6
30 i więcej	1 651	10,1	434	6,5
bez stażu	737	4,5	424	6,3
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
długotrwale bezrobotni	10 518	64,5	4 400	65,8
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1 053	6,5	412	6,2
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	69	0,4	8	0,1
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	15	0,1	10	0,1
niepełnosprawni	1 373	8,4	546	8,2
Ogółem	16 304	100,0	6 692	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowały się** (lub nabyły status) **18 372 osoby powyżej 50 roku życia**. Stanowiły one 17,7% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 10,4%, a ich udział w napływie ogółem zwiększył się o 0,2 p. proc. Wśród powracających do ewidencji było 2186 bezrobotnych 50+ (11,9%), którzy zakończyli uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 20 359 osób w tej kategorii wiekowej** – 18,1% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2018 rokiem liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 10,8%, ale ich udział w ogóle nie zmienił się.

Analizując powody wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych można zauważyć, że wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszył się przede wszystkim udział osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej (z 12,4% w 2018 roku do 9,5% w 2019 roku).

Tabela 59. Powody wyrejestrowań bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Powody wyłączenia z ewidencji	2018 r.		2019 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	7 617	33,4	6 608	32,5	-1 009	-13,2
Podjęcia pracy subsydiowanej	2 838	12,4	1 932	9,5	-906	-31,9
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji	2 446	10,7	2 070	10,2	-376	-15,4
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	3 447	15,1	3 211	15,8	-236	-6,8
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	1 252	5,5	1 338	6,6	86	6,9
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	619	2,7	526	2,6	-93	-15,0
Pozostałe*	4 599	20,2	4 674	23,0	75	1,6
Ogółem	22 818	100,0	20 359	100,0	-2 459	-10,8

**Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1, pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w 2019 roku 15,4% wszystkich bezrobotnych podejmujących zatrudnienie (w roku poprzednim – 15,9%). Pracę podjęło 8540 bezrobotnych w tym wieku (o 18,3% mniej niż w roku poprzednim, wśród ogółu bezrobotnych spadek o 15,4%). W większości (77,4%) było to zatrudnienie niesubsydiowane, które w odniesieniu do 2018 roku zmniejszyło się w tej grupie o 13,2%.

Zatrudnienie subsydiowane w 2019 roku rozpoczęło 1932 bezrobotnych w takim wieku (9,5% wyłączonych w tej grupie). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia podejmujących zatrudnienie subsydiowane spadła o 31,9%. Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego w tej grupie były roboty publiczne, które w 2019 roku podjęło 1058 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (37,1% mniej niż w 2018 roku).

Tabela 60. Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		Bezrobotni powyżej 50 roku życia					
		2018 r.		2019 r.			
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2018 r.	
						osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		20 503	17,5	18 372	17,7	-2 131	-10,4
w tym	po raz pierwszy	1 254	7,5	1 277	8,0	23	1,8
	po raz kolejny	19 249	19,2	17 095	19,5	-2 154	-11,2
	po pracach interwencyjnych	15	12,7	14	18,7	-1	-6,7
	po robotach publicznych	661	38,4	300	35,7	-361	-54,6
	po stażu	786	8,3	601	8,9	-185	-23,5
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0	x
	po szkoleniu	613	15,3	447	15,8	-166	-27,1
	po pracach społecznie użytecznych	1 111	38,9	824	41,8	-287	-25,8
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		22 818	18,1	20 359	18,1	-2 459	-10,8
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	10 455	15,9	8 540	15,4	-1 915	-18,3
	niesubsydiowanej	7 617	14,7	6 608	14,5	-1 009	-13,2
	w tym						
	podjęcie działalności gospodarczej	347	16,0	229	13,4	-118	-34,0
	pracy sezonowej	184	16,7	161	17,3	-23	-12,5
	subsydiowanej	2 838	20,6	1 932	19,2	-906	-31,9
	z tego						
	prac interwencyjnych	482	17,5	388	16,7	-94	-19,5
	robót publicznych	1 681	37,4	1 058	38,0	-623	-37,1
	podjęcia działalności gospodarczej	101	5,6	102	6,5	1	1,0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	444	16,9	277	12,9	-167	-37,6
	z tego						
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	x	0	x
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0,0	0	x
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	74	100,0	44	100,0	-30	-40,5
	inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	56	3,8	63	9,3	7	12,5
	rozpoczęcia szkolenia	606	15,1	445	15,7	-161	-26,6
	rozpoczęcia stażu	778	8,8	723	8,3	-55	-7,1
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0	x
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 062	38,4	902	41,2	-160	-15,1
	w tym w ramach PAI	32	35,6	4	26,7	-28	-87,5
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	x	0	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	619	11,1	526	12,1	-93	-15,0
	odmowy ustalenia profilu pomocy	3	100,0	1	100,0	-2	-66,7
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	3 447	15,8	3 211	15,6	-236	-6,8
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	1 252	16,9	1 338	16,8	86	6,9
	podjęcia nauki	0	0,0	1	0,5	1	x
	osiągnięcia wieku emerytalnego	1 442	100,0	1 454	100,0	12	0,8
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	374	74,8	292	69,2	-82	-21,9
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	756	100,0	699	99,9	-57	-7,5
	innych	2 024	30,8	2 227	31,0	203	10,0
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego		18 291	25,2	16 304	25,5	-1 987	-10,9
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		1 474	15,9	1 215	14,6	-259	-17,6

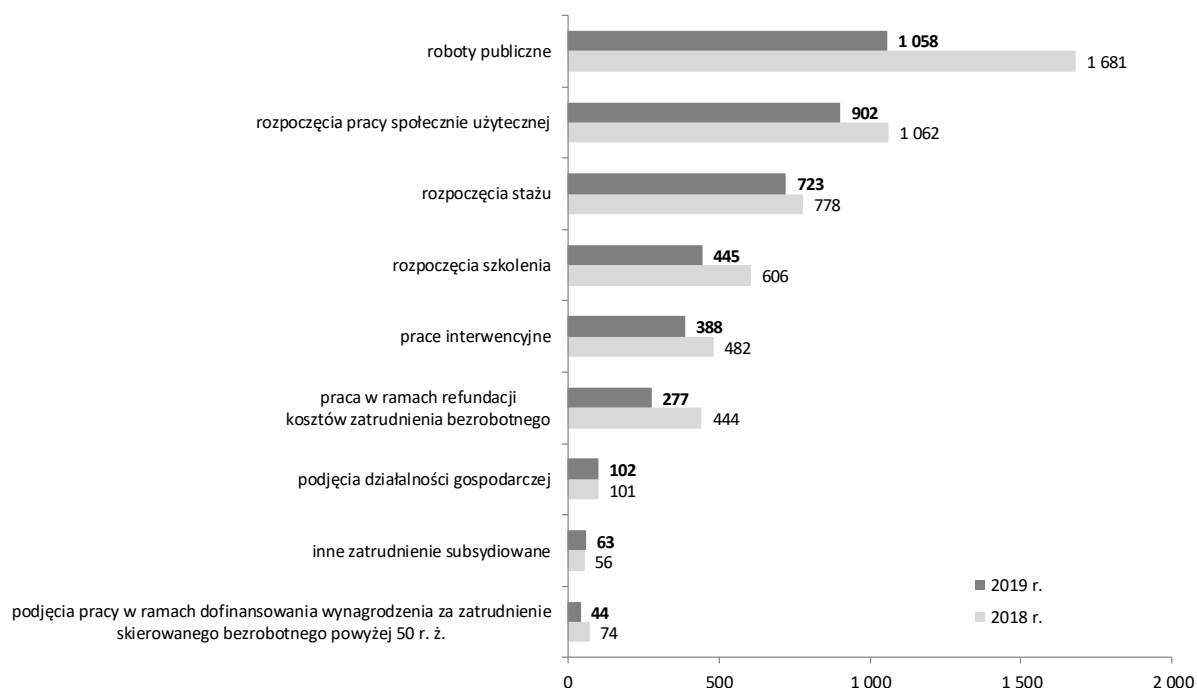
Źródło: Jak wyżej.

Pozatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie rozpoczęło 2070 bezrobotnych 50+ (10,2% wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie). Bezrobotni powyżej 50 roku życia najczęściej uczestniczyli w **pracach społecznie**

użytecznych, które rozpoczęło 902 bezrobotnych (15,1% mniej niż w roku wcześniejszym). Stanowili oni 41,2% bezrobotnych rozpoczynających tę formę pomocy. Popularną formą aktywizacji w tej grupie były także **staże** – 723 bezrobotnych 50+ (8,3% rozpoczynających tę formę).

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy przy udziale środków publicznych w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy zaktywizowały 4002 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 19,7% bezrobotnych wyłączonych z ewidencji w tej grupie wiekowej (w 2018 roku – 23,2%).

Wykres 41. Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

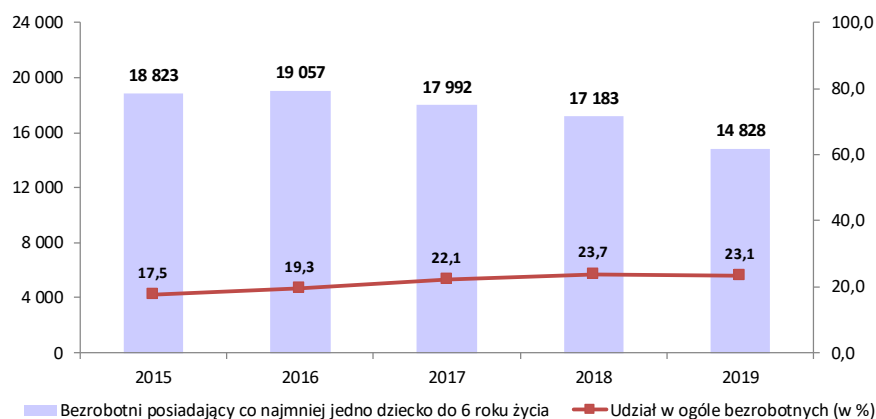
Źródło: Jak wyżej.

4.8.5. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA

W końcu 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **14 828 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**. Stanowili oni **23,1% ogółu bezrobotnych** (o 2,9 p. proc. więcej niż w kraju, ale o 0,6 p. proc. mniej niż przed rokiem). Największy udział tej grupy wśród bezrobotnych ogółem wystąpił w powiecie brodnickim (30,8%), najmniejszy w powiecie włocławskim (17,9%) i Włocławku (17,0%).

Zdecydowaną większość wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia stanowiły kobiety – 13 120 osób, tj. 88,5%. W końcu grudnia 2019 roku prawo do pobierania zasiłku dla osób bezrobotnych miało 2638 (17,8%) bezrobotnych w tej kategorii.

Wykres 42. Bezrobotni posiadający dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2015-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba zarejestrowanych w tej grupie zmniejszyła się o 2355 osób (13,7%, przy ogólnym spadku liczby bezrobotnych w województwie o 11,8%).

Tabela 61. Bezrobotni posiadający dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów

Powiat	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia					
	2018 r.		2019 r.		zmiana do 2018 r.	
	osoby	% w ogólnej liczbie bezrobotnych	osoby	% w ogólnej liczbie bezrobotnych		
Kujawsko-pomorskie	17 183	23,7	14 828	23,1	-2 355	-13,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 447	24,2	1 077	22,6	-370	-25,6
Bydgoszcz – powiat ziemski	650	27,4	445	25,2	-205	-31,5
Grudziądz – powiat grodzki	908	28,1	788	27,5	-120	-13,2
Grudziądz – powiat ziemski	546	28,6	446	28,7	-100	-18,3
Toruń – powiat grodzki	1 040	23,3	807	20,8	-233	-22,4
Toruń – powiat ziemski	859	22,3	764	23,4	-95	-11,1
Włocławek – powiat grodzki	852	17,2	710	17,0	-142	-16,7
Włocławek – powiat ziemski	877	16,9	836	17,9	-41	-4,7
Aleksandrów Kujawski	569	22,2	558	23,1	-11	-1,9
Brodnica	758	33,5	684	30,8	-74	-9,8
Chełmno	609	27,8	553	27,5	-56	-9,2
Golub-Dobrzyń	521	27,5	483	26,0	-38	-7,3
Inowrocław	1 392	18,4	1 216	18,6	-176	-12,6
Lipno	1 011	25,8	926	26,2	-85	-8,4
Mogilno	530	28,8	460	27,8	-70	-13,2
Nakło nad Notecią	952	28,9	801	27,2	-151	-15,9
Radziejów	534	20,4	554	21,2	20	3,7
Rypin	543	28,6	389	24,1	-154	-28,4
Sępólno Krajeńskie	482	25,9	430	25,0	-52	-10,8
Świecie	661	25,5	621	25,9	-40	-6,1
Tuchola	570	28,5	486	27,5	-84	-14,7
Wąbrzeźno	309	19,6	306	20,2	-3	-1,0
Żnin	563	21,4	488	21,3	-75	-13,3

Źródło: Jak wyżej.

Spadek ten dotyczył 22 powiatów województwa, przy czym największy był on w powiecie bydgoskim (31,5%). Wzrost liczby zarejestrowanych w tej kategorii nastąpił w powiecie radziejowskim (3,7%).

Z analizy cech społeczno-demograficznych tej grupy wynika, że były to przede wszystkim osoby w wieku 25-34 lata (56,7%), z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (26,7%), najczęściej pozostające w rejestrach PUP nieprzerwanie dłużej niż 24 miesiące (31,5%), o krótkim stażu pracy (38,8% nie pracowało dłużej niż rok). Znaczny odsetek w tej grupie stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (63,8%).

Tabela 62. Bezrobotni posiadający dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych

Wyszczególnienie	Bezrobotni posiadający dziecko do 6 roku życia			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	935	6,3	669	5,1
1-3	1 886	12,7	1 404	10,7
3-6	1 983	13,4	1 641	12,5
6-12	2 345	15,8	2 047	15,6
12-24	3 005	20,3	2 820	21,5
pow. 24	4 674	31,5	4 539	34,6
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
18-24	2 425	16,4	2 334	17,8
25-34	8 408	56,7	7 563	57,6
35-44	3 732	25,2	3 100	23,6
45-54	244	1,6	122	0,9
55-59	14	0,1	1	0,0
60 lat i więcej	5	0,0	x	x
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	1 945	13,1	1 797	13,7
policealne i średnie zawodowe	3 403	22,9	3 150	24,0
średnie ogólnokształcące	2 159	14,6	2 002	15,3
zasadnicze zawodowe	3 369	22,7	2 881	22,0
gimnazjalne i poniżej	3 952	26,7	3 290	25,1
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	3 439	23,2	3 131	23,9
1-5	5 424	36,6	4 848	37,0
5-10	2 472	16,7	2 031	15,5
10-20	1 119	7,5	833	6,3
20-30	64	0,4	34	0,3
30 i więcej	3	0,0	0	0,0
bez stażu	2 307	15,6	2 243	17,1
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy				
do 30 roku życia	6 720	45,3	6 285	47,9
w tym do 25 roku życia	2 425	16,4	2 334	17,8
długotrwale bezrobotni	9 456	63,8	8 913	67,9
powyżej 50 roku życia	69	0,5	8	0,1
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	435	2,9	410	3,1
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	55	0,4	47	0,4
niepełnosprawni	218	1,5	184	1,4
Ogółem	14 828	100,0	13 120	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 16 505 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 10,5% mniej niż w roku poprzednim, wśród ogółu bezrobotnych spadek o 11,3%). Było to 15,9% wszystkich rejestracji w powiatowych urzędach pracy (wobec 15,8% w roku 2018).

W omawianym okresie pracę podjęło 8647 takich bezrobotnych (o 8,4% mniej niż w roku 2018). Wskaźnik **płynności rynku pracy** (stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie) w tej grupie wyniósł 52,4% i był o 1,3 p. proc. niższy niż wśród bezrobotnych ogółem.

Tabela 63. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych posiadających dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	18 449	16 505	-1 944	-10,5
kobiety	12 680	11 791	-889	-7,0
podjęcia pracy w roku				
razem	9 435	8 647	-788	-8,4
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	51,1	52,4	x	x
kobiety	6 158	5 924	-234	-3,8
stan w końcu roku				
razem	17 183	14 828	-2 355	-13,7
kobiety	15 075	13 120	-1 955	-13,0
z prawem do zasiłku	3 037	2 638	-399	-13,1

Źródło: Jak wyżej.

4.8.6. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 329 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, a pracę podjęło 151 osób. W grupie tej zauważalny jest niski wskaźnik płynności rynku pracy (stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie), który w 2019 roku wyniósł 45,9% i był o 7,8 p. proc. niższy niż wśród bezrobotnych ogółem.

W końcu 2019 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **204 bezrobotnych** w tej grupie (o 7 osób więcej niż w końcu 2018 roku). Stanowili oni 0,3% ogółu bezrobotnych w województwie (w Polsce także 0,3%). Wśród osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia większość (84,8%) stanowiły kobiety, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 11,3% tej populacji.

Tabela 64. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych mających niepełnosprawne dziecko do 18 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	299	329	30	10,0
kobiety	221	235	14	6,3
podjęcia pracy w roku				
razem	131	151	20	15,3
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	43,8	45,9	x	x
kobiety	86	95	9	10,5
stan w końcu roku				
razem	197	204	7	3,6
kobiety	159	173	14	8,8
z prawem do zasiłku	30	23	-7	-23,3

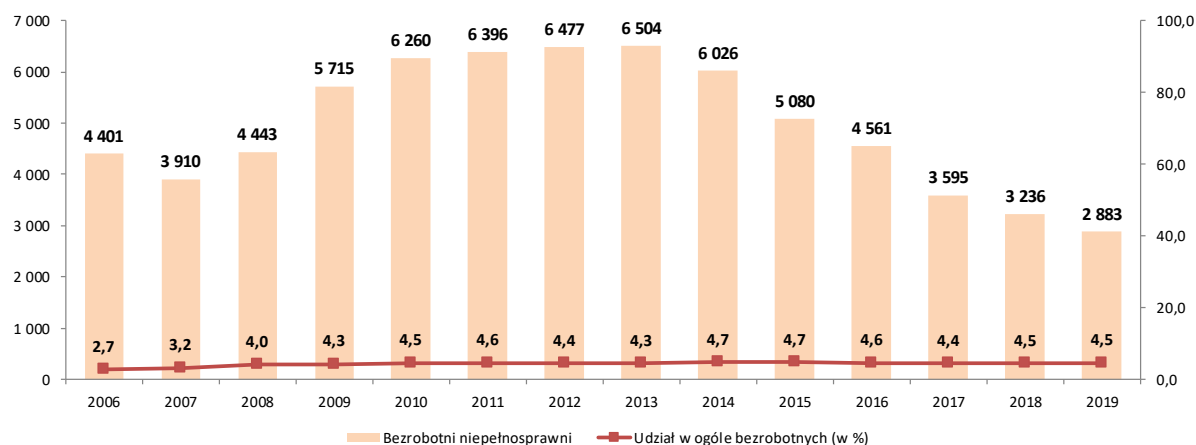
Źródło: Jak wyżej.

Najwięcej osób zarejestrowanych było w Bydgoszczy – 34 bezrobotnych w tej kategorii. W powiatach wąbrzeskim i żnińskim nie wykazano takich osób.

4.8.7. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **2883 bezrobotnych niepełnosprawnych**.

Wykres 43. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2006-2019. Stan w końcu roku

Źródło: Jak wyżej.

Grupa ta stanowiła **4,5% ogółu bezrobotnych w województwie** (tyle samo co rok wcześniej, ale o 2,1 p. proc. mniej niż w kraju). W poszczególnych powiatach udział ten wyniósł od 1,9% w powiatach lipnowskim i włocławskim do 8,5% w Bydgoszczy.

**Tabela 65. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2018 i 2019 roku według powiatów**

Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni					
	2018 r.		2019 r.			
	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	osoby	% w ogóle bezrobo- tnych	zmiana do 2018 r.	
					osoby	%
Kujawsko-pomorskie	3 236	4,5	2 883	4,5	-353	-10,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	451	7,5	404	8,5	-47	-10,4
Bydgoszcz – powiat ziemski	133	5,6	109	6,2	-24	-18,0
Grudziądz – powiat grodzki	153	4,7	145	5,1	-8	-5,2
Grudziądz – powiat ziemski	55	2,9	35	2,3	-20	-36,4
Toruń – powiat grodzki	304	6,8	266	6,9	-38	-12,5
Toruń – powiat ziemski	115	3,0	86	2,6	-29	-25,2
Włocławek – powiat grodzki	209	4,2	215	5,2	6	2,9
Włocławek – powiat ziemski	91	1,8	89	1,9	-2	-2,2
Aleksandrów Kujawski	115	4,5	108	4,5	-7	-6,1
Brodnica	84	3,7	96	4,3	12	14,3
Chełmno	75	3,4	71	3,5	-4	-5,3
Golub-Dobrzyń	78	4,1	69	3,7	-9	-11,5
Inowrocław	314	4,1	267	4,1	-47	-15,0
Lipno	72	1,8	68	1,9	-4	-5,6
Mogilno	60	3,3	56	3,4	-4	-6,7
Nakło nad Notecią	170	5,2	145	4,9	-25	-14,7
Radziejów	57	2,2	65	2,5	8	14,0
Rypin	91	4,8	67	4,1	-24	-26,4
Sępólno Krajeńskie	65	3,5	67	3,9	2	3,1
Świecie	224	8,6	177	7,4	-47	-21,0
Tuchola	142	7,1	119	6,7	-23	-16,2
Wąbrzeźno	112	7,1	86	5,7	-26	-23,2
Żnin	66	2,5	73	3,2	7	10,6

Źródło: Jak wyżej.

W odniesieniu do końca 2019 roku w województwie wystąpił spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych o 353 osoby (10,9%, podczas gdy liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 11,8%). Spadek ten dotyczył 18 powiatów województwa i wynosił od 2,2% w powiecie włocławskim do 36,4% w powiecie grudziądzkim. Wzrost liczby zarejestrowanych w tej kategorii nastąpił we Włocławku (2,9%) oraz powiatach: sępoleńskim (3,1%), żnińskim (10,6%), radziejowskim (14,0%) i brodnickim (14,3%).

Niespełna połowa niepełnosprawnych bezrobotnych to kobiety (48,4%, przed rokiem – 49,1%), a prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 19,7% tej populacji (przed rokiem – 19,1%).

**Tabela 66. Bezrobotni niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim
w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych**

Wyszczególnienie	Bezrobotni niepełnosprawni			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	225	7,8	107	7,7
1-3	486	16,9	228	16,3
3-6	396	13,7	183	13,1
6-12	494	17,1	226	16,2
12-24	463	16,1	235	16,8
pow. 24	819	28,4	417	29,9
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
18-24	145	5,0	78	5,6
25-34	372	12,9	224	16,0
35-44	627	21,7	340	24,4
45-54	779	27,0	440	31,5
55-59	597	20,7	314	22,5
60 lat i więcej	363	12,6	x	x
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	182	6,3	104	7,4
policealne i średnie zawodowe	522	18,1	321	23,0
średnie ogólnokształcące	220	7,6	142	10,2
zasadnicze zawodowe	1 007	34,9	448	32,1
gimnazjalne i poniżej	952	33,0	381	27,3
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	402	13,9	234	16,8
1-5	593	20,6	306	21,9
5-10	521	18,1	269	19,3
10-20	618	21,4	299	21,4
20-30	412	14,3	132	9,5
30 i więcej	136	4,7	43	3,1
bez stażu	201	7,0	113	8,1
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy		0,0		0,0
do 30 roku życia	298	10,3	166	11,9
w tym do 25 roku życia	145	5,0	78	5,6
długotrwale bezrobotni	1 706	59,2	843	60,4
powyżej 50 roku życia	1 373	47,6	546	39,1
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	162	5,6	68	4,9
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	218	7,6	184	13,2
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	6	0,2	3	0,2
Ogółem	2 883	100,0	1 396	100,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Największą grupę pod względem wieku stanowiły osoby znajdujące się w przedziale 45-54 lata (27,0%, w ogóle bezrobotnych 18,9%), natomiast pod względem stażu pracy – osoby pracujące od 10 do 20 lat (21,4%, w ogóle bezrobotnych 15,3%). Niepełnosprawni bezrobotni to przede wszystkim osoby, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe (34,9%, w ogóle bezrobotnych 27,9%). Osoby pozostające w rejestrach PUP dłużej niż 12 miesięcy

(od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 44,5% populacji bezrobotnych niepełnosprawnych (w ogóle bezrobotnych 41,4%). Aż 59,2% bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało status długotrwale bezrobotnych, a prawie połowa – 47,6% – to osoby powyżej 50 roku życia.

Analiza struktury bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem stopnia niepełnosprawności wykazuje, że przede wszystkim były to osoby niepełnosprawne w stopniu lekkim (67,2% ogółu, przed rokiem – 69,1%), natomiast jeśli chodzi o rodzaje niepełnosprawności, to w końcu 2019 roku nadal najliczniejszą grupą były osoby niepełnosprawne z powodu chorób narządów ruchu (24,7%, przed rokiem – 25,2%), a także chorób psychicznych (17,0%, o 1,0 p. proc. więcej niż przed rokiem) i neurologicznych (14,3%, rok wcześniej 13,4%).

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się 5058 bezrobotnych niepełnosprawnych (o 8,4% mniej niż w roku poprzednim), co stanowiło 4,9% całego napływu do bezrobocia (w 2018 roku – 4,7%).

Tabela 67. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	5 520	5 058	-462	-8,4
kobiety	2 658	2 429	-229	-8,6
podjęcia pracy w roku				
razem	2 478	2 220	-258	-10,4
wskaźnik płynności rynku pracy (w %)	44,9	43,9	x	x
kobiety	1 236	1 120	-116	-9,4
stan w końcu roku				
razem	3 236	2 883	-353	-10,9
kobiety	1 590	1 396	-194	-12,2
z prawem do zasiłku	618	568	-50	-8,1

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W tym samym czasie **pracę podjęło 2220 niepełnosprawnych** bezrobotnych (o 10,4% mniej niż w roku 2018). Było to 4,0% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (wobec 3,8% w roku poprzednim). W ciągu roku zmniejszył się wskaźnik płynności rynku pracy (stosunek liczby podjęć pracy do nowych rejestracji) z 44,9% do 43,9% (o 9,8 p. proc. mniej niż dla ogółu bezrobotnych).

Podjęcia pracy stanowiły 41,2% ogółu odpływu z bezrobocia osób niepełnosprawnych (w poprzednim roku – 42,1%). Przede wszystkim było to **zatrudnienie niesubsydiowane ze środków Funduszu Pracy (1857 osób, czyli 83,6%)**. W odniesieniu do 2018 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane zmniejszyła się o 5,8%, czyli 114 osób.

Pracę subsydiowaną podjęło 363 bezrobotnych niepełnosprawnych. Stanowiło to 16,4% wszystkich podjęć pracy w tej grupie bezrobotnych (wobec 20,5% w roku poprzednim) oraz 3,6% całego zatrudnienia subsydiowanego bezrobotnych ogółem (przed rokiem – 3,7%). W porównaniu z rokiem 2018 liczba bezrobotnych niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmniejszyła się o 28,4%. Najbardziej popularną formą zatrudnienia subsydiowanego wśród bezrobotnych niepełnosprawnych w dalszym ciągu pozostają roboty publiczne – 161 osób (44,4%, w roku poprzednim – 42,4% całego zatrudnienia subsydiowanego w tej grupie bezrobotnych).

Tabela 68. Podjęcia pracy przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		2018 r.	2019 r.		
			zmiana		
			osoby		w %
Podjęcie pracy		2 478	2 220	-258	-10,4
w tym	praca subsydiowana	507	363	-144	-28,4
	na miejscach pracy refundowanych ze środków Funduszu Pracy	114	49	-65	-57,0
	w tym w zakładach pracy chronionej	0	0	0	x
	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	29	32	3	10,3
	w tym w zakładach pracy chronionej	4	5	1	25,0
	podjęcie działalności gospodarczej	35	30	-5	-14,3
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	0	0	x
	prace interwencyjne	77	58	-19	-24,7
	roboty publiczne	215	161	-54	-25,1
	praca poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	3	5	2	66,7
	praca w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0	0	x
	praca w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	x
	praca w ramach grantu na telepracę	0	0	0	x
	praca w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	x
	praca w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.	7	7	0	0,0
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	13	14	1	7,7
	praca niesubsydiowana	1 971	1 857	-114	-5,8
	praca sezonowa	44	31	-13	-29,5
	pozostałe zatrudnienie	1 872	1 791	-81	-4,3
	podjęcie działalności gospodarczej	63	35	-28	-44,4

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Osoby niepełnosprawne korzystały także z **pozazatrudnieniowych form aktywizacji**, które w 2019 roku rozpoczęło 434 niepełnosprawnych bezrobotnych. Było to o 125 osób (22,4%) mniej niż w 2018 roku. Najpopularniejszą z pozazatrudnieniowych form aktywizacji były staże – 247 osób, tj. 56,9% niepełnosprawnych bezrobotnych rozpoczynających takie formy pomocy.

Tabela 69. Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
		osoby		w %
Rozpoczęcie szkolenia	117	70	-47	-40,2
w tym w ramach bonu szkoleniowego	1	0	-1	-100,0
Rozpoczęcie stażu	292	247	-45	-15,4
w tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	x
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	x
Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	150	117	-33	-22,0
w tym w ramach PAI (Program Aktywizacja i Integracja)	12	1	-11	-91,7
Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	x
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji razem	559	434	-125	-22,4

Źródło: Jak wyżej.

Łącznie w 2019 roku różne formy aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy aktywizacji) **rozpoczęło 797 bezrobotnych niepełnosprawnych**, co stanowiło 3,4% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tych formach (w roku poprzednim było to odpowiednio: 1066 osób i 3,6%). W odniesieniu do 2018 roku liczba niepełnosprawnych bezrobotnych, którzy podjęli uczestnictwo w różnych formach aktywnych spadła o 25,2% (wśród ogółu bezrobotnych spadek o 19,1%). Wskaźnik aktywizacji (stosunek podejmujących zatrudnienie subsydiowane i pozazatrudnieniowe formy aktywizacji do nowych rejestracji) niepełnosprawnych bezrobotnych ukształtował się na poziomie 15,8% i był o 7,2 p. proc. mniejszy niż w przypadku bezrobotnych ogółem.

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy pozyskały **2917 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przeznaczonych wyłącznie dla osób niepełnosprawnych**. Było to o 20,3% mniej niż w roku poprzednim. Stanowiły one 3,9% wszystkich zgłoszonych miejsc (rok wcześniej – 4,1%). Spadek dotyczył zarówno propozycji zatrudnienia niesubsydiowanego jak i subsydiowanego ze środków Funduszu Pracy (o 20,3%), a także miejsc aktywizacji zawodowej (o 20,8%).

Tabela 70. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej skierowane do osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie		2018 r.	2019 r.		
			zmiana do 2018 r.		
				liczba	%
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		3 660	2 917	-743	-20,3
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		3 559	2 837	-722	-20,3
z tego	subsydiowane	351	253	-98	-27,9
	niesubsydiowane	3 309	2 664	-645	-19,5
miejsca aktywizacji zawodowej		101	80	-21	-20,8
z tego	staże	100	74	-26	-26,0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	x
	prace społecznie użyteczne	1	6	5	x

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

4.8.8. BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

W końcu 2019 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **2629 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej** (4,1% ogółu bezrobotnych, w kraju 2,0%). Przytoczone dane pochodzą z 17 powiatowych urzędów pracy z terenu województwa.¹⁷

Dane w tym zakresie nie są pełne, ponieważ obecnie powiatowe urzędy pracy nie dysponują automatycznym narzędziem do pobierania informacji z systemu pomocy społecznej.¹⁸

Większości PUP uzyskuje jednak te dane z poszczególnych ośrodków pomocy społecznej lub są one uzupełniane na podstawie oświadczenia osoby bezrobotnej.

¹⁷ W 2019 roku danych dotyczących osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej nie wykazywały: PUP w Chełmnie, PUP w Inowrocławiu, PUP w Mogilnie.

¹⁸ Zgodnie z danymi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu zawartymi w dokumencie „Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim za 2018 rok” w województwie kujawsko-pomorskim w 2018 roku liczba osób, którym przyznano zasiłki okresowe z tytułu bezrobocia wyniosła 24 167.

5. POSZUKUJĄCY PRACY

Według stanu w końcu 2019 roku w rejestrach PUP w województwie kujawsko-pomorskim, obok osób bezrobotnych, pozostawało **1365 osób poszukujących pracy**¹⁹, co stanowiło 5,9% takich osób w kraju. W odniesieniu do końca poprzedniego roku populacja ta zmniejszyła się o 4,7%, czyli 68 osób. Spadek odnotowano w 13 powiatach i wynosił on od 1 osoby w powiecie tucholskim do 19 osób w Toruniu. W powiatach inowrocławskim, lipnowskim i żnińskim liczba zarejestrowanych nie zmieniła się, a w pozostałych powiatach nastąpił wzrost liczebności tej grupy (największy w powiecie aleksandrowskim o 12 osób).

Tabela 71. Poszukujący pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2018 i 2019 roku

Powiat	Poszukujący pracy			
	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
Kujawsko-pomorskie	1 433	1 365	-68	-4,7
Bydgoszcz – powiat grodzki	143	127	-16	-11,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	51	45	-6	-11,8
Grudziądz – powiat grodzki	82	85	3	3,7
Grudziądz – powiat ziemski	19	25	6	31,6
Toruń – powiat grodzki	190	171	-19	-10,0
Toruń – powiat ziemski	40	51	11	27,5
Włocławek – powiat grodzki	168	153	-15	-8,9
Włocławek – powiat ziemski	58	44	-14	-24,1
Aleksandrów Kujawski	70	82	12	17,1
Brodnica	59	51	-8	-13,6
Chełmno	55	49	-6	-10,9
Golub-Dobrzyń	25	22	-3	-12,0
Inowrocław	48	48	0	0,0
Lipno	84	84	0	0,0
Mogilno	17	28	11	64,7
Nakło nad Notecią	40	31	-9	-22,5
Radziejów	46	44	-2	-4,3
Rypin	40	31	-9	-22,5
Sępólno Krajeńskie	19	24	5	26,3
Świecie	83	74	-9	-10,8
Tuchola	37	36	-1	-2,7
Wąbrzeźno	14	15	1	7,1
Żnin	45	45	0	0,0

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Znaczna grupa poszukujących pracy – 33,8%, wobec 35,9% w końcu roku poprzedniego – to osoby **niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu**. Kobiety stanowiły 38,5% populacji poszukujących pracy (przed rokiem – 37,4%). Analiza struktury

¹⁹ Osoby te nie mają statusu bezrobotnego ponieważ nie spełniają warunków określanych w art. 2, ust. 1, pkt. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

poszukujących pracy według cech społeczno-demograficznych pokazała, że były to przede wszystkim osoby w wieku od 35 do 44 lat (26,5%, przed rokiem – 23,4%) i 45-54 lata – 21,8% (przed rokiem – 22,2%). Pod względem wykształcenia – osoby, które ukończyły szkoły gimnazjalne i poniżej (32,0%, przed rokiem – 32,3%). Najliczniejszą grupą wśród poszukujących pracy były osoby nie mające żadnego stażu pracy – 20,7%, wobec 22,9% w końcu roku 2018 oraz przebywające w rejestrach pup nieprzerwanie dłużej niż 24 miesiące (38,6%, przed rokiem – 39,4%).

Tabela 72. Cechy społeczno-demograficzne poszukujących pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w dniu 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Poszukujący pracy			
	razem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach				
do 1	174	12,7	60	11,4
1-3	239	17,5	89	17,0
3-6	161	11,8	78	14,9
6-12	149	10,9	51	9,7
12-24	115	8,4	38	7,2
pow. 24	527	38,6	209	39,8
2. Bezrobotni wg wieku w latach				
18-24	55	4,0	25	4,8
25-34	262	19,2	123	23,4
35-44	362	26,5	139	26,5
45-54	297	21,8	117	22,3
55-59	137	10,0	51	9,7
60 lat i więcej	252	18,5	70	13,3
3. Bezrobotni wg wykształcenia				
wyższe	129	9,5	71	13,5
policealne i średnie zawodowe	272	19,9	124	23,6
średnie ogólnokształcące	122	8,9	59	11,2
zasadnicze zawodowe	405	29,7	126	24,0
gimnazjalne i poniżej	437	32,0	145	27,6
4. Bezrobotni wg stażu pracy w latach				
do 1 roku	259	19,0	112	21,3
1-5	240	17,6	90	17,1
5-10	219	16,0	67	12,8
10-20	192	14,1	68	13,0
20-30	125	9,2	46	8,8
30 i więcej	47	3,4	11	2,1
bez stażu	283	20,7	131	25,0
Ogółem	1 365	100,0	525	100,0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”, Załącznik 1 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 2549 osób poszukujących pracy (o 2,8% mniej niż w roku poprzednim). W tym samym czasie z rejestrów wyłączono 2617 osób (o 6,5% mniej). Główne powody wyłączenia z ewidencji poszukujących pracy to niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie (34,4%, w roku poprzednim – 32,5%), dobrowolna rezygnacja (32,9%, w roku 2018 było to 32,0%) oraz tzw. „inne powody”²⁰ – 32,4% (w 2018 roku – 35,2%).

Tabela 73. Zmiany w liczbie zarejestrowanych osób poszukujących pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	osoby		w %	
nowe rejestracje w roku				
razem	2 623	2 549	-74	-2,8
kobiety	1 007	1 027	20	2,0
wyłączenia w roku				
razem	2 799	2 617	-182	-6,5
kobiety	1 076	1 038	-38	-3,5
stan w końcu roku				
razem	1 433	1 365	-68	-4,7
kobiety	536	525	-11	-2,1

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim indywidualne plany działania (IPD) przygotowano dla 778 poszukujących pracy (w tym 49,2% stanowiły kobiety). W roku 2018 było to odpowiednio: 848 osób, w tym 49,4% kobiet.

Realizację IPD w 2019 roku przerwało 986 poszukujących pracy, w tym 47,7% kobiet (w roku poprzednim: 1184 osoby, w tym 45,9% kobiet). W analizowanym okresie 25,5% przerwań realizacji IPD spowodowanych było podjęciem pracy (w przypadku kobiet udział ten wynosił 33,4%). Zgodnie z założeniami realizację indywidualnych planów działania zakończyło 318 osób, w tym 49,7% kobiet (w roku 2018 odpowiednio: 370 osób, w tym 44,3% kobiet).

W końcu 2019 roku w trakcie realizacji IPD w województwie kujawsko-pomorskim było 562 poszukujących pracy, w tym 47,2% kobiet (wobec 792 osób, w tym 48,4% kobiet przed rokiem).

²⁰ Zgodnie z objaśnieniami do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy osoby wyłączone z innych powodów to między innymi osoby pobierające w Rzeczypospolitej Polskiej zasiłek dla bezrobotnych nabyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które opuściły terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zostały pozbawione tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa.

6.1. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej określa **ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (zwana dalej Ustawą). W dniu 8 sierpnia 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 1482 ogłoszono obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie jednolitego tekstu Ustawy. Zgodnie z nim **do zadań samorządu województwa** w zakresie polityki rynku pracy należy:

- określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia;
- podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
- realizacja zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym (KFS), w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy;
- opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia;
- współdziałanie z wojewódzką radą rynku pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
- programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego;
- koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;
- inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
- inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

- inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy;
- zlecanie działań aktywizacyjnych;
- realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c Ustawy, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych;
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c Ustawy;
- realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi;
- świadczenie poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa;
- opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;
- współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym;
- współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;
- organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
- coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b Ustawy, oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach o systemie oświaty, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6 Ustawy, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy;
- współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy;
- współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy;
- prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia;

- przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie;
- współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestru centralnego;
- udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia.

W 2019 roku **do Ustawy wprowadzonych zostało szereg zmian**, które wynikały ze zmiany ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustaw z nią powiązanych.

W dniu 27 grudnia 2018 roku została opublikowana ustawa z dnia 6 grudnia 2018 roku *o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych* (Dz. U. poz. 2432), która wprowadziła zmiany do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Art. 6 ww. ustawy wprowadził zmiany w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zgodnie z którymi na organizatora robót publicznych nałożony został obowiązek **zatrudniania w pierwszej kolejności dłużników alimentacyjnych**, co oznacza, że jednym z warunków przy takim zatrudnieniu będzie posiadanie zadłużenia z tytułu alimentów i zagwarantowanie prawa do zatrudnienia takim osobom. Jednocześnie wprowadzono mechanizm, aby minister właściwy do spraw pracy, dokonując podziału środków finansowych z Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych bezrobotnych, brał w szczególności pod uwagę **aktywizację dłużników alimentacyjnych**. Zmiany te weszły w życie **w dniu 11 stycznia 2019 roku**.

W dniu 28 grudnia 2018 roku została opublikowana ustawa z dnia 9 listopada 2018 roku *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019* (Dz. U. poz. 2435), która wprowadziła zmiany do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wprowadzane w art. 27 ww. ustawy zmiany ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jak wynika z treści uzasadnienia ustawy o budżecie, mają na celu zachowanie ciągłości **proefektywnościowego systemu wspierania wynagrodzeń pracowników powiatowych urzędów pracy środkami Funduszu Pracy** przy zachowaniu powiązania pomiędzy przekazywaną kwotą środków a uzyskiwaną efektywnością działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych (dodanie art. 108b) oraz **zabezpieczenie prawidłowej realizacji we wszystkich województwach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego**, stosownie do art. 109 ust. 7 zmienianej ustawy. Zmiany weszły w życie **z dniem 1 stycznia 2019 roku**.

W dniu 11 stycznia 2019 roku została opublikowana ustawa z dnia 6 grudnia 2018 roku *o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2019 poz. 60), która wprowadziła zmiany do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które weszły w życie **z dniem 4 marca 2019 roku**. Zgodnie z art. 21 ustawy – zmiany w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczą art. 4, czyli zadań ministra właściwego do spraw pracy – w sposobie uwierzytelniania użytkowników

w systemie teleinformatycznym obok profilu zaufanego pojawił się profil osobisty. Podpis, zwany „**podpisem osobistym**”, stanowi zaawansowany podpis elektroniczny w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73) i będzie mógł być składany **bez konieczności dostępu do Internetu**.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 roku o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw zostały wprowadzone zmiany do ustawy z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, które weszły w życie **z dniem 1 stycznia 2019 roku**. Zmiany te dotyczą art. 4 ust. 1 ww. ustawy, dotyczącego warunków i **trybu wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego**. Rozwiązanie dotyczy sytuacji, gdy nie będzie możliwe uzgodnienie stanowiska przez wszystkie działające u pracodawcy zakładowe organizacje związkowe, takie uzgodnienie będzie mogło nastąpić z reprezentatywnymi organizacjami związkowymi w rozumieniu ustawy o związkach zawodowych zrzeszającymi co najmniej 5% pracowników zatrudnionych u pracodawcy.

W dniu 12 lutego 2019 roku opublikowano Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 lutego 2019 roku *w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2018 roku*, w którym na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ogłoszono, że **przeciętne wynagrodzenie** w IV kwartale 2018 roku wyniosło 4 863,74 zł. Wynagrodzenie wzrosło o 283,54 zł w stosunku do poprzedniego kwartału i stosowane było w przedziale czasowym od 1 marca 2019 roku do 31 maja 2019 roku.

W dniu 27 marca 2019 roku została opublikowana ustawa z dnia 22 lutego 2019 roku o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 577), która wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wchodzące w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy zmieniającej, czyli **z dniem 27 kwietnia 2019 roku**. Zmiany te dotyczą art. 1 ust. 3 regulującego zakres podmiotowy stosowania ustawy w odniesieniu do cudzoziemców posiadających zezwolenia na pobyt czasowy (art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. g-h) oraz art. 87 ust. 1 i 2 dotyczącego **wykonywania pracy przez cudzoziemców** (nowe brzmienie otrzymuje pkt 11b, ponadto dodane zostają pkt 11 c-d oraz lit. c w pkt 13, zaś w ust. 2 nowe brzmienie otrzymują pkt 1 i 4). Zmiany te uwzględniają konieczność zapewnienia możliwości wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy przez naukowców oraz studentów lub doktorantów korzystających z mobilności wewnątrzunijnej do czego zobowiązuje art. 27 ust. 2 dyrektywy 2016/801/UE oraz art. 29 ust. 2 lit. d, jak również posiadających wizę krajową w celu odbycia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo kształcenia się w szkole doktorskiej, z adnotacją „student” lub posiadających wizę krajową w celu prowadzenia badań naukowych

lub prac rozwojowych. Dodatkowo przewidziano **zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę cudzoziemca, który uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy po zakończeniu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych w celu poszukiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy** lub założenia działalności gospodarczej na tym terytorium. Ponadto, uwzględniając art. 26 ust. 6 dyrektywy 2016/801/UE, z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę zwolniono członków rodziny naukowca posiadających zezwolenie na pobyt czasowy w celu z mobilności długoterminowej członka rodziny naukowca.

W dniu 2 kwietnia 2019 roku została opublikowana ustawa z dnia 15 marca 2019 roku o uregulowaniu *niektórych spraw w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej* (Dz. U. poz. 622). Ustawa ta dotyczy tych obywateli Zjednoczonego Królestwa oraz członków ich rodzin, którzy w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia tego państwa z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej będą posiadali prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z korzystaniem na tym terytorium ze swobody przemieszczania się obywateli UE i członków ich rodzin. Ustawa ta dotyczy m.in. obywateli polskich, którzy będą nabywali prawo do zasiłku dla bezrobotnych w oparciu o okresy pracy w Zjednoczonym Królestwie. W przepisach art. 18-21 ustawy **uregulowane zostały kwestie dotyczące statusu i zasiłku dla bezrobotnych**, w art. 52 – **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego**, w artykule 53 – **usług i instrumentów rynku pracy**, zaś w art. 38 i 59 – **agencji zatrudnienia**. W ustawie przewiduje się, że obywatele brytyjscy i członkowie ich rodzin, którzy mieli prawo pobytu w dniu poprzedzającym dzień wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej będą mogli przebywać legalnie na terytorium RP do dnia 31 grudnia 2020 roku. W art. 19 ustawy uregulowano kwestię zachowania statusu bezrobotnego przez obywateli Zjednoczonego Królestwa. Obywatel Zjednoczonego Królestwa lub członek rodziny, posiadający status bezrobotnego w dniu poprzedzającym dzień Brexitu, zachowują ten status na dotychczasowych zasadach do dnia określonego w wydanym zezwoleniu na pobyt, a jeżeli nie złożono wniosku o wydanie zezwolenia – nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 roku. W art. 20 uregulowana została właściwość marszałka województwa oraz starosty w zakresie przyznawania prawa do zasiłku. Organem przyznającym prawo do zasiłku jest marszałek województwa w zakresie zaliczania na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek przebytych w Zjednoczonym Królestwie do dnia poprzedzającego dzień wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej do okresu 365 dni uprawniającego do nabycia prawa do zasiłku oraz do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku. Organem przyznającym prawo do zasiłku jest starosta w zakresie zaliczania okresów zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia pozarolniczej działalności przebytych w Zjednoczonym Królestwie w okresie 12 miesięcy od dnia wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej do okresu 365 dni

uprawnającego do nabycia prawa do zasiłku oraz do okresu, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku. Zgodnie z art. 63 ustawy **wchodzi ona w życie** z dniem **wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii** i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 zdanie drugie Traktatu o Unii Europejskiej. Z uwagi na fakt, iż **data ta nie jest jeszcze znana**, ustawa wejdzie w życie od dnia ogłoszenia przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Zdarzenie planowane na 31 stycznia 2020 roku. Zaistnieje konieczność uwzględniania statusu w okresie przejściowym w zakresie prawa do zasiłków.

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę z dnia 21 lutego 2019 roku *o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych* i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Ustawa ta wraz z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej „RODO”, oraz ustawą z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000, ze zm.) jest szczególnie istotnym aktem prawnym w zakresie przetwarzania danych osobowych w Polsce, gdyż jej celem było zharmonizowanie przepisów poszczególnych ustaw dziedzinowych z regulacjami wynikającymi z RODO. Ustawa dokonuje nowelizacji 162 ustaw w celu uregulowania w nich zagadnień związanych z przetwarzaniem danych osobowych. Generalnie zmiany te mają na celu usunięcie przepisów, które są sprzeczne z RODO jak również usunięcie przepisów, które powielają rozwiązania zawarte w RODO. Celem nowelizacji jest również dostosowanie rozwiązań przewidzianych w RODO do specyfiki polskiego porządku prawnego. Jedną ze zmienianych ustaw jest ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ustawie tej w związku z wejściem w życie RODO, niezbędne stało się uporządkowanie i doprecyzowanie zagadnień przetwarzania danych osobowych przez publiczne służby zatrudnienia, a zmiany w tym zakresie wprowadza art. 75 ustawy. Nowe przepisy:

- doprecyzowują cele przetwarzania danych osobowych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy;
- określają zasady funkcjonowania rejestru centralnego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw pracy, w tym zakres danych przetwarzanych w tym rejestrze oraz przekazywanych do niego przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy czy inne instytucje np. jednostki organizacyjne pomocy społecznej, ale też zakres danych osób fizycznych ubiegających się o pomoc określoną w ustawie, przepisy dotyczące zabezpieczenia w zakresie dostępu do danych;

- określają zakres rejestrów prowadzonych przez wojewódzki i powiatowy urząd pracy i regulują również kwestię zabezpieczenia w zakresie dostępu do danych osobowych (*analogicznie jak do rejestru centralnego*);
- wprowadzają regulację, zgodnie z którą dane osobowe są przetwarzane w rejestrze centralnym przez okres **50 lat**, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zakończono udzielanie pomocy. Przepis ten stosuje się również do wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy. *Konieczność tak długiego okresu przechowywania danych uzasadniona jest faktem zaliczania okresu pobierania zasiłku i innych świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*;
- doprecyzowują kwestie ustalania dla bezrobotnych **profilu pomocy** i jednoznacznie określają, że profil pomocy dla bezrobotnego ustalany jest przez pracownika powiatowego urzędu pracy na podstawie wywiadu przeprowadzonego z bezrobotnym. Zgodnie ze zmienionymi przepisami, wywiad ten jest wspierany systemem teleinformatycznym udostępnianym przez ministra właściwego do spraw pracy, ale decyzja dotycząca ustalenia profilu pomocy dla bezrobotnego nie jest podejmowana w sposób, polegający na zautomatyzowanym przetwarzaniu danych bezrobotnego **/zmiana bezprzedmiotowa od dnia 14 czerwca 2019 roku z uwagi na dalsze nowelizacje/**.
- zachowano w mocy aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. poz. 1299). Rozporządzenie to obowiązuje do czasu wydania nowego rozporządzenia, ale nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy z dnia 21 lutego 2019 roku. MRPiPS poinformowało, że prace nad nowym rozporządzeniem podjęte będą w II półroczu 2019 roku.
- zgodnie z art. 171 **publiczne służby zatrudnienia** mają co najwyżej 6 miesięcy na dostosowanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych do wymagań wprowadzonych ustawą z dnia 21 lutego 2019 roku.

Powyższe zmiany weszły w życie z **dnem 4 maja 2019 roku**.

W dniu 24 kwietnia 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 743 została opublikowana ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 roku *o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 roku*. Ustawa wprowadziła w art. 13 zmiany do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z których wynika, iż **jednorazowe świadczenie pieniężne /13-ka/** dla osób, które w dniu 30 kwietnia 2019 roku będą miały prawo do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, będzie **sfinansowane ze środków Funduszu Pracy**. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ma przekazać

w 2019 roku środki Funduszu Pracy na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawa weszła w życie **w dniu 25 kwietnia 2019 roku.**

W dniu 27 maja 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 986 opublikowana została ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 roku *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Ustawa ta weszła w życie **z dniem 14 czerwca 2019 roku.** Konieczność wprowadzenia zmian wynika z wyroku **Trybunału Konstytucyjnego z 6 czerwca 2018 roku, sygn. akt K 53/16**, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 14 czerwca 2018 roku (Dz. U. poz. 1149). Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 34a ust. 3c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (dalej: u.p.z.i.r.) jest **niezgodny** z art. 51 ust. 1 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał orzekł, że sposób ustalania **profilu pomocy** powinien zostać określony w ustawie, ponieważ dotyczy zasad i trybu gromadzenia informacji o jednostkach. Ww. przepis ustawy stracił moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co oznacza że od 15 czerwca 2019 roku przestały obowiązywać również przepisy **rozporządzenia** z 14 maja 2014 roku w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego, wydanego na podstawie tej delegacji ustawowej. Uchylone zostają przepisy związane z **ustaleniem profili pomocy dla bezrobotnych** i regulujących formy pomocy stosowane w ramach tych profili. Zmiana ma umożliwić stosowanie wobec bezrobotnego **wszystkich form pomocy** przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia, bez ograniczeń wynikających z ustalonego dla niego profilu pomocy; udzielając bezrobotnemu /również poszukującemu pracy/ pomocy określonej w ustawie, powiatowy urząd pracy przygotowuje **indywidualny plan działania**; udzielana pomoc ma być dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości bezrobotnego lub poszukującego pracy uwzględniających wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej; określony został termin w jakim ma być przygotowany indywidualny plan działania (nie później niż 60 dni od dnia rejestracji); dopuszczono możliwość **modyfikacji indywidualnego planu działania** stosownie do zmieniającej się sytuacji osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy; **zobowiązano powiatowe urzędy pracy do stałego monitorowania** sytuacji i postępów w realizacji działań podejmowanych w ramach indywidualnego planu działania (kontakt co najmniej raz na 60 dni); uregulowano sposób kontaktu i wymiany informacji z osobą bezrobotną lub poszukującą pracy (spotkanie, rozmowa telefoniczna, wymiana informacji drogą elektroniczną lub pocztową). Podsumowując ustawa znosi obowiązek ustalania przez powiatowy urząd pracy profilu pomocy dla każdego bezrobotnego. Oczekiwanym efektem wprowadzenia zmiany proponowanej w projekcie ustawy będzie skrócenie okresu, w jakim rozpocznie się udzielanie pomocy osobie bezrobotnej, oraz możliwość zastosowania przez urząd pracy dowolnej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia. Wobec powyższego z dniem **od dnia 17 czerwca 2019 roku nie stosuje się już profilowania przy rejestracjach bezrobotnych.**

W dniu 10 maja 2019 roku w Monitorze Polskim pod poz. 417 zostało opublikowane obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2019 roku

w sprawie **wysokości zasiłku dla bezrobotnych**; ogłoszono, że **od dnia 1 czerwca 2019 roku** wysokość zasiłku dla bezrobotnych o którym mowa w art. 72 ust. 1 ww. ustawy, przyznanego po dniu 31 grudnia 2009 roku, wynosi 861,40 zł w okresie pierwszych 90 dni posiadania prawa do zasiłku i 676,40 zł w okresie kolejnych dni posiadania prawa zasiłku, zaś przyznanego do dnia 31 grudnia 2009 roku wynosi 690,90 zł.

W dniu 11 maja 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 876 opublikowane zostało rozporządzenie z dnia 6 maja 2019 roku w sprawie wzoru wniosku o akredytację do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci **EURES**. Rozporządzenie weszło w życie z dniem **12 maja 2019 roku**.

W dniu 13 maja 2019 roku w Monitorze Polskim pod poz. 423 zostało opublikowane obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2019 roku w sprawie wysokości kwot premii i kosztów przejazdu, w którym na podstawie art. 66l ust. 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ogłoszono, że **od dnia 1 czerwca 2019 roku** wysokość:

- kwoty **premii**, o której mowa w art. 66l ust. 4 powołanej ustawy, wynosi 1568,50 zł;
- maksymalnej kwoty ryczałtu z tytułu **kosztów przejazdu**, o których mowa w art. 66l ust. 6 pkt 1 powołanej ustawy 627,50 zł, a maksymalnej kwoty miesięcznej transzy 104,70 zł.

W dniu 13 maja 2019 roku w Monitorze Polskim pod poz. 424 opublikowano Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 maja 2019 roku w sprawie **przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale** 2019 roku, w którym na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ogłoszono, że przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2019 roku wyniosło 4950,94 zł. Wynagrodzenie wzrosło o 87,20 zł w stosunku do poprzedniego kwartału i stosowane było w przedziale czasowym od 1 czerwca 2019 roku do 31 sierpnia 2019 roku.

W dniu 9 sierpnia 2019 roku w Monitorze Polskim pod poz. 742 opublikowano Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 sierpnia 2019 roku w sprawie **przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale** 2019 roku, w którym na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ogłoszono, że przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2019 roku wyniosło 4839,24 zł. Wynagrodzenie **spadło** o 111,70 zł w stosunku do poprzedniego kwartału i stosowane było w przedziale czasowym od 1 września 2019 roku do 30 listopada 2019 roku.

W dniu 27 sierpnia 2019 roku pod poz. 1622 została opublikowana ustawa z dnia 31 lipca 2019 roku o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, która w art. 20 wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zmiany, które weszły w życie z **dniem 1 października 2019 roku**, dotyczyły art. 109l ustawy o promocji [...], który otrzymał brzmienie: „Art. 109l. Ze środków Funduszu Pracy mogą być udzielane **nieoprocentowane**

pożyczki do Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie kosztów świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622)."

W dniu 18 września 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 1778 zostało opublikowane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie wysokości **minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 roku**. Na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę ustalono, że **od dnia 1 stycznia 2020 roku** minimalne **wynagrodzenie za pracę wynosić będzie 2600 zł, zaś minimalna stawka godzinowa 17,00 zł**. Rozporządzenie wchodzi w życie **z dniem 1 stycznia 2020 roku**. Bardzo istotna zmiana (podwyżka aż o 350 zł) wpływająca nie tylko na składniki kosztów zatrudnienia pracowników przez pracodawców (analogicznie przy umowach zlecenia), ustalenie odpowiedniej oferty pracy w rozumieniu ustawy, ale także przy umowach zawartych w trybie ustawy o zamówieniach publicznych np. usług sprzątania, ochrony budynków i wielu innych pochodnych.

W dniu 24 września 2019 roku pod poz. 1818 została opublikowana ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku *o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych*, która w art. 65 wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zmiany, wchodzące w życie **z dniem 1 stycznia 2020 roku**, dotyczą następujących kwestii: pozbawienia statusu bezrobotnego i poszukującego pracy, obowiązku przedstawienia propozycji zatrudnienia, szkolenia, stażu przez PUP na wniosek ośrodka pomocy społecznej i dotyczących Programu Aktywizacja i Integracja.

W dniu 14 listopada 2019 roku w Monitorze Polskim pod poz. 1072 opublikowano Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 listopada 2019 roku w sprawie **przeciętnego wynagrodzenia w III kwartale** 2019 roku, wyniosło ono 4931,59 zł. Wynagrodzenie wzrosło o 92,35 zł w stosunku do poprzedniego kwartału i stosowane jest w przedziale czasowym od 1 grudnia 2019 roku do 29 lutego 2020 roku.

W dniu 21 grudnia 2019 roku w Dzienniku Ustaw pod poz. 2473 opublikowana została ustawa z dnia 20 grudnia 2019 roku o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zmiany te weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tj. z dniem **22 grudnia 2019 roku**. Zgodnie z art. 8 ww. ustawy zmiany dotyczą art. 109l ustawy o promocji [...], który otrzymał brzmienie: „Art. 109l. *Ze środków Funduszu Pracy mogą być udzielane nieoprocentowane pożyczki do Funduszu Solidarnościowego na finansowanie wydatków, o których mowa w art. 6b ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192 oraz z 2019 roku poz. 1622, 1696 i 2473).*”.

6.2. OBSŁUGA INSTYTUCJONALNA

Instytucjonalną obsługą rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku, podobnie jak w ubiegłych latach, zajmowały się: Wojewódzki Urząd Pracy oraz 20 Powiatowych Urzędów Pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy wykonuje zadania samorządu województwa w zakresie realizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania samorządów powiatowych w tym zakresie realizują Powiatowe Urzędy Pracy. Trzy z nich: w Bydgoszczy, Grudziądzu i Włocławku obejmują swym działaniem po dwa powiaty – tzw. grodzki i ziemski. W Toruniu funkcjonują dwa Powiatowe Urzędy Pracy – osobno dla miasta Torunia i dla powiatu toruńskiego.

Według stanu **w końcu 2019 roku** w Powiatowych Urzędach Pracy województwa kujawsko-pomorskiego było zatrudnionych **1083 pracowników**, w tym 887 kobiet (w roku 2018 było to: 1148 pracowników, w tym 944 kobiety).²¹

▪ PUP w Aleksandrowie Kujawskim	– 35 pracowników, w tym 27 kobiet,
▪ PUP w Brodnicy	– 48 pracowników, w tym 39 kobiet,
▪ PUP w Bydgoszczy	– 107 pracowników, w tym 81 kobiet,
▪ PUP w Chełmnie	– 28 pracowników, w tym 21 kobiet,
▪ PUP w Golubiu-Dobrzyniu	– 32 pracowników, w tym 29 kobiet,
▪ PUP w Grudziądzu	– 102 pracowników, w tym 75 kobiet,
▪ PUP w Inowrocławiu	– 95 pracowników, w tym 81 kobiet,
▪ PUP w Lipnie	– 47 pracowników, w tym 41 kobiet,
▪ PUP w Mogilnie	– 40 pracowników, w tym 32 kobiety,
▪ PUP w Nakle nad Notecią	– 50 pracowników, w tym 44 kobiety,
▪ PUP w Radziejowie	– 37 pracowników, w tym 32 kobiety,
▪ PUP w Rypinie	– 35 pracowników, w tym 30 kobiet,
▪ PUP w Sępólnie Krajeńskim	– 41 pracowników, w tym 27 kobiet,
▪ PUP w Świeciu	– 48 pracowników, w tym 41 kobiet,
▪ PUP dla Miasta Torunia	– 66 pracowników, w tym 58 kobiet,
▪ PUP dla Powiatu Toruńskiego	– 62 pracowników, w tym 56 kobiet,
▪ PUP w Tucholi	– 33 pracowników, w tym 27 kobiet,
▪ PUP w Wąbrzeźnie	– 26 pracowników, w tym 24 kobiety,
▪ PUP we Włocławku	– 98 pracowników, w tym 77 kobiet,
▪ PUP w Żninie	– 53 pracowników, w tym 45 kobiet.

W tym samym czasie w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu pracowało 180 osób, w tym 141 kobiet (w analogicznym okresie roku poprzedniego – 184 osoby, w tym 143 kobiety).

²¹ Źródłem informacji o strukturze zatrudnienia w urzędach pracy jest Sprawozdanie MRPiPS-06 o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy za rok 2019.

6.3. SEJMIK I ZARZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W minionym roku Sejmik i Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podejmowały **szereg uchwał bezpośrednio związanych z prowadzeniem regionalnej polityki rynku pracy**. Były to między innymi uchwały w zakresie:

- ustalenia zasad podziału oraz kwot wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego,
- podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla samorządów powiatów województwa kujawsko-pomorskiego,
- określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja,
- przygotowania *Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia*,
- procedur, zasad wdrażania i ewaluacji w województwie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P 2014-2020),
- kwestii związanych z przyjęciem rocznych Planów Działań i przeprowadzaniem naborów wniosków o dofinansowanie projektów w ramach wdrażanych przez WUP działań RPO WK-P 2014-2020²²,
- upoważnień dyrektora WUP do realizacji zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020²³,
- spraw związanych z funkcjonowaniem WUP w Toruniu.

6.3.1. KRYTERIA USTALANIA KWOT ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

W dniu 13 listopada 2019 roku – Radni Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego rozpatrzyli i podjęli Uchwałę Nr XI/235/19 w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2020 roku.

Podobnie jak w latach poprzednich założenia kryteriów przedstawiono do konsultacji dyrektorom powiatowych urzędów pracy, starostom powiatów i prezydentom miast. Projekt

²² WUP w Toruniu pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 *Aktywni na rynku pracy* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Działanie 8.1, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.5.2).

²³ WUP w Toruniu pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w zakresie realizacji Osi priorytetowej I *Osoby młode na rynku pracy* Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Działanie 1.1, Działanie 1.2).

kryteriów został pozytywnie zaopiniowany przez członków Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Natomiast w dniu 21 października 2019 roku projekt kryteriów zaprezentowano w trakcie obrad Komisji Pracy, Pomocy Społecznej i Bezpieczeństwa.

Kryteria podziału środków Funduszu Pracy na 2020 rok powinny służyć głównie zmniejszeniu problemu długotrwałego bezrobocia poprzez:

1. wzrost efektywności pośrednictwa pracy;
2. wzrost efektywności realizowanych programów rynku pracy;
3. lepsze adresowanie pomocy i udzielanego wsparcia osobom bezrobotnym.

Kwota środków Funduszu Pracy kierowana do urzędów pracy na działania aktywizacyjne zależy w 70% od poziomu bezrobocia, w 25% od efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych, a w 5% od poziomu wykorzystania w 2018 roku środków przeznaczonych w powiecie na realizację projektów pozakonkursowych PUP współfinansowanych z EFS w ramach PO WER i RPO WK-P.

6.3.2. WYKAZ ZAWODÓW, W KTÓRYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW MOŻE BYĆ DOKONYWANA REFUNDACJA

Jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy jest coroczne określanie i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy. W 2019 roku propozycja takiego wykazu została przygotowana w WUP dwukrotnie. W dniu 19 marca 2019 roku projekt pierwszej uchwały w tej sprawie został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Toruniu. Wykaz został sporządzony z uwzględnieniem uwag partnerów instytucjonalnych tj. m.in. Komendy Regionalnej OHP w Toruniu.

W dniu 27 marca 2019 roku Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę Nr 12/498/19 w sprawie określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

Ww. wykaz zgodnie z zapisem art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) został ogłoszony w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Po opublikowaniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 roku w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316) oraz obwieszczenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (Dz. Urz. M.P. poz. 276) WUP rozpoczął pracę nad nową wersją wykazu zawodów uwzględniającą oba dokumenty.

W dniu 23 lipca 2019 roku Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął nową uchwałę Nr 28/1282/19 w sprawie określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, zastępującą od 1 września 2019 roku uchwałę z 27 marca 2019 roku. Uchwała ta została w dniu 16 sierpnia 2019 roku ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego (poz. 4423).

6.3.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA

Podstawę przygotowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok (RPD/Z na 2019 rok) dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego stanowiła ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Projekt Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok został opracowany przez Zespół powołany na podstawie Uchwały nr 43/2062/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 listopada 2018 roku. Zespół składał się z przedstawicieli właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2019 rok pełnił Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, który odpowiadał za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2019 rok. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne były za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań. Projekt Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok został w dniu 13 lutego 2019 rok przyjęty Uchwałą nr 6/191/19 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego i skierowany do zaopiniowania przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego oraz Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Toruniu. Po zasięgnięciu ww. opinii Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr 10/385/19 z dnia 13 marca 2019 rok przyjął Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- wskazano cele długookresowe (do roku 2020) aktywnej polityki rynku pracy w regionie, w tym ich spójność ze strategią rozwoju województwa;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2019 rok;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2019 rok;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2019 rok oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

Dokument dostępny jest na stronie: <https://wuptorun.praca.gov.pl/regionalny-plan-dzialan-na-rzecz-zatrudnienia>. Realizacja zadań określonych w *Regionalnym Planie Działania na rzecz Zatrudnienia na 2019 rok* podlegała monitoringowi, z którego sprawozdanie zostanie przygotowane do dnia 30 kwietnia 2020 roku. Sprawozdanie dostępne będzie na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

6.3.4. INFORMACJE PRZEKAZYWANE NA SEJMIK I ZARZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

W dniu 18 marca 2019 roku Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął przygotowaną przez WUP w Toruniu ***Informację o sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w roku 2018 i 2019***. Integralną częścią informacji był opis sytuacji cudzoziemców na regionalnym rynku pracy w 2018 roku. Wcześniej materiał ten był przedstawiony na posiedzeniu Komisji Pracy, Polityki Społecznej i Bezpieczeństwa Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Ponadto co miesiąc na posiedzeniu **Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego** przedstawiana była też aktualna informacja o sytuacji na rynku pracy w regionie.

6.4. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY

Wojewódzka Rada Rynku Pracy jest organem opiniodawczo-doradczym Marszałka Województwa w sprawach polityki rynku pracy. W skład WRRP wchodzi przedstawiciele działających na terenie województwa wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy oraz organów jednostek samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy i autorytecie w obszarze działania rady. W 2019 roku odbyły się łącznie 4 posiedzenia Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, podczas których, podejmowane były uchwały w następujących sprawach:

- 1) oceny działalności WUP w Toruniu w 2018 roku;
- 2) powołania nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych oraz ponadpodstawowych województwa kujawsko-pomorskiego. Do WRRP wpłynęło 121 wniosków, z prośbą o zaopiniowanie łącznie 235 nowych kierunków kształcenia. Po przeanalizowaniu sytuacji na rynku pracy w wybranych zawodach, wydanych zostało 212 opinii pozytywnych i 23 negatywne;
- 3) zaopiniowania projektu Uchwały Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne;
- 4) zaopiniowania projektu Regionalnego Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2019 rok;
- 5) zaopiniowania projektu Kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2020 roku;
- 6) zmiany planu podziału środków Funduszu Pracy na 2019 rok dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Podczas posiedzeń członkowie WRRP omawiali także zagadnienia dotyczące:

- 1) Planu Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu w 2019 roku;
- 2) Planu pracy WRRP na 2019 rok.

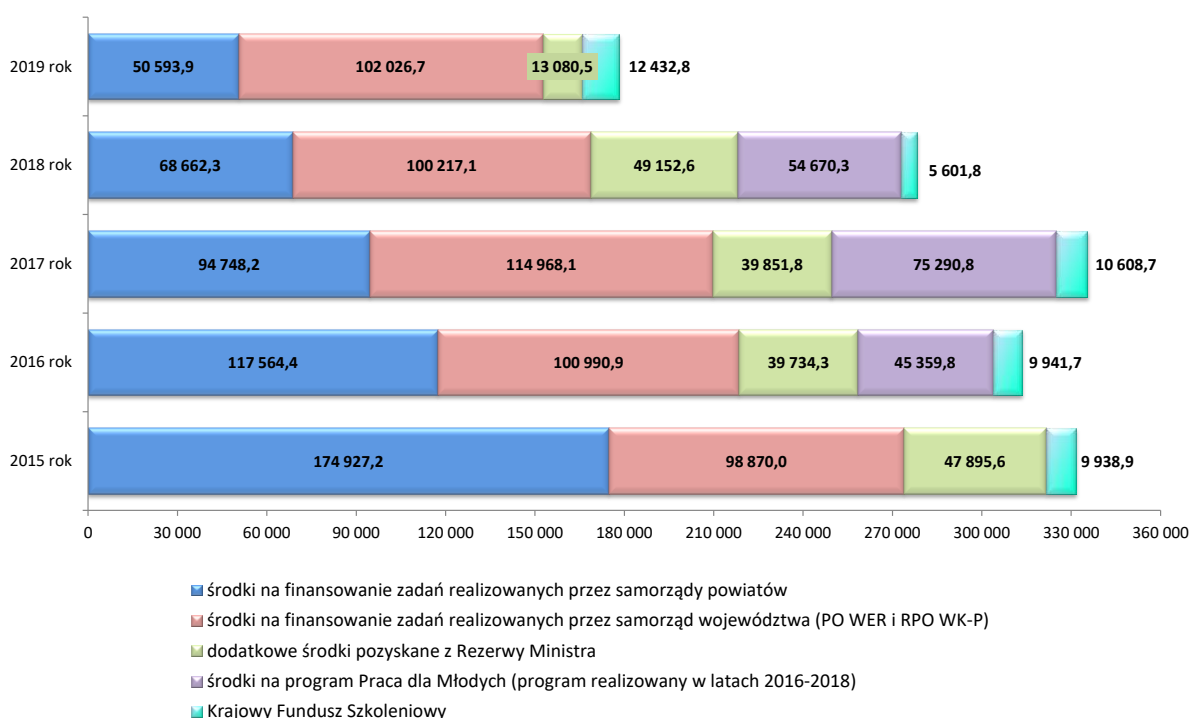
Ponadto podczas każdego posiedzenia WRRP omawiano aktualną sytuację na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim oraz inne istotne zagadnienia dotyczące problematyki zatrudnienia w skali regionu i kraju.

W 2019 roku dla członków WRRP zorganizowano szkolenie, na którym poruszono tematy dot. „Jakości kadr w gospodarce i administracji oraz ich znaczenie dla funkcjonowania rynku pracy i rozwoju regionu”. Omawiano także wyniki pilotażu badania pt. „Plany zawodowe studentów ostatnich lat szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim” oraz wyniki badania ewaluacyjnego pt. „Wpływ interwencji RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie i rynek pracy w województwie kujawsko-pomorskim”. Prezentowana była także kwestia wsparcia innowacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, gospodarki opartej na wiedzy oraz Gospodarki 4.0.

7. PODZIAŁ I WYKORZYSTANIE FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Ogółem w 2019 roku województwo kujawsko-pomorskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **otrzymało środki Funduszu Pracy w wysokości 178 133,9 tys. zł.** Było to o 36,0% mniej niż rok wcześniej (przy spadku liczby bezrobotnych o 11,8%). Zmniejszyła się przede wszystkim kwota środków pozyskanych z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (spadek o 36,1 mln zł – 73,4%).

Wykres 44. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2015-2019 (w tys. zł)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie decyzji MPiPS/MRPiPS.

W 2019 roku nie był już finansowany program Praca dla Młodych, który zakładał refundowanie pracodawcy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia pod warunkiem utrzymania zatrudnienia przez kolejne 12 miesięcy. W latach 2016-2018 dzięki temu programowi pracę podjęło 9492 bezrobotnych do 30 roku życia. Na ten cel przeznaczono środki w kwocie 175,3 mln zł.

7.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY I EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PRYZNANE W 2019 ROKU

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, decyzjami z 24 października 2018 roku i 26 lutego 2019 roku ustalił kwoty środków Funduszu Pracy jakie mogły być wydatkowane w 2019 roku na finansowanie zadań realizowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział kwot ww. środków został dokonany uchwałą Nr 10/387/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 marca 2019 roku zmieniającą uchwałę w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w 2019 roku oraz uchwałą Nr 10/386/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 marca 2019 roku zmieniającą uchwałę w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2019 roku. Uchwały te zostały podjęte w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr XLIX/805/18 z dnia 24 września 2018 roku.

Zgodnie z ww. uchwałami dokonano podziału kwot na zadania realizowane przez samorządy powiatów, łącznie **166 469,7 tys. zł** w tym na:

1. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej **152 620,6 tys. zł;**
2. inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatów **13 849,1 tys. zł.**

W ramach limitu ustalonego na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wydzielona została kwota **102 026,7 tys. zł** na realizację projektów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** w ramach:

- 1) *8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020**: kwota **48 562,8 tys. zł;***
- 2) *8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**: kwota **53 463,8 tys. zł.***

7.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Programy finansowane z rezerwy Funduszu Pracy przygotowywane były zgodnie z wydanymi przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej *Zasadami ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2019 roku.*

W 2019 roku na **finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy** województwa kujawsko-pomorskiego Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazał z rezerwy Funduszu Pracy kwotę **13 080,5 tys. zł.**

W ramach tych środków powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozyskały środki na realizację:

1. programu aktywizacji zawodowej w regionach wysokiego bezrobocia – 4 768,4 tys. zł,
2. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 3 401,8 tys. zł,
3. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych – 1 788,1 tys. zł,
4. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi – 1 119,7 tys. zł,
5. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych związany z tworzeniem zielonych miejsc pracy – 671,1 tys. zł,
6. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy – 567,6 tys. zł,
7. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną – 490,4 tys. zł,
8. programu staży w placówkach ARiMR – 143,2 tys. zł,
9. programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych mających na celu likwidację luki kompetencyjnej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych – 72,2 tys. zł,
10. programu tworzenia i wspierania spółdzielni socjalnych – 58,0 tys. zł.

7.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Województwo kujawsko-pomorskie, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2018 roku, otrzymało środki w wysokości 9 563 000,00 zł. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr 42/2024/18 z dnia 30 października 2018 roku dokonał podziału ww. kwoty pomiędzy samorządy powiatów naszego województwa. Ponadto w ciągu roku powiatowe urzędy pracy ze środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozyskały dodatkowo 2 869 750,00 zł.

W 2019 roku o dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego mógł ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudniał co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota przyznana na wsparcie ustawiczne w danym roku nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. W 2019 roku środki KFS przeznaczone były na finansowanie kształcenia ustawicznego zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj.:

- a) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;
- d) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- e) wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
- f) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

W 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim **podpisano z pracodawcami 1228 umów na łączną kwotę 11 957 181,58 zł.**

Z przyznanej kwoty 9 563 000 zł limitu głównego wydano 9 378 131,06 zł (98,1%), natomiast z przyznanych środków rezerwy KFS w kwocie 2 869 750,00 zł wydano 2 579 050 zł (89,9%). Średni koszt wsparcia na osobę wyniósł 1874,54 zł.

Szkolenia, w których najczęściej uczestniczyli pracownicy to:

- kursy na operatorów maszyn i urządzeń budowlanych,
- szkolenia z rachunkowość/księgowość,
- kursy prawa jazdy kat.C/C+E/kwalifikacja wstępna,
- magazynier z obsługą wózka jezdniowego/widłowego,
- fryzjerstwo,
- szkolenia z kosmetyki,
- szkolenia z zakresu fizjoterapii/rehabilitacji,
- kursy spawalnicze,
- kursy z nowoczesnych technologii w branży IT,
- zarządzanie magazynem/logistyka,
- kurs – uprawnienia elektryczne,
- szkolenia gastronomiczne,
- pracownik robót wykończeniowych w budownictwie,
- kurs – szwaczka,
- kurs – montażysta rusztowań budowlano-montażowych metalowych,
- kursy florystyczne.

Dodatkowo Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na realizację działań związanych z KFS otrzymał 134 000,00 zł. W ramach otrzymanych środków Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przeprowadził akcję informacyjno-promocyjną w mediach regionalnych mającą na celu przedstawienie możliwości jakie dają pracodawcom środki KFS. Ponadto zostało zamówione badanie *„Najbardziej poszukiwani specjaliści oraz zapotrzebowanie na szkolenia dla specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim”* oraz została zorganizowana konferencja podsumowująca wdrażanie KFS w województwie kujawsko-pomorskim. Łączny koszt działań informacyjno-promocyjnych oraz badania wyniósł 116 164,45 zł.

7.4. WYDATKI FUNDUSZU PRACY

Wydatki ogółem Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, były mniejsze o 23,6% i **wyniosły 324 204,5 tys. zł.** Zmniejszyły się przede wszystkim kwoty przeznaczone na programy na rzecz promocji zatrudnienia, na które w 2019 roku przeznaczono prawie 172 mln zł. (spadek o ponad 100 mln zł., tj. 36,9%). Wydatki na zasiłki dla osób bezrobotnych pozostały na podobnym poziomie – 127,2 mln zł. (spadek o 0,9%). Spowodowało to zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy. Nadal ponad połowa (53,0%) to środki wykorzystane na aktywizację osób bezrobotnych przy czym ich udział w ciągu roku zmniejszył się 11,2 p. proc. W odniesieniu do 2018 roku odsetek wydatków na zasiłki dla osób bezrobotnych wzrósł o 9,0 p. proc.

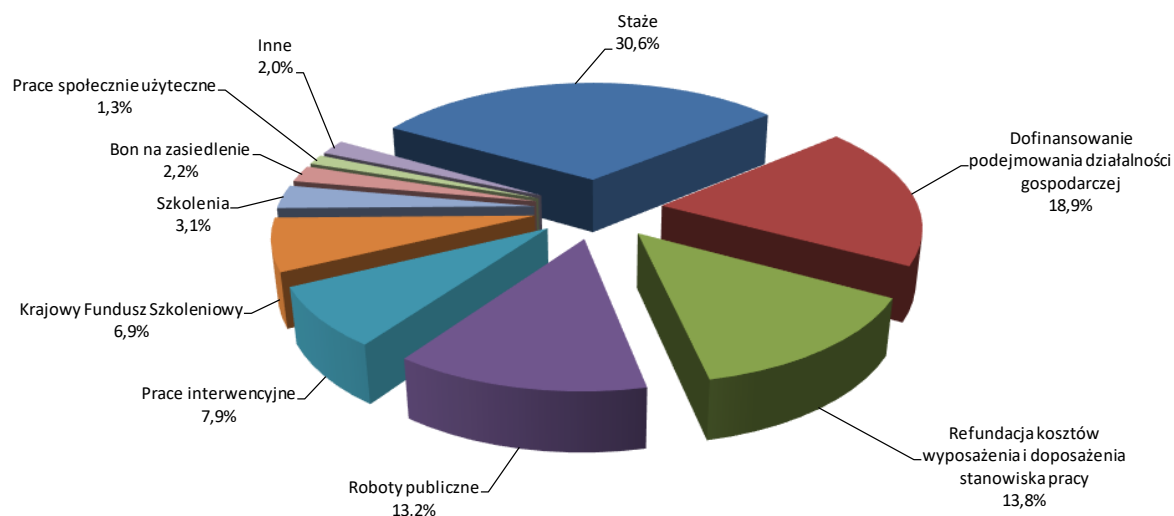
Tabela 74. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2018 r.		2019 r.			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana do 2018 r.	
					w tys. zł	w %
Wydatki ogółem	424 590,2	100,0	324 204,5	100,0	-100 385,7	-23,6
zasiłki i świadczenia	138 536,7	32,6	138 176,4	42,6	-360,3	-0,3
w tym zasiłki dla bezrobotnych	128 304,2	30,2	127 156,7	39,2	-1 147,5	-0,9
programy na rzecz promocji zatrudnienia	272 377,6	64,2	171 889,1	53,0	-100 488,5	-36,9
pozostałe	13 675,9	3,2	14 139,0	4,4	463,1	3,4

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W strukturze wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia największy udział – 30,6%, tj. 52,7 mln zł. (wobec 24,8% w roku poprzednim) – przypadł wydatkom na staże. Znaczny udział stanowiły także dofinansowania podjęć działalności gospodarczej (18,9%, 32,5 mln zł.), refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (13,8%, 23,7 mln zł.) oraz koszty finansowania robót publicznych (13,2%, 22,7 mln zł.).

Wykres 45. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku

Źródło: Jak wyżej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na podstawie Porozumienia pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a Województwem Kujawsko-Pomorskim w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój z dnia 13 stycznia 2015 roku **pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) PO WER** odpowiedzialnej za realizację powierzonych zadań w ramach Osi priorytetowej I – **Osoby młode na rynku pracy**, tj. w ramach:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe* (realizowane przez powiatowe urzędy pracy);
 - Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałania 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych,
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe* (realizowane przez instytucje rynku pracy zgodnie z art. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)
 - Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
 - Poddziałania 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

Grupą docelową w ramach ww. działań są osoby młode, w wieku 15-29 lat, pozostające bez pracy (zarówno bezrobotne, jak i bierne zawodowo), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz imigranci (w tym osoby polskiego pochodzenia), reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, a także tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych.

Na podstawie Porozumienia pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, **WUP w Toruniu powierzone zostały także zadania Instytucji Pośredniczącej RPO WK-P w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 – Aktywni na rynku pracy** w ramach:

- Działania 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy,*
- Działanie 8.2 *Wspieranie aktywności zawodowej w regionie,*
 - Poddziałania 8.2.1 *Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia,*
 - Poddziałania 8.2.2 *Wsparcie osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy,*
- Poddziałania 8.5.2 *Wsparcie outplacementowe.*

W 2018 roku WUP w Toruniu prowadził szereg działań związanych z bieżącą **realizacją zadań Instytucji Pośredniczącej** Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Do zadań tych należało w szczególności:

- ✓ opracowywanie rocznych planów działania;
- ✓ ogłaszanie konkursów;
- ✓ nabór i ocena merytoryczna złożonych wniosków o dofinansowanie projektów;
- ✓ negocjowanie i podpisywanie umów o dofinansowanie projektów;
- ✓ monitorowanie i rozliczanie projektów;
- ✓ kontrolowanie realizowanych projektów;
- ✓ prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

8.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

8.1.1. WSPARCIE OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY – PROJEKTY POZAKONKURSOWE (DZIAŁANIE 1.1), WSPARCIE UDZIELANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (PODDZIAŁANIE 1.1.1)

W związku z przeprowadzonym w 2018 roku IV naborem projektów skierowanym do powiatowych urzędów pracy w ramach **Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego** oraz podpisaniem 20 umów o dofinansowanie projektów na kwotę 104 319 165,00 zł, w 2019 roku realizowano zadania w zakresie bieżącego monitorowania i rozliczania projektów powiatowych urzędów pracy w ramach ww. naboru. Ponadto w 2019 roku podpisano 47 aneksów do zawartych umów. Konieczność częstego aneksowania umów wynikała ze zmiany sposobu rozliczania VAT w projektach dofinansowanych z EFS.

W ramach ww. projektów w latach 2019-2020 zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem zostanie objętych 11 348 osób bezrobotnych do 29 roku życia, w tym:

- 6818 osób bezrobotnych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET);

- 3258 osób bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób długotrwale bezrobotnych²⁴, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach.

Projekty te zakładają wsparcie osób bezrobotnych z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* z wyłączeniem robót publicznych.

W 2019 roku w ramach Poddziałania 1.1.1 zostało zatwierdzonych 80 wniosków o płatność na łączną kwotę 38 955 090,45 zł oraz 17 korekt na kwotę 44 324,05 zł, a liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte wsparciem w ramach projektów pozakonkursowych wyniosła 6257.

8.1.2. WSPARCIE OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY – PROJEKTY POZAKONKURSOWE (DZIAŁANIE 1.1), WSPARCIE UDZIELANE Z INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (PODDZIAŁANIE 1.1.2)

W ramach Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe*, **Poddziałanie 1.1.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych** w 2019 roku realizowano zadania związane z rozliczaniem końcowych wniosków o płatność oraz zamykaniem projektów w ramach III naboru powiatowych urzędów pracy, których okres realizacji zakończył się 31 grudnia 2018 roku. Na realizację ww. projektów przeznaczono 111 290 342,17 zł oraz objęto wsparciem 13 104 osoby bezrobotne, w tym 5099 długotrwale bezrobotnych i 260 osób z niepełnosprawnościami.

Wsparcie udzielane osobom bezrobotnym w ramach ww. projektów miało charakter kompleksowy i zindywidualizowany, a Indywidualny Plan Działania (IPD) wykorzystany jako narzędzie wspierające proces aktywizacji zawodowej miało wpływ na dobór odpowiednich form aktywizacji, i w konsekwencji na efektywność podejmowanych działań. Wsparcie udzielane osobom bezrobotnym zarejestrowanym w powiatowych urzędach pracy ukierunkowane było przede wszystkim na poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże zawodowe, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia, bony na zasiedlenie, wyposażenie/wyposażenie stanowiska pracy oraz w mniejszym stopniu obejmowało, prace interwencyjne, bony szkoleniowe oraz studia podyplomowe.

²⁴ Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi monitorowania i ewaluacji EFS 2014-2020 osoby długotrwale bezrobotne to:

- w przydatku osób do 25 roku życia – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy,
- w przypadku osób w wieku 25 lat i więcej – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy.

W 2019 roku w ramach Poddziałania 1.1.2 zatwierdzonych zostało 20 wniosków o płatność na łączną kwotę 6 319 925,31 zł. Od początku realizacji Poddziałania 1.1.2 do 31 grudnia 2019 roku zatwierdzono 368 wniosków o płatność o wartości 219 073 872,24 zł (ok. 95,5% rozliczonych wydatków w stosunku do wartości zawartych umów).

8.1.3. WSPARCIE OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY – PROJEKTY KONKURSOWE (DZIAŁANIE 1.2), WSPARCIE UDZIELANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (PODDZIAŁANIE 1.2.1)

W 2019 roku w ramach Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, Poddziałanie 1.2.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego* prowadzono przede wszystkim prace związane z ogłoszeniem, oceną oraz procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów w ramach IV oraz V konkursu. W ramach ww. konkursów w 2019 roku **podpisano 27 umów o dofinansowanie projektu na kwotę 21 217 310,57 zł**. Realizacja części wybranych do dofinansowania projektów rozpoczęła się na przełomie III i IV kwartału 2019 roku. Procedura podpisywania umów o dofinansowanie projektów będzie kontynuowana w 2020 roku. Łącznie na realizację projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu IV i V przeznaczono środki w wysokości ok. 40 000 000 zł. Planuje się objęcie wsparciem blisko 2150 osób.

W ramach Poddziałania 1.2.1. Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego projekty zakładają wsparcie dla osób biernych zawodowo, w tym z niepełnosprawnościami oraz z następujących grup docelowych: imigranci, reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, tzw. ubodzy pracujący, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz pracujący w ramach umów cywilnoprawnych.

W przypadku objęcia wsparciem osób pracujących projekty muszą zapewniać efektywność zawodową, co oznacza, że osoby poprawią swoją sytuację na rynku pracy poprzez zmianę na pełne/stabilne zatrudnienie, zmienią pracę na wymagającą wyższych kompetencji, na wyżej wynagradzaną lub otrzymają awans w dotychczasowej pracy. Wskaźnik efektywności zawodowej należy zapewnić na poziomie 27%.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Wsparcia udzielanego z Europejskiego Funduszu Społecznego zarówno w Poddziałaniu 1.1.1 jak i 1.2.1 muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 57% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci) na poziomie co najmniej 42%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej i/lub zawodowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

8.1.4. WSPARCIE OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY NA REGIONALNYM RYNKU PRACY – PROJEKTY KONKURSOWE (DZIAŁANIE 1.2), WSPARCIE UDZIELANE Z INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH (PODDZIAŁANIE 1.2.2)

W ramach Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe*, **Poddziałanie 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych** w 2019 roku prowadzono działania związane z monitorowaniem, rozliczaniem i zamykaniem **5 końcowych projektów z konkursu III na kwotę 740 893,18 zł**. Projekty w ramach ww. konkursu przewidywały wsparcie osób biernych zawodowo i bezrobotnych niezarejestrowanych w PUP w wieku 15-29 lat, w zakresie określenia ścieżki zawodowej oraz podwyższania lub dostosowywania kompetencji i kwalifikacji, m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia, zdobycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego oraz praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, m.in. poprzez wysokiej jakości staże. Ogółem w ramach konkursu III wsparcie otrzymało 430 osób biernych zawodowo oraz 242 osoby bezrobotne niezarejestrowane w PUP, w tym 97 osób długotrwale bezrobotnych.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Wsparcia udzielanego z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych zarówno w Poddziałaniu 1.1.2 jak i 1.2.2 musiały zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%.

Od początku realizacji Poddziałania 1.2.2 do 31 grudnia 2019 roku zatwierdzonych zostało łącznie 196 wniosków o płatność o wartości ponad 17 729 433,88 zł.

8.1.5. POMOC TECHNICZNA W RAMACH PO WER

WUP w Toruniu w 2019 roku na realizację zadań wynikających z wniosku o dofinansowanie projektu pomocy technicznej PO WER pt. *Pomoc Techniczna PO WER dla Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu na lata 2019-2020* wydatkował środki w wysokości 2 772,7 tys. zł, w tym dofinansowanie z EFS – 2 336,8 tys. zł.

Ze środków Pomocy Technicznej PO WER przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału osobowego i technicznego Urzędu w 2019 roku sfinansowano:

- koszty wynagrodzeń, szkoleń i kursów osób zajmujących się wdrażaniem PO WER,
- koszty kontroli projektów PO WER (delegacje i zakupu paliwa do samochodu służbowego),
- działania informacyjno-promocyjne PO WER, w tym: zakupu materiałów, organizację spotkań informacyjnych dla potencjalnych beneficjentów, spotkań informacyjno-szkoleniowych dla beneficjentów, hostingu strony internetowej, reklamy prasowej i wydruku publikacji,

- koszty organizacyjne, techniczne i administracyjne (m.in. koszty dostosowania i najmu pomieszczeń biurowych, koszty eksploatacyjne, koszty urządzeń i oprogramowania informatycznego),
- wsparcie procesu realizacji (koszty delegacji na spotkania, grupy robocze dot. wdrażania PO WER).

8.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

8.2.1. PODNIESIENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH POPRZEC DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY (DZIAŁANIE 8.1)

W 2019 roku **zakończyła się realizacja 4 ostatnich projektów** wybranych do dofinansowania **w ramach III naboru** ogłoszonego w 2017 roku oraz **rozpoczęła się realizacja 20 projektów** wybranych do dofinansowania **w ramach IV naboru** ogłoszonego w 2018 roku o łącznej wartości 99 028 580,84 zł i z okresem realizacji mieszczącym się od stycznia 2019 roku do czerwca 2021 roku.

Wyżej wymienione projekty były skierowane do osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia i koncentrowały się na grupach, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy: osobach powyżej 50 roku życia, kobietach, osobach z niepełnosprawnościami, osobach o niskich kwalifikacjach, osobach długotrwale bezrobotnych.

Realizowane w projektach (w oparciu o IPD) wsparcie było dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników, którzy mogli korzystać z pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy (pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego), a także pomocy w nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych (szkolenia, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe), pomocy w zdobyciu doświadczenia zawodowego (subsidiowane zatrudnienie, doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy, staże), czy pomocy w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

W ramach projektów, których realizacja rozpoczęła się w 2019 roku, PUP zobligowane zostały do osiągnięcia kryterium efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej: 42% dla osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), 52% dla pozostałych osób nienależących do ww. grup.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Działaniu 8.1 **wsparciem objęto 5016 osób bezrobotnych**. W ciągu całego roku **zatwierdzono 108 wniosków o płatność na kwotę 42 720 004,38 zł**.

8.2.2. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE (DZIAŁANIA 8.2.), WSPARCIE NA RZECZ PODNIESIENIA POZIOMU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA (PODDZIAŁANIE 8.2.1)

W 2019 roku realizowanych było 17 projektów wyłonionych w II konkursie ogłoszonym w 2017 roku i 22 projekty wyłonione w III konkursie ogłoszonym w 2018 roku.

Wsparcie w ramach Poddziałania 8.2.1 skierowane było do osób bezrobotnych i osób biernych zawodowo, powyżej 29 roku życia z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, w szczególności: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach. Formy pomocy oferowane uczestnikom projektów to m. in. IPD (obligatoryjnie), pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, staże, doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności realizowanych działań, projekty musiały zakładać osiągnięcie kryterium efektywności zatrudnieniowej:

- dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%, dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43% – dotyczy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2017 roku,
- dla osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigranci, reemigranci, osoby w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 42%, dla pozostałych osób nienależących do ww. grup na poziomie co najmniej 52% – dotyczy projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2018 roku.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.2.1 **wsparciem objęto 1016 biernych zawodowo i 351 osób bezrobotnych**. W ciągu całego roku zatwierdzono **145 wniosków o płatność o wartości 12 816 844,99 zł**.

8.2.3. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE (DZIAŁANIA 8.2.), WSPARCIE OSÓB PRACUJĄCYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W NIEKORZYSTNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY (PODDZIAŁANIE 8.2.2)

W 2019 roku rozstrzygnięto I konkurs ogłoszony w 2018 roku, w ramach którego wybrano do dofinansowania 24 projekty na łączną wartość 24 559 012,39 zł. Do końca 2019 roku **podpisano 18 umów o dofinansowanie projektu**, podpisanie ostatnich umów nastąpi w I kwartale 2020 roku. Wsparcie w projektach otrzymają osoby zatrudnione na umowach

krótkoterminowych, pracujący w ramach umów cywilnoprawnych, ubodzy pracujący – powyżej 29 roku życia. W projektach będzie oferowane wsparcie dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu, w tym pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, działania ukierunkowane na rozwijanie kompetencji/ kwalifikacji zawodowych (szkolenia zawodowe, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe) czy pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań, projekty muszą zapewnić minimalny poziom efektywności zawodowej, ustalony na poziomie 18%.

8.2.4. WSPARCIE OUTPLACEMENTOWE (PODDZIAŁANIE 8.5.2)

W 2019 roku **realizowanych było 6 projektów** wyłonionych w **II konkursie** ogłoszonym w 2017 roku oraz **11 projektów** wyłonionych w **III konkursie** ogłoszonym w 2018 roku.

W październiku 2019 roku WUP w Toruniu ogłosił **IV konkurs** w ramach niniejszego Poddziałania, z kwotą alokacji w wysokości 8 634 829,47 zł, w tym z możliwością maksymalnego dofinansowania projektów w wysokości 8 203 088 zł. Termin składania wniosków: od 29 listopada 2019 roku do 28 lutego 2020 roku, przewidywany termin rozstrzygnięcia konkursu to lipiec 2020 roku.

Wsparcie w ramach Poddziałania 8.5.2 było skierowane do osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem, z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osób odchodzących z rolnictwa, posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. Wsparcie mogło obejmować m. in.: doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem IPD jako obowiązkowy element wsparcia, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, staże, bezzwrotne wsparcie finansowe dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, połączone ze wsparciem pomostowym o charakterze doradczo-szkoleniowym oraz w postaci finansowej.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 musiały zakładać efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50% w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020*.

W 2019 roku w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.5.2 **wsparciem objęto 406 pracowników** zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i **64 osoby odchodzące z rolnictwa**, posiadające gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych lub członków ich rodzin ubezpieczonych w KRUS, planujących podjąć zatrudnienie poza rolnictwem. W ciągu całego roku zatwierdzono 57 wniosków o płatność o wartości 3 197 249,36 zł.

8.2.5. POMOC TECHNICZNA W RAMACH RPO WK-P

WUP w Toruniu w 2019 roku na realizację zadań wynikających z Wieloletniego Planu Działań Pomocy Technicznej na lata 2018-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 *Sprawne zarządzanie i wdrażanie RPO WK-P w latach 2018-2020* wydatkował środki w wysokości 1 854,5 tys. zł, w tym dofinansowanie z EFS – 1 576,3 tys. zł. Natomiast na realizację zadań wynikających z Roczego Planu Działań Pomocy Technicznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 *Informacja i promocja RPO WK-P na 2019 rok* wydatkował środki w wysokości 24,4 tys. zł, w tym dofinansowanie z EFS – 20,8 tys. zł.

Ze środków Pomocy Technicznej RPO WK-P przeznaczonych na wsparcie WUP w Toruniu (jako Instytucji Pośredniczącej) we wdrażaniu i realizacji RPO WK-P w 2019 roku sfinansowano: koszty wynagrodzeń i szkoleń osób zajmujących się wdrażaniem RPO WK-P oraz koszty wdrażania i instytucji (m.in. koszty najmu, ochrony i alarmu, delegacji służbowych, zakup paliwa, zakup materiałów biurowych i papieru, usługi remontowe i naprawy, opłaty serwisowe związane z użytkowaniem budynku).

Natomiast ze środków Pomocy Technicznej przeznaczonych na informację i promocję wydatkowano 24,4 tys. zł na pokrycie m.in. kosztów: spotkań informacyjno-szkoleniowych dla beneficjentów realizujących projekty w ramach RPO WK-P i potencjalnych beneficjentów aplikujących o środki na realizację projektów w ramach RPO WK-P, druku ulotek i „drobnych” materiałów promujących RPO WK-P jak również koszt publikacji artykułu promocyjnego w prasie lokalnej.

8.3. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) był jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmował całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przewidzianej w wyżej wymienionym okresie programowania w Polsce. Głównym celem Programu był wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. **Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu**, na mocy decyzji Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, **pełnił w ramach PO KL funkcję Instytucji Wdrażającej (IP2) odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w ramach Priorytetu VI PO KL *Rynek pracy otwarty dla wszystkich***, którego głównym celem była aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia poprzez realizację następujących działań:

- Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,*
- Działanie 6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,*

- Działanie 6.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.*

W związku z zamknięciem w 2016 roku wszystkich nadzorowanych Działań, w 2019 roku działania WUP w Toruniu skoncentrowane były głównie na monitorowaniu odzyskiwania wydatków niekwalifikowalnych w projektach zrealizowanych w ramach ww. Programu.

8.4. KONTROLE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z RYNKIEM PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu w oparciu o Roczne Plany Kontroli prowadził kontrole projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych wdrażanych przez Urząd (PO WER, RPO WK-P). Realizacja kontroli w roku 2019 dla poszczególnych Działań kształtowała się następująco:

- Działanie 1.1 PO WER – przeprowadzono 16 kontroli w siedzibie beneficjenta oraz 40 wizyt monitoringowych;
- Działanie 1.2 PO WER – przeprowadzono 2 kontrole w siedzibie beneficjenta oraz 2 wizyty monitoringowe;
- Działanie 8.1 RPO WKP – przeprowadzono 8 kontroli w siedzibie beneficjenta oraz 10 wizyt monitoringowych;
- Działanie 8.2 RPO WKP – przeprowadzono 18 kontroli w siedzibie beneficjenta oraz 18 wizyt monitoringowych;
- Działanie 8.5 RPO WKP – przeprowadzono 6 kontroli w siedzibie beneficjenta, 9 wizyt monitoringowych oraz 1 kontrolę doraźną.

Zakres przedmiotowy kontroli realizacji projektów u beneficjenta w 2019 roku obejmował m.in. weryfikację zgodności realizacji projektu z jego założeniami określonymi w umowie o dofinansowanie projektu oraz obowiązującymi wytycznymi i przepisami prawa.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, w 4 projektach RPO WK-P stwierdzono uchybienia skutkujące koniecznością wezwania do zwrotu środków. W sytuacji, gdy w procesie kontrolnym stwierdzono uchybienia, w informacji pokontrolnej formułowano odpowiednie zalecenia pokontrolne. Monitoring wdrożenia zaleceń pokontrolnych odbywał się poprzez weryfikację dokumentacji przesłanej przez beneficjenta.

W roku 2019 nie wystąpiły nieprawidłowości mające charakter systemowy, wynikające z nieprawidłowego funkcjonowania systemu realizacji PO WER i RPO WK-P

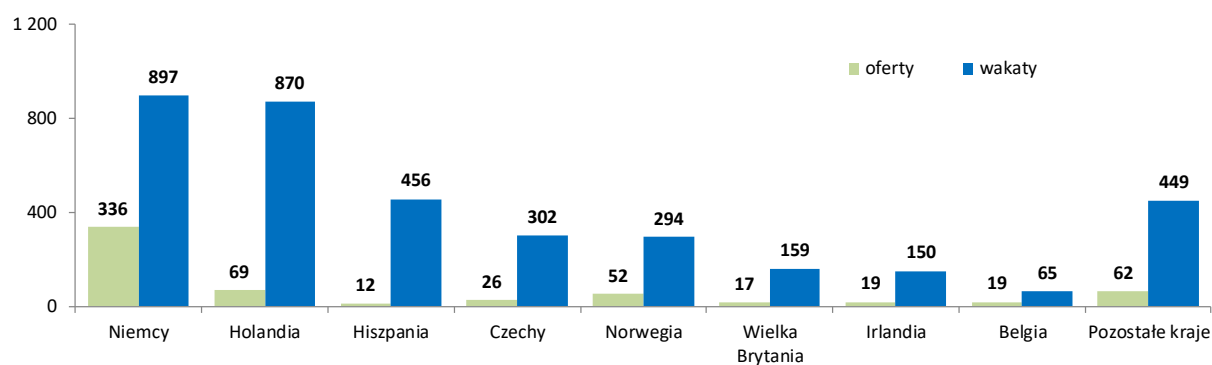
9.1. ZAGRANICZNE I KRAJOWE POŚREDNICTWO PRACY

9.1.1. EURES – EUROPEJSKIE SŁUŻBY ZATRUDNIENIA

W 2019 roku doradcy EURES przyjęli do realizacji **612 ofert pracy w krajach UE/EOG**, w ramach których zgłoszono **3642 wolne miejsca pracy**. W ciągu roku zmniejszyła się zarówno liczba udostępnionych ofert pracy jak i ilość dostępnych wakatów (oferty spadek o 184 – 23,1%, wakaty spadek o 1886 – 34,1%).

Najwięcej propozycji zatrudnienia otrzymano z Niemiec, Holandii, Czech i Norwegii. Analizując zagraniczne oferty pracy, rozpowszechniane przez WUP Toruń, można zaobserwować przede wszystkim istniejące zapotrzebowanie w UE/EOG na wykwalifikowanych pracowników, znających języki obce (angielski, niemiecki). Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży metalowej (spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn CNC), logistycznej (kierowcy samochodów ciężarowych, magazynierzy), medycznej (pielęgniarki, opiekunowie osób starszych), budowlanej (cieśle, monterzy instalacji), hotelarsko-gastronomicznej (kucharze, kelnerzy, animatorzy) oraz IT. Duża część ofert pracy pochodziła od agencji pracy tymczasowej z krajów UE/EOG. Przeważały oferty pracy na dłuższy okres. Rozpowszechniano także oferty pracy sezonowej, głównie w rolnictwie i ogrodnictwie, jednakże zainteresowanie tego typu pracami było mniejsze niż w latach ubiegłych.

Wykres 46. Liczba dostępnych ofert pracy i wakatów z poszczególnych krajów UE/EOG w 2019 roku

Źródło: Dane własne WUP w Toruniu.

Na większość ofert EURES osoby zainteresowane aplikowały samodzielnie, przysyłając CV bezpośrednio do pracodawcy lub do doradcy EURES koordynującego daną ofertę pracy, stąd trudność w ustaleniu dokładnej liczby osób z województwa kujawsko-pomorskiego, podejmujących zatrudnienie w krajach UE/EOG.

W 2019 roku odnotowano **4550 kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy za granicą** (w 2018 roku – 4715). Były to zarówno kontakty osobiste, telefoniczne jak i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Zdecydowanie najwięcej zapytań – 3450 (75,8%) – dotyczyło możliwości zatrudnienia w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Tematem pozostałych porad były warunki życia i pracy w krajach UE/EOG oraz inne zagadnienia związane z mobilnością i usługami Europejskich Służb Zatrudnienia.

Zespół EURES zrealizował szereg zadań mających na celu promocję sieci EURES wśród społeczeństwa. Głównym z nich była **organizacja X Międzynarodowych Targów Pracy w Toruniu**, w których udział wzięło 46 wystawców z kraju i zagranicy. Szacuje się, że targi odwiedziło ok. 800 osób poszukujących pracy. Targi nadal cieszą się dużym zainteresowaniem wśród poszukujących pracy oraz pracodawców z regionu.

W ramach współpracy z partnerami na lokalnym rynku pracy kadra EURES uczestniczyła w kilkunastu wydarzeniach zorganizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, były to m.in. targi pracy w Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Bydgoszczy, Golubiu-Dobrzyniu, Inowrocławiu, Nakle nad Notecią, Toruniu, Wąbrzeźnie, Włocławku i Żninie. Doradcy EURES prowadzili stoiska informacyjne, na których informowali zainteresowanych o możliwości podjęcia pracy za granicą i prezentowali aktualne oferty. Ponadto kadra EURES uczestniczyła w warsztatach i prelekcjach dla młodzieży, podczas których przeprowadzano prezentacje multimedialne nt. bezpiecznych wyjazdów do pracy i usług EURES.

W ramach **Europejskich Dni Pracodawców 2019** przeprowadzono kampanię informacyjną, skierowaną do firm z regionu. Na stronach internetowych wuptorun.praca.gov.pl zamieszczono artykuły nt. usług dla pracodawców. Do wybranych firm przesłano także newsletter informujący o usługach i narzędziach oferowanych przez Wydział Pośrednictwa Pracy. Zorganizowano także dzień otwarty dla pracodawców i agencji pracy.

W 2019 roku opracowano 182 informacje nt. sytuacji wybranych zawodów na europejskim rynku pracy.

9.1.2. ZATRUDNIANIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ W RAMACH UMÓW I POROZUMIEŃ

W 2019 roku kontynuowana była realizacja porozumienia o współpracy z pracodawcą hiszpańskim. Pracodawca oferował **100 miejsc pracy** dla kobiet i mężczyzn przy układaniu i sortowaniu owoców cytrusowych. 75 osób było zainteresowanych ofertą pracy. Z uwagi na to, że pracownicy mieli zapewniony autokarowy transport do Hiszpanii, w których liczba miejsc jest ograniczona ostatecznie **pracodawca zatrudnił 57 osób**.

Utrzymywana była współpraca w obszarze rekrutacji z brytyjską firmą Severn & Wye Smokery z siedzibą w Gloucestershire, Chaxhill, Westbury-in-Severn-uznanym **producentem łososia wędzonego** oraz funkcjonującym od 2012 roku Oddziałem Firmy Caught&Cured,

Marsden Road, Fish Docks, Grimsby. Działania rekrutacyjne prowadzone były od 2017 roku w oparciu o podpisane porozumienie. Proces rekrutacji na stanowiska pracownik liniowy oraz mechanik maszyn odbywa się w ustalonej z pracodawcą procedurze – złożenie aplikacji przez kandydata do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu i organizację indywidualnych rozmów z użyciem komunikatora Skype w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu i Oddziałach Zamiejscowych WUP. W 2019 roku na ofertę **aplikowało 16 osób**, wszyscy kandydujący otrzymali zaproszenie na rozmowy kwalifikacyjne. W rozmowach uczestniczyło 6 osób.

9.1.3. KRAJOWE POŚREDNICTWO PRACY – DZIAŁANIA PONADPOWIATOWE

W roku 2019 do WUP wpłynęły **34 krajowe oferty pracy od 14 pracodawców** z terenu całego kraju (w roku 2018 – 30 ofert od 22 pracodawców). Łączna liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy wyniosła 210 (w roku 2018 – 205). Dodatkowo do WUP wpłynęło 20 ofert pracy (236 miejsc pracy) od 8 podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (w roku 2018 – 93 oferty pracy od 14 podmiotów).

Zorganizowano **21 spotkań informacyjno-rekrutacyjnych** zarówno dla pracodawców jak i agencji zatrudnienia. Podczas spotkań prezentowane były oferty i stanowiska dla pracowników produkcji, magazynów, przy zbiorach warzyw/owoców, opiekunek osób starszych w Polsce, Niemczech i Holandii. Oferty były kierowane zarówno do wykwalifikowanych jak i niewykwalifikowanych pracowników sezonowych. W spotkaniach uczestniczyło łącznie ok. 40 osób.

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu wspierał liczne **lokalne wydarzenia związane z rynkiem pracy** poprzez współorganizację tych przedsięwzięć, a także promując usługi w zakresie pośrednictwa pracy.

7 marca 2019 roku po raz piąty odbyły się **Powiatowe Targi Edukacji i Pracy w Tucholi**. Organizatorem wydarzenia był Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi. Wśród wystawców były szkoły ponadpodstawowe działające na terenie powiatu tucholskiego, zaproszone wyższe uczelnie, pracodawcy, doradcy zawodowi, pośrednicy pracy, radca prawny oraz przedstawiciele Urzędu Skarbowego w Tucholi i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Tucholi. Uczniowie mogli zapoznać się z ofertą szkół i zaplanować swoją dalszą edukację. Dowiadywali się także na jakich pracowników jest aktualne zapotrzebowanie. Informacja o zawodach przyszłości, która była dostępna na targach, mogła znacząco wpłynąć na podejmowane przez młodzież edukacyjne decyzje. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogły przeprowadzić bezpośrednie rozmowy z pracodawcami i pozostawić swoje CV. Wszyscy uczestnicy Targów Pracy mogli uzyskać porady zarówno z zakresu ubezpieczeń społecznych, podatków, skutecznego poszukiwania pracy jak i porady prawnej.

13 marca 2019 roku odbyły się **IV Targi Pracy i Edukacji w Sępólnie Krajeńskim**. Organizatorami przedsięwzięcia byli: Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim, Gmina Sępólno Krajeńskie oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

Podczas Targów ponad 60 wystawców zaprezentowało swoją ofertę. Wśród nich byli pracodawcy, szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie wyższe oraz instytucje rynku pracy. Zainteresowanych ofertą było około 500 osób, w tym bezrobotni, poszukujący pracy i uczniowie ostatnich klas szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas wydarzenia odbyły się rozstrzygnięcia konkursów związanych z rynkiem pracy i wręczenie nagród.

5 kwietnia 2019 roku odbyły się **Trzecie Powiatowe Targi Pracy Szkół i Zawodów** w Aleksandrowie Kujawskim. Organizatorem był Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu. Starosta Aleksandrowski objął honorowy patronat nad tym wydarzeniem. Swoje oferty promowało blisko 30-stu wystawców: przedstawiciele pracodawców, instytucji rynku pracy, szkół i innych podmiotów. W Targach Pracy uczestniczyło około 1200 osób, w tym poszukujący pracy, osoby bezrobotne i uczniowie ostatnich klas szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

9 kwietnia 2019 roku odbyły się **Targi Pracy i Kariery w Bydgoszczy**. Organizator: Biuro Karier Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, zaprosił 60 wystawców, w tym pracodawców oferujących oferty pracy i praktyki studenckie oraz instytucje rynku pracy. Wydarzenie było skierowane do osób poszukujących zatrudnienia i wszystkich zainteresowanych najnowszymi trendami panującymi na rynku pracy. Wydarzeniu towarzyszyły prelekcje i bezpłatne warsztaty: jak dobrze się zaprezentować na anglojęzycznej rozmowie rekrutacyjnej, w jaki sposób przygotować dokumenty aplikacyjne oraz jak zaplanować swoją karierę.

25 kwietnia 2019 roku w hali widowiskowo-sportowej Ośrodka Sportu i Rekreacji w Golubiu-Dobrzyniu odbyła się **III edycja Wiosennych Targów Pracy i Edukacji „Na dobry początek”**. Organizatorami byli: Powiatowy Urząd Pracy w Golubiu-Dobrzyniu oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. 20 lokalnych przedsiębiorców, agencje zatrudnienia, uczelnie wyższe zaprezentowały swoją ofertę dla blisko 400 osób tj. mieszkańców powiatu golubsko-dobrzyńskiego, w tym uczniów szkół średnich z terenu miasta Golubia-Dobrzynia, osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

28 maja 2019 roku odbyły się **Targi Pracy i Forum Ekonomii Społecznej** w Brodnicy. Organizatorami byli: Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu i Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej z Torunia. Do zaprezentowania swojej oferty poproszono pracodawców i podmioty ekonomii społecznej. Uczestniczyło 600 osób tj. poszukujący pracy, bezrobotni i uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas Targów Pracy odbyły się prelekcje podmiotów ekonomii społecznej, które prezentowały swoje wyroby, usługi, a przede wszystkim pomysły na aktywizację zawodową, na biznes i na życie. Można było też wysłuchać ciekawych referatów przygotowanych przez osoby pracujące w obszarach ekonomii społecznej i rynku pracy.

31 maja 2019 roku w Wąbrzeźnie odbyły się **Targi Pracy 2019**. Organizatorami byli Powiatowy Urząd Pracy w Wąbrzeźnie i Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu. 31 lokalnych

pracodawców i instytucji rynku pracy zaprezentowało swoją ofertę. Uczestnicy mieli zagwarantowany dostęp do doradców zawodowych, którzy pomagali prawidłowo napisać CV. Zainteresowanych wydarzeniem było 919 osób, którzy złożyli 91 dokumentów aplikacyjnych.

13 czerwca 2019 roku w Bydgoszczy odbyły się **II Targi Pracy i Edukacji**. Organizatorami byli PFRON – Kujawsko-Pomorski Oddział Wojewódzki w Toruniu, Oddział ZUS w Bydgoszczy oraz Wyższa Szkoła Bankowa w Bydgoszczy. Podczas Targów Pracy swoje oferty prezentowali przedstawiciele zakładów pracy chronionej, instytucji rynku pracy, psychologowie i doradcy zawodowi z Biura Karier WSB. Tematem przewodnim spotkania było hasło „Absolwent i co dalej?” Z uwagi na to, że wydarzenie skierowane było przede wszystkim do osób niepełnosprawnych, uczestnicy mieli okazję usłyszeć i zobaczyć jak powinno wyglądać środowisko pracy osób niepełnosprawnych z różnego rodzaju dysfunkcjami. Punkt Kontaktowy wydarzenia zapraszał do wirtualnego świata, gdzie za pomocą okularów VR, po wybraniu konkretnego rodzaju schorzenia, można było stworzyć wirtualne, właściwie przystosowane stanowisko pracy.

21 listopada 2019 roku w Hali Łuczniczka w Bydgoszczy odbyły się **14 Targi Pracy Offerty 2019**. Organizatorem było Porozumienie Bydgoskich Biur Karier. 104 wystawców w tym, pracodawcy, instytucje rynku pracy prezentowały swoje oferty m.in. z branży informatycznej, budowlanej, turystycznej, bankowości i finansów czy logistycznej. Wachlarz propozycji zatrudnienia był bardzo szeroki. Poszukiwani byli nie tylko inżynierowie czy technicy, ale również magazynierzy, przedstawiciele handlowi, marketingowcy, ślusarze, opiekunowie osób starszych, pracownicy produkcji czy operatorzy maszyn. Można było, również, porozmawiać z ekspertami z Państwowej Inspekcji Pracy z Bydgoszczy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z Bydgoszczy, Powiatowego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Uczestnikami wydarzenia byli studenci, osoby bezrobotne i poszukujące pracy.

9.2. AGENCJE ZATRUDNIENIA

W dniu 31 grudnia 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego **działało 427 agencji zatrudnienia** (to o 21 więcej niż w roku 2018 roku). W ciągu 2019 roku z rejestru wykreślono łącznie 84 agencje zatrudnienia (w 2018 roku było to 178 podmiotów).

W 2018 roku, do zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia doszedł obowiązek pozyskiwania, w cyklu kwartalnym z systemu teleinformatycznego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, danych pozwalających ustalić czy agencje zatrudnienia świadczące usługę pracy tymczasowej posiadają zaległości z tytułu niepłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych. W związku z tym, w 2019 roku wszczęto 84 postępowania, które w 38 przypadkach zakończyły się wykreśleniem z rejestru (w 2018 roku wszczętych postępowań było 104, z których 35 zakończyło się wydaniem decyzji o wykreśleniu). Przyczyną wydania decyzji

o wykreśleniu było nieuregulowanie zaległości w opłacaniu składek i niedostarczenie do tut. Urzędu zaświadczeń ZUS.

9.3. ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW NA PODSTAWIE OŚWIADCZEŃ O POWIERZENIU PRACY ORAZ ZEZWOLEŃ NA PRACĘ SEZONOWĄ²⁵

Zatrudnianie obywateli państw trzecich w Polsce reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1482, z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze.

W praktyce podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi uzyskać odpowiedni dokument uprawniający cudzoziemca pochodzącego z państwa trzeciego do pracy na terenie Polski, w szczególności:

- wpis do ewidencji oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, możliwość ta dotyczy tylko obywateli 6 państw, tj. Republiki Armenii, Republiki Białoruś, Republiki Gruzji, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy, który jest dokonywany przez właściwego starostę (w imieniu, którego działa powiatowy urząd pracy) na wniosek pracodawcy,
- zezwolenie na pracę sezonową cudzoziemca dla następujących działów PKD: rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, które wydawane jest przez właściwego Starostę (w imieniu, którego działa powiatowy urząd pracy) na wniosek pracodawcy – forma wprowadzona w 2018 roku,
- zezwolenie na pracę cudzoziemca, które wydawane jest przez właściwego wojewodę na wniosek pracodawcy²⁶.

W 2019 roku **Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 42 600 zezwoleń na pracę cudzoziemca** – o 16 918 tj. 65,9% więcej niż rok wcześniej (w 2018 roku wzrost o 294,9%). Spośród wydanych w województwie kujawsko-pomorskim zezwoleń na pracę 37 857 tj. 88,9% dotyczyło obcokrajowców z państw objętych procedurą oświadczeniową (Ukraina – 81,0%, Białoruś – 4,1%, Gruzja – 1,6%, Mołdawia – 1,3%, Rosja – 0,7%, Armenia – 0,1%). Z uwagi na podział na wielkie grupy zawodów i specjalności wydane zezwolenia dotyczyły, podobnie jak w przypadku oświadczeń: robotników przemysłowych i rzemieślników (59,2%), pracowników wykonujących prace proste (18,9%) oraz operatorów maszyn i urządzeń (13,4%).

²⁵ Informacja przygotowana na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 9.01.2020 roku.

²⁶ Tematyką tą zajmuje się Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Oddział Zezwoleń na Pracę oraz Rejestracji Zaproszeń i Obywateli UE.

O zezwolenia na pracę cudzoziemców występowały głównie podmioty z sekcji: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca²⁷ – 32,0%, budownictwo – 31,5% oraz przetwórstwo przemysłowe – 22,7%.

W 2019 roku powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego wpisały do ewidencji **67 527 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** tj. o 0,8% (515 oświadczeń) mniej niż w 2018 r.

Zarejestrowane oświadczenia **dotyczyły** przede wszystkim **obywateli Ukrainy** – 61 753 oświadczenia tj. 91,4%. Udział cudzoziemców z pozostałych krajów kształtował się następująco:

- Mołdawia (1887 oświadczeń), tj. 2,8%,
- Białoruś (1791 oświadczeń), tj. 2,7%,
- Gruzja (1528 oświadczeń), tj. 2,3%,
- Rosja (453 oświadczenia), tj. 0,7%,
- Armenia (115 oświadczeń), tj. 0,2%.

Pracę dla cudzoziemców oferowali najczęściej pracodawcy z sekcji: **przetwórstwo przemysłowe** (49,1%), **budownictwo** (19,0%) a także **działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca** (15,3%). Poszukiwani byli przede wszystkim **pracownicy przy pracach prostych** – 44,1% oraz **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** – 36,1%.

Największą liczbę oświadczeń w 2019 roku wpisano do ewidencji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy – 18 324, co stanowiło 27,1% ogólnej liczby zarejestrowanych oświadczeń w województwie kujawsko-pomorskim.

W 2019 roku widocznie zmienił się udział poszczególnych powiatowych urzędów pracy w liczbie obsługiwanych spraw w związku z dostępem cudzoziemców do polskiego rynku pracy. Znaczący wzrost liczby oświadczeń odnotowano dla powiatowych urzędów pracy w: Świeciu, Nakle nad Notecią oraz dla Powiatu Toruńskiego. Największy spadek oświadczeń nastąpił w PUP dla Miasta Torunia a także Mogilnie. Powodem obserwowanych zmian najprawdopodobniej jest testowanie przez pracodawców czasu obsługi przez powiatowe urzędy pracy realizacji zadań związanych z wpisem oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi do ewidencji oraz wydawaniem zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca. Oznacza to, że liczba wpisanych oświadczeń oraz wydanych zezwoleń może nie mieć bezpośredniego przełożenia na rzeczywistą liczbę cudzoziemców zatrudnianych na terenie danego powiatu.

²⁷ W ramach tej sekcji prowadzona jest działalność związana z zatrudnieniem i funkcjonowaniem agencji pracy.

Tabela 75. Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatowych urzędów pracy

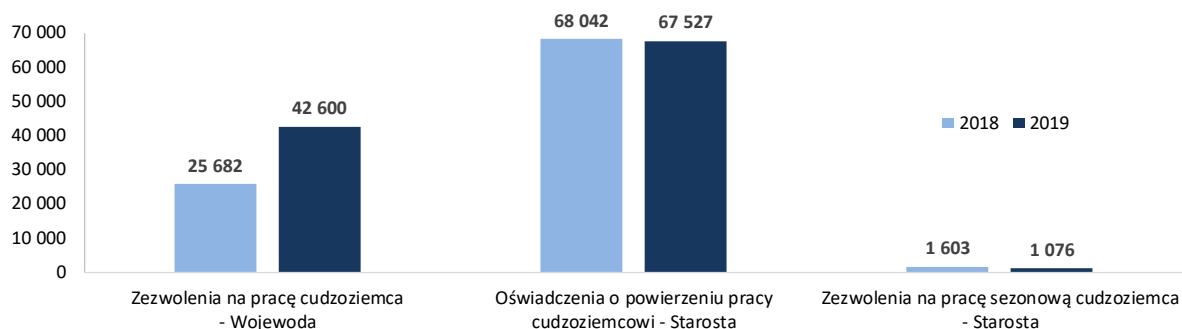
PUP	Oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom			
	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	liczba			w %
Kujawsko-pomorskie	68 042	67 527	-515	-0,8
Bydgoszcz	18 507	18 324	-183	-1,0
Grudziądz	3 376	3 068	-308	-9,1
Dla Miasta Torunia	8 352	5 238	-3 114	-37,3
Dla Powiatu Toruńskiego	2 871	5 334	2 463	85,8
Włocławek	3 865	2 597	-1 268	-32,8
Aleksandrów Kujawski	220	243	23	10,5
Brodnica	634	746	112	17,7
Chełmno	5 793	6 195	402	6,9
Golub-Dobrzyń	730	337	-393	-53,8
Inowrocław	2 760	2 956	196	7,1
Lipno	397	488	91	22,9
Mogilno	2 474	418	-2 056	-83,1
Nakło nad Notecią	6 921	9 101	2 180	31,5
Radziejów	387	577	190	49,1
Rypin	101	60	-41	-40,6
Sępólno Krajeńskie	982	759	-223	-22,7
Świecie	1 899	5 668	3 769	198,5
Tuchola	2 344	1 595	-749	-32,0
Wąbrzeźno	771	683	-88	-11,4
Żnin	4 658	3 140	-1 518	-32,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego (CeSAR) – data pobrania 9.01.2020 roku.

W analizowanym okresie wydanych zostało też **1076 pozwoleń na pracę sezonową**. Zezwolenia te najczęściej wydawane były przez PUP w Inowrocławiu (45,4%) i Nakle nad Notecią (7,8%). W ramach tego typu pozwoleń przede wszystkim poszukiwane były osoby do prac w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 95,9%.

Łącznie w 2019 roku na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wydano **111 203 dokumenty umożliwiające cudzoziemcom pracę**. Oświadczenia o powierzeniu pracy stanowiły 60,7% wydanych dokumentów, pozwolenia Wojewody 38,3%, a zezwolenia na pracę sezonową 1,0%. W porównaniu z 2018 rokiem wydano o 15 876 dokumentów więcej. Przy czym, wzrost ten dotyczył wyłącznie pozwoleń wydawanych przez Wojewodę (16 918 – 65,9% więcej). Liczba oświadczeń zmniejszyła się o 515 (0,8%) a pozwoleń na pracę sezonową o 527 (32,9%).

Wykres 47. Legalizacja pobytu cudzoziemców z państw trzecich z uwagi na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim w 2018 i 2019 roku

Źródło: Jak wyżej.

9.4. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

W 2019 roku do Urzędu wpłynęły 252 wnioski indywidualne oraz 23 wykazy zbiorcze i uzupełniające (łącznie od 76 pracodawców) dotyczących wypłaty świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Wnioski indywidualne oraz wykazy zbiorcze i uzupełniające **obejmowały świadczenia dla 958 osób na kwotę wnioskowaną 8 379 tys. zł.**

W analizowanym roku **dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców w kwocie ok 11 707 tys. zł.** Kwota ta obejmuje wypłaty dla 304 osób z wniosków indywidualnych i 870 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 37 niewypłacalnych pracodawców.

W tymże roku dokonano także **odmowy wypłaty świadczeń** z powodu niespełnienia warunków wskazanych w przepisach ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy 65 osobom z wniosków indywidualnych. Odmowy wypłaty z wykazów nie było. Ogółem odmowy dotyczyły pracowników z 38 zakładów pracy.

Wypłacone z Funduszu świadczenia za niewypłacalnych (w rozumieniu ww. ustawy) pracodawców podlegają zwrotowi. W wyniku działań windykacyjnych **odzyskano kwotę 1 483 tys. zł**, w tym odsetki ustawowe za opóźnienie stanowiły kwotę 257 tys. zł, a spłata kosztów to 37 tys. zł. Odzyskanych kwot nie należy porównywać z kwotami wypłat tegoż roku. Ewentualne efekty odzyskania wypłaconych kwot mogą się pojawić w następnych 2-3 latach. Tyle średnio trwa procedura upadłościowa i czynności komorników. Coraz bardziej skomplikowane staje się odzyskiwanie wypłaconych świadczeń ponieważ pracodawcy często nie posiadają majątku działając w wynajmowanych pomieszczeniach i na dzierżawionym sprzęcie.

Dysponent Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyraził zgodę na **umorzenie** należności Funduszu i rozłożenie na raty zwrotu świadczeń na kwotę 5997 tys. zł.

Tabela 76. Wybrane wskaźniki dotyczące realizacji zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019

Wskaźnik	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
	liczba		w %	
WPŁYWY WNIOSKÓW I WYKAZÓW				
Liczba wniosków indywidualnych	461	252	-209	-45,3
Liczba wykazów zbiorczych i uzupełniających	23	23	0	0,0
Łącznie liczba niewypłacalnych pracodawców	81	76	-5	-6,2
Łącznie liczba osób	1 407	958	-449	-31,9
Łącznie kwota wnioskowana w tys. zł	14 174	8 379	-5 795	-40,9
WYPŁATY ŚWIADCZEŃ				
Liczba wniosków indywidualnych	155	304	149	96,1
Liczba wykazów zbiorczych i uzupełniających	21	23	2	9,5
Łącznie liczba niewypłacalnych pracodawców	50	38	-12	-24,0
Łącznie liczba osób	1 169	1 174	5	0,4
Łącznie kwota wypłacona w tys. zł	7 357	11 707	4 350	59,1

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych własnych.

Na wzrost wypłat z Funduszu świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnego pracodawcę ma niewątpliwie obowiązująca od 5 września 2018 roku zmiana przepisów ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Zmiana ta polega m.in. na rozszerzeniu zakresu osób uprawnionych do świadczeń z Funduszu (dotychczas osoby spokrewnione z pracodawcą nie były objęte ochroną ustawy) oraz wydłużenie tzw. okresu referencyjnego z 9 do 12 m-cy (okres między datą ustania stosunku pracy a datą niewypłacalności, którego przekroczenie skutkuje odmową wypłaty). Wiąże się to również ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia oraz ogólnie wzrostem wynagrodzeń w sferze produkcyjnej.

9.5. KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

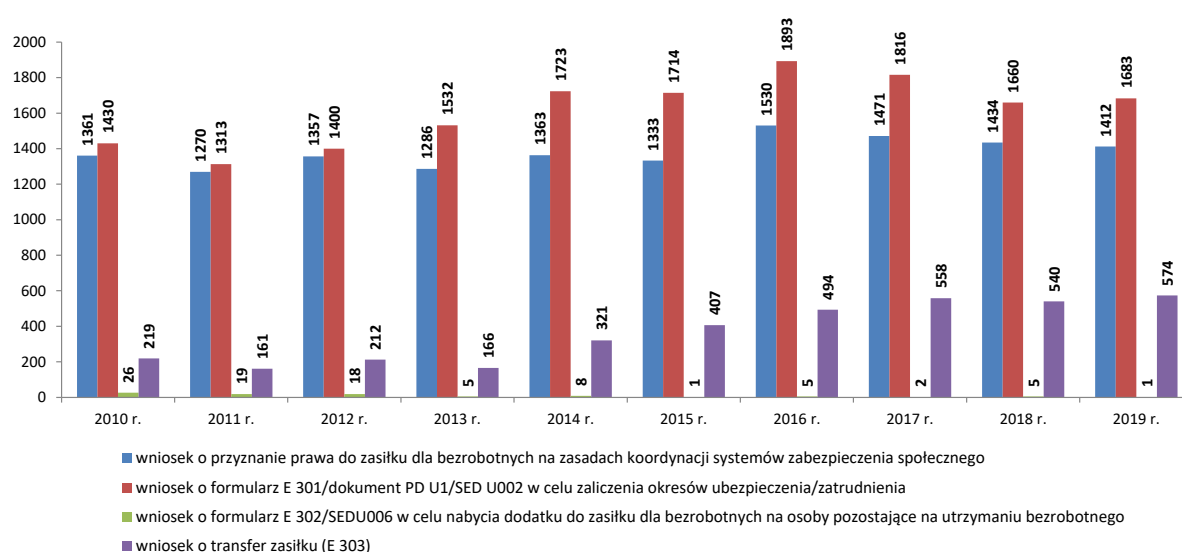
W 2019 roku do WUP w Toruniu złożonych zostało **1412 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych** w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. WUP w Toruniu wydał w tej sprawie 1332 decyzje.

Do Urzędu wpłynęły też 1683 wnioski o **pośrednictwo w uzyskaniu/wydanie** przez WUP w Toruniu **formularza PD U1/SED U002 poświadczającego przebyte okresy zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii.**

Mieszkańcy naszego regionu ubiegali się także o zasiłki dla bezrobotnych na terenie innych państw członkowskich. WUP w Toruniu w 2019 roku wydał 141 formularzy PD U1 potwierdzających przebyte okresy ubezpieczenia/zatrudnienia w Polsce i służących do nabycia prawa do zasiłku w innym państwie członkowskim.

Na podobnym poziomie jak w roku 2018 ukształtowała się także liczba transferów zasiłku nabytego za granicą (głównie z Holandii i z Niemiec) do Polski. Łącznie w 2019 roku do WUP w Toruniu **wpłynęły 574 dokumenty PD U2 uprawniające do transferu zasiłku z innych państw członkowskich UE i EOG**. Natomiast, tylko 8 osób zdecydowało się transferować polski zasiłek do innego państwa członkowskiego w celu poszukiwania pracy.

Wykres 48. Wnioski przyjęte przez WUP w Toruniu w ramach realizacji zadań koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych własnych.

Ustalenie prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia następuje każdorazowo w oparciu o wymianę informacji (dokumentów SED w wersji papierowej i elektronicznej) pomiędzy instytucjami właściwymi i łącznikowymi państw członkowskich, a także w oparciu o stałą współpracę ze wszystkimi powiatowymi urzędami pracy województwa kujawsko-pomorskiego. W dniu 1 września 2019 roku we wszystkich WUP w Polsce wdrożono system EESSI, który umożliwia elektroniczną wymianę ww. dokumentów SED z wybranymi państwami członkowskimi (obecnie z 16 państwami). W dniach 21-22 października 2019 roku odbyło się **szkolenie** współorganizowane przez WUP w Toruniu z zakresu procedur administracyjnych europejskiej koordynacji świadczeń, w którym uczestniczyło **32 przedstawicieli wszystkich urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego**.

10. BADANIA RYNKU PRACY ORAZ WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuował współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Problematyka regionalnego rynku pracy była też co miesiąc przedmiotem obrad Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej partnerom działającym w obszarze rynku pracy oraz mediom udostępniono wiele informacji i publikacji charakteryzujących regionalny rynek pracy. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym w formie elektronicznej Biuletynu Informacyjnego WUP *Rynek Pracy Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, były to także opracowania dotyczące wybranych zagadnień kujawsko-pomorskiego rynku pracy.

Utrzymywane były także kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji (starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły wyższe, biura karier, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym). Dla szkół zawodowych oraz gimnazjalistów zorganizowane zostały dwa konkursy dotyczące regionalnego rynku pracy.

Potencjalnym projektodawcom udzielane były informacje oraz organizowano spotkania dotyczące możliwości wykorzystania, a także prawidłowej realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO WER i RPO WK-P.

Pracownicy WUP w Toruniu podejmowali również inne działania promocyjno-informacyjne, które opisane zostały w rozdziałach dotyczących konkretnych zadań, dotyczących m.in. usług poradnictwa, pośrednictwa pracy, EURES. Z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery zawodowej skorzystało 22 325 osób, z tego 1175 osób (5,3%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia poniżej 18 roku życia.

10.1. ANALIZY I BADANIA RYNKU PRACY

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów *w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019* Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zbierał i weryfikował powiatowe Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy (sprawozdanie miesięczne) wraz z załącznikami oraz Sprawozdania MRPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (sprawozdanie półroczne). Jako uzupełnienie obowiązkowej sprawozdawczości z powiatowych urzędów pracy pozyskiwane były także informacje dodatkowe. Na podstawie zebranych materiałów aktualizowana była kompleksowa baza danych na temat struktury bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim pod względem cech społeczno-demograficznych. Informacje te, wraz z udostępnionymi przez urzędy statystyczne danymi, wykorzystywane były do opracowywania miesięcznego Biuletynu Informacyjnego oraz okresowych analiz dotyczących wybranych zagadnień regionalnego rynku pracy w 2018 roku i I półroczu 2019 roku:

- sytuacja na regionalnym rynku pracy,
- analiza porównawcza działalności powiatowych urzędów pracy,
- bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych,
- bezrobotni absolwenci szkół wyższych,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni w miastach i gminach,
- bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności,
- monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- analiza rynku szkoleniowego,
- bezrobotni oraz bezrobotni mieszkańcy wsi pod względem cech społeczno-demograficznych,
- analiza sytuacji na rynku pracy w branży zawodów opiekuńczych,
- analiza sytuacji na rynku pracy w branży IT.

Ponadto zrealizowane zostały trzy badania: Barometr zawodów, Plany zawodowe studentów ostatnich lat szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim oraz Najbardziej poszukiwani specjaliści oraz zapotrzebowanie na szkolenia dla specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim. W analizowanym okresie wyniki prowadzonych przez WUP badań i analiz wykorzystywane były w takich celach jak:

- opiniowanie nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych,
- przygotowywanie i aktualizacja lokalnych informacji o zawodach,
- współpraca ze szkołami i uczelniami wyższymi,
- przygotowanie i ocena projektów w ramach Osi I PO WER i Osi 8 RPO WK-P,
- przygotowanie diagnozy do Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia,
- opracowanie kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty,
- przygotowanie informacji dla mediów i innych zainteresowanych osób i podmiotów.

Publikacje WUP w Toruniu oraz raporty z prowadzonych badań zamieszczono na stronie internetowej Urzędu w zakładce Publikacje dotyczące rynku pracy:

<http://wuptorun.praca.gov.pl/rynek-pracy/publikacje>.

10.1.1. BAROMETR ZAWODÓW

Celem badania prowadzonego w 2019 roku było wypracowanie **prognozy grup zawodów, w których w 2020 roku mogą wystąpić problemy z pozyskaniem pracowników, zawodów o stabilnej sytuacji na rynku pracy oraz grup charakteryzujących się nadwyżką osób poszukujących pracy.**

W sierpniu, wrześniu i październiku 2019 roku w 20 powiatowych urzędach pracy z terenu województwa odbyły się panele eksperckie oceniające zapotrzebowanie na pracowników określonych profesji w roku 2020. Zgodnie z zakresem działania powiatowych urzędów pracy: Bydgoszcz oceniono łącznie z powiatem bydgoskim, Grudziądz z powiatem grudziądzkim i Włocławek z powiatem włocławskim. W sumie w panelach uczestniczyło 125 pracowników urzędów pracy, przede wszystkim byli to pośrednicy pracy (45 osób) i doradcy zawodowi (26 osób). W 14. powiatowych urzędach pracy w panelach brali udział zaproszeni goście, którzy reprezentowali Starostwa Powiatowe, agencje zatrudnienia, instytucje otoczenia biznesu oraz partnerów z obszaru edukacji.

Panele eksperckie prowadzone są jedynie w powiatach. Na poziomie województwa o przypisaniu danego zawodu do deficytu, równowagi lub nadwyżki decyduje algorytm, który zestawia ze sobą oceny powiatowe, dotyczące grup ocenionych w przynajmniej połowie powiatów (w województwie kujawsko-pomorskim grupa zawodów musiała zostać oceniona w minimum 12 powiatach). W zestawieniu wojewódzkim dotyczącym prognozy zapotrzebowania na zawody w 2020 roku znalazło się 157 ze 168 ocenianych grup.

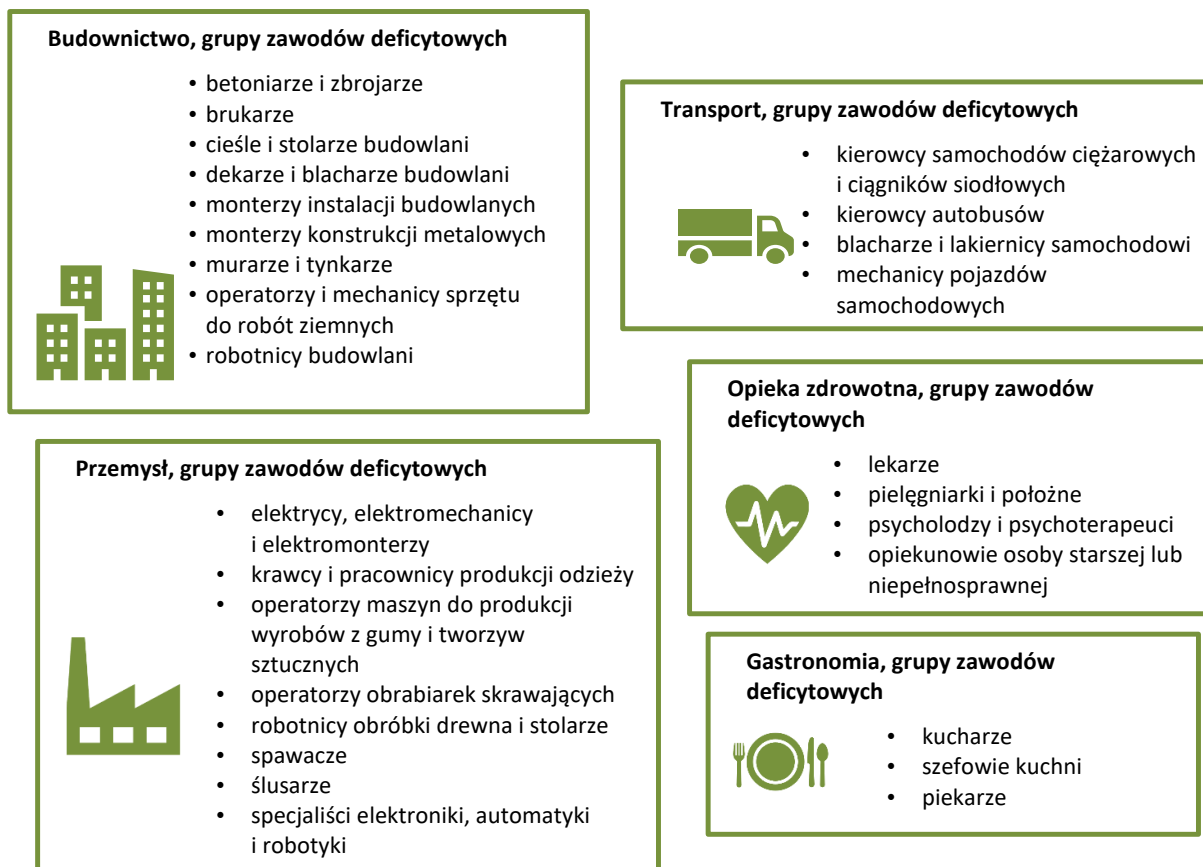
W większości ocenianych grup zawodów (w 122 przypadkach) w 2020 roku na regionalnym rynku pracy relacja pomiędzy dostępnymi zasobami a zapotrzebowaniem na pracowników powinna **równoważyć się**.

Grupy zawodów ocenionych jako zrównoważone na regionalnym rynku pracy są bardzo różnorodne. Do kategorii tej należą m.in.:

- **operatorzy maszyn i pracownicy fizyczni** (pracownicy fizyczni, gospodarze obiektów, masarze i przetwórcy ryb, sprzątaczk i pokojowe, pomoce kuchenne, operatorzy maszyn: do produkcji papieru, wyrobów chemicznych, wyrobów cementowych i kamiennych),
- **grupy wymagające wysokich kwalifikacji zawodowych** (kierownicy, inżynierowie, farmaceuci, prawnicy, dentyści, nauczyciele (z wyłączeniem nauczycieli przedmiotów zawodowych), specjaliści m.in. ds. organizacji produkcji, marketingu i sprzedaży, rynku nieruchomości, finansów, programiści).
- **zawody wykonywane najczęściej w ramach działalności gospodarczej** (przedstawiciele handlowi, agenci ubezpieczeniowi, geodeci i kartografowie, architekci i urbaniści, fotografowie, instruktorzy rekreacji i sportu, pracownicy zajmujący się zwierzętami).

W skali województwa jako zawody **deficytowe** w 2020 roku sklasyfikowano **34 grupy**. **Braki kadrowe dotyczyć będą zarówno branż, w których deficyt pracowników widoczny jest w całym kraju** (budownictwo, przemysł, transport, opieka zdrowotna i gastronomia) **jak i w gałęziach gospodarki charakterystycznych dla wojewódzka kujawsko-pomorskiego:** przetwórstwo tworzyw sztucznych czy przemysł elektromaszynowy i drzewny.

Grafika 1. Branże narażone na deficyt pracowników w województwie kujawsko-pomorskim w 2020 rok

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie wyników Barometru zawodów

Braki kadrowe są też coraz bardziej widoczne **wśród nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz przedszkoli**. Problem ze znalezieniem pracowników wystąpić może też **w zawodach sfeminizowanych** takich jak **fryzjerzy i kosmetyczki**.

W niektórych powiatach przewidywano duże deficyty pracowników w grupach ocenionych w skali województwa jako zrównoważone, co jest związane z lokalną specjalizacją. I tak w powiecie chełmińskim wskazywano na znaczny niedobór tapicerów, w powiecie świeckim poszukiwani byli masarze i przetwórcy ryb, a w powiecie aleksandrowskim (z uwagi na leczniczo-uzdrowiskowy charakter powiatu) prognozowano duży deficyt fizjoterapeutów i masażystów. W największym z miast regionu – Bydgoszczy – sytuacja ta dotyczyła kadry wysoko wykwalifikowanej: inżynierów mechaników, projektantów i administratorów baz danych, programistów oraz monterów maszyn i urządzeń i magazynierów.

Głównym powodem możliwego deficytu osób poszukujących pracy jest brak wykwalifikowanej kadry oraz rozbieżność pomiędzy oferowanymi warunkami zatrudnienia a oczekiwaniami osób gotowych podjąć pracę. Niezależnie od branży widoczne są **trudności z obsadzeniem stanowisk z niskim poziomem wynagrodzenia i o zmianowym charakterze pracy**. W wielu zawodach proponowane wynagrodzenie jest zbyt niskie w stosunku do

wykonywanej pracy i możliwości pozyskania dochodu z innych źródeł (zatrudnienie w szarej strefie, świadczenia socjalne).

W województwie kujawsko-pomorskim w 2020 roku **nadwyżka** pracowników prognozowana jest tylko **w trzech grupach** zawodów: ekonomiści, filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy oraz specjaliści technologii żywności i żywienia. W ramach grup nadwyżkowych oceniane były takie popularne na terenie województwa kierunki kształcenia ponadpodstawowego jak: technik ekonomista i technik technologii żywności.

Wyniki barometru zawodów dla województwa kujawsko-pomorskiego są uogólnieniem ocen ze wszystkich powiatów województwa co sprawia, że sytuacja konkretnej grupy zawodów w poszczególnych powiatach może różnić się od tendencji wojewódzkiej. Dlatego ważne jest aby korzystać zarówno z wyników wojewódzkich jak i powiatowych. Wyniki barometru zawodów dla wszystkich województw i powiatów w kraju dostępne są na ogólnopolskiej stronie barometru: <https://barometrzwodow.pl>.

10.1.2. PLANY ZAWODOWE STUDENTÓW OSTATNICH LAT SZKÓŁ WYŻSZYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Celem badania było uzyskanie informacji na temat planów zawodowych studentów: czy wiążą swoją przyszłość zawodową z województwem kujawsko-pomorskim, jakie są powody ich decyzji (wyjazd czy pozostanie w województwie) i jakie warunki musiałyby być spełnione, aby absolwenci pozostali w regionie. Posłużono się techniką grupowego wywiadu zogniskowanego (FGI).²⁸ Zorganizowano 12 FGI ze studentami Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (UMK) z różnych kierunków studiów. Łącznie w badaniu uczestniczyło 100 studentów. Badanie miało charakter pilotażowy.

Badanie obejmowało m.in. zagadnienia:

- Co zadecydowało o wyborze uczelni, kierunku studiów?
 - Strategie planowania przyszłości zawodowej, jaka jest idealna praca?
 - czy studenci planują zostać w województwie kujawsko-pomorskim czy wyjechać?
- Powody decyzji. Czego brakuje w kujawsko-pomorskim by tu zostać?

W oparciu o informacje uzyskane ze zrealizowanych wywiadów w WUP został przygotowany raport. Poniżej przedstawiono najważniejsze ustalenia.

Decyzja o studiowaniu na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu była uwarunkowana wieloma czynnikami, ale najważniejsze z nich to: **bliskość od miejsca zamieszkania, prestiż uczelni i dobre opinie o kierunku studiów**. Natomiast kierunek studiów to wybór podyktowany głównie: zainteresowaniami, wpływem rodziców i znajomych, perspektywami zawodowymi.

²⁸ Badanie w części dotyczącej FGI wykonane na zlecenie WUP w Toruniu przez I lab story – Pracownię Badań Społecznych Joanna Lajstet.

Większość studentów wiedziała czym chce się zająć zawodowo po studiach (77 osób), a nieliczni (19 osób) byli niezdecydowani. Opowiadając o swoich planach zawodowych wymieniali różne, w zależności od kierunku studiów, branże w których chcieliby pracować, na ogół związane z kierunkiem studiów. Większość studentów (67 osób) nie obawiała się o znalezienie pracy. Uważała, że w Toruniu jest zapotrzebowanie na rynku pracy na zawód jaki zdobędą i wiele możliwości zawodowych pomimo znacznej konkurencji. Niektórzy uważali, że o jakąkolwiek pracę w Toruniu lub województwie kujawsko-pomorskim nie jest trudno, ale o pracę satysfakcjonującą (dobrze płatną, zgodną z kierunkiem studiów, w której można rozwijać się, awansować) już łatwo nie jest – myślą o wyjeździe do większych miast poza województwo.

Zdecydowanych **na pozostanie w Toruniu** lub województwie było 24 studentów, a chciałoby zostać 15 osób (większość z nich pochodzi z województwa kujawsko-pomorskiego). Argumentem do pozostania w Toruniu były głównie walory miasta – nie za duże, niedrogie, z dobrą komunikacją. Dla 6 studentów argumentem za pozostaniem były zadawające ich perspektywy pracy.

Przekonanych na wyjazd z województwa kujawsko-pomorskiego było 36 studentów. Ci, którzy planują wyjechać, uważali, że perspektywy zatrudnienia są lepsze w większych miastach np. w Warszawie, Gdyni, Gdańsku, Wrocławiu, Poznaniu – jest tam dużo firm, dużo różnorodnych ofert pracy, wyższe zarobki, miasta nieustannie się rozwijają i stwarzają większe możliwości dla życia prywatnego (np. rozwoju zainteresowań). Planów co po studiach nie miało 10 studentów, a 14 osób pozostanie czy wyjazd z Torunia, Bydgoszczy i województwa uzależniało od wielu czynników, np. uzyskania pracy, wyniku egzaminu, spraw osobistych.

Studenci oczekują wsparcia. Uważali, że w Toruniu rynek pracy jest nasycony studentami i absolwentami, a pracodawcy przyjmują głównie na praktyki i staże i to często bezpłatne. Nie wszyscy czuli się wystarczająco przygotowani do pracy, co wynikało ze zbyt ogólnego programu studiów i niewystarczających praktyk zawodowych. Studenci oczekują wsparcia przede wszystkim w zdobyciu doświadczenia zawodowego, które jest często wymagane przez pracodawców, poprzez organizację dobrych miejsc praktyk i staży. Ponadto oczekują pomocy przy aplikowaniu na stanowisko (pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i rozmowy kwalifikacyjnej) oraz wsparcia w adaptacji na stanowisku pracy w firmie czy wsparcia w prowadzeniu własnej działalności. Studenci oczekują także większego wsparcia programowego – programy czy projekty powinny być też adresowane do osób z wyższym wykształceniem.

W opinii studentów **start zawodowy ułatwiają: dobre miejsca praktyk i staży** powiązane z kierunkiem studiów (takich miejsc w województwie kujawsko-pomorskim brakuje), dostęp do bezpłatnych szkoleń lub dofinansowania do szkoleń poszerzających wiedzę lub specjalistycznych, obecność dużych firm/przedsiębiorstw o szerokiej działalności (także międzynarodowej), liczne biurowce, inkubatory przedsiębiorczości, prężnie rozwijające się

strefy ekonomiczne. Studenci uważali, że za mało jest działań przyciągających do regionu inwestorów.

10.1.3. NAJBARDZIEJ POSZUKIWANI SPECJALIŚCI ORAZ ZAPOTRZEBOWANIE NA SZKOLENIA DLA SPECJALISTÓW W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM²⁹

Głównym **celem** badania była diagnoza zapotrzebowania na specjalistów (osób z wyższym wykształceniem) oraz diagnoza zapotrzebowania na szkolenia dla specjalistów.

Badanie prowadzono metodą wywiadów grupowych (FGI) oraz wywiadów indywidualnych (IDI). W wywiadach uczestniczyli przedstawiciele 4 grup respondentów: organizacji i zrzeszeń pracodawców, agencji zatrudnienia działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, pracowników HR z wiodących branż oraz pośrednicy pracy i doradcy zawodowi z powiatowych urzędów pracy.

Wywiady indywidualne prowadzono z kilkoma typami podmiotów: Centrami Aktywizacji Zawodowej, akademickimi biurami karier, zrzeszeniami i organizacjami pracodawców (klastrow, PTE) oraz innymi podmiotami wspomagającymi wejście na rynek pracy absolwentów szkół wyższych lub wpływającymi na ich sposób funkcjonowania na tym rynku (firma realizująca szkolenia przygotowująca NEETs do wejścia na rynek pracy).

Druga część badania to analiza ofert pracy wprowadzonych do Centralnej Bazy Ofert Pracy. Łącznie przeanalizowano 1842 oferty opublikowane w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 października 2019 roku.

Centralna Baza Ofert Pracy zawierała najczęściej oferty pracy dla osób z wykształceniem: ekonomicznym (np. dla specjalistów do spraw administracji i zarządzania, spraw finansowych lub obsługi biznesu i zarządzania), technicznym lub informatycznym (np. inżynierowie zajmujący się projektowaniem procesów produkcyjnych lub produktów, analitycy systemów komputerowych i programiści), nauczycieli przedmiotów zawodowych lub przygotowujących do nauczania (np. nauczyciele szkół różnego szczebla, nauczyciele przedszkolni, opiekunowie dzieci w instytucjach, animatorzy czasu wolnego), z wykształceniem medycznym (zwłaszcza pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci, dietetycy).

Według uczestników wywiadów **niedobór** specjalistów dotyczy wybranych specjalizacji – brakuje w szczególności **specjalistów z wykształceniem technicznym, informatycznym i medycznym**. Brakuje głównie inżynierów procesów produkcyjnych, ale także osób odpowiedzialnych za przygotowanie tych procesów – projektantów i kosztorysantów. Nieco rzadziej zwracano uwagę na zbyt małą liczbę informatyków, w tym grafików oraz osób zdolnych do przełożenia pomysłów inżynierskich na rozwiązania informatyczne. Brakować ma też osób, które zajmują się dalszymi fazami procesu produkcyjnego – logistyką,

²⁹ Badanie wykonane na zlecenie WUP w Toruniu przez DGA Optima Robert John.

marketingiem, sprzedażą na rynki zagraniczne. Powiązanie tego typu wykształcenia z dodatkowymi specyficznymi kompetencjami (np. ze znajomością języka bułgarskiego lub chińskiego) czyni poszukiwania jeszcze trudniejszymi.

Pracodawcy chcąc przyciągnąć specjalistów coraz chętniej sięgają po dodatkowe pozapłacowe instrumenty, np. tworzenie odpowiedniej atmosfery pracy, uelastycznienie czasu pracy, większą dbałość o higienę pracy, tworzenie możliwości rozwoju, w tym możliwości awansu. Pewną normą w przypadku ofert pracy dla specjalistów stają się także pakiety socjalne. **Pracodawcy** liczą się z różnymi brakami w poziomie umiejętności u specjalistów bez doświadczenia i są **gotowi wspomagać** nowych pracowników w uzupełnianiu umiejętności.

Sytuacja specjalistów na kujawsko-pomorskim rynku pracy **jest korzystniejsza niż innych grup zawodowych**. Cechuje ich wysoki wskaźnik zatrudnienia i niska stopa bezrobocia. Jednak wskaźnik zatrudnienia nie rośnie wystarczająco dynamicznie, aby możliwe było zaspokojenie potrzeb pracodawców, zwłaszcza w mniejszych ośrodkach. Niedobory specjalistów odczuwane są zarówno w mniejszych miejscowościach i powiatach o niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej (w szczególności w południowo-wschodniej części województwa), ale także w wielkich miastach. Problemem jest niedopasowanie wykształcenia specjalistów do potrzeb rynku pracy. Pracodawcy w małych miejscowościach, zwłaszcza położonych peryferyjnie, mają większe trudności w przyciągnięciu specjalistów – oferują niższe wynagrodzenia niż w dużych miastach (potwierdzają to także analizy ofert pracy).

Mimo wprowadzanych przez pracodawców zachęt **warunki pracy dla najbardziej poszukiwanych specjalistów w województwie kujawsko-pomorskim są relatywnie mało atrakcyjne** (np. w porównaniu z warunkami oferowanymi w sąsiednich województwach), co zwiększa ryzyko migracji zarobkowej międzyregionalnej.

Możliwości kształcenia w zawodach deficytowych w województwie kujawsko-pomorskim są ograniczone ze względu na profil uczelni wyższych znajdujących się w regionie oraz strukturę społeczno-demograficzną regionu. Natomiast szanse na przyciągnięcie specjalistów spoza regionu są także ograniczone ze względu na mało atrakcyjne warunki pracy (wynagrodzenia w województwie kujawsko-pomorskim należą do najniższych w kraju).

10.1.4. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO A STOPA WEDŁUG BAEL³⁰

Celem ekspertyzy było wskazanie: różnic w metodologii wyliczenia wskaźników stopy bezrobocia wg BAEL i stopy bezrobocia rejestrowanego, przyczyn dużych zmian wskaźników w poszczególnych kwartałach pomiędzy województwami oraz słabych i mocnych stron obu metodologii.

³⁰ Ekspertyza wykonana na zlecenie WUP w Toruniu przez dr Dominika Śliwickiego.

Główne wnioski wskazują, że przedstawione w opracowaniu rozważania potwierdziły występowanie istotnych różnic w metodologii szacowania wskaźnika stopy bezrobocia rejestrowanego oraz stopy bezrobocia według BAEL. **Analiza mocnych i słabych stron nie pozwala na wskazanie znaczącej przewagi jednej stopy bezrobocia nad drugą.** Cechą wspólną obu stosowanych metodologii jest ich ugruntowanie w praktyce statystycznej, co uniemożliwia jakikolwiek wpływ uczestników życia gospodarczego i społecznego na uzyskiwane wyniki. W związku z tym należy je traktować komplementarnie. Oczywiście należy mieć świadomość wad i zalet każdej z nich, a w szczególności poprawnie te wskaźniki interpretować.

10.1.5. ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W BRANŻY ZAWODÓW OPIEKUŃCZYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Celem opracowania było dostarczenie najważniejszych informacji dotyczących funkcjonowania branży opiekuńczej w województwie kujawsko-pomorskim. W analizie skupiono się na usługach opiekuńczych świadczonych osobom starszym oraz dzieciom do lat trzech. Podsumowanie analizy stanowiło zdiagnozowanie głównych zjawisk (wyzwań) mających wpływ na sytuację w branży opiekuńczej.

Starzejące się społeczeństwo:

- Wyzwaniem i problemem m.in. dla branży opiekuńczej jest starzejące się społeczeństwo. Zmiany w strukturze wieku wskazują na zwiększającą się grupę osób w wieku poprodukcyjnym (+3,2% w 2017 roku względem 2016 roku), przy zmniejszających się udziałach osób w wieku przedprodukcyjnym (-0,1%) i produkcyjnym (-1,1%). Oznacza to wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze.
- Dostępność do usług opiekuńczych uzależniona jest także od miejsca zamieszkania. Napotykanym problemem zwłaszcza dla osób starszych często bywa lokalna infrastruktura.

Braki kadrowe:

- W województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku na 10 tys. mieszkańców przypadało 67 pracujących pielęgniarek i położnych (w 2016 roku – 64).
- Rejestracje w urzędach pracy osób w zawodach opiekuńczych świadczą o niskiej skali bezrobocia w tej branży. W wybranych 7 zawodach w końcu 2017 roku zarejestrowanych było 407 osób (0,5% wszystkich bezrobotnych). Najwięcej osób legitymowało się zawodem opiekunki domowej (131 osób) i opiekunki dziecięcej (116 osób).
- Oferty pracy skierowane do osób z zawodami opiekuńczymi nie są typowymi, które są zgłaszane do powiatowych urzędów pracy. W ciągu 2017 roku najwięcej ofert zgłoszono dla opiekunów osób starszych (523) oraz opiekunek dziecięcych (288).

- Najwięcej absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2017 roku uzyskało zawód opiekunki dziecięcej (37 osób) i opiekuna w domu pomocy społecznej (33 osoby).
- Kierunki zaliczane do grupy: zdrowie i opieka społeczna cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród studentów. Kierunki te w 2017 roku ukończyły 2304 osoby (o 515 osób więcej niż w roku wcześniejszym).

Wynagrodzenia:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku wyniosło 3765,46 zł i było wyższe o prawie 8,0% w porównaniu do roku poprzedniego.

10.1.6. ANALIZA SYTUACJI BRANŻY IT NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Celem opracowania była analiza branży IT w województwie kujawsko-pomorskim w kontekście rynku pracy, charakterystyki osób pracujących, lokalizacji branżowych podmiotów gospodarczych, struktury i stanu bezrobocia, zgłaszanych ofert pracy oraz regionalnej edukacji informatycznej. Dane prezentowane były za lata 2016-2018.

W województwie kujawsko-pomorskim nastąpił **wzrost liczby podmiotów** gospodarczych branży IT i w końcu 2018 roku odnotowano 3629 firm. Firmy zatrudniające do 9 pracowników stanowiły 98,5% ogółu podmiotów branży IT w województwie. Wśród 11 415 pracujących w tej branży dominowali mężczyźni – 68,1% w 2017 roku. W końcu 2018 roku zarejestrowanych 460 bezrobotnych z branży IT i stanowili 0,6% wszystkich bezrobotnych w województwie. Najwięcej bezrobotnych było w zawodzie technik informatyk – 301 osób. Natomiast do urzędów pracy zgłoszono 240 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej branży IT, które stanowiły 0,3% wszystkich zgłoszonych ofert w województwie.

W roku szkolnym 2018/2019 w szkołach ponadgimnazjalnych uczniowie **kształcili się głównie na kierunku technik informatyk** (90,7% uczniów branży IT). W 2018 roku szkoły opuściło 536 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Na poziomie szkół wyższych kształciło się 2922 studentów na kierunkach zaliczanych do grupy technologie informatyczne, którzy stanowili 5,1% studentów w województwie. Najwięcej studentów kształciło się na kierunku informatyka – 1320 osób (45,2%). W 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim **kierunki informatyczne** ukończyło 330 studentów.

W szkoleniach w zakresie informatyka i wykorzystanie komputerów, zorganizowanych w powiatowych urzędach pracy w 2018 roku, uczestniczyło 38 bezrobotnych (1,0% wszystkich uczestników szkoleń). Natomiast w ramach KFS z dofinansowania kształcenia ustawicznego w zakresie IT skorzystały 274 osoby, a średni koszt na osobę wyniósł 1 650,92 zł.

10.2. PORADNICTWO ZAWODOWE – USŁUGI REALIZOWANE PRZEZ CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W 2019 roku z usług Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) skorzystało łącznie 22 325 osób, z tego 21 150 osób (94,7%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, a 1175 osób (5,3%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia poniżej 18 roku życia. Usługi poradnictwa zawodowego świadczyło 17 doradców zawodowych zatrudnionych w ramach 16,5 etatu.

Tabela 77. Klienci CliPKZ w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według rodzaju udzielonej pomocy

Rodzaj świadczonych usług		Klienci CliPKZ					
		ogółem	w tym				
			młodzież ucząca się	bezrobotni	pozostali		
					razem	poszukujący pracy	inni
1.	Indywidualne poradnictwo zawodowe	2 231	52	1 024	1 155	8	1 147
1.1.	- w tym badania testowe	170	4	25	141	2	139
2.	Grupowe poradnictwo zawodowe	1 531	0	816	715	4	711
3.	Indywidualna informacja zawodowa	12 010	503	-	11 507	-	-
4.	Grupowa informacja zawodowa	5 337	250	279	4 808	-	2 459
5.	Giełdy i targi pracy	570	370	-	200	-	200
6.	Inne usługi	646	-	-	646	-	646
Razem		22 325	1 175	2 119	19 031	12	5 163

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych własnych.

Klienci CliPKZ korzystali z informacji zawodowej, poradnictwa zawodowego, poszerzonej diagnozy w oparciu o specjalistyczne narzędzia i konsultacji psychologicznych.

Kontynuowano program szkolenia dla osób dorosłych – nabywanie kompetencji cyfrowych. Wyposażono uczestników szkoleń w nowe umiejętności niezbędne w procesie poszukiwania i utrzymania zatrudnienia.

W porozumieniu z PUP dla Powiatu Toruńskiego podjęty został program wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych. W związku z powyższym przeszkolono czworo doradców zawodowych ze stosowania w praktyce doradczej opracowanej przez pracowników WUP Metody Edukacyjnej.

Na zlecenie MRPiPS opracowano nowy podręcznik „Poznaję. Działam. Pracuję” – metoda pracy z osobami bezrobotnymi. Przeprowadzono szkolenie dla multiplikatorów metody rekrutujących się ze wszystkich WUP.

W dalszym ciągu prowadzone było **wsparcie dla osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej**. Osoby te mogły korzystać z konsultacji indywidualnych w zakresie: diagnozy predyspozycji, procedury zakładania działalności gospodarczej, tworzenia biznes planu, rozliczeń z Urzędem Skarbowym i ZUS, źródeł wsparcia finansowego planowanej działalności.

Istotnym obszarem działań podejmowanych przez pracowników Centrum była **współpraca z jednostkami oświatowymi** mająca na celu przygotowanie uczniów do aktywnych zachowań na rynku pracy, rozwój informacji zawodowej, promowanie kształcenia ustawicznego i zawodowego. Zorganizowano spotkania dla pedagogów szkolnych, szkolnych doradców zawodowych i nauczycieli odpowiedzialnych za proces orientacji zawodowej w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Spotkania miały charakter seminaryjno-szkoleniowy. Koncentrowano się na tworzeniu warunków do rozwijania wewnątrzszkolnych systemów doradztwa zawodowego, informacji o potrzebach regionalnego rynku pracy, promowaniu postaw przedsiębiorczych, zapotrzebowaniu rynku pracy na kompetencje, w tym na te o charakterze uniwersalnym i transferowalnym. Omawiano metodologię tworzenia IPD przez uczniów. Realizowano wypracowane założenia do programu pracy z rodzicami (Akademia Rodzica), w kontekście pomocy w racjonalizacji wyborów zawodowych i kształtowania kariery zawodowej.

Kontynuowano **współpracę z jednostkami kształcenia i doskonalenia nauczycieli** (Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli – KPCEN i Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli – TODMiDN) w celu: tworzenia warunków do powstawania i rozwoju, w nowych warunkach formalno-prawnych, szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego, opracowania i wykorzystania praktycznego programów szkoleniowych dla szkolnych doradców zawodowych.

Jak co roku w miesiącu październiku Centra wspólnie z partnerami w ramach *Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery* przygotowały ofertę przeznaczoną głównie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych i studentów. Motywem przewodnim tygodnia było hasło – „Pasja, profesja, powołanie”.

Kontynuowano **współpracę z akademickimi biurami karier** (ABK) uczelni wyższych z województwa kujawsko-pomorskiego. Celem współpracy była pomoc ABK w świadczeniu usług poradnictwa zawodowego dla studentów, doskonalenie kompetencji doradców zawodowych, wsparcie psychologiczne i diagnozowanie zapotrzebowania na informację. W ramach współpracy z uczelniami wyższymi przyjęto na praktyki studentów z kierunku pedagogika ze specjalnością doradztwo zawodowe. Kontynuowano współpracę w tworzeniu ABK przy Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Przeprowadzono konsultacje dotyczące wsparcia psychologicznego i szkolenie pod hasłem – „Porażka – wyzwania, szansa, lekcja życia”. Ofertę zrealizowano dla ABK przy UMK.

Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych klientów, **pracownicy CliPKZ przygotowali opisy nowych zawodów** oraz aktualizowali dwukrotnie w ciągu roku informacje o sytuacji tychże na regionalnym rynku pracy. Dotyczyło to 357 pozycji. Przy udziale Wydziału Pośrednictwa Pracy uzupełniono opisy o informację na temat zapotrzebowania na wybrane zawody na terenie UE i EOG. Opisy wzbogacano o profil kompetencyjny w oparciu o NBK (National Bank of Kuwait). Ustalono listę zawodów funkcjonujących w sieci internetowej stanowiącą podstawę do wykonania opisów, przygotowano metodologię opisów. We współpracy z Wydziałem Badań i Analiz WUP przygotowano 235 informacji dla

Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w związku z koniecznością opiniowania przez nią powoływania kierunków kształcenia w szkołach zawodowych. Celem nadrzędnym procesu opiniowania było dostosowywanie kierunków kształcenia do realnych potrzeb rynku pracy.

Zaopiniowano **15 wniosków** o wpisanie kwalifikacji rynkowych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

W ramach współpracy z powiatowymi urzędami pracy zorganizowano cykl spotkań dla doradców klienta, mających charakter metodyczny i jednocześnie służących wymianie doświadczeń. Problematyka spotkań dotyczyła doskonalenia metodologii opracowania informacji stanowiącej podstawę opiniowania przez WRRP planów powoływania nowych kierunków kształcenia zawodowego, praktycznego jej wykorzystania, informacji lokalnej o zawodzie a także realizacji usług w siedzibie PUP.

ClIPKZ prowadzi **rejestr instytucji szkoleniowych (RIS)**. W województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku zarejestrowane były **563 aktywne instytucje szkoleniowe**. Rejestr Instytucji Szkoleniowych dostępny jest pod adresem <http://stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>. Dla instytucji, które starają się o wpis do RIS, przygotowana jest na stronie internetowej WUP w Toruniu informacja o procedurze wpisu do rejestru (<http://wuptorun.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/rejestr-instytucji-szkoleniowych>). Osoby zainteresowane zdobyciem nowych kwalifikacji, poszukujące konkretnych szkoleń na terenie naszego województwa mogą skorzystać z rejestru w celu pozyskania informacji nt. instytucji, które takie szkolenia mają w swojej ofercie. Dodatkowo, w oparciu o wnioski będące podstawą dokonania wpisu, opracowywany i aktualizowany jest materiał zbiorczy ilustrujący ofertę szkoleniową na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, który dostępny jest w siedzibach ClIPKZ w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku.

Doradcy zawodowi ClIPKZ uczestniczyli w giełdach pracy, giełdach edukacyjnych, targach pracy i dniach kariery organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne, ponadpodstawowe, branżowe I stopnia, uczelnie wyższe, organy prowadzące dla szkół, PUP i inne podmioty. Przygotowywane były stoiska informacyjne. Prowadzone były indywidualne konsultacje doradcze oraz warsztaty.

Kontynuowano **współpracę z jednostkami penitencjarnymi**. Przeprowadzono szkolenia dla osób, zagrożonych wykluczeniem społecznym, przygotowujące ich do powrotu na rynek pracy. Zajęciami objęto osoby skazane przebywające w Zakładzie Karnym i Areszcie Śledczym w Bydgoszczy oraz Zakładzie Karnym w Strzelewie.

Doradcy zaznaczyli także swą aktywność uczestnicząc w szeregu konferencji, seminariów i szkoleń pozwalających im wzbogacić warsztat pracy i rozwinąć niezbędne kompetencje. Działania WUP w obszarze doradztwa zawodowego dodatkowo promowane były w mediach: wywiady i udział w programach telewizyjnych w Telewizji Regionalnej – TVP Bydgoszcz, ogłoszenia na stronach internetowych WUP i facebook.

10.3. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE W RAMACH WDRAŻANYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

W trakcie całego roku osoby i instytucje zainteresowane korzystaniem z programów operacyjnych wdrażanych przez WUP w Toruniu mogły korzystać z pomocy pracowników **Punktu Informacyjno-Promocyjnego**. Informacje o wsparciu, jakie można uzyskać w ramach Osi I PO WER – *Osoby młode na rynku pracy* oraz Osi VIII RPO WK-P – *Aktywni na rynku pracy* przekazywane były m.in. podczas:

- *X Międzynarodowych Targów Pracy*, które odbyły się w kwietniu 2019 roku w Toruniu. Organizatorem wydarzenia był WUP w Toruniu;
- *X Dni Kariery: Elastyczni – Mobilni – Kreatywni*, które w październiku 2019 roku zorganizował Powiatowy Urząd Pracy dla Miasta Torunia;
- zorganizowanych przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy *Targach Pracy "Offerty"*. W ramach stoiska informowano o możliwościach wsparcia osób bezrobotnych, absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych;
- *II Targów Pracy i Edukacji* zorganizowanych przez Wyższą Szkołę Bankową w Bydgoszczy i Toruniu;
- Targów pracy i edukacji pt. *Osoba niepełnosprawna na rynku pracy i na uczelni* zorganizowanych w październiku 2019 roku przez Kujawsko-Pomorskie Oddziały PFRON i ZUS. W ramach stoiska informowano o możliwościach uzyskania wsparcia przez osoby z niepełnosprawnościami;
- konferencji zorganizowanej w październiku 2019 roku przez Państwową Inspekcję Pracy w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa i Wydział Budownictwa Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy pt. *Od wieku na rzecz bezpieczeństwa na budowie*;
- spotkań informacyjnych organizowanych przez Urząd Gminy Wielka Nieszawa, Urząd Gminy Lubicz oraz sieć zrzeszającą pracodawców „BNI Knights” oddział w Brodnicy. Celem spotkań było przekazanie lokalnym przedsiębiorcom informacji o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego, szkoleniowego i doradczego ze strony Instytucji Rynku Pracy;
- imprez plenerowych *Blogger Food Festival vol. 3* w Bydgoszczy oraz *Noc Kupały – obchody święta Torunia*. Wydarzenia zostały zorganizowane przez Polska Press sp. z o.o. Podczas ww. wydarzeń pracownicy WUP w Toruniu zorganizowali stoisko informacyjne, w ramach którego informowano o możliwości skorzystania z aktualnie realizowanych projektów dla osób niepracujących oraz o możliwości realizacji projektów mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych/biernych zawodowo;

- imprezy plenerowej *Dni Otwarte Funduszy Europejskich* zorganizowanej w maju 2019 roku przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. *Dni otwarte* zorganizowano m.in. w Bydgoszczy i Toruniu. Celem imprez było propagowanie tematyki Funduszy Europejskich w województwie kujawsko-pomorskim;
- organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego cyklu spotkań – *Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich*. Celem spotkań było ukazanie możliwości aplikacyjnych w ramach wdrażanych programów oraz możliwości skorzystania z projektów, które będą realizowane w ramach Osi wdrażanych przez WUP w Toruniu. Spotkania takie odbyły się w Grudziądzu, Toruniu i Włocławku;
- spotkań informacyjnych dla dyrektorów i pracowników PUP. W trakcie spotkań przeprowadzono indywidualne konsultacje z pracownikami PUP dotyczące kwestii problemowych występujących w poszczególnych projektach. Omówiono również kwestie dotyczące m.in. wydatkowania środków EFS w perspektywie 2021-2027 oraz sprawy bieżące związane z wdrażaniem projektów przez powiatowe urzędy pracy.

Prowadzone były również działania informacyjno-promocyjne dedykowane poszczególnym Programom.

10.3.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE W RAMACH PO WER

Działania informacyjno-promocyjne w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w minionym roku prowadzone były w oparciu o zatwierdzony przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Roczny Plan Działań Informacyjnych i Promocyjnych na rok 2019.

W ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój w okresie sprawozdawczym zrealizowano w szczególności dwa spotkania informacyjne dla podmiotów planujących aplikować o środki w ramach Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego odpowiednio w ramach konkurs nr POWR.01.02.01-IP.23-04-004/18 oraz konkursu nr POWR.01.02.01-IP.23-04-005/19.

10.3.2. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE W RAMACH RPO WK-P

Działania informacyjno-promocyjne w zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO WK-P) w analizowanym okresie prowadzone były w oparciu o przyjęty przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Roczny Plan Działań Informacyjnych i Promocyjnych na rok 2019.

W ramach RPO WK-P zrealizowano w szczególności:

- spotkanie informacyjne dla potencjalnych beneficjentów zainteresowanych aplikowaniem o środki EFS w ramach Poddziałania 8.2.2 RPO WK-P;

- spotkanie informacyjne dla beneficjentów realizujących projekty w ramach Poddziałania 8.2.2 RPO WK-P.

W ramach działań informacyjno-promocyjnych opublikowano w Gazecie Pomorskiej artykuł promujący Działania realizowane w ramach RPO WK-P przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

10.4. KONKURSY DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI RYNKU PRACY

10.4.1. KONKURS DLA UCZNIÓW „MÓJ WYMARZONY ZAWÓD”

W 2019 roku zorganizowano po raz siódmy kampanię promocyjno-informacyjną mającą na celu zainteresowanie młodych osób tematyką rynku pracy i swoją przyszłością zawodową. Z uwagi na reformę systemu oświaty po raz pierwszy, konkurs skierowany był wyłącznie do uczniów siódmych i ósmych klas szkół podstawowych mających siedzibę w województwie kujawsko-pomorskim.

Do WUP wpłynęły 423 prace konkursowe ze 111 szkół podstawowych z terenu województwa. W konkursie udział wzięło 270 dziewczynek (63,8%) i 153 chłopców (36,2%). Najwięcej uczestników zgłosiło się ze szkół z powiatu lipnowskiego – 12,1% (51 zgłoszeń), inowrocławskiego – 11,3% (48 zgłoszeń) oraz toruńskiego – 9,7% (41 zgłoszeń).

Uczniowie wybrali 146 różnych zawodów. Najczęściej chcieliby zostać: technikami informatykami (27 wskazań), lekarzami weterynarii lub psychologami (po 15 wskazań) i lekarzami (13 wskazań). Niektóre zawody były wybierane głównie przez jedną płć. Dziewczynki częściej chciały w przyszłości wykonywać zawody takie jak: psycholog, policjant służby prewencji, kosmetyczka czy fryzjer. Chłopcy natomiast decydowali się zostać: żołnierzami, programistami aplikacji czy projektantami aplikacji multimedialnych, animacji i gier komputerowych.

W wyborze przyszłych zawodów uczniom pomagali przede wszystkim rodzice/rodzina (43,7%). Na samodzielne decyzje wskazało 29,8% uczniów, a pomoc nauczycieli 17,0%.

Komisja konkursowa przyznała 15 laureatom nagrody w postaci tabletów. Dodatkowo wyróżniono 15 osób przekazując im power banki.

Więcej informacji na temat wyników konkursu zostało zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: <https://wuptorun.praca.gov.pl/konkurs-dla-uczniow-edycja-2019>

10.4.2. KONKURS DLA SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Konkurs dla szkół zawodowych najefektywniej działających na rzecz rynku pracy pod hasłem „**Potrzeby rynku pracy naszą misją**” przeznaczony był dla szkół branżowych I stopnia i techników z terenu województwa.

Idea konkursu pojawiła się z początkiem 2015 roku na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Uznano, że należy dać szansę zaprezentowania się tym szkołom, które swoim działaniem kształtują i promują pożądane postawy u swoich uczniów z punktu widzenia rynku pracy, gdzie misją szkoły jest korelowanie oferty edukacyjnej z rzeczywistymi potrzebami rynku pracy. Realizacją konkursu zajął się Wojewódzki Urząd Pracy w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Obszary podlegające ocenie:

1. Skuteczność kształcenia.
2. Zdawalność egzaminów.
3. Zakres planowych zajęć kształcenia zawodowego realizowanych na rzeczywistych stanowiskach pracy (u pracodawców), z wyłączeniem praktyk zawodowych.
4. Zakres dodatkowych zajęć kształcenia zawodowego.
5. Nabór do klas pierwszych z uwzględnieniem:
 - a. Wyników badania – Barometr Zawodów
 - b. Współpracy z Wojewódzką Radą Rynku Pracy.
6. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze podnoszenia atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.
7. Inne działania na rzecz kształcenia zawodowego wymienione w karcie oceny
 - a. Współpraca międzynarodowa (praktyki i staże uczniów lub nauczycieli za granicą)
 - b. Współpraca z uczelniami wyższymi
 - c. Laureaci i finaliści turniejów zawodowych, olimpiad i konkursów sprawdzających umiejętności praktyczne.
 - d. Nagrody w konkursach wynalazczych.
8. Dane statystyczne dotyczące rejestrowanego bezrobocia wśród absolwentów danej szkoły.

Efektem prac komisji było przygotowanie listy rankingowej szkół, którym przyznano tytuł laureata lub wyróżnienie. Konkurs z założenia ma charakter cykliczny. W IV Edycji konkursu wzięło udział 16 szkół zawodowych z województwa kujawsko-pomorskiego.

Więcej informacji na temat wyników konkursu zostało zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: <https://wuptorun.praca.gov.pl/-/10951100-wyniki-iv-edycji-konkursu-dla-szkol-zawodowych-najefektywniej-dzialajacych-na-rzecz-ryнку-pracy-pod-haslem-potrzeby-ryнку-pracy-nasza-misja->.

Tabela 1.	Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów	183
Tabela 2.	Bezrobotni zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019	184
Tabela 3.	Bilans bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według miesięcy	185
Tabela 4.	Bilans bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	186
Tabela 5.	Podjęcia pracy i pozazatrudnieniowych form aktywizacji w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	187
Tabela 6.	Bilans bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	188
Tabela 7.	Podjęcia pracy i aktywizacja bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	189
Tabela 8.	Bilans bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	190
Tabela 9.	Podjęcia pracy i aktywizacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	191
Tabela 10.	Bilans długotrwale bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	192
Tabela 11.	Podjęcia pracy i aktywizacja długotrwale bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	193
Tabela 12.	Bilans bezrobotnych do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	194
Tabela 13.	Podjęcia pracy i aktywizacja bezrobotnych do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	195
Tabela 14.	Bilans bezrobotnych do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	196
Tabela 15.	Podjęcia pracy i aktywizacja bezrobotnych do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	197
Tabela 16.	Bilans bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	198
Tabela 17.	Podjęcia pracy i aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	199

Tabela 18.	Wybrane kategorie bezrobotnych w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2018 i 2019 roku	200
Tabela 19.	Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów (stan w końcu okresu)	201
Tabela 20.	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2018 i 2019 roku	202
Tabela 21.	Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów (stan w końcu okresu)	203
Tabela 22.	Bezrobotni w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego według płci	204
Tabela 23.	Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	205
Tabela 24.	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	206
Tabela 25.	Bezrobotni zamieszkali na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	207
Tabela 26.	Bezrobotni zamieszkali na wsi posiadający gospodarstwo rolne w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	208
Tabela 27.	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	209
Tabela 28.	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	210
Tabela 29.	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	211
Tabela 30.	Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz zapowiedzi zwolnień i zwolnienia monitorowane w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku	212
Tabela 31.	Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według sekcji PKD 2007	213
Tabela 32.	Bezrobotni z prawem do zasiłku w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według powiatów. Stan w końcu okresu	214

Tabela 33.	Bezrobotni długotrwale w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	215
Tabela 34.	Bezrobotni do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	216
Tabela 35.	Bezrobotni do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	217
Tabela 36.	Bezrobotni powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	218
Tabela 37.	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	219
Tabela 38.	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	220
Tabela 39.	Bezrobotni niepełnosprawni w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	221
Tabela 40.	Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	222
Tabela 41.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019 według cech społeczno-demograficznych	223
Tabela 42.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim według wieku i powiatów – stan w końcu 2019 roku	224
Tabela 43.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim według poziomu wykształcenia i powiatów – stan w końcu 2019 roku	225
Tabela 44.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim według czasu pozostawania bez pracy i powiatów – stan w końcu 2019 roku	226
Tabela 45.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim według stażu pracy i powiatów – stan w końcu 2019 roku	227
Tabela 46.	Struktura wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	228
Tabela 47.	Struktura bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	229

Tabela 48.	Struktura bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	230
Tabela 49.	Struktura wybranych kategorii bezrobotnych zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	231
Tabela 50.	Struktura bezrobotnych zamieszkałych na wsi będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	232
Tabela 51.	Struktura bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2019 roku według cech społeczno-demograficznych	233
Tabela 52.	Bezrobotni oraz zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według wielkich grup zawodów	234
Tabela 53.	Zawody najczęściej spotykane wśród bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku (powyżej 350 zarejestrowanych)	235
Tabela 54.	Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (PKD 2007) w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019. Stan w końcu roku	236
Tabela 55.	Bezrobotni w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (PKD 2007). Stan w dniu 31.12.2019 r.	237
Tabela 56.	Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	238
Tabela 57.	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	239
Tabela 58.	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według rodzaju działalności pracodawcy (PKD 2007) w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2018 i 2019	240
Tabela 59.	Podjęcia zatrudnienia subsydiowanego w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów i form wsparcia	241
Tabela 60.	Podjęcia pozazatrudnieniowych form pomocy w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatów	242

Tabela 61.	Bezrobotni uczestniczący w wybranych aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu według powiatów. Stan w końcu 2019 roku	243
Tabela 62.	Środki Funduszu Pracy przyznane na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tys. zł) w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku	244
Tabela 63.	Wydatki Funduszu Pracy ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatowych urzędów pracy (w tys. zł)	245
Tabela 64.	Wydatki Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku według powiatowych urzędów pracy	247

TABELA 1. BEZROBOTNI ORAZ STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW

Stan w końcu okresu

Podregiony i powiaty	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	grudzień						
	2018 r.	2019 r.			2018 r.	2019 r.	
		zmiana		zmiana (w pkt. proc.)			
		osoby				%	
Polska	968 888	866 374	-102 514	-10,6	5,8	5,2	-0,6
Województwo razem	72 655	64 060	-8 595	-11,8	8,8	7,8	-1,0
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	16 660	13 685	-2 975	-17,9	4,9	4,0	-0,9
bydgoski	2 370	1 769	-601	-25,4	5,5	4,1	-1,4
toruński	3 845	3 269	-576	-15,0	11,0	9,4	-1,6
m. Bydgoszcz	5 982	4 773	-1 209	-20,2	3,6	2,8	-0,8
m. Toruń	4 463	3 874	-589	-13,2	4,7	4,1	-0,6
PODREGION GRUDZIĄDZKI	14 960	13 639	-1 321	-8,8	10,2	9,3	-0,9
brodnicki	2 262	2 218	-44	-1,9	7,2	7,0	-0,2
chełmiński	2 193	2 014	-179	-8,2	12,6	11,5	-1,1
golubsko-dobrzyński	1 892	1 855	-37	-2,0	10,2	9,9	-0,3
grudziądzki	1 909	1 552	-357	-18,7	13,4	11,1	-2,3
rypiński	1 896	1 616	-280	-14,8	11,6	10,0	-1,6
wąbrzeski	1 575	1 515	-60	-3,8	12,0	11,4	-0,6
m. Grudziądz	3 233	2 869	-364	-11,3	9,2	8,2	-1,0
PODREGION INOWROCŁAWSKI	15 339	13 436	-1 903	-12,4	11,8	10,3	-1,5
inowrocławski	7 581	6 540	-1 041	-13,7	12,6	10,9	-1,7
mogileński	1 840	1 657	-183	-9,9	10,7	9,7	-1,0
nakielski	3 290	2 949	-341	-10,4	11,7	10,5	-1,2
żniński	2 628	2 290	-338	-12,9	10,6	9,3	-1,3
PODREGION ŚWIECKI	6 458	5 890	-568	-8,8	9,5	8,7	-0,8
sępoleński	1 863	1 723	-140	-7,5	12,5	11,6	-0,9
świecki	2 592	2 402	-190	-7,3	7,5	6,9	-0,6
tucholski	2 003	1 765	-238	-11,9	11,0	9,7	-1,3
PODREGION WŁOCŁAWSKI	19 238	17 410	-1 828	-9,5	13,9	12,6	-1,3
aleksandrowski	2 564	2 419	-145	-5,7	12,9	12,2	-0,7
lipnowski	3 923	3 540	-383	-9,8	17,0	15,4	-1,6
radziejowski	2 624	2 611	-13	-0,5	16,6	16,4	-0,2
włocławski	5 179	4 670	-509	-9,8	15,6	14,2	-1,4
m. Włocławek	4 948	4 170	-778	-15,7	10,7	9,0	-1,7

**TABELA 2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW" I WYREJESTROWANI "ODPŁYW"
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2018 I 2019**

Wyszczególnienie		2018	2019			
			razem	zmiana do 2018		
			osoby			
					%	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		116 834	103 578	-13 256	-11,3	
w tym	po raz pierwszy	16 634	16 044	-590	-3,5	
	po raz kolejny	100 200	87 534	-12 666	-12,6	
	po pracach interwencyjnych	118	75	-43	-36,4	
	po robotach publicznych	1 723	841	-882	-51,2	
	po stażu	9 526	6 747	-2 779	-29,2	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	12	4	-8	-66,7	
	po szkoleniu	4 010	2 828	-1 182	-29,5	
	po pracach społecznie użytecznych	2 859	1 971	-888	-31,1	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		125 722	112 173	-13 549	-10,8	
podjęcia pracy		65 740	55 621	-10 119	-15,4	
z tego	niesubsydiowanej	51 973	45 579	-6 394	-12,3	
	w tym	podjęcie działalności gospodarczej	2 173	1 709	-464	-21,4
		pracy sezonowej	1 102	931	-171	-15,5
	subsydiowanej	13 767	10 042	-3 725	-27,1	
	z tego	prac interwencyjnych	2 759	2 330	-429	-15,5
		robót publicznych	4 498	2 781	-1 717	-38,2
		podjęcia działalności gospodarczej	1 809	1 560	-249	-13,8
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	13	9	-4	-30,8
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 624	2 150	-474	-18,1
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	505	495	-10	-2,0
		podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	19	6	-13	-68,4
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	1	0	-1	-100,0
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	1	1	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	3	1	-2	-66,7
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	74	44	-30	-40,5
		inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia*	1 475	674	-801	-54,3
	rozpoczęcia szkolenia		4 020	2 832	-1 188	-29,6
	w tym w ramach bonu szkoleniowego		108	69	-39	-36,1
	rozpoczęcia stażu		8 858	8 722	-136	-1,5
	w tym w ramach bonu stażowego		15	4	-11	-73,3
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych		7	2	-5	-71,4	
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		2 766	2 189	-577	-20,9	
w tym w ramach PAI		90	15	-75	-83,3	
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych		0	0	0	x	
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI		5 580	4 348	-1 232	-22,1	
odmowy ustalenia profilu pomocy		3	1	-2	-66,7	
niepotwierdzenia gotowości do pracy		21 832	20 557	-1 275	-5,8	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego		7 411	7 944	533	7,2	
podjęcia nauki		237	186	-51	-21,5	
osiągnięcia wieku emerytalnego		1 442	1 454	12	0,8	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych		500	422	-78	-15,6	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego		756	700	-56	-7,4	
innych		6 570	7 195	625	9,5	

* Forma aktywizacji wprowadzona od stycznia 2016 r. W ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia w 2016 r. pracę podjęły 4472 osoby, w 2017 – 3985 osób, w 2018 r. – 1035 osób, a w 2019 r. – 416 osób.

TABELA 3. BILANS BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG MIESIĘCY

Wyszczególnienie	Miesiąc												2019 r.	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	razem	%
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego okresu	72 655	76 726	75 774	72 873	69 435	66 883	64 660	63 994	63 599	62 552	61 941	62 730	72 655	x
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	11 644	8 488	8 308	7 684	7 519	6 863	8 521	8 216	9 885	9 428	8 531	8 491	103 578	100,0
po raz pierwszy	1 552	1 216	1 126	1 109	1 335	1 094	1 394	1 274	2 190	1 687	1 173	894	16 044	15,5
po raz kolejny	10 092	7 272	7 182	6 575	6 184	5 769	7 127	6 942	7 695	7 741	7 358	7 597	87 534	84,5
po pracach interwencyjnych	6	6	3	6	3	9	10	10	4	6	6	6	75	0,1
po robotach publicznych	187	67	25	35	30	55	69	70	74	54	67	108	841	0,8
po stażu	440	339	301	216	166	220	363	936	1 069	943	759	995	6 747	6,5
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	4	0,0
po szkoleniu	16	126	285	315	473	424	272	216	230	207	171	93	2 828	2,7
po pracach społecznie użytecznych	174	33	23	28	42	68	108	109	137	196	344	709	1 971	1,9
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	7 573	9 440	11 209	11 122	10 071	9 086	9 187	8 611	10 932	10 039	7 742	7 161	112 173	100,0
podjęcie pracy razem	4 150	4 482	5 007	5 097	4 633	4 195	4 111	4 195	6 370	5 329	4 241	3 811	55 621	49,6
- praca niesubsydiowana	3 721	3 689	4 058	3 956	3 556	3 201	3 254	3 561	5 132	4 555	3 683	3 213	45 579	40,6
- praca subsydiowana	429	793	949	1 141	1 077	994	857	634	1 238	774	558	598	10 042	9,0
rozpoczęcie szkolenia	2	215	267	458	507	304	209	195	303	201	117	54	2 832	2,5
rozpoczęcie stażu	251	1 108	1 477	1 201	932	825	675	525	613	493	315	307	8 722	7,8
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0,0
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	49	394	608	365	186	126	155	98	113	59	27	9	2 189	2,0
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
z tego z przyczyn														
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	187	338	450	480	401	396	457	344	328	368	289	310	4 348	3,9
odmowa ustalenia profilu pomocy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,0
niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 409	1 432	1 806	1 941	1 730	1 900	1 951	1 782	1 685	1 919	1 456	1 546	20 557	18,3
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	706	686	760	663	662	590	783	730	762	657	563	382	7 944	7,1
podjęcie nauki	2	4	3	3	2	0	0	0	6	159	6	1	186	0,2
osiągnięcie wieku emerytalnego	119	123	135	120	146	121	125	124	104	117	114	106	1 454	1,3
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	34	37	37	39	38	30	49	27	31	42	40	18	422	0,4
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	58	53	52	78	69	39	80	87	51	60	33	40	700	0,6
inne przyczyny	605	568	606	677	764	560	592	504	566	635	541	577	7 195	6,4
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego	76 726	75 774	72 873	69 435	66 883	64 660	63 994	63 599	62 552	61 941	62 730	64 060	64 060	x
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	9 676	9 493	9 087	8 703	8 611	8 361	8 296	8 308	8 884	8 814	8 562	8 307	8 307	x
Wskaźnik napływu do bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	16,0	11,1	11,0	10,5	10,8	10,3	13,2	12,8	15,5	15,1	13,8	13,5	142,6	x
Wskaźnik odpływu z bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	10,4	12,3	14,8	15,3	14,5	13,6	14,2	13,5	17,2	16,0	12,5	11,4	154,4	x
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	35,6	52,8	60,3	66,3	61,6	61,1	48,2	51,1	64,4	56,5	49,7	44,9	53,7	x

TABELA 4. BILANS BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Powiat																							
	Kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz - powiat grodzki	Bydgoszcz - powiat ziemski	Grodzisz - powiat grodzki	Grodzisz - powiat ziemski	Toruń - powiat grodzki	Toruń - powiat ziemski	Włocławek - powiat grodzki	Włocławek - powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego roku	72 655	5 982	2 370	3 233	1 909	4 463	3 845	4 948	5 179	2 564	2 262	2 193	1 892	7 581	3 923	1 840	3 290	2 624	1 896	1 863	2 592	2 003	1 575	2 628
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	103 578	9 162	3 403	6 332	2 930	6 567	5 651	5 776	5 075	3 521	3 835	3 183	2 805	10 767	5 404	2 628	4 759	3 119	2 965	2 977	4 293	2 693	1 964	3 769
po raz pierwszy	16 044	2 024	729	662	335	1 399	1 089	713	744	463	706	432	448	1 415	626	442	719	397	435	317	697	431	296	525
po raz kolejny	87 534	7 138	2 674	5 670	2 595	5 168	4 562	5 063	4 331	3 058	3 129	2 751	2 357	9 352	4 778	2 186	4 040	2 722	2 530	2 660	3 596	2 262	1 668	3 244
po pracach interwencyjnych	75	4	2	1	1	1	8	3	2	0	2	3	4	6	10	2	1	0	8	9	1	1	3	3
po robotach publicznych	841	4	10	194	95	3	0	30	122	8	0	36	0	75	35	15	10	21	20	104	13	10	2	34
po stażu	6 747	281	103	291	175	348	429	279	261	356	176	276	184	674	628	311	243	560	232	193	356	106	62	223
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	2 828	100	21	491	285	152	182	274	279	36	114	90	9	337	120	10	26	13	41	35	37	62	35	79
po pracach społecznie użytecznych	1 971	0	56	0	32	192	45	85	210	54	41	9	157	87	329	26	71	101	130	75	96	48	92	35
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	112 173	10 371	4 004	6 696	3 287	7 156	6 227	6 554	5 584	3 666	3 879	3 362	2 842	11 808	5 787	2 811	5 100	3 132	3 245	3 117	4 483	2 931	2 024	4 107
podjęcia pracy razem	55 621	4 767	1 777	3 112	1 573	3 731	3 199	3 097	2 762	1 919	1 799	1 746	1 354	5 680	2 252	1 714	2 382	1 713	1 702	2 102	2 271	1 710	1 151	2 108
- praca niesubsydiowana	45 579	4 332	1 536	2 295	1 169	3 410	2 693	2 431	2 032	1 670	1 604	1 398	1 184	4 769	1 774	1 385	2 048	1 329	1 214	1 414	2 019	1 279	850	1 744
- praca subsydiowana	10 042	435	241	817	404	321	506	666	730	249	195	348	170	911	478	329	334	384	488	688	252	431	301	364
rozpoczęcie innych form aktywizacji	13 745	702	305	852	534	808	614	934	995	473	378	462	452	1 484	1 121	281	530	588	470	348	573	247	218	376
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji																								
odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	4 348	285	106	424	88	23	301	906	456	135	95	119	91	88	583	81	46	40	70	22	161	30	49	149
odmowa ustalenia profilu pomocy	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
niepotwierdzenie gotowości do pracy	20 557	2 958	1 158	1 030	501	1 523	1 098	733	643	685	966	540	436	2 756	872	329	835	197	401	280	884	411	332	989
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	7 944	818	375	481	270	379	611	293	216	204	323	251	276	763	462	187	402	152	383	146	254	331	131	236
podjęcie nauki	186	21	5	1	0	17	4	9	20	5	2	4	11	17	13	2	5	13	6	6	6	6	8	5
osiągnięcie wieku emerytalnego	1 454	142	56	96	35	109	49	121	96	54	38	40	35	132	61	42	62	39	48	29	45	30	31	64
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	422	49	14	14	5	21	28	29	26	10	13	8	8	67	10	8	12	15	6	12	21	13	6	27
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	700	110	40	7	1	82	42	18	24	18	15	16	35	64	7	20	40	3	43	31	25	21	9	29
inne przyczyny	7 195	519	168	679	280	463	281	414	345	163	250	176	144	757	406	147	786	372	116	141	243	132	89	124
Bezrobotni według stanu w końcu roku sprawozdawczego	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	8 307	774	306	259	159	607	613	336	547	262	338	258	273	763	399	257	369	382	173	189	323	253	193	274
Wskaźnik napływu do bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	142,6	153,2	143,6	195,9	153,5	147,1	147,0	116,7	98,0	137,3	169,5	145,1	148,3	142,0	137,8	142,8	144,7	118,9	156,4	159,8	165,6	134,4	124,7	143,4
Wskaźnik odpływu z bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	154,4	173,4	168,9	207,1	172,2	160,3	162,0	132,5	107,8	143,0	171,5	153,3	150,2	155,8	147,5	152,8	155,0	119,4	171,1	167,3	173,0	146,3	128,5	156,3
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	53,7	52,0	52,2	49,1	53,7	56,8	56,6	53,6	54,4	54,5	46,9	54,9	48,3	52,8	41,7	65,2	50,1	54,9	57,4	70,6	52,9	63,5	58,6	55,9

TABELA 6. BILANS BEZROBOTNYCH Kobiet w WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM w 2019 roku według powiatów

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie		Powiat																							
	kobiety razem	udział (%) w ogóle bezrobotnych	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
			Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego roku	44 215	60,9	3 474	1 434	1 940	1 204	2 572	2 388	2 893	2 989	1 364	1 461	1 332	1 218	4 593	2 361	1 216	2 149	1 549	1 278	1 160	1 671	1 212	980	1 777	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	53 040	51,2	4 675	1 811	3 212	1 591	3 386	2 896	2 909	2 442	1 543	1 995	1 640	1 448	5 480	2 673	1 519	2 444	1 642	1 560	1 471	2 301	1 361	1 061	1 980	
po raz pierwszy	8 481	52,9	1 108	407	359	172	774	584	382	384	217	382	218	240	709	304	238	381	192	223	162	385	229	165	266	
po raz kolejny	44 559	50,9	3 567	1 404	2 853	1 419	2 612	2 312	2 527	2 058	1 326	1 613	1 422	1 208	4 771	2 369	1 281	2 063	1 450	1 337	1 309	1 916	1 132	896	1 714	
po pracach interwencyjnych	37	49,3	3	2	1	1	1	5	0	1	0	2	1	1	2	3	1	1	0	4	4	1	1	1	1	
po robotach publicznych	463	55,1	1	7	130	55	1	0	17	58	0	0	14	0	43	20	9	3	15	7	51	4	7	1	20	
po stażu	4 740	70,3	187	60	217	119	239	296	210	163	204	138	226	128	456	399	247	169	405	181	143	250	94	48	161	
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	25,0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
po szkoleniu	1 206	42,6	21	2	291	166	54	45	141	130	3	31	41	1	142	50	0	2	1	12	8	6	28	11	20	
po pracach społecznie użytecznych	1 254	63,6	0	41	0	30	107	28	66	91	28	19	7	105	61	224	18	41	55	89	38	70	35	73	28	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	58 685	52,3	5 525	2 202	3 477	1 813	3 776	3 262	3 464	2 720	1 617	2 034	1 781	1 479	6 122	2 919	1 607	2 638	1 651	1 768	1 588	2 446	1 510	1 077	2 209	
podjęcia pracy razem*	29 583	53,2	2 637	1 045	1 706	859	2 079	1 720	1 630	1 372	891	1 004	940	686	2 971	1 130	972	1 248	932	874	1 045	1 218	863	614	1 147	
- praca niesubsydiowana	24 730	54,3	2 448	894	1 276	638	1 928	1 464	1 322	1 021	798	907	781	591	2 530	899	802	1 131	730	641	683	1 129	687	447	983	
- praca subsydiowana	4 853	48,3	189	151	430	221	151	256	308	351	93	97	159	95	441	231	170	117	202	233	362	89	176	167	164	
rozpoczęcie innych form aktywizacji*	8 499	61,8	425	171	553	345	482	347	594	533	243	217	325	300	898	685	205	321	376	329	207	374	179	158	232	
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	1 645	37,8	136	49	133	24	8	117	409	152	27	40	22	22	34	216	20	14	22	20	7	89	6	11	67	
odmowa ustalenia profilu pomocy	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
niepotwierdzenie gotowości do pracy	8 481	41,3	1 355	523	449	239	593	423	320	261	237	392	207	173	1 030	368	146	347	62	165	96	395	129	119	452	
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	5 491	69,1	552	273	276	200	246	443	187	146	109	249	164	181	569	290	144	283	83	263	112	205	228	94	194	
podjęcie nauki	116	62,4	12	3	1	0	10	2	3	12	4	1	2	9	7	10	1	4	9	4	5	4	5	7	1	
osiągnięcie wieku emerytalnego	871	59,9	81	26	55	20	70	26	92	55	29	23	22	21	84	32	30	35	20	34	17	23	20	16	40	
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	186	44,1	27	6	5	3	4	13	11	8	4	3	5	2	32	4	4	7	5	4	7	10	5	5	12	
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	382	54,6	59	25	2	0	58	19	13	15	8	7	11	18	39	6	12	16	2	16	18	13	8	4	13	
inne przyczyny	3 431	47,7	241	81	297	123	226	152	205	166	65	98	83	67	458	178	73	363	140	59	74	115	67	49	51	
Bezrobotni według stanu w końcu roku sprawozdawczego	38 570	60,2	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	5 461	65,7	465	206	166	111	374	402	218	378	155	217	172	183	499	245	179	264	246	115	140	220	174	147	185	
Wskaźnik napływu do bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	120,0	x	134,6	126,3	165,6	132,1	131,6	121,3	100,6	81,7	113,1	136,6	123,1	118,9	119,3	113,2	124,9	113,7	106,0	122,1	126,8	137,7	112,3	108,3	111,4	
Wskaźnik odpływu z bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	132,7	x	159,0	153,6	179,2	150,6	146,8	136,6	119,7	91,0	118,5	139,2	133,7	121,4	133,3	123,6	132,2	122,8	106,6	138,3	136,9	146,4	124,6	109,9	124,3	
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	55,8	x	56,4	57,7	53,1	54,0	61,4	59,4	56,0	56,2	57,7	50,3	57,3	47,4	54,2	42,3	64,0	51,1	56,8	56,0	71,0	52,9	63,4	57,9	57,9	

* Szczegóły zawiera tabela 7 w Aneksie statystycznym

TABELA 7. PODJĘCIA PRACY I AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH KOBIEĆ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie		Powiat																						
	kobiety razem	udział (%) w ogóle bezrobotnych	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grudziądz – powiat grodzki	Grudziądz – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin
1. Podjęcia pracy razem	29 583	53,2	2 637	1 045	1 706	859	2 079	1 720	1 630	1 372	891	1 004	940	686	2 971	1 130	972	1 248	932	874	1 045	1 218	863	614	1 147
1a. praca niesubsydiowana	24 730	54,3	2 448	894	1 276	638	1 928	1 464	1 322	1 021	798	907	781	591	2 530	899	802	1 131	730	641	683	1 129	687	447	983
- działalność gospodarcza (niesubsydiowana)	594	34,8	76	30	19	11	68	56	26	23	9	21	17	15	65	26	9	21	13	9	11	24	14	11	20
- praca sezonowa	530	56,9	0	0	307	120	0	0	0	0	0	73	0	18	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0
1b. praca subsydiowana	4 853	48,3	189	151	430	221	151	256	308	351	93	97	159	95	441	231	170	117	202	233	362	89	176	167	164
- prace interwencyjne	1 385	59,4	48	15	11	11	17	180	62	37	3	39	70	52	125	106	69	7	19	124	177	15	59	98	41
- roboty publiczne	1 427	51,3	5	66	156	105	5	1	72	192	14	0	69	0	141	72	23	32	141	28	154	22	46	18	65
- działalność gospodarcza (subsydiowana)	651	41,7	64	57	19	6	35	39	54	46	15	23	7	13	53	34	18	45	10	22	14	17	22	13	25
- w tym w ramach bonu na zasiedlenie	2	22,2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	833	38,7	34	8	207	78	45	17	72	41	45	24	10	7	72	16	19	19	6	33	10	10	30	19	11
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	267	53,9	0	0	1	5	16	0	40	32	6	5	0	19	18	1	36	1	23	9	7	15	6	13	14
- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	3	50,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- podjęcie pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	17	38,6	0	0	0	1	0	7	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0	0	0
- inne subsydiowane, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	269	39,9	38	5	36	15	33	12	8	3	9	5	3	4	32	2	5	11	3	17	0	9	8	6	5
2. Rozpoczęcie szkolenia	1 228	43,4	26	4	295	167	63	44	143	132	4	29	41	1	142	50	0	2	1	12	7	6	28	11	20
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	25	36,2	0	0	15	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1	0
Rozpoczęcie stażu	5 942	68,1	399	121	258	148	292	279	385	300	208	164	277	214	691	446	183	266	319	208	143	283	119	66	173
- w tym w ramach bonu stażowego	3	75,0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	1	50,0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	1 328	60,7	0	46	0	30	127	24	66	100	31	24	7	85	65	189	22	53	56	109	57	85	32	81	39
- w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	10	66,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni zaktywizowani przez PUP ogółem (1b+2+3+4+5+6)	13 352	56,1	614	322	983	566	633	603	902	884	336	314	484	395	1 339	916	375	438	578	562	569	463	355	325	396
Wskaźnik aktywizacji (stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji do liczby osób nowozarejestrowanych w danej kategorii bezrobotnych)	25,2	x	13,1	17,8	30,6	35,6	18,7	20,8	31,0	36,2	21,8	15,7	29,5	27,3	24,4	34,3	24,7	17,9	35,2	36,0	38,7	20,1	26,1	30,6	20,0

TABELA 9. PODJĘCIA PRACY I AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie		Powiat																							
	zamieszkali na wsi	udział (% w ogóle bezrobotnych)	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grudziądz – powiat grodzki	Grudziądz – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodzica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
1. Podjęcia pracy razem	25 655	46,1	0	1 327	0	1 388	0	2 559	0	2 143	1 104	1 025	1 102	786	2 032	1 588	1 091	1 364	1 258	1 022	1 245	1 526	1 222	646	1 227	
1a. praca niesubsydiowana	20 690	45,4	0	1 131	0	1 025	0	2 147	0	1 580	968	926	865	693	1 726	1 252	884	1 179	976	717	865	1 364	895	476	1 021	
- działalność gospodarcza (niesubsydiowana)	782	45,8	0	58	0	19	0	133	0	60	33	31	28	30	64	48	19	48	30	17	24	54	43	12	31	
- praca sezonowa	301	32,3	0	0	0	182	0	0	0	0	0	84	0	16	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	
1b. praca subsydiowana	4 965	49,4	0	196	0	363	0	412	0	563	136	99	237	93	306	336	207	185	282	305	380	162	327	170	206	
- prace interwencyjne	1 293	55,5	0	15	0	15	0	231	0	48	4	27	96	39	68	147	65	9	24	118	142	22	102	78	43	
- roboty publiczne	1 536	55,2	0	66	0	146	0	0	0	294	28	0	94	0	90	79	31	50	171	62	180	50	73	37	85	
- działalność gospodarcza (subsydiowana)	741	47,5	0	92	0	21	0	77	0	83	28	29	14	25	38	55	31	53	22	28	26	26	46	21	26	
- w tym w ramach bonu na zasiedlenie	2	22,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	889	41,3	0	17	0	150	0	71	0	98	55	33	22	11	66	33	31	46	12	61	28	30	72	23	30	
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	214	43,2	0	0	0	8	0	2	0	33	7	5	0	12	12	1	37	4	42	6	4	18	10	3	10	
- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	5	83,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	26	59,1	0	0	0	1	0	11	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	4	2	0	
- inne subsydiowane, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	260	38,6	0	6	0	22	0	20	0	7	13	5	11	6	32	21	12	16	11	30	0	15	20	6	7	
2. Rozpoczęcie szkolenia	1 174	41,5	0	17	0	251	0	149	0	220	16	60	58	7	99	70	6	19	10	24	19	32	48	29	40	
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	35	50,7	0	0	0	4	0	0	0	0	5	16	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	
3. Rozpoczęcie stażu	4 240	48,6	0	159	0	174	0	320	0	389	244	126	198	175	416	472	155	241	348	140	115	277	92	45	154	
- w tym w ramach bonu stażowego	3	75,0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	1	50,0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5. Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	1 273	58,2	0	44	0	30	0	23	0	145	32	46	9	73	53	222	30	51	86	121	81	84	47	63	33	
- w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	15	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	
6. Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bezrobotni zaktywizowani przez PUP ogółem (1b+2+3+4+5+6)	11 653	49,0	0	416	0	818	0	904	0	1 318	428	331	502	348	874	1 100	398	496	726	590	595	555	514	307	433	
Wskaźnik aktywizacji (stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji do liczby osób nowozarejestrowanych w danej kategorii bezrobotnych)	24,8	x	x	16,5	x	31,9	x	20,6	x	33,9	21,4	15,0	25,8	21,6	22,9	29,2	23,9	18,5	32,4	34,0	33,7	19,1	27,3	26,8	19,5	

TABELA 10. BILANS DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Powiat														Zn
	Kujawsko-pomorskie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	bezpłatnie	
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego roku	42 021	57,8	2 902	1 183	1 783	1 165	2 422	2 047	3 468	3 723	1 431	1 189	1 292	1 099	1 430
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	29 699	28,7	2 031	796	1 382	913	1 721	1 597	1 935	1 911	1 031	779	910	816	1 095
po raz kolejny	29 699	33,9	2 031	796	1 382	913	1 721	1 597	1 935	1 911	1 031	779	910	816	1 095
po pracach interwencyjnych	17	22,7	0	0	0	0	0	0	1	2	0	1	0	3	1
po pracach publicznych	238	28,3	0	2	43	33	0	0	11	36	3	0	13	0	1
po stażu	1 574	23,3	37	7	66	44	70	107	78	58	58	32	71	29	55
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	790	27,9	24	3	100	75	33	29	114	112	9	4	28	0	17
po pracach społecznie użytecznych	1 827	92,7	0	45	0	30	176	44	80	195	50	36	8	152	31
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	36 260	32,3	2 758	1 175	1 646	1 151	2 192	2 048	2 568	2 344	1 131	931	1 051	884	1 335
podjęcia pracy razem*	13 176	23,7	901	345	597	419	834	772	891	873	461	283	429	289	504
- praca niesubsydiowana	10 903	23,9	829	306	461	335	777	674	743	644	398	261	342	259	415
- praca subsydiowana	2 273	22,6	72	39	136	84	57	98	148	229	63	22	87	30	89
rozpoznanie innych form aktywizacji*	4 994	36,3	115	89	189	167	336	179	351	425	145	88	155	186	134
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	1 651	38,0	91	37	81	32	8	113	366	213	56	30	36	30	52
odmowa ustalenia profilu pomocy	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
niepotwierdzenie gotowości do pracy	7 496	36,5	974	388	299	229	496	395	357	372	253	247	197	147	364
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	4 227	53,2	372	184	199	165	200	383	187	121	85	173	101	126	144
podjęcie nauki	17	9,1	4	1	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	1
osiągnięcie wieku emerytalnego	1 125	77,4	94	43	80	26	87	35	107	80	43	31	29	29	51
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	145	34,4	18	3	6	2	5	11	12	12	5	1	3	5	12
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	5	0,7	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
inne przyczyny	3 423	47,6	189	84	195	111	226	159	296	244	82	78	101	72	72
Bezrobotni według stanu w końcu roku sprawozdawczego	35 460	55,4	2 175	804	1 519	927	1 951	1 596	2 835	3 290	1 331	1 037	1 151	1 031	1 190
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	3 319	40,0	231	99	81	66	210	211	167	308	98	93	121	113	112
Wskaźnik napływu do bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	70,7	x	70,0	67,3	77,5	78,4	71,1	78,0	55,8	51,3	72,0	65,5	70,4	74,2	76,6
Wskaźnik odpływu z bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	86,3	x	95,0	99,3	92,3	98,8	90,5	100,0	74,0	63,0	79,0	78,3	81,3	80,4	93,4
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	44,4	x	44,4	43,3	43,2	45,9	48,5	48,3	46,0	45,7	44,7	36,3	47,1	35,4	46,0

* Szczegóły zawiera tabela 11 w Aneksie statystycznym

TABELA 12. BILANS BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie	Powiat																							
	beztrobtnti do 30 r. z. razem	udział (%) w ogóle beztrobtntych	Bydgoszcz – powiat groduki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grudziądz – powiat groduki	Grudziądz – powiat ziemski	Toruń – powiat groduki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat groduki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrow Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Złn
Beztrobtnti według stanu w końcu poprzedniego roku	19 275	26,5	1 192	643	761	552	907	1 115	869	1 296	669	676	651	618	1 991	1 320	546	998	798	530	554	751	660	451	727
Beztrobtnti zarejestrowani w okresie	41 985	40,5	2 934	1 325	2 306	1 232	2 245	2 533	1 998	2 123	1 467	1 766	1 409	1 306	4 249	2 411	1 317	1 989	1 473	1 247	1 158	1 812	1 285	917	1 483
po raz kolejny	30 022	34,3	1 647	826	1 770	938	1 366	1 813	1 478	1 521	1 111	1 193	1 068	946	3 161	1 905	964	1 422	1 134	914	906	1 271	926	674	1 068
po pracach interwencyjnych	27	36,0	0	1	0	0	0	3	0	1	0	1	2	0	3	4	1	0	0	5	3	1	1	0	1
po robotach publicznych	192	22,8	0	0	62	31	0	0	6	24	0	0	6	0	9	5	5	4	6	2	24	0	6	0	2
po stażu	3 887	57,6	179	66	143	87	199	236	163	188	206	108	145	131	319	364	224	143	289	129	108	182	73	62	143
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	3	75,0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	1 145	40,5	24	13	189	120	53	99	79	101	20	59	46	3	106	63	6	15	11	9	10	21	34	33	31
po pracach społecznie użytecznych	168	8,5	0	4	0	3	9	3	8	14	1	3	0	19	8	36	1	3	5	17	7	8	4	15	0
Osoby wyłączone z ewidencji beztrobtntych w okresie	42 701	38,1	3 129	1 448	2 310	1 270	2 285	2 544	2 060	2 240	1 470	1 655	1 413	1 273	4 312	2 543	1 285	2 021	1 426	1 252	1 199	1 810	1 327	885	1 544
podjęła pracy razem*	21 352	38,4	1 436	669	1 088	606	1 257	1 277	923	1 085	770	834	703	632	2 106	983	795	911	777	667	797	943	822	511	760
- praca niesubsydiowana	17 359	38,1	1 271	574	748	443	1 090	1 050	686	829	677	728	590	554	1 794	810	633	775	635	477	557	822	601	387	628
- praca subsydiowana	3 993	39,8	165	95	340	163	167	227	237	256	93	106	113	78	312	173	162	136	142	190	240	121	221	124	132
rozpoczęcie innych form aktywizacji*	6 610	48,1	398	155	399	232	299	306	432	488	232	200	237	237	747	499	182	258	267	196	140	253	130	130	193
odnowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	1 808	41,6	92	42	143	42	10	140	331	219	66	36	54	36	26	298	40	16	19	22	12	60	13	22	69
z tego z przyczyn	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z tego z przyczyn	7 821	38,0	884	415	381	196	495	481	198	231	278	421	242	188	968	387	159	373	103	187	128	381	201	137	387
niepotwierdzenie gotowości do pracy	3 077	38,7	212	120	174	105	102	252	90	101	69	117	124	132	299	238	77	145	82	154	84	113	124	63	100
dobrowolna rezygnacja ze statusu beztrobtntego	176	94,6	18	5	1	0	15	4	8	19	5	2	4	11	16	11	2	5	13	6	6	6	6	8	5
podjęcie nauki	31	7,3	6	1	1	1	2	0	0	1	1	1	2	3	5	1	0	0	1	0	1	0	1	2	1
nabywanie praw emerytalnych lub rentowych	1 826	25,4	83	41	123	88	105	84	78	96	49	44	47	34	145	126	30	313	164	20	31	54	30	12	29
inne przyczyny	1 899	x	141	75	95	57	107	98	106	106	70	60	72	55	210	117	46	88	78	42	52	60	55	43	66
Beztrobtnti, którzy w miesiącu sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	16 660	26,0	856	445	662	457	760	1 006	701	1 073	596	727	575	596	1 718	1 071	532	878	767	483	461	693	563	440	600
Beztrobtnti według stanu w końcu roku sprawozdawczego	4 916	59,2	334	141	166	120	286	324	160	308	157	233	171	179	500	266	176	249	235	114	130	198	177	116	176
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	217,8	x	246,1	206,1	303,0	223,2	247,5	227,2	229,9	163,8	219,3	261,2	216,4	211,3	213,4	182,7	241,2	199,3	184,6	235,3	209,0	241,3	194,7	203,3	204,0
Wskaźnik napływu do beztrobtntości wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	221,5	x	262,5	225,2	303,5	230,1	251,9	228,2	237,1	172,8	219,7	244,8	217,1	206,0	216,6	192,7	235,3	202,5	178,7	236,2	216,4	241,0	201,1	196,2	212,4
Wskaźnik odpływu z beztrobtntości wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	50,9	x	48,9	50,5	47,2	49,2	56,0	50,4	46,2	51,1	52,5	47,2	49,9	48,4	49,6	40,8	60,4	45,8	52,7	53,5	68,8	52,0	64,0	55,7	51,2
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)																									

* Szczegóły zawiera tabela 13 w Aneksie statystycznym

TABELA 13. PODJĘCIA PRACY I AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie		Powiat																				Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin
	bezzrobotni do 30 r. z. razem	udział (%) w ogóle bezzrobotnych	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grudziądz – powiat grodzki	Grudziądz – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie					
1. Podjęcia pracy razem	21 352	38,4	1 436	669	1 088	606	1 257	1 277	923	1 085	770	834	703	632	2 106	983	795	911	777	667	797	943	822	511	760	
1a. praca niesubsydiowana	17 359	38,1	1 271	574	748	443	1 090	1 050	686	829	677	728	590	554	1 794	810	633	775	635	477	557	822	601	387	628	
- działalność gospodarcza (niesubsydiowana)	452	26,4	29	19	16	9	45	37	11	18	14	16	15	14	55	21	12	18	14	7	9	23	21	12	17	
- praca sezonowa	387	41,6	0	0	204	98	0	0	0	0	0	60	0	11	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	
1b. praca subsydiowana	3 993	39,8	165	95	340	163	167	227	237	256	93	106	113	78	312	173	162	136	142	190	240	121	221	124	132	
- prace interwencyjne	916	39,3	40	7	8	7	12	129	39	36	1	31	50	24	67	66	26	3	16	62	127	14	74	57	20	
- roboty publiczne	494	17,8	1	26	57	31	2	0	23	66	1	0	18	0	43	19	13	17	47	8	66	6	32	5	13	
- działalność gospodarcza (subsydiowana)	660	42,3	56	43	21	8	29	39	35	45	16	29	13	13	57	34	25	46	14	15	23	26	29	18	26	
- w tym w ramach bonu na zasiedlenie	8	88,9	0	0	0	0	2	0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	864	40,2	28	12	176	84	33	36	41	51	45	29	18	3	70	13	20	39	1	52	13	20	47	16	17	
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	493	99,6	0	0	3	8	26	2	84	49	11	5	0	28	38	4	63	4	53	12	11	32	14	16	30	
- podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	6	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
- inne subsydiowane, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	559	82,9	40	7	75	25	65	21	15	9	19	12	14	10	37	37	15	27	11	41	0	22	25	12	20	
2. Rozpoczęcie szkolenia	1 135	40,1	26	13	191	121	61	99	81	101	18	57	47	3	106	41	5	14	11	9	10	22	35	33	31	
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	69	100,0	0	0	22	4	0	0	0	0	7	25	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	
Rozpoczęcie stażu	5 258	60,3	372	133	208	108	225	203	342	367	213	140	190	209	633	418	174	239	251	163	118	220	90	81	161	
- w tym w ramach bonu stażowego	4	100,0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	1	50,0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	216	9,9	0	9	0	3	13	4	8	20	1	3	0	25	8	40	3	5	5	24	12	11	5	16	1	
- w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	2	13,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	
6. Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bezzrobotni zaktywizowani przez PUP ogółem (1b+2+3+4+5+6)	10 603	44,6	563	250	739	395	466	533	669	744	325	306	350	315	1 059	672	344	394	409	386	380	374	351	254	325	
Wskaźnik aktywizacji (stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji do liczby osób nowozarejestrowanych w danej kategorii bezzrobotnych)	25,3	x	19,2	18,9	32,0	32,1	20,8	21,0	33,5	35,0	22,2	17,3	24,8	24,1	24,9	27,9	26,1	19,8	27,8	31,0	32,8	20,6	27,3	27,7	21,9	

TABELA 14. BILANS BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie	Powiat																							
	beztrobotni do 25 r. z. razem	udział (%) w ogóle beztrobotnych	Bdgoszcz - powiat grodzki	Bdgoszcz - powiat ziemski	Grudziądz - powiat grodzki	Grudziądz - powiat ziemski	Toruń - powiat grodzki	Toruń - powiat ziemski	Włocławek - powiat grodzki	Włocławek - powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego roku	9 040	12,4	464	267	346	257	369	568	364	600	342	312	321	301	947	666	289	465	371	241	282	407	323	212	326
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	25 432	24,6	1 429	769	1 336	792	1 081	1 554	1 097	1 320	913	1 115	897	867	2 548	1 556	929	1 259	963	785	717	1 177	824	614	890
po raz kolejny	15 916	18,2	620	402	900	542	537	981	702	813	620	630	597	560	1 637	1 102	628	767	667	498	503	733	525	401	551
po pracach interwencyjnych	18	24,0	0	1	0	0	0	2	0	1	0	1	1	0	1	2	0	0	0	3	3	1	1	0	1
po robotach publicznych	101	12,0	0	0	29	20	0	0	1	8	0	0	3	0	6	3	5	2	5	1	14	0	4	0	0
po stażu	2 565	38,0	84	48	98	63	97	151	95	129	141	75	92	97	195	236	187	111	197	81	67	124	50	54	93
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	3	75,0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
po szkoleniu	579	20,5	7	8	111	78	19	56	28	45	10	31	28	3	38	38	3	6	5	3	5	15	13	19	10
po pracach społecznie użytecznych	39	2,0	0	0	0	0	2	0	1	7	0	0	0	6	1	7	0	0	3	7	1	2	0	2	0
Osoby wyłączone z ewidencji beztrobotnych w okresie	24 780	22,1	1 458	779	1 298	790	1 077	1 494	1 108	1 310	892	972	870	811	2 492	1 565	872	1 232	889	744	727	1 135	815	572	878
podjęcia pracy razem*	11 780	21,2	558	340	587	376	527	722	449	583	448	479	415	370	1 151	588	541	530	458	382	468	553	504	323	428
- praca niesubsydiowana	9 736	21,4	497	299	400	284	457	612	356	455	392	424	356	327	1 010	506	442	459	389	265	331	494	382	244	355
- praca subsydiowana	2 044	20,4	61	41	187	92	70	110	93	128	56	55	59	43	141	82	99	71	69	117	137	59	122	79	73
rozpoczęcie innych form aktywizacji*	4 309	31,3	226	116	253	160	147	187	275	338	160	127	150	176	474	326	147	189	177	127	89	179	78	96	112
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	1 085	25,0	52	28	84	28	8	97	195	130	49	22	34	26	10	169	25	8	13	13	9	28	7	10	40
odmowa ustalenia profilu pomocy	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
niepotwierdzenie gotowości do pracy	4 578	22,3	464	212	225	128	279	282	96	128	162	251	147	108	575	235	92	226	64	115	77	268	131	91	222
dobrowolna rezygnacja ze statusu beztrobotnego	1 931	24,3	110	55	84	56	49	163	57	69	48	65	93	100	204	174	49	89	57	93	62	78	77	40	59
podjęcie nauki	161	86,6	16	5	1	0	12	2	7	18	4	2	4	11	15	10	2	5	13	6	6	5	5	8	4
nabywanie praw emerytalnych lub rentowych	22	5,2	6	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	4	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0
inne przyczyny	914	12,7	26	22	63	41	54	41	29	43	20	26	26	19	59	62	16	185	106	8	15	24	12	4	13
Bezrobotni, którzy w miesiącu sprawozdawczym utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	1 671	x	106	54	68	43	72	105	67	97	52	79	69	70	183	121	55	82	69	41	52	77	45	34	30
Bezrobotni według stanu w końcu roku sprawozdawczego	8 021	12,5	329	203	316	216	301	523	286	513	311	376	279	287	820	536	291	410	376	241	220	372	287	220	308
w tym zarejestrowani po raz pierwszy	3 524	42,4	184	91	128	95	177	228	105	225	112	177	125	124	374	214	127	178	177	90	94	148	128	92	131
Wskaźnik napływu do beztrobotnia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	281,3	x	308,0	288,0	386,1	308,2	293,0	273,6	301,4	220,0	267,0	357,4	279,4	288,0	269,1	233,6	321,5	270,8	259,6	325,7	254,3	289,2	255,1	289,6	273,0
Wskaźnik odpływu z beztrobotnia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	274,1	x	314,2	291,8	375,1	307,4	291,9	263,0	304,4	218,3	260,8	311,5	271,0	269,4	263,1	235,0	301,7	264,9	239,6	308,7	257,8	278,9	252,3	269,8	269,3
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	46,3	x	39,0	44,2	43,9	47,5	48,8	46,5	40,9	44,2	49,1	43,0	46,3	42,7	45,2	37,8	58,2	42,1	47,6	48,7	65,3	47,0	61,2	52,6	48,1

* Szczegóły zawiera tabela 15 w Aneksie statystycznym

TABELA 16. BILANS BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie	Powiat																							Zn	
	bezprobotni powyżej 50 r. z. razem	udział (%) w ogóle bezrobotnych	Bdgoszcz – powiat grodzki	Bdgoszcz – powiat ziemski	Grudziądz – powiat grodzki	Grudziądz – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno		
Bezrobotni według stanu w końcu poprzedniego roku	18 291	25,2	1 748	632	1 015	479	1 166	764	1 532	1 377	665	509	509	439	1 851	764	417	770	589	456	454	666	474	400	615	
Bezrobotni zarejestrowani w okresie	18 372	17,7	1 869	651	1 259	586	1 222	730	1 081	940	557	581	565	477	1 928	840	349	862	506	520	651	744	413	321	720	
po raz kolejny	17 095	19,5	1 636	571	1 228	567	1 065	644	1 014	895	521	548	533	447	1 800	810	322	804	492	473	635	702	395	305	688	
po pracach interwencyjnych	14	18,7	2	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0	1	2	0	0	0	0	2	1	0	0	1	1	
po robotach publicznych	300	35,7	2	5	59	33	3	0	7	35	3	0	18	0	28	14	3	3	12	9	41	9	0	1	15	
po stażu	601	8,9	15	6	42	28	21	39	15	5	28	25	37	10	74	54	14	22	54	18	25	45	5	0	19	
po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
po szkoleniu	447	15,8	30	3	99	50	16	15	58	55	1	4	10	2	82	6	0	3	1	1	1	1	1	2	0	7
po pracach społecznie użytecznych	824	41,8	0	27	0	6	101	23	25	88	29	19	4	65	31	122	14	43	42	46	38	38	18	29	16	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie	20 359	18,1	2 188	791	1 394	665	1 404	856	1 245	1 022	590	607	586	467	2 181	866	417	915	512	609	651	789	469	356	779	
podjęła pracy razem*	8 540	15,4	891	260	555	325	547	339	524	436	247	220	288	156	910	290	213	370	252	260	396	325	211	174	351	
- praca niesubsydiowana	6 608	14,5	805	229	400	225	509	265	417	272	209	208	188	133	695	198	173	295	156	170	246	275	151	116	273	
- praca subsydiowana	1 932	19,2	86	31	155	100	38	74	107	164	38	12	100	23	215	92	40	75	96	90	150	50	60	58	78	
rozporządzenie innych form aktywizacji*	2 070	15,1	61	50	149	93	171	73	114	165	65	55	59	78	200	164	23	87	84	85	79	96	31	30	58	
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	526	12,1	61	13	62	6	5	38	90	39	18	17	14	21	10	37	9	6	3	21	2	36	6	3	9	
z tego z przyczyn	1	100,0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
odmowa ustalenia profilu pomocy	3 211	15,6	536	211	178	76	240	137	144	91	93	119	73	63	462	109	43	117	20	51	45	131	56	47	169	
niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 338	16,8	166	74	97	39	69	76	72	37	48	46	41	37	135	79	24	71	17	51	18	34	55	23	29	
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
podjęcie nauki	1 454	100,0	142	56	96	35	109	49	121	96	54	38	40	35	132	61	42	62	39	48	29	45	30	31	64	
osiągnięcie wieku emerytalnego	292	69,2	29	9	13	4	13	18	20	19	4	11	6	4	49	4	4	9	12	6	5	19	8	4	22	
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	699	99,9	110	40	7	1	81	42	18	24	18	15	16	35	64	7	20	40	3	43	31	25	21	9	29	
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	2 227	31,0	192	78	237	86	169	84	142	114	43	86	49	38	219	114	39	153	82	44	46	78	51	35	48	
inne przyczyny	16 304	25,5	1 429	492	880	400	984	638	1 368	1 295	632	483	488	449	1 598	738	349	717	583	367	454	621	418	365	556	
Bezrobotni według stanu w końcu roku sprawozdawczego	1 215	14,6	183	58	31	16	104	81	95	94	40	27	31	27	100	43	25	41	46	25	15	47	30	26	30	
w tym zarejestrowani po raz pierwszy																										
Wskaźnik napływu do bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób nowo zarejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	100,4	x	106,9	103,0	124,0	122,3	104,8	95,5	70,6	68,3	83,8	114,1	111,0	108,7	104,2	109,9	83,7	111,9	85,9	114,0	143,4	111,7	87,1	80,3	117,1	
Wskaźnik odpływu z bezrobocia wyrażony jako stosunek liczby osób wyrejestrowanych do liczby osób pozostających w ewidencji w końcu okresu poprzedniego (w %)	111,3	x	125,2	125,2	137,3	138,8	120,4	112,0	81,3	74,2	88,7	119,3	115,1	106,4	117,8	113,4	100,0	118,8	86,9	133,6	143,4	118,5	98,9	89,0	126,7	
Wskaźnik płynności rynku pracy wyrażony jako stosunek liczby osób podejmujących pracę do liczby osób zarejestrowanych w okresie (w %)	46,5	x	47,7	39,9	44,1	55,5	44,8	46,4	48,5	46,4	44,3	37,9	51,0	32,7	47,2	34,5	61,0	42,9	49,8	50,0	60,8	43,7	51,1	54,2	48,8	

* Szczegóły zawiera tabela 17 w Aneksie statystycznym

TABELA 17. PODJĘCIA PRACY I AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Kujawsko-pomorskie		Powiat																							Zniz
	bezzrobotni powyżej 50 r. ż. razem	udział (%) w ogóle bezzrobotnych	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrow Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno		
1. Podjęcia pracy razem	8 540	15,4	891	260	555	325	547	339	524	436	247	220	288	156	910	290	213	370	252	260	396	325	211	174	351	
1a. praca niesubsydiowana	6 608	14,5	805	229	400	225	509	265	417	272	209	208	188	133	695	198	173	295	156	170	246	275	151	116	273	
- działalność gospodarcza (niesubsydiowana)	229	13,4	31	6	4	1	26	14	12	14	10	6	5	8	30	11	3	13	8	0	5	12	3	3	4	
- praca sezonowa	161	17,3	0	0	92	44	0	0	0	0	0	15	0	6	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
1b. praca subsydiowana	1 932	19,2	86	31	155	100	38	74	107	164	38	12	100	23	215	92	40	75	96	90	150	50	60	58	78	
- prace interwencyjne	388	16,7	9	3	5	3	6	41	15	2	2	2	36	17	42	51	22	0	2	26	32	5	12	39	16	
- roboty publiczne	1 058	38,0	3	14	82	76	5	0	56	138	24	0	61	0	124	34	12	46	91	56	110	39	21	11	55	
- działalność gospodarcza (subsydiowana)	102	6,5	13	10	5	2	5	5	7	8	7	3	0	4	10	2	3	6	0	2	3	1	2	1	3	
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	277	12,9	13	3	63	18	16	12	27	16	4	5	3	2	33	5	3	11	3	6	5	5	16	4	4	
- podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	44	100,0	0	0	0	1	0	16	0	0	1	2	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	9	3	0	
- inne subsydiowane	63	9,3	48	1	0	0	6	0	2	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2. Rozpoczęcie szkolenia	445	15,7	28	3	100	50	17	15	57	55	1	4	10	2	81	5	0	3	0	2	1	1	3	0	7	
3. Rozpoczęcie stażu	723	8,3	33	14	49	37	30	34	35	12	31	27	45	18	83	59	9	33	42	20	24	51	11	0	26	
4. Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5. Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	902	41,2	0	33	0	6	124	24	22	98	33	24	4	58	36	100	14	51	42	63	54	44	17	30	25	
- w tym w ramach Programu Aktywizacji i Integracji (PAI)	4	26,7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	
6. Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	0	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bezrobotni zaktywizowani przez PUP ogółem (1b+2+3+4+5+6)	4 002	16,8	147	81	304	193	209	147	221	329	103	67	159	101	415	256	63	162	180	175	229	146	91	88	136	
Wskaźnik aktywizacji (stosunek liczby osób podejmujących udział w wybranych formach aktywizacji do liczby osób nowozarejestrowanych w danej kategorii bezzrobotnych)	21,8	x	7,9	12,4	24,1	32,9	17,1	20,1	20,4	35,0	18,5	11,5	28,1	21,2	21,5	30,5	18,1	18,8	35,6	33,7	35,2	19,6	22,0	27,4	18,9	

TABELA 18. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2018 I 2019 ROKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	2018 r.				2019 r.			
	Polska		Kujawsko-pomorskie		Polska		Kujawsko-pomorskie	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	w liczbach bezwzględnych							
Ogółem bezrobotni	968 888	542 642	72 655	44 215	866 374	479 415	64 060	38 570
w tym:								
z prawem do zasiłku	153 268	89 323	12 149	7 121	142 455	82 180	11 153	6 578
poprzednio pracujące	839 430	460 812	63 542	37 468	756 149	410 620	56 516	33 051
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	37 853	22 164	2 375	1 423	34 474	19 872	2 129	1 265
zamieszkali na wsi	447 693	255 174	34 760	21 726	405 860	229 048	31 018	19 321
w tym posiadający gospodarstwo rolne	28 819	15 761	581	323	26 570	14 312	521	294
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	34 578	19 666	2 189	1 346	32 358	18 106	2 200	1 270
cudzoziemcy	3 171	2 011	104	63	2 976	1 885	106	62
osoby bez wykształcenia średniego	510 429	237 554	44 094	23 486	450 576	205 874	38 405	20 234
osoby bez kwalifikacji zawodowych	299 310	172 856	26 653	16 960	265 213	151 772	23 546	14 742
osoby bez doświadczenia zawodowego	196 361	123 523	14 088	10 234	169 243	105 371	11 959	8 559
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	174 216	174 216	16 481	16 481	151 507	151 507	14 253	14 253
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	817 803	469 390	62 759	39 456	722 059	411 095	54 452	33 968
w odsetkach								
Ogółem bezrobotni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:								
z prawem do zasiłku	15,8	16,5	16,7	16,1	16,4	17,1	17,4	17,1
poprzednio pracujące	86,6	84,9	87,5	84,7	87,3	85,7	88,2	85,7
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3,9	4,1	3,3	3,2	4,0	4,1	3,3	3,3
zamieszkali na wsi	46,2	47,0	47,8	49,1	46,8	47,8	48,4	50,1
w tym posiadający gospodarstwo rolne	3,0	2,9	0,8	0,7	3,1	3,0	0,8	0,8
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3,6	3,6	3,0	3,0	3,7	3,8	3,4	3,3
cudzoziemcy	0,3	0,4	0,1	0,1	0,3	0,4	0,2	0,2
osoby bez wykształcenia średniego	52,7	43,8	60,7	53,1	52,0	42,9	60,0	52,5
osoby bez kwalifikacji zawodowych	30,9	31,9	36,7	38,4	30,6	31,7	36,8	38,2
osoby bez doświadczenia zawodowego	20,3	22,8	19,4	23,1	19,5	22,0	18,7	22,2
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	18,0	32,1	22,7	37,3	17,5	31,6	22,2	37,0
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	84,4	86,5	86,4	89,2	83,3	85,7	85,0	88,1

* Szczegóły zawiera tabela 20 w Aneksie statystycznym

TABELA 19. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Powiat																	
	Kujawsko-pomorskie																	
	Bydgoszcz - powiat grodzki	Bydgoszcz - powiat ziemski	Grodzki - powiat grodzki	Grodzki - powiat ziemski	Toruń - powiat grodzki	Toruń - powiat ziemski	Włocławek - powiat grodzki	Włocławek - powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin
w liczbach bezwzględnych																		
Ogółem bezrobotni	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616
w tym:																		
z prawem do zasiłku	830	327	464	264	582	710	469	572	430	329	331	327	1 374	579	350	642	381	341
poprzednio pracujące	4 519	1 633	2 643	1 395	3 608	2 917	3 698	3 837	2 088	1 977	1 797	1 568	5 778	2 729	1 495	2 645	2 137	1 420
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 129	188	35	24	159	260	120	90	56	68	17	65	429	80	45	101	16	31
zamieszkałe na wsi	31 018	0	1 346	0	1 354	0	2 612	0	3 669	1 347	1 258	1 095	2 431	2 504	1 082	1 715	1 951	948
w tym posiadający gospodarstwo rolne	521	0	5	0	26	0	3	0	28	20	36	21	19	37	20	15	52	82
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	2 200	125	51	80	122	137	61	131	87	128	65	84	227	135	79	103	114	61
cudzoziemcy	106	20	4	11	9	5	12	3	3	3	0	2	8	3	1	5	6	2
osoby bez kwalifikacji zawodowych	23 546	1 446	635	1 126	621	967	1 038	1 625	2 035	899	884	669	2 664	1 630	510	1 040	867	715
osoby bez doświadczenia zawodowego	11 959	455	218	449	287	442	586	840	1 192	533	358	420	1 161	1 131	281	514	689	327
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	14 253	855	363	704	409	647	635	855	1 066	515	610	472	1 287	925	403	787	596	383
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	54 452	3 887	1 468	2 410	3 112	2 657	3 676	4 188	2 027	1 889	1 760	1 622	5 351	3 071	1 431	2 532	2 325	1 357
w odsetkach																		
Ogółem bezrobotni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym:																		
z prawem do zasiłku	17,4	18,5	16,2	17,0	15,0	21,7	11,2	12,2	17,8	14,8	16,4	17,6	21,0	16,4	21,1	21,8	14,6	21,1
poprzednio pracujące	88,2	94,7	92,1	89,9	93,1	89,2	88,7	82,2	86,3	89,1	89,2	84,5	88,3	77,1	90,2	89,7	81,8	87,9
w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3,3	3,9	1,2	1,5	4,1	8,0	2,9	1,9	2,3	3,1	0,8	3,5	6,6	2,3	2,7	3,4	0,6	1,9
zamieszkałe na wsi	48,4	0,0	76,1	0,0	87,2	0,0	79,9	0,0	78,6	55,7	59,4	62,5	59,0	37,2	65,3	58,2	74,7	58,7
w tym posiadający gospodarstwo rolne	0,8	0,0	0,3	0,0	1,7	0,0	0,1	0,0	0,6	0,8	1,6	1,0	0,6	1,1	1,2	0,5	2,0	5,1
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	3,4	2,6	2,9	3,8	3,1	4,2	1,5	2,8	3,6	5,8	3,2	4,5	3,5	3,8	4,8	3,5	4,4	3,8
cudzoziemcy	0,2	0,4	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
osoby bez kwalifikacji zawodowych	36,8	30,3	35,9	39,2	40,0	31,8	39,0	43,6	37,2	39,9	34,5	36,1	40,7	46,0	30,8	35,3	33,2	44,2
osoby bez doświadczenia zawodowego	18,7	9,5	12,3	15,7	18,5	11,4	17,9	20,1	25,5	22,0	17,7	17,8	22,6	17,8	17,0	17,4	26,4	20,2
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	22,2	17,9	20,5	24,5	16,7	19,4	20,5	22,8	21,3	27,5	23,4	25,9	19,7	26,1	24,3	26,7	22,8	23,7
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	85,0	81,4	83,0	88,7	80,3	81,3	88,2	89,7	83,8	85,2	87,4	87,4	81,8	86,8	86,4	85,9	89,0	84,0

* Szczegóły zawiera tabela 20 w Aneksie statystycznym

TABELA 20. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2018 I 2019 ROKU

Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	2018 r.				2019 r.			
	Polska		Kujawsko-pomorskie		Polska		Kujawsko-pomorskie	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	w liczbach bezwzględnych							
Ogółem bezrobotni	968 888	542 642	72 655	44 215	866 374	479 415	64 060	38 570
w tym								
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy razem	817 803	469 390	62 759	39 456	722 059	411 095	54 452	33 968
do 30 roku życia	251 994	163 924	19 275	13 506	222 972	143 249	16 660	11 478
- w tym do 25 roku życia	118 577	72 441	9 040	6 050	106 145	63 521	8 021	5 166
długotrwale bezrobotni	507 235	304 088	42 021	28 178	432 438	258 405	35 460	23 705
powyżej 50 roku życia	262 704	98 606	18 291	7 633	235 672	87 028	16 304	6 692
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	22 230	13 701	3 234	2 006	17 462	10 504	2 629	1 614
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	199 484	174 364	17 183	15 075	175 026	153 533	14 828	13 120
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	2 351	1 943	197	159	2 317	1 912	204	173
niepełnosprawni	61 118	28 072	3 236	1 590	57 479	25 742	2 883	1 396
w odsetkach								
Ogółem bezrobotni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym								
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy razem	84,4	86,5	86,4	89,2	83,3	85,7	85,0	88,1
do 30 roku życia	26,0	30,2	26,5	30,5	25,7	29,9	26,0	29,8
- w tym do 25 roku życia	12,2	13,3	12,4	13,7	12,3	13,2	12,5	13,4
długotrwale bezrobotni	52,4	56,0	57,8	63,7	49,9	53,9	55,4	61,5
powyżej 50 roku życia	27,1	18,2	25,2	17,3	27,2	18,2	25,5	17,4
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	2,3	2,5	4,5	4,5	2,0	2,2	4,1	4,2
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	20,6	32,1	23,7	34,1	20,2	32,0	23,1	34,0
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0,2	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
niepełnosprawni	6,3	5,2	4,5	3,6	6,6	5,4	4,5	3,6

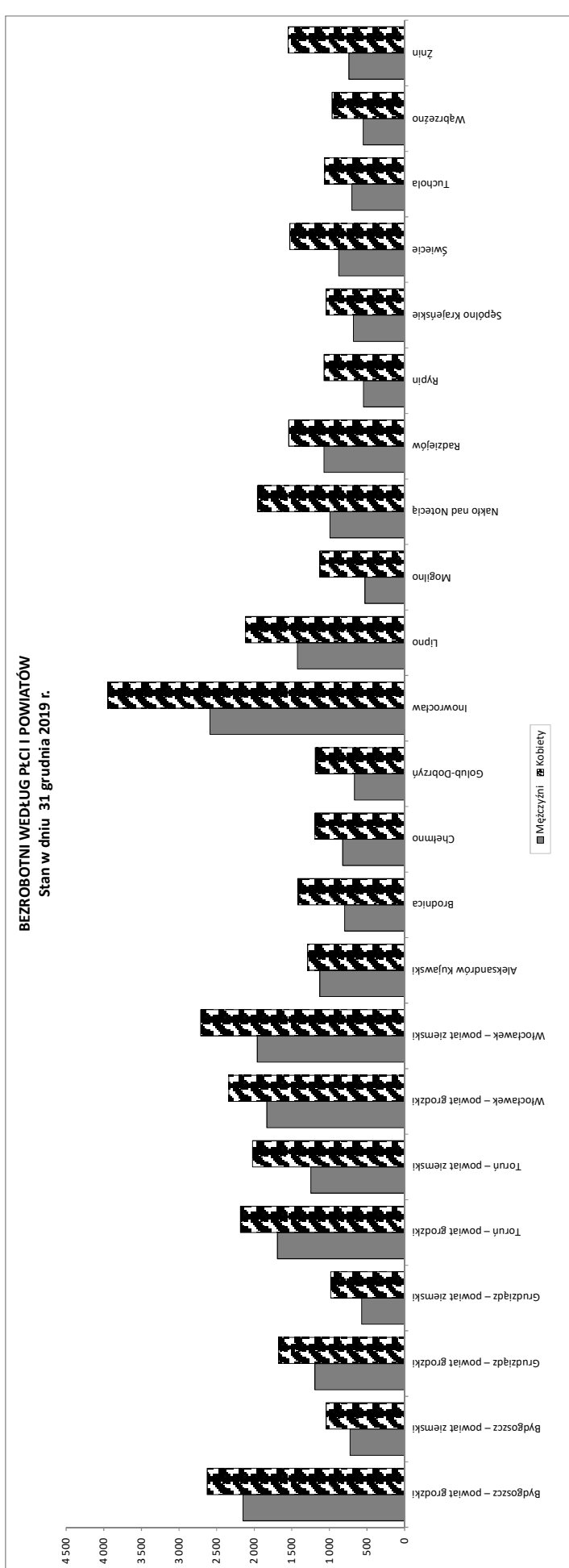
TABELA 21. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Powiat																							
	Kujawsko-pomorskie																							
	Bydgoszcz - powiat grodzki	Bydgoszcz - powiat ziemski	Grudziądz - powiat grodzki	Grudziądz - powiat ziemski	Toruń - powiat grodzki	Toruń - powiat ziemski	Włocławek - powiat grodzki	Włocławek - powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
Ogółem bezrobotni	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290
w tym																								
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy razem	54 452	3 887	1 468	2 410	1 376	3 112	2 657	3 676	4 188	2 027	1 889	1 760	1 622	5 351	3 071	1 431	2 532	2 325	1 357	1 493	2 067	1 562	1 329	1 862
do 30 roku życia	16 660	856	445	662	457	760	1 006	701	1 073	596	727	575	596	1 718	1 071	532	878	767	483	461	693	563	440	600
- w tym do 25 roku życia	8 021	329	203	316	216	301	523	286	513	311	376	279	287	820	536	291	410	376	241	220	372	287	220	308
długotrwale bezrobotni	35 460	2 175	804	1 519	927	1 951	1 596	2 835	3 290	1 331	1 037	1 151	1 031	3 445	2 075	879	1 579	1 709	884	948	1 210	972	922	1 190
powyżej 50 roku życia	16 304	1 429	492	880	400	984	638	1 368	1 295	632	483	488	449	1 598	738	349	717	583	367	454	621	418	365	556
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	2 629	1	1	2	1	222	1	773	747	4	34	0	92	0	186	0	68	13	7	7	253	128	45	44
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	14 828	1 077	445	788	446	807	764	710	836	558	684	553	483	1 216	926	460	801	554	389	430	621	486	306	488
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	204	34	12	12	6	5	5	22	6	2	12	12	2	13	5	6	10	9	3	11	1	16	0	0
niepełnosprawni	2 883	404	109	145	35	266	86	215	89	108	96	71	69	267	68	56	145	65	67	67	177	119	86	73
w tym																								
Ogółem bezrobotni	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym																								
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy razem	85,0	81,4	83,0	84,0	88,7	80,3	81,3	88,2	89,7	83,8	85,2	87,4	87,4	81,8	86,8	86,4	85,9	89,0	84,0	86,7	86,1	88,5	87,7	81,3
do 30 roku życia	26,0	17,9	25,2	23,1	29,4	19,6	30,8	16,8	23,0	24,6	32,8	28,6	32,1	26,3	30,3	32,1	29,8	29,4	29,9	26,8	28,9	31,9	29,0	26,2
- w tym do 25 roku życia	12,5	6,9	11,5	11,0	13,9	7,8	16,0	6,9	11,0	12,9	17,0	13,9	15,5	12,5	15,1	17,6	13,9	14,4	14,9	12,8	15,5	16,3	14,5	13,4
długotrwale bezrobotni	55,4	45,6	45,4	52,9	59,7	50,4	48,8	68,0	70,4	55,0	46,8	57,1	55,6	52,7	58,6	53,0	53,5	65,5	54,7	55,0	50,4	55,1	60,9	52,0
powyżej 50 roku życia	25,5	29,9	27,8	30,7	25,8	25,4	19,5	32,8	27,7	26,1	21,8	24,2	24,2	24,4	20,8	21,1	24,3	22,3	22,7	26,3	25,9	23,7	24,1	24,3
korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	4,1	0,0	0,1	0,1	0,1	5,7	0,0	18,5	16,0	0,2	1,5	0,0	5,0	0,0	5,3	0,0	2,3	0,5	0,4	0,4	10,5	7,3	3,0	1,9
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	23,1	22,6	25,2	27,5	28,7	20,8	23,4	17,0	17,9	23,1	30,8	27,5	26,0	18,6	26,2	27,8	27,2	21,2	24,1	25,0	25,9	27,5	20,2	21,3
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0,3	0,7	0,7	0,4	0,4	0,1	0,2	0,5	0,1	0,1	0,5	0,6	0,1	0,2	0,1	0,4	0,3	0,3	0,2	0,6	0,0	0,9	0,0	0,0
niepełnosprawni	4,5	8,5	6,2	5,1	2,3	6,9	2,6	5,2	1,9	4,5	4,3	3,5	3,7	4,1	1,9	3,4	4,9	2,5	4,1	3,9	7,4	6,7	5,7	3,2

TABELA 22. BEZROBOTNI W POWIATACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG PŁCI

Stan w dniu 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych																w %							
	Kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Złnin
Ogółem	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290
Mężczyźni	25 490	2 149	726	1 194	570	1 692	1 247	1 832	1 959	1 129	796	823	668	2 589	1 425	529	994	1 071	546	680	876	702	551	742
Kobiety	38 570	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mężczyźni	39,8	45,0	41,0	41,6	36,7	43,7	38,1	43,9	41,9	46,7	35,9	40,9	36,0	39,6	40,3	31,9	33,7	41,0	33,8	39,5	36,5	39,8	36,4	32,4
Kobiety	60,2	55,0	59,0	58,4	63,3	56,3	61,9	56,1	58,1	53,3	64,1	59,1	64,0	60,4	59,7	68,1	66,3	59,0	66,2	60,5	63,5	60,2	63,6	67,6

**TABELA 23. BEZROBOTNE KOBIETY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotne kobiety				
	w okresie		stan w końcu okresu		
	nowe rejestracje	podjęcia pracy	razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	z prawem do zasiłku
Kujawsko-pomorskie	53 040	29 583	38 570	60,2	6 578
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 675	2 637	2 624	55,0	513
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 811	1 045	1 043	59,0	223
Grudziądz – powiat grodzki	3 212	1 706	1 675	58,4	269
Grudziądz – powiat ziemski	1 591	859	982	63,3	164
Toruń – powiat grodzki	3 386	2 079	2 182	56,3	332
Toruń – powiat ziemski	2 896	1 720	2 022	61,9	427
Włocławek – powiat grodzki	2 909	1 630	2 338	56,1	288
Włocławek – powiat ziemski	2 442	1 372	2 711	58,1	305
Aleksandrów Kujawski	1 543	891	1 290	53,3	221
Brodnica	1 995	1 004	1 422	64,1	213
Chełmno	1 640	940	1 191	59,1	186
Golub-Dobrzyń	1 448	686	1 187	64,0	185
Inowrocław	5 480	2 971	3 951	60,4	849
Lipno	2 673	1 130	2 115	59,7	297
Mogilno	1 519	972	1 128	68,1	211
Nakło nad Notecią	2 444	1 248	1 955	66,3	413
Radziejów	1 642	932	1 540	59,0	183
Rypin	1 560	874	1 070	66,2	204
Sępólno Krajeńskie	1 471	1 045	1 043	60,5	172
Świecie	2 301	1 218	1 526	63,5	192
Tuchola	1 361	863	1 063	60,2	214
Wąbrzeźno	1 061	614	964	63,6	173
Żnin	1 980	1 147	1 548	67,6	344

**TABELA 24. BEZROBOTNE KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA
PO URODZENIU DZIECKA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka				
	w okresie		stan w końcu okresu		
	nowe rejestracje	podjęcia pracy	razem	udział (%) w ogóle bezrobotnych	z prawem do zasiłku
Kujawsko-pomorskie	8 388	3 753	14 253	22,2	972
Bydgoszcz – powiat grodzki	869	431	855	17,9	112
Bydgoszcz – powiat ziemski	334	142	363	20,5	39
Grudziądz – powiat grodzki	456	212	704	24,5	47
Grudziądz – powiat ziemski	190	81	409	26,4	30
Toruń – powiat grodzki	440	278	647	16,7	31
Toruń – powiat ziemski	413	169	635	19,4	50
Włocławek – powiat grodzki	527	224	855	20,5	49
Włocławek – powiat ziemski	329	137	1 066	22,8	57
Aleksandrów Kujawski	249	112	515	21,3	41
Brodnica	320	150	610	27,5	41
Chełmno	270	125	472	23,4	25
Golub-Dobrzyń	282	97	481	25,9	30
Inowrocław	760	313	1 287	19,7	94
Lipno	607	169	925	26,1	49
Mogilno	200	92	403	24,3	40
Nakło nad Notecią	408	174	787	26,7	53
Radziejów	220	106	596	22,8	30
Rypin	240	119	383	23,7	21
Sępólno Krajeńskie	186	125	376	21,8	29
Świecie	458	167	594	24,7	30
Tuchola	238	140	435	24,6	35
Wąbrzeźno	118	63	320	21,1	10
Żnin	274	127	535	23,4	29

**TABELA 25. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	46 927	24 410	25 655	13 653	31 018	48,4	19 321	5 502	3 238	
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Bydgoszcz – powiat ziemski	2 515	1 368	1 327	807	1 346	76,1	791	243	164	
Grudziądz – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Grudziądz – powiat ziemski	2 562	1 399	1 388	763	1 354	87,2	869	230	143	
Toruń – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Toruń – powiat ziemski	4 384	2 289	2 559	1 412	2 612	79,9	1 626	590	357	
Włocławek – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Włocławek – powiat ziemski	3 884	1 869	2 143	1 054	3 669	78,6	2 142	434	239	
Aleksandrów Kujawski	1 998	870	1 104	489	1 347	55,7	754	234	129	
Brodnica	2 204	1 151	1 025	572	1 317	59,4	844	194	124	
Chełmno	1 945	1 018	1 102	609	1 258	62,5	769	213	111	
Golub-Dobrzyń	1 614	852	786	408	1 095	59,0	708	194	117	
Inowrocław	3 810	1 970	2 032	1 084	2 431	37,2	1 473	507	290	
Lipno	3 769	1 932	1 588	837	2 504	70,7	1 543	388	199	
Mogilno	1 663	969	1 091	620	1 082	65,3	733	232	138	
Nakło nad Notecią	2 677	1 397	1 364	726	1 715	58,2	1 151	368	237	
Radziejów	2 239	1 184	1 258	682	1 951	74,7	1 162	262	126	
Rypin	1 733	953	1 022	534	948	58,7	647	226	146	
Sępólno Krajeńskie	1 765	851	1 245	595	1 062	61,6	667	203	106	
Świecie	2 912	1 536	1 526	807	1 740	72,4	1 104	255	135	
Tuchola	1 885	965	1 222	628	1 243	70,4	754	252	160	
Wąbrzeźno	1 147	632	646	335	913	60,3	591	167	109	
Żnin	2 221	1 205	1 227	691	1 431	62,5	993	310	208	

**TABELA 26. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI POSIADAJĄCY GOSPODARSTWO ROLNE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni zamieszkali na wsi posiadający gospodarstwo rolne									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	826	455	489	248	521	0,8	294	156	79	
Bydgoszcz – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Bydgoszcz – powiat ziemski	10	3	6	1	5	0,3	3	2	1	1
Grudziądz – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Grudziądz – powiat ziemski	45	31	27	19	26	1,7	14	6	4	4
Toruń – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Toruń – powiat ziemski	1	1	1	1	3	0,1	2	0	0	0
Włocławek – powiat grodzki	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
Włocławek – powiat ziemski	30	19	9	7	28	0,6	16	7	4	4
Aleksandrów Kujawski	14	2	3	2	20	0,8	6	3	1	1
Brodnica	61	31	28	15	36	1,6	21	4	2	2
Chełmno	38	16	25	11	21	1,0	8	8	1	1
Golub-Dobrzyń	24	11	14	5	19	1,0	11	8	5	5
Inowrocław	66	36	33	16	37	0,6	22	20	12	12
Lipno	54	41	28	15	39	1,1	28	7	4	4
Mogilno	25	16	24	13	20	1,2	13	6	4	4
Nakło nad Notecią	20	13	10	4	15	0,5	11	7	4	4
Radziejów	48	20	25	12	52	2,0	18	14	4	4
Rypin	165	96	109	60	82	5,1	55	26	16	16
Sępólno Krajeńskie	58	31	46	23	28	1,6	18	5	3	3
Świecie	122	62	72	27	64	2,7	35	21	7	7
Tuchola	22	12	14	8	13	0,7	7	6	4	4
Wąbrzeźno	20	13	13	7	11	0,7	6	5	3	3
Żnin	3	1	2	2	2	0,1	0	1	0	0

**TABELA 27. BEZROBOTNI W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	9 566	5 678	4 070	2 409	2 200	3,4	1 270	86	66	
Bydgoszcz – powiat grodzki	712	446	304	189	125	2,6	75	9	7	
Bydgoszcz – powiat ziemski	300	167	138	81	51	2,9	34	3	2	
Grudziądz – powiat grodzki	409	264	181	115	80	2,8	50	5	4	
Grudziądz – powiat ziemski	269	157	119	72	59	3,8	32	3	2	
Toruń – powiat grodzki	532	333	240	153	122	3,1	78	5	3	
Toruń – powiat ziemski	479	272	224	134	137	4,2	71	3	1	
Włocławek – powiat grodzki	401	228	175	102	61	1,5	41	1	1	
Włocławek – powiat ziemski	546	298	195	102	131	2,8	74	4	2	
Aleksandrów Kujawski	289	140	137	71	87	3,6	33	1	0	
Brodnica	451	262	182	110	128	5,8	71	4	2	
Chełmno	272	180	121	76	65	3,2	39	3	3	
Golub-Dobrzyń	339	221	123	81	84	4,5	49	2	2	
Inowrocław	911	503	325	180	227	3,5	121	6	5	
Lipno	516	301	160	93	135	3,8	74	5	4	
Mogilno	398	263	217	141	79	4,8	58	3	3	
Nakło nad Notecią	453	249	183	96	103	3,5	58	5	5	
Radziejów	420	236	162	97	114	4,4	53	2	2	
Rypin	313	203	131	72	61	3,8	40	5	4	
Sępólno Krajeńskie	279	179	161	98	61	3,5	40	2	1	
Świecie	440	284	214	134	98	4,1	67	5	4	
Tuchola	299	171	163	90	73	4,1	42	4	4	
Wąbrzeźno	212	149	84	50	48	3,2	33	3	2	
Żnin	326	172	131	72	71	3,1	37	3	3	

**TABELA 28. BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	19 634	11 312	8 161	4 865	11 959	18,7	8 559	69	55	
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 269	697	481	272	455	9,5	285	1	1	
Bydgoszcz – powiat ziemski	517	265	208	108	218	12,3	150	2	2	
Grudziądz – powiat grodzki	943	528	345	215	449	15,7	329	1	1	
Grudziądz – powiat ziemski	497	286	215	126	287	18,5	218	1	1	
Toruń – powiat grodzki	862	447	399	223	442	11,4	289	0	0	
Toruń – powiat ziemski	1 121	638	494	286	586	17,9	412	3	2	
Włocławek – powiat grodzki	1 161	630	424	242	840	20,1	551	4	3	
Włocławek – powiat ziemski	1 109	602	478	270	1 192	25,5	871	3	3	
Aleksandrów Kujawski	829	403	371	196	533	22,0	334	5	4	
Brodnica	634	420	264	195	393	17,7	300	6	5	
Chełmno	685	428	290	189	358	17,8	248	0	0	
Golub-Dobrzyń	688	440	255	158	420	22,6	324	5	5	
Inowrocław	1 916	1 061	772	440	1 161	17,8	812	6	4	
Lipno	1 746	971	554	314	1 131	31,9	778	4	3	
Mogilno	592	413	320	226	281	17,0	227	2	1	
Nakło nad Notecią	871	491	357	200	514	17,4	399	3	3	
Radziejów	866	482	404	237	689	26,4	465	6	2	
Rypin	603	399	258	167	327	20,2	261	5	3	
Sępólno Krajeńskie	415	265	232	156	283	16,4	227	2	2	
Świecie	745	499	314	214	386	16,1	305	2	2	
Tuchola	497	296	258	147	361	20,5	263	6	6	
Wąbrzeźno	418	262	192	115	305	20,1	242	1	1	
Żnin	650	389	276	169	348	15,2	269	1	1	

**TABELA 29. BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych									
	w okresie					stan w końcu okresu				
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasięgu		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	36 600	18 739	16 041	8 597	23 546	36,8	14 742	2 666	1 613	
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 806	1 380	1 073	576	1 446	30,3	860	142	94	
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 180	596	479	260	635	35,9	382	82	57	
Grudziądz – powiat grodzki	2 371	1 225	1 007	555	1 126	39,2	719	115	71	
Grudziądz – powiat ziemski	1 129	628	507	288	621	40,0	403	69	42	
Toruń – powiat grodzki	1 650	824	709	404	967	25,0	598	78	52	
Toruń – powiat ziemski	1 748	939	821	466	1 038	31,8	703	160	106	
Włocławek – powiat grodzki	2 099	1 069	891	481	1 625	39,0	970	84	58	
Włocławek – powiat ziemski	1 912	897	872	409	2 035	43,6	1 171	182	106	
Aleksandrów Kujawski	1 308	573	596	282	899	37,2	516	114	59	
Brodnica	1 437	752	551	323	884	39,9	560	86	58	
Chełmno	1 100	569	512	279	694	34,5	423	80	43	
Golub-Dobrzyń	914	479	355	186	669	36,1	428	82	45	
Inowrocław	4 290	2 087	1 869	920	2 664	40,7	1 626	384	223	
Lipno	2 453	1 209	848	429	1 630	46,0	1 000	170	87	
Mogilno	867	556	487	318	510	30,8	370	76	47	
Nakło nad Notecią	1 658	845	694	364	1 040	35,3	721	161	106	
Radziejów	899	490	443	247	867	33,2	554	77	47	
Rypin	1 209	677	596	322	715	44,2	494	98	59	
Sępólno Krajeńskie	1 034	546	668	365	620	36,0	408	82	46	
Świecie	1 696	915	708	392	966	40,2	636	88	51	
Tuchola	825	425	438	228	589	33,4	361	78	49	
Wąbrzeźno	831	442	400	221	614	40,5	372	71	38	
Żnin	1 184	616	517	282	692	30,2	467	107	69	

TABELA 30. BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY ORAZ ZAPOWIEDZI ZWOLNIEŃ I ZWOLNIENIA MONITOROWANE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU

Wyszczególnienie	Powiat																							
	Kujawsko-pomorskie																							
	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy:																								
zarejestrowani w okresie	337	143	83	46	332	418	156	101	97	113	38	112	587	100	81	198	14	80	49	86	84	31	123	
- w tym kobiety	181	87	51	25	198	205	86	56	50	68	12	50	346	33	44	94	6	21	24	50	40	19	68	
osoby, które podjęły pracę w okresie	206	84	43	31	191	277	107	63	50	59	29	92	303	51	63	137	7	27	22	60	42	21	67	
- w tym kobiety	118	44	23	13	112	148	53	37	27	37	13	39	167	19	31	75	4	6	13	35	23	11	35	
stan w końcu okresu	188	82	35	24	159	260	120	90	56	68	17	65	429	80	45	101	16	31	39	46	71	32	75	
- udział (%) w ogóle bezrobotnych	3,3	3,9	4,6	1,2	1,5	4,1	8,0	2,9	1,9	2,3	3,1	0,8	3,5	6,6	2,3	2,7	3,4	0,6	1,9	2,3	1,9	4,0	2,1	3,3
- w tym kobiety	112	58	21	17	87	147	81	49	25	40	9	39	280	33	27	63	9	11	21	31	38	19	48	
- posiadający prawo do zasiłku	115	53	25	16	90	144	64	31	42	36	11	30	293	59	28	69	10	26	18	26	55	17	62	
- w tym kobiety	69	41	16	13	48	69	42	16	17	19	5	14	184	20	15	39	4	10	10	16	26	11	40	
Zgłoszenia zamiaru zwolnień grupowych w okresie:																								
zakłady pracy	21	10	0	1	0	1	1	0	1	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	
osoby	482	75	0	2	0	18	90	0	1	0	0	23	206	0	13	0	0	0	0	37	17	0	0	
Zwolnienia grupowe dokonane w okresie:																								
zakłady pracy	28	14	0	1	0	4	0	0	1	0	0	2	2	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	
osoby	614	148	0	2	0	184	0	0	1	0	0	23	206	0	13	0	0	0	0	37	0	0	0	
Zwolnienia monitorowane w okresie:																								
zakłady pracy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
osoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

**TABELA 31. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG SEKCJI PKD 2007**

Sekcja PKD 2007		Liczba zgłoszeń	Liczba osób przewidzianych do zwolnienia
nazwa	symbol		
Kujawsko-pomorskie		21	482
Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo	A	1	17
Górnictwo i wydobywanie	B	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	C	5	355
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D	0	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	E	0	0
Budownictwo	F	1	2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	G	2	38
Transport i gospodarka magazynowa	H	0	0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	0	0
Informacja i komunikacja	J	1	26
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	9	26
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	0	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	0	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	N	1	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	O	1	13
Edukacja	P	0	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	0	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	0	0
Pozostała działalność usługowa	S	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	T	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	U	0	0

**TABELA 32. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W LATACH 2018 I 2019 WEDŁUG POWIATÓW. STAN W KOŃCU OKRESU**

Powiat	Bezrobotni z prawem do zasiłku					
	2018 r.		2019 r.			
	razem	% w ogóle bezrobo- tnych	razem	% w ogóle bezrobo- tnych	zmiana do 2018 r.	
					razem	%
Kujawsko-pomorskie	12 149	16,7	11 153	17,4	-996	-8,2
Bydgoszcz – powiat grodzki	999	16,7	830	17,4	-169	-16,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	400	16,9	327	18,5	-73	-18,3
Grudziądz – powiat grodzki	561	17,4	464	16,2	-97	-17,3
Grudziądz – powiat ziemski	325	17,0	264	17,0	-61	-18,8
Toruń – powiat grodzki	625	14,0	582	15,0	-43	-6,9
Toruń – powiat ziemski	814	21,2	710	21,7	-104	-12,8
Włocławek – powiat grodzki	568	11,5	469	11,2	-99	-17,4
Włocławek – powiat ziemski	629	12,1	572	12,2	-57	-9,1
Aleksandrów Kujawski	429	16,7	430	17,8	1	0,2
Brodnica	291	12,9	329	14,8	38	13,1
Chełmno	394	18,0	331	16,4	-63	-16,0
Golub-Dobrzyń	322	17,0	327	17,6	5	1,6
Inowrocław	1 561	20,6	1 374	21,0	-187	-12,0
Lipno	577	14,7	579	16,4	2	0,3
Mogilno	407	22,1	350	21,1	-57	-14,0
Nakło nad Notecią	673	20,5	642	21,8	-31	-4,6
Radziejów	345	13,1	381	14,6	36	10,4
Rypin	354	18,7	341	21,1	-13	-3,7
Sępólno Krajeńskie	387	20,8	341	19,8	-46	-11,9
Świecie	320	12,3	352	14,7	32	10,0
Tuchola	349	17,4	351	19,9	2	0,6
Wąbrzeźno	251	15,9	282	18,6	31	12,4
Żnin	568	21,6	525	22,9	-43	-7,6

**TABELA 33. BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni długotrwale									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasięgu		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	29 699	18 273	13 176	8 368	35 460	55,4	23 705	335	275	
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 031	1 171	901	567	2 175	45,6	1 265	6	6	
Bydgoszcz – powiat ziemski	796	477	345	234	804	45,4	509	1	1	
Grudziądz – powiat grodzki	1 382	896	597	407	1 519	52,9	998	11	10	
Grudziądz – powiat ziemski	913	593	419	264	927	59,7	655	18	15	
Toruń – powiat grodzki	1 721	981	834	512	1 951	50,4	1 182	5	4	
Toruń – powiat ziemski	1 597	1 073	772	507	1 596	48,8	1 146	13	13	
Włocławek – powiat grodzki	1 935	1 139	891	559	2 835	68,0	1 650	22	18	
Włocławek – powiat ziemski	1 911	995	873	497	3 290	70,4	2 039	22	13	
Aleksandrów Kujawski	1 031	550	461	258	1 331	55,0	814	16	13	
Brodnica	779	532	283	203	1 037	46,8	773	4	4	
Chełmno	910	551	429	274	1 151	57,1	777	6	4	
Golub-Dobrzyń	816	556	289	205	1 031	55,6	758	13	13	
Inowrocław	3 409	2 043	1 634	976	3 445	52,7	2 307	50	40	
Lipno	2 000	1 207	634	389	2 075	58,6	1 447	20	17	
Mogilno	747	523	365	247	879	53,0	662	8	6	
Nakło nad Notecią	1 297	852	522	349	1 579	53,5	1 170	24	21	
Radziejów	1 123	623	517	291	1 709	65,5	1 125	17	12	
Rypin	922	648	385	270	884	54,7	672	16	13	
Sępólno Krajeńskie	830	488	415	271	948	55,0	674	19	14	
Świecie	1 085	723	421	281	1 210	50,4	878	1	1	
Tuchola	788	500	404	258	972	55,1	646	9	8	
Wąbrzeźno	581	371	281	190	922	60,9	635	10	9	
Żnin	1 095	781	504	359	1 190	52,0	923	24	20	

TABELA 34. BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	41 985	22 875	21 352	11 712	16 660	26,0	11 478	2 514	1 731	
Bydgoszcz – powiat grodzki	2 934	1 726	1 436	866	856	17,9	604	130	102	
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 325	755	669	397	445	25,2	318	66	54	
Grudziądz – powiat grodzki	2 306	1 310	1 088	610	662	23,1	493	97	80	
Grudziądz – powiat ziemski	1 232	713	606	342	457	29,4	338	68	53	
Toruń – powiat grodzki	2 245	1 208	1 257	713	760	19,6	496	100	70	
Toruń – powiat ziemski	2 533	1 294	1 277	665	1 006	30,8	669	173	107	
Włocławek – powiat grodzki	1 998	1 105	923	519	701	16,8	496	67	49	
Włocławek – powiat ziemski	2 123	1 068	1 085	553	1 073	23,0	720	133	80	
Aleksandrów Kujawski	1 467	666	770	367	596	24,6	361	84	51	
Brodnica	1 766	1 017	834	513	727	32,8	520	100	80	
Chełmno	1 409	775	703	409	575	28,6	382	90	58	
Golub-Dobrzyń	1 306	732	632	344	596	32,1	419	88	56	
Inowrocław	4 249	2 176	2 106	1 089	1 718	26,3	1 114	248	165	
Lipno	2 411	1 275	983	510	1 071	30,3	716	148	92	
Mogilno	1 317	811	795	484	532	32,1	387	104	68	
Nakło nad Notecią	1 989	1 074	911	481	878	29,8	666	171	131	
Radziejów	1 473	761	777	413	767	29,4	460	98	59	
Rypin	1 247	687	667	336	483	29,9	337	86	58	
Sępólno Krajeńskie	1 158	651	797	439	461	26,8	326	87	57	
Świecie	1 812	1 076	943	548	693	28,9	502	99	68	
Tuchola	1 285	665	822	408	563	31,9	395	93	69	
Wąbrzeźno	917	529	511	286	440	29,0	321	84	53	
Żnin	1 483	801	760	420	600	26,2	438	100	71	

TABELA 35. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni do 25 roku życia									
	w okresie			stan w końcu okresu						
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	25 432	13 657	11 780	6 283	8 021	12,5	5 166	781	511	
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 429	800	558	305	329	6,9	215	24	16	
Bydgoszcz – powiat ziemski	769	412	340	184	203	11,5	137	30	25	
Grudziądz – powiat grodzki	1 336	749	587	327	316	11,0	217	24	19	
Grudziądz – powiat ziemski	792	446	376	208	216	13,9	145	23	16	
Toruń – powiat grodzki	1 081	550	527	274	301	7,8	187	15	10	
Toruń – powiat ziemski	1 554	769	722	367	523	16,0	323	43	22	
Włocławek – powiat grodzki	1 097	587	449	245	286	6,9	199	15	8	
Włocławek – powiat ziemski	1 320	635	583	268	513	11,0	326	34	21	
Aleksandrów Kujawski	913	389	448	203	311	12,9	162	30	17	
Brodnica	1 115	642	479	289	376	17,0	243	38	29	
Chełmno	897	492	415	240	279	13,9	168	30	17	
Golub-Dobrzyń	867	481	370	190	287	15,5	184	27	14	
Inowrocław	2 548	1 306	1 151	584	820	12,5	504	77	53	
Lipno	1 556	816	588	307	536	15,1	349	44	27	
Mogilno	929	581	541	342	291	17,6	203	42	25	
Nakło nad Notecią	1 259	675	530	281	410	13,9	286	58	43	
Radziejów	963	503	458	246	376	14,4	193	32	20	
Rypin	785	447	382	189	241	14,9	164	30	20	
Sępólno Krajeńskie	717	416	468	263	220	12,8	149	28	16	
Świecie	1 177	695	553	312	372	15,5	257	40	29	
Tuchola	824	423	504	248	287	16,3	187	32	23	
Wąbrzeźno	614	376	323	184	220	14,5	158	36	22	
Żnin	890	467	428	227	308	13,4	210	29	19	

TABELA 36. BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni powyżej 50 roku życia									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	18 372	7 492	8 540	3 477	16 304	25,5	6 692	3 067	1 382	
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 869	694	891	368	1 429	29,9	505	319	149	
Bydgoszcz – powiat ziemski	651	268	260	120	492	27,8	191	111	62	
Grudziądz – powiat grodzki	1 259	516	555	266	880	30,7	292	133	48	
Grudziądz – powiat ziemski	586	276	325	142	400	25,8	172	74	32	
Toruń – powiat grodzki	1 222	518	547	236	984	25,4	361	182	71	
Toruń – powiat ziemski	730	310	339	154	638	19,5	255	141	67	
Włocławek – powiat grodzki	1 081	442	524	215	1 368	32,8	562	137	64	
Włocławek – powiat ziemski	940	345	436	165	1 295	27,7	534	150	57	
Aleksandrów Kujawski	557	207	247	87	632	26,1	252	103	43	
Brodnica	581	216	220	77	483	21,8	178	81	31	
Chełmno	565	236	288	115	488	24,2	198	86	36	
Golub-Dobrzyń	477	205	156	64	449	24,2	197	87	35	
Inowrocław	1 928	877	910	397	1 598	24,4	756	392	220	
Lipno	840	334	290	104	738	20,8	304	126	45	
Mogilno	349	163	213	84	349	21,1	181	79	40	
Nakło nad Notecią	862	349	370	130	717	24,3	313	181	89	
Radziejów	506	220	252	112	583	22,3	258	81	26	
Rypin	520	204	260	95	367	22,7	173	84	39	
Sępólno Krajeńskie	651	213	396	125	454	26,3	174	110	36	
Świecie	744	276	325	110	621	25,9	267	111	42	
Tuchola	413	175	211	89	418	23,7	147	94	42	
Wąbrzeźno	321	145	174	68	365	24,1	150	63	30	
Żnin	720	303	351	154	556	24,3	272	142	78	

**TABELA 37. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia									
	w okresie					stan w końcu okresu				
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	16 505	11 791	8 647	5 924	14 828	23,1	13 120	2 638	2 199	
Bydgoszcz – powiat grodzki	1 827	1 327	976	709	1 077	22,6	906	213	178	
Bydgoszcz – powiat ziemski	679	503	367	276	445	25,2	377	82	72	
Grudziądz – powiat grodzki	1 157	837	609	444	788	27,5	714	152	128	
Grudziądz – powiat ziemski	491	356	248	167	446	28,7	408	84	75	
Toruń – powiat grodzki	1 025	776	644	488	807	20,8	713	122	102	
Toruń – powiat ziemski	810	584	394	271	764	23,4	669	159	130	
Włocławek – powiat grodzki	860	694	438	341	710	17,0	656	111	101	
Włocławek – powiat ziemski	563	421	283	189	836	17,9	760	118	101	
Aleksandrów Kujawski	505	351	256	168	558	23,1	499	105	89	
Brodnica	809	532	365	239	684	30,8	611	114	101	
Chełmno	595	378	323	196	553	27,5	480	91	76	
Golub-Dobrzyń	467	304	249	141	483	26,0	425	81	63	
Inowrocław	1 184	923	619	455	1 216	18,6	1 104	239	209	
Lipno	1 041	632	398	232	926	26,2	746	162	119	
Mogilno	430	293	260	161	460	27,8	409	99	79	
Nakło nad Notecią	732	529	364	237	801	27,2	751	140	125	
Radziejów	442	270	220	122	554	21,2	447	100	71	
Rypin	410	302	241	163	389	24,1	357	67	56	
Sępólno Krajeńskie	508	322	377	230	430	25,0	371	88	67	
Świecie	824	661	390	288	621	25,9	572	96	83	
Tuchola	536	349	335	205	486	27,5	421	101	80	
Wąbrzeźno	201	145	100	65	306	20,2	275	43	35	
Żnin	409	302	191	137	488	21,3	449	71	59	

**TABELA 38. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia									
	w okresie					stan w końcu okresu				
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobot- nych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	329	235	151	95	204	0,3	173	23	17	
Bydgoszcz – powiat grodzki	70	57	29	22	34	0,7	28	5	5	
Bydgoszcz – powiat ziemski	11	9	3	2	12	0,7	11	1	1	
Grudziądz – powiat grodzki	4	3	7	6	12	0,4	11	0	0	
Grudziądz – powiat ziemski	3	3	1	1	6	0,4	6	1	1	
Toruń – powiat grodzki	3	3	1	0	5	0,1	5	0	0	
Toruń – powiat ziemski	9	8	5	4	5	0,2	5	0	0	
Włocławek – powiat grodzki	39	24	14	10	22	0,5	14	1	0	
Włocławek – powiat ziemski	15	6	10	5	6	0,1	5	1	1	
Aleksandrów Kujawski	1	1	0	0	2	0,1	2	0	0	
Brodnica	19	15	12	9	12	0,5	12	1	1	
Chełmno	22	16	7	3	12	0,6	9	1	0	
Golub-Dobrzyń	3	1	0	0	2	0,1	1	0	0	
Inowrocław	21	18	8	7	13	0,2	11	1	1	
Lipno	2	2	0	0	5	0,1	5	1	1	
Mogilno	13	8	8	2	6	0,4	6	0	0	
Nakło nad Notecią	11	8	7	4	10	0,3	9	1	0	
Radziejów	16	10	6	2	9	0,3	7	1	0	
Rypin	1	1	0	0	3	0,2	3	1	1	
Sępólno Krajeńskie	33	20	15	7	11	0,6	8	1	1	
Świecie	1	1	1	1	1	0,0	1	0	0	
Tuchola	31	20	17	10	16	0,9	14	6	4	
Wąbrzeźno	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	
Żnin	1	1	0	0	0	0,0	0	0	0	

**TABELA 39. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	5 058	2 429	2 220	1 120	2 883	4,5	1 396	568	296	
Bydgoszcz – powiat grodzki	761	355	319	158	404	8,5	182	70	38	
Bydgoszcz – powiat ziemski	220	95	84	46	109	6,2	51	18	9	
Grudziądz – powiat grodzki	246	116	88	42	145	5,1	71	23	11	
Grudziądz – powiat ziemski	101	62	54	34	35	2,3	16	10	4	
Toruń – powiat grodzki	454	203	225	107	266	6,9	112	34	11	
Toruń – powiat ziemski	148	73	71	38	86	2,6	41	20	11	
Włocławek – powiat grodzki	318	144	136	71	215	5,2	97	32	19	
Włocławek – powiat ziemski	144	69	60	30	89	1,9	37	16	6	
Aleksandrów Kujawski	138	52	65	27	108	4,5	41	17	7	
Brodnica	170	84	66	32	96	4,3	53	14	10	
Chełmno	149	80	69	41	71	3,5	41	19	11	
Golub-Dobrzyń	87	43	44	16	69	3,7	35	17	8	
Inowrocław	422	214	175	90	267	4,1	142	52	31	
Lipno	168	100	65	42	68	1,9	43	27	15	
Mogilno	87	39	42	24	56	3,4	21	14	7	
Nakło nad Notecią	244	114	116	60	145	4,9	73	37	19	
Radziejów	118	65	58	36	65	2,5	30	13	7	
Rypin	132	62	54	21	67	4,1	38	15	10	
Sępólno Krajeńskie	131	65	53	25	67	3,9	38	13	8	
Świecie	395	193	174	85	177	7,4	101	38	17	
Tuchola	176	81	85	45	119	6,7	50	33	18	
Wąbrzeźno	129	58	66	28	86	5,7	43	21	11	
Żnin	120	62	51	22	73	3,2	40	15	8	

**TABELA 40. BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ*
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej									
	w okresie				stan w końcu okresu					
	nowe rejestracje		podjęcia pracy		razem	udział (%) w ogóle bezrobo- tnych	kobiety	z prawem do zasiłku		
	razem	kobiety	razem	kobiety				razem	kobiety	
Kujawsko-pomorskie	2 200	1 319	613	405	2 629	4,1	1 614	62	43	
Bydgoszcz – powiat grodzki	12	9	4	3	1	0,0	1	0	0	
Bydgoszcz – powiat ziemski	5	1	0	0	1	0,1	1	0	0	
Grudziądz – powiat grodzki	17	11	2	1	2	0,1	1	0	0	
Grudziądz – powiat ziemski	6	4	0	0	1	0,1	1	0	0	
Toruń – powiat grodzki	270	144	79	58	222	5,7	109	0	0	
Toruń – powiat ziemski	1	1	0	0	1	0,0	1	0	0	
Włocławek – powiat grodzki	287	176	151	104	773	18,5	444	13	8	
Włocławek – powiat ziemski	303	151	129	73	747	16,0	472	8	3	
Aleksandrów Kujawski	6	6	4	4	4	0,2	4	1	1	
Brodnica	105	65	4	3	34	1,5	22	1	1	
Chełmno	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	
Golub-Dobrzyń	147	105	13	9	92	5,0	61	1	0	
Inowrocław	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	
Lipno	97	66	18	7	186	5,3	118	4	3	
Mogilno	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	
Nakło nad Notecią	159	101	24	13	68	2,3	42	6	6	
Radziejów	77	39	3	1	13	0,5	9	0	0	
Rypin	47	22	0	0	7	0,4	6	0	0	
Sępólno Krajeńskie	18	10	4	4	7	0,4	4	0	0	
Świecie	349	221	107	75	253	10,5	177	13	9	
Tuchola	115	69	32	22	128	7,3	81	8	6	
Wąbrzeźno	117	77	30	19	45	3,0	29	6	5	
Żnin	62	41	9	9	44	1,9	31	1	1	

* Z uwagi na brak automatycznych narzędzi umożliwiających pozyskanie tych danych część powiatowych urzędów pracy nie wykazuje osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

**TABELA 41. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W LATACH 2018 I 2019 WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	2018 r.		2019 r.	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	72 655	100,0	64 060	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18-24	9 040	12,4	8 021	12,5
25-34	20 819	28,7	17 744	27,7
35-44	17 747	24,4	15 769	24,6
45-54	13 325	18,3	12 104	18,9
55-59	7 844	10,8	6 687	10,4
60 lat i więcej	3 880	5,3	3 735	5,8
2. Bezrobotni według wykształcenia				
-wyższe	6 671	9,2	6 085	9,5
-policealne i średnie zawodowe	14 204	19,5	12 688	19,8
-średnie ogólnokształcące	7 686	10,6	6 882	10,7
-zasadnicze zawodowe	20 556	28,3	17 902	27,9
-gimnazjalne i poniżej	23 538	32,4	20 503	32,0
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	6 768	9,3	6 550	10,2
1-3	13 443	18,5	11 914	18,6
3-6	10 089	13,9	9 373	14,6
6-12	10 314	14,2	9 703	15,1
12-24	10 815	14,9	9 572	14,9
pow. 24	21 226	29,2	16 948	26,5
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	13 588	18,7	12 116	18,9
1-5	19 218	26,5	17 512	27,3
5-10	11 968	16,5	10 523	16,4
10-20	11 158	15,4	9 822	15,3
20-30	5 666	7,8	4 862	7,6
30 i więcej	1 944	2,7	1 681	2,6
bez stażu	9 113	12,5	7 544	11,8

TABELA 42. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG WIEKU I POWIATÓW-STAN W KOŃCU 2019 ROKU

Wyszczególnienie	Powiat																								
	Województwo razem																								
			Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakto nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin
Bezrobotni ogółem	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290	
według wieku (w latach)																									
18-24	8 021	329	203	316	216	301	523	286	513	311	376	279	287	820	536	291	410	376	241	220	372	287	220	308	
25-34	17 744	1 181	493	732	459	1 035	989	932	1 204	643	656	602	594	1 840	1 065	473	882	776	487	507	615	503	439	637	
35-44	15 769	1 304	445	718	331	1 142	825	1 085	1 153	592	514	457	382	1 617	857	409	669	599	377	374	549	425	376	569	
45-54	12 104	1 010	303	488	287	747	523	974	993	457	363	362	317	1 265	648	263	547	524	281	316	457	273	260	446	
55-59	6 687	558	188	367	175	397	265	579	523	264	187	217	175	682	279	154	286	242	160	195	269	159	145	221	
60 lat i więcej	3 735	391	137	248	84	252	144	314	284	152	122	97	100	316	155	67	155	94	70	111	140	118	75	109	
Kobiety	38 570	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548	
według wieku (w latach)																									
18-24	5 166	215	137	217	145	187	323	199	326	162	243	168	184	504	349	203	286	193	164	149	257	187	158	210	
25-34	12 837	852	354	564	350	697	707	658	845	432	527	436	463	1 243	722	351	713	539	365	358	469	372	325	495	
35-44	10 298	784	278	475	227	715	558	641	754	338	357	290	255	1 052	527	305	464	398	268	262	383	280	260	427	
45-54	6 814	505	175	246	169	399	305	527	507	226	206	191	193	760	380	167	341	283	186	181	273	155	150	289	
55-59	3 455	268	99	173	91	184	129	313	279	132	89	106	92	392	137	102	151	127	87	93	144	69	71	127	

TABELA 43. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I POWIATÓW-STAN W KOŃCU 2019 ROKU

Wyszczególnienie	Powiat																							Województwo razem
	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzisz – powiat grodzki	Grodzisz – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin	
Bezrobotni ogółem	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290	
według wykształcenia:																								
wyższe	884	227	232	77	789	323	477	323	201	205	135	119	502	239	142	206	207	139	100	148	133	93	184	
policealne i średnie zawodowe	988	322	490	244	859	706	733	841	420	417	366	363	1 479	646	364	513	658	365	335	460	347	260	512	
średnie ogólnokształcące	543	168	369	192	435	390	425	390	247	240	173	240	804	392	207	302	249	154	162	245	164	155	236	
zasadnicze zawodowe	1 103	524	657	409	760	825	1 038	1 355	743	633	595	541	1 838	959	552	967	825	336	625	695	584	476	862	
gimnazjalne i poniżej	1 255	528	1 121	630	1 031	1 025	1 497	1 761	808	723	745	592	1 917	1 304	392	961	672	622	501	854	537	531	496	
Kobiety	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548	
według wykształcenia:																								
wyższe	569	163	158	63	510	246	337	258	150	154	99	95	358	178	116	152	165	113	71	109	95	72	150	
policealne i średnie zawodowe	622	220	329	187	538	476	481	623	257	311	266	282	1 065	453	284	391	448	276	251	344	260	206	399	
średnie ogólnokształcące	368	127	262	156	271	281	301	293	160	171	121	181	540	294	167	250	173	127	125	190	120	119	189	
zasadnicze zawodowe	470	274	323	234	320	456	509	721	357	392	323	306	998	526	336	592	417	196	312	430	308	282	518	
gimnazjalne i poniżej	595	259	603	342	543	563	710	816	366	394	382	323	990	664	225	570	337	358	284	453	280	285	292	

TABELA 44. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I POWIATÓW-STAN W KOŃCU 2019 ROKU

Wyszczególnienie	Powiat																							
	Województwo razem																							
	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat grodzki	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakto nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin	
Bezrobotni ogółem	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																								
do 1	6 550	556	193	333	159	399	335	321	290	267	266	166	162	788	339	133	321	223	204	277	278	192	116	232
1-3	11 914	957	344	539	266	831	622	673	696	444	473	334	324	1 188	714	315	592	332	384	302	521	347	261	455
3-6	9 373	808	337	440	213	621	572	478	511	365	377	305	286	922	529	248	407	289	269	220	390	242	185	359
6-12	9 703	760	267	460	230	596	574	556	597	347	322	326	296	1 055	579	275	426	404	209	235	369	251	195	374
12-24	9 572	692	259	396	249	553	479	648	687	399	286	296	296	944	576	288	442	402	239	240	346	263	243	349
pow. 24 miesięcy	16 948	1 000	369	701	435	874	687	1 494	1 889	597	494	587	491	1 643	803	398	761	961	311	449	498	470	515	521
Kobiety	38 570	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																								
do 1	2 998	263	91	137	74	193	150	139	112	93	107	60	77	412	160	76	142	118	89	116	127	87	57	118
1-3	6 121	509	194	237	137	415	316	358	327	196	252	153	176	611	341	192	329	146	221	140	283	181	152	255
3-6	5 309	426	197	258	119	341	322	278	273	176	241	168	163	492	268	167	270	131	176	126	242	146	102	227
6-12	5 692	409	149	289	144	322	384	290	315	181	217	184	173	615	335	167	277	200	139	139	237	158	118	250
12-24	6 382	405	156	267	181	359	336	382	403	250	224	194	215	612	386	216	334	261	197	150	245	174	164	271
pow. 24 miesięcy	12 068	612	256	487	327	552	514	891	1 281	394	381	432	383	1 209	625	310	603	684	248	372	392	317	371	427

TABELA 45. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM WEDŁUG STAŻU PRACY I POWIATÓW-STAN W KOŃCU 2019 ROKU

Wyszczególnienie	Powiat																								
	Województwo razem		Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodzki – powiat ziemski	Toruń – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeżno	Żnin
Bezrobotni ogółem	64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290	
według stażu pracy (w latach)																									
do 1 roku	12 116	855	305	548	305	736	634	988	978	484	457	345	375	1 110	678	320	502	618	304	257	440	294	255	328	
1-5	17 512	1 151	466	791	511	929	861	998	1 216	632	683	554	540	1 779	917	513	834	711	535	466	699	514	469	743	
5-10	10 523	846	283	462	250	711	560	642	720	381	354	354	273	1 096	517	312	517	353	247	350	390	260	260	385	
10-20	9 822	875	323	466	214	696	551	628	616	364	299	342	248	997	426	207	490	323	221	283	381	254	214	404	
20-30	4 862	528	178	285	88	392	241	363	247	180	130	152	97	585	159	113	214	109	80	132	195	143	90	161	
30 i więcej	1 681	264	78	91	27	144	70	79	60	47	54	50	35	211	32	30	88	23	33	60	71	60	27	47	
bez stażu	7 544	254	136	226	157	266	352	472	833	331	241	217	287	762	811	162	304	474	196	175	226	240	200	222	
Kobiety	38 570	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548	
według stażu pracy (w latach)																									
do 1 roku	8 294	524	201	397	219	468	451	590	659	298	326	243	284	741	451	262	383	399	238	194	326	205	186	249	
1-5	11 403	694	295	537	361	557	577	588	702	349	471	357	355	1 149	553	380	608	445	379	320	494	358	302	572	
5-10	6 115	495	173	247	149	417	351	344	360	189	226	207	161	635	274	194	333	180	150	223	240	155	166	246	
10-20	5 007	448	174	219	102	367	312	305	283	168	157	178	123	531	209	113	288	145	107	121	190	120	110	237	
20-30	1 781	219	72	90	21	144	83	157	76	70	39	44	31	268	45	40	85	37	25	31	70	40	32	62	
30 i więcej	451	87	25	12	3	44	14	27	14	10	13	13	7	81	8	6	12	5	11	7	22	10	10	10	
bez stażu	5 519	157	103	173	127	185	234	327	617	206	190	149	226	546	575	133	246	329	160	147	184	175	158	172	

**TABELA 46. STRUKTURA WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU
WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni									
	ogółem		kobiety		w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		zamieszkali na wsi		w szczególnej sytuacji na rynku pracy	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	64 060	100,0	38 570	100,0	2 200	100,0	31 018	100,0	54 452	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)										
18-24	8 021	12,5	5 166	13,4	1 866	84,8	4 709	15,2	8 021	14,7
25-34	17 744	27,7	12 837	33,3	247	11,2	9 149	29,5	15 481	28,4
35-44	15 769	24,6	10 298	26,7	52	2,4	7 294	23,5	10 795	19,8
45-54	12 104	18,9	6 814	17,7	31	1,4	5 511	17,8	9 733	17,9
55-59	6 687	10,4	3 455	9,0	2	0,1	2 857	9,2	6 687	12,3
60 lat i więcej	3 735	5,8	x	x	2	0,1	1 498	4,8	3 735	6,9
2. Bezrobotni według wykształcenia										
-wyższe	6 085	9,5	4 381	11,4	441	20,0	2 209	7,1	4 898	9,0
-policealne i średnie zawodowe	12 688	19,8	8 969	23,3	771	35,0	6 060	19,5	10 803	19,8
-średnie ogólnokształcące	6 882	10,7	4 986	12,9	437	19,9	3 003	9,7	5 848	10,7
-zasadnicze zawodowe	17 902	27,9	9 600	24,9	488	22,2	9 323	30,1	15 190	27,9
-gimnazjalne i poniżej	20 503	32,0	10 634	27,6	63	2,9	10 423	33,6	17 713	32,5
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)										
do 1	6 550	10,2	2 998	7,8	402	18,3	3 075	9,9	4 529	8,3
1-3	11 914	18,6	6 121	15,9	828	37,6	5 643	18,2	8 894	16,3
3-6	9 373	14,6	5 309	13,8	737	33,5	4 443	14,3	6 998	12,9
6-12	9 703	15,1	5 692	14,8	233	10,6	4 562	14,7	7 511	13,8
12-24	9 572	14,9	6 382	16,5	x	x	4 709	15,2	9 572	17,6
pow. 24	16 948	26,5	12 068	31,3	x	x	8 586	27,7	16 948	31,1
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)										
do 1 roku	12 116	18,9	8 294	21,5	555	25,2	5 905	19,0	11 006	20,2
1-5	17 512	27,3	11 403	29,6	483	22,0	8 922	28,8	14 893	27,4
5-10	10 523	16,4	6 115	15,9	39	1,8	5 001	16,1	7 921	14,5
10-20	9 822	15,3	5 007	13,0	24	1,1	4 385	14,1	7 459	13,7
20-30	4 862	7,6	1 781	4,6	11	0,5	1 828	5,9	4 283	7,9
30 i więcej	1 681	2,6	451	1,2	2	0,1	573	1,8	1 656	3,0
bez stażu	7 544	11,8	5 519	14,3	1 086	49,4	4 404	14,2	7 234	13,3

TABELA 47. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH

Wyszczególnienie	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy															
	ogółem		do 30 roku życia		do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		powyżej 50 roku życia		korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej		posiadające co najmniej jedno dziecko			
	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)
Bezrobotni ogółem	54 452	100,0	16 660	100,0	8 021	100,0	35 460	100,0	16 304	100,0	2 629	100,0	14 828	100,0	2 883	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)																
18-24	8 021	14,7	8 021	48,1	8 021	100,0	2 570	7,2	x	x	80	3,0	2 425	16,4	145	5,0
25-34	15 481	28,4	8 639	51,9	x	x	9 600	27,1	x	x	462	17,6	8 408	56,7	372	12,9
35-44	10 795	19,8	x	x	x	x	9 182	25,9	x	x	701	26,7	3 732	25,2	627	21,7
45-54	9 733	17,9	x	x	x	x	7 187	20,3	5 882	36,1	665	25,3	244	1,6	779	27,0
55-59	6 687	12,3	x	x	x	x	4 406	12,4	6 687	41,0	427	16,2	14	0,1	597	20,7
60 lat i więcej	3 735	6,9	x	x	x	x	2 515	7,1	3 735	22,9	294	11,2	5	0,0	363	12,6
2. Bezrobotni według wykształcenia																
-wyższe	4 898	9,0	1 770	10,6	333	4,2	2 590	7,3	571	3,5	54	2,1	1 945	13,1	182	6,3
-policealne i średnie zawodowe	10 803	19,8	4 083	24,5	2 119	26,4	6 430	18,1	2 350	14,4	272	10,3	3 403	22,9	522	18,1
-średnie ogólnokształcące	5 848	10,7	2 957	17,7	1 448	18,1	3 383	9,5	628	3,9	150	5,7	2 159	14,6	220	7,6
-zasadnicze zawodowe	15 190	27,9	3 578	21,5	1 854	23,1	10 163	28,7	5 901	36,2	795	30,2	3 369	22,7	1 007	34,9
-gimnazjalne i poniżej	17 713	32,5	4 272	25,6	2 267	28,3	12 894	36,4	6 854	42,0	1 358	51,7	3 952	26,7	952	33,0
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																
do 1	4 529	8,3	2 221	13,3	1 274	15,9	891	2,5	1 351	8,3	111	4,2	935	6,3	225	7,8
1-3	8 894	16,3	3 838	23,0	2 196	27,4	2 854	8,0	2 716	16,7	603	22,9	1 886	12,7	486	16,9
3-6	6 998	12,9	3 028	18,2	1 666	20,8	2 053	5,8	1 905	11,7	166	6,3	1 983	13,4	396	13,7
6-12	7 511	13,8	2 452	14,7	1 109	13,8	3 142	8,9	2 415	14,8	191	7,3	2 345	15,8	494	17,1
12-24	9 572	17,6	2 453	14,7	1 005	12,5	9 572	27,0	2 422	14,9	342	13,0	3 005	20,3	463	16,1
pow. 24	16 948	31,1	2 668	16,0	771	9,6	16 948	47,8	5 495	33,7	1 216	46,3	4 674	31,5	819	28,4
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)																
do 1 roku	11 006	20,2	5 282	31,7	2 671	33,3	7 277	20,5	1 325	8,1	606	23,1	3 439	23,2	402	13,9
1-5	14 893	27,4	6 342	38,1	2 544	31,7	9 507	26,8	1 830	11,2	570	21,7	5 424	36,6	593	20,6
5-10	7 921	14,5	908	5,5	151	1,9	5 500	15,5	2 252	13,8	362	13,8	2 472	16,7	521	18,1
10-20	7 459	13,7	29	0,2	x	x	5 115	14,4	4 554	27,9	372	14,1	1 119	7,5	618	21,4
20-30	4 283	7,9	x	x	x	x	2 506	7,1	3 955	24,3	162	6,2	64	0,4	412	14,3
30 i więcej	1 656	3,0	x	x	x	x	604	1,7	1 651	10,1	20	0,8	3	0,0	136	4,7
bez stażu	7 234	13,3	4 099	24,6	2 655	33,1	4 951	14,0	737	4,5	537	20,4	2 307	15,6	201	7,0
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy																
do 30 roku życia	16 660	30,6	x	x	8 021	100,0	6 948	19,6	x	x	252	9,6	6 720	45,3	298	10,3
w tym do 25 roku życia	8 021	14,7	8 021	48,1	x	x	2 570	7,2	x	x	80	3,0	2 425	16,4	145	5,0
długotrwale bezrobotni	35 460	65,1	6 948	41,7	2 570	32,0	x	x	10 518	64,5	2 330	88,6	9 456	63,8	1 706	59,2
powyżej 50 roku życia	16 304	29,9	x	x	x	x	10 518	29,7	x	x	1 053	40,1	69	0,5	1 373	47,6
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	2 629	4,8	252	1,5	80	1,0	2 330	6,6	1 053	6,5	x	x	435	2,9	162	5,6
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	14 828	27,2	6 720	40,3	2 425	30,2	9 456	26,7	69	0,4	435	16,5	x	x	218	7,6
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	204	0,4	21	0,1	3	0,0	113	0,3	15	0,1	17	0,6	55	0,4	6	0,2
niepełnosprawni	2 883	5,3	298	1,8	145	1,8	1 706	4,8	1 373	8,4	162	6,2	218	1,5	x	x

TABELA 48. STRUKTURA BEZROBOTNYCH KOBIET BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy																
	ogółem		do 30 roku życia		do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		powyżej 50 roku życia		korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej		posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia		niepełnosprawne do 18 roku życia		niepełnosprawni
	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	
Bezrobotni ogółem	33 968	100,0	11 478	100,0	5 166	100,0	23 705	100,0	6 692	100,0	1 614	100,0	13 120	100,0	173	100,0	1 396
1. Bezrobotni według wieku (w latach)																	
18-24	5 166	15,2	5 166	45,0	5 166	100,0	2 152	9,1	x	x	66	4,1	2 334	17,8	3	1,7	78
25-34	11 844	34,9	6 312	55,0	x	x	8 082	34,1	x	x	408	25,3	7 563	57,6	54	31,2	224
35-44	7 915	23,3	x	x	x	x	6 859	28,9	x	x	539	33,4	3 100	23,6	89	51,4	340
45-54	5 588	16,5	x	x	x	x	4 270	18,0	3 237	48,4	377	23,4	122	0,9	26	15,0	440
55-59	3 455	10,2	x	x	x	x	2 342	9,9	3 455	51,6	224	13,9	1	0,0	1	0,6	314
2. Bezrobotni według wykształcenia																	
-wyższe	3 607	10,6	1 360	11,8	249	4,8	1 901	8,0	201	3,0	41	2,5	1 797	13,7	10	5,8	104
-policealne i średnie zawodowe	7 812	23,0	2 879	25,1	1 352	26,2	5 072	21,4	1 298	19,4	208	12,9	3 150	24,0	47	27,2	321
-średnie ogólnokształcące	4 407	13,0	2 126	18,5	978	18,9	2 787	11,8	410	6,1	126	7,8	2 002	15,3	21	12,1	142
-zasadnicze zawodowe	8 460	24,9	2 358	20,5	1 155	22,4	6 283	26,5	2 095	31,3	455	28,2	2 881	22,0	45	26,0	448
-gimnazjalne i poniżej	9 682	28,5	2 755	24,0	1 432	27,7	7 662	32,3	2 688	40,2	784	48,6	3 290	25,1	50	28,9	381
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																	
do 1	2 149	6,3	1 099	9,6	613	11,9	507	2,1	444	6,6	65	4,0	669	5,1	21	12,1	107
1-3	4 744	14,0	2 148	18,7	1 183	22,9	1 682	7,1	1 075	16,1	338	20,9	1 404	10,7	33	19,1	228
3-6	4 109	12,1	1 893	16,5	999	19,3	1 247	5,3	801	12,0	106	6,6	1 641	12,5	23	13,3	183
6-12	4 516	13,3	1 793	15,6	811	15,7	1 819	7,7	921	13,8	115	7,1	2 047	15,6	28	16,2	226
12-24	6 382	18,8	2 094	18,2	861	16,7	6 382	26,9	971	14,5	218	13,5	2 820	21,5	34	19,7	235
pow. 24	12 068	35,5	2 451	21,4	699	13,5	12 068	50,9	2 480	37,1	772	47,8	4 539	34,6	34	19,7	417
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)																	
do 1 roku	7 741	22,8	3 623	31,6	1 705	33,0	5 568	23,5	659	9,8	434	26,9	3 131	23,9	50	28,9	234
1-5	10 138	29,8	4 419	38,5	1 625	31,5	6 930	29,2	785	11,7	358	22,2	4 848	37,0	41	23,7	306
5-10	4 897	14,4	536	4,7	85	1,6	3 492	14,7	1 099	16,4	191	11,8	2 031	15,5	22	12,7	269
10-20	3 922	11,5	10	0,1	x	x	2 706	11,4	1 981	29,6	155	9,6	833	6,3	31	17,9	299
20-30	1 485	4,4	x	x	x	x	829	3,5	1 310	19,6	45	2,8	34	0,3	4	2,3	132
30 i więcej	436	1,3	x	x	x	x	125	0,5	434	6,5	2	0,1	0	0,0	1	0,6	43
bez stażu	5 349	15,7	2 890	25,2	1 751	33,9	4 055	17,1	424	6,3	429	26,6	2 243	17,1	24	13,9	113
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy																	
do 30 roku życia	11 478	33,8	x	x	5 166	100,0	5 926	25,0	x	x	228	14,1	6 285	47,9	21	12,1	166
w tym do 25 roku życia	5 166	15,2	5 166	45,0	x	x	2 152	9,1	x	x	66	4,1	2 334	17,8	3	1,7	78
długotrwale bezrobotni	23 705	69,8	5 926	51,6	2 152	41,7	x	x	4 400	65,8	1 439	89,2	8 913	67,9	98	56,6	843
powyżej 50 roku życia	6 692	19,7	x	x	x	x	4 400	18,6	x	x	412	25,5	8	0,1	10	5,8	546
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1 614	4,8	228	2,0	66	1,3	1 439	6,1	412	6,2	x	x	410	3,1	16	9,2	68
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	13 120	38,6	6 285	54,8	2 334	45,2	8 913	37,6	8	0,1	410	25,4	x	x	47	27,2	184
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	173	0,5	21	0,2	3	0,1	98	0,4	10	0,1	16	1,0	47	0,4	x	x	3
niepełnosprawni	1 396	4,1	166	1,4	78	1,5	843	3,6	546	8,2	68	4,2	184	1,4	3	1,7	x

**TABELA 49. STRUKTURA WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU
WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni zamieszkali na wsi							
	ogółem		kobiety		w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		w szczególnej sytuacji na rynku pracy	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	31 018	100,0	19 321	100,0	1 280,0	100,0	26 775	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)								
18-24	4 709	15,2	3 015	15,6	1 163,0	90,9	4 709	17,6
25-34	9 149	29,5	6 741	34,9	94,0	7,3	8 142	30,4
35-44	7 294	23,5	4 947	25,6	12,0	0,9	5 100	19,0
45-54	5 511	17,8	3 190	16,5	9,0	0,7	4 469	16,7
55-59	2 857	9,2	1 428	7,4	1,0	0,1	2 857	10,7
60 lat i więcej	1 498	4,8	x	x	1,0	0,1	1 498	5,6
2. Bezrobotni według wykształcenia								
-wyższe	2 209	7,1	1 744	9,0	184,0	14,4	1 828	6,8
-policealne i średnie zawodowe	6 060	19,5	4 521	23,4	487,0	38,0	5 305	19,8
-średnie ogólnokształcące	3 003	9,7	2 306	11,9	229,0	17,9	2 655	9,9
-zasadnicze zawodowe	9 323	30,1	5 355	27,7	344,0	26,9	7 962	29,7
-gimnazjalne i poniżej	10 423	33,6	5 395	27,9	36,0	2,8	9 025	33,7
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	3 075	9,9	1 390	7,2	222,0	17,3	2 182	8,1
1-3	5 643	18,2	2 949	15,3	455,0	35,5	4 306	16,1
3-6	4 443	14,3	2 567	13,3	468,0	36,6	3 423	12,8
6-12	4 562	14,7	2 763	14,3	135,0	10,5	3 569	13,3
12-24	4 709	15,2	3 251	16,8	x	x	4 709	17,6
pow. 24	8 586	27,7	6 401	33,1	x	x	8 586	32,1
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	5 905	19,0	4 230	21,9	296	23,1	5 461	20,4
1-5	8 922	28,8	5 949	30,8	306	23,9	7 774	29,0
5-10	5 001	16,1	2 950	15,3	8	0,6	3 810	14,2
10-20	4 385	14,1	2 222	11,5	8	0,6	3 297	12,3
20-30	1 828	5,9	562	2,9	4	0,3	1 607	6,0
30 i więcej	573	1,8	126	0,7	1	0,1	567	2,1
bez stażu	4 404	14,2	3 282	17,0	657	51,3	4 259	15,9

TABELA 50. STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAMIESZKAŁYCH NA WSI BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH

Wyszczególnienie	Bezrobotni zamieszkałi na wsi będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy															
	ogółem		do 30 roku życia		do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		powyżej 50 roku życia		korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej		posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia		niepełnosprawne do 18 roku życia	
	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)
Bezrobotni ogółem	26 775	100,0	9 379	100,0	4 709	100,0	17 576	100,0	7 053	100,0	1 205	100,0	7 678	100,0	82	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)																
18-24	4 709	17,6	4 709	50,2	4 709	100,0	1 545	8,8	x	x	49	4,1	1 345	17,5	0	0,0
25-34	8 142	30,4	4 670	49,8	x	x	5 233	29,8	x	x	244	20,2	4 496	58,6	28	34,1
35-44	5 100	19,0	x	x	x	x	4 435	25,2	x	x	333	27,6	1 722	22,4	41	50,0
45-54	4 469	16,7	x	x	x	x	3 381	19,2	2 698	38,3	298	24,7	105	1,4	11	13,4
55-59	2 857	10,7	x	x	x	x	1 938	11,0	2 857	40,5	162	13,4	7	0,1	2	2,4
60 lat i więcej	1 498	5,6	x	x	x	x	1 044	5,9	1 498	21,2	119	9,9	3	0,0	0	0,0
2. Bezrobotni według wykształcenia																
-wyższe	1 828	6,8	815	8,7	161	3,4	919	5,2	118	1,7	8	0,7	867	11,3	3	3,7
-politeczne i średnie zawodowe	5 305	19,8	2 549	27,2	1 385	29,4	3 079	17,5	704	10,0	112	9,3	1 896	24,7	21	25,6
-średnie ogólnokształcące	2 655	9,9	1 551	16,5	796	16,9	1 515	8,6	162	2,3	54	4,5	1 048	13,6	10	12,2
-zasadnicze zawodowe	7 962	29,7	2 336	24,9	1 240	26,3	5 352	30,5	2 516	35,7	355	29,5	1 972	25,7	25	30,5
-gimnazjalne i poniżej	9 025	33,7	2 128	22,7	1 127	23,9	6 711	38,2	3 553	50,4	676	56,1	1 895	24,7	23	28,0
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																
do 1	2 182	8,1	1 178	12,6	725	15,4	446	2,5	575	8,2	70	5,8	421	5,5	15	18,3
1-3	4 306	16,1	2 031	21,7	1 223	26,0	1 399	8,0	1 187	16,8	234	19,4	920	12,0	12	14,6
3-6	3 423	12,8	1 733	18,5	1 025	21,8	980	5,6	762	10,8	89	7,4	1 004	13,1	11	13,4
6-12	3 569	13,3	1 375	14,7	643	13,7	1 456	8,3	1 025	14,5	98	8,1	1 171	15,3	12	14,6
12-24	4 709	17,6	1 418	15,1	598	12,7	4 709	26,8	1 074	15,2	176	14,6	1 582	20,6	14	17,1
pow. 24	8 586	32,1	1 644	17,5	495	10,5	8 586	48,9	2 430	34,5	538	44,6	2 580	33,6	18	22,0
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)																
do 1 roku	5 461	20,4	2 748	29,3	1 443	30,6	3 684	21,0	645	9,1	290	24,1	1 727	22,5	22	26,8
1-5	7 774	29,0	3 668	39,1	1 588	33,7	4 875	27,7	884	12,5	256	21,2	2 843	37,0	16	19,5
5-10	3 810	14,2	574	6,1	106	2,3	2 589	14,7	1 019	14,4	148	12,3	1 239	16,1	9	11,0
10-20	3 297	12,3	21	0,2	x	x	2 293	13,0	1 967	27,9	131	10,9	507	6,6	16	19,5
20-30	1 607	6,0	x	x	x	x	937	5,3	1 481	21,0	51	4,2	26	0,3	4	4,9
30 i więcej	567	2,1	x	x	x	x	214	1,2	566	8,0	4	0,3	0	0,0	0	0,0
bez stażu	4 259	15,9	2 368	25,2	1 572	33,4	2 984	17,0	491	7,0	325	27,0	1 336	17,4	15	18,3
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy																
do 30 roku życia	9 379	35,0	x	x	4 709	100,0	4 071	23,2	x	x	152	12,6	3 758	48,9	11	13,4
w tym do 25 roku życia	4 709	17,6	4 709	50,2	x	x	1 545	8,8	x	x	49	4,1	1 345	17,5	0	0,0
długotrwale bezrobotni	17 576	65,6	4 071	43,4	1 545	32,8	x	x	4 693	66,5	1 050	87,1	5 067	66,0	47	57,3
powyżej 50 roku życia	7 053	26,3	x	x	x	x	4 693	26,7	x	x	417	34,6	30	0,4	6	7,3
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1 205	4,5	152	1,6	49	1,0	1 050	6,0	417	5,9	x	x	230	3,0	10	12,2
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. z.	7 678	28,7	3 758	40,1	1 345	28,6	5 067	28,8	30	0,4	230	19,1	x	x	23	28,0
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. z.	82	0,3	11	0,1	0	0,0	47	0,3	6	0,1	10	0,8	23	0,3	x	x
niepełnosprawni	1 003	3,7	148	1,6	73	1,6	580	3,3	428	6,1	52	4,3	88	1,1	0	0,0
															x	x

**TABELA 51. STRUKTURA BEZROBOTNYCH Kobiet ZAMIESZKAŁYCH NA WSI BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2019 ROKU
WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy															
	ogółem		do 30 roku życia		do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		powyżej 50 roku życia		korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej		posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia		niepełnosprawni	
	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)	osoby	udział (%)
Bezrobotni ogółem	17 254	100,0	6 484	100,0	3 015	100,0	12 284	100,0	2 938	100,0	797	100,0	6 797	100,0	513	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)																
18-24	3 015	17,5	3 015	46,5	3 015	100,0	1 278	10,4	x	x	39	4,9	1 296	19,1	0	0,0
25-34	6 289	36,4	3 469	53,5	x	x	4 461	36,3	x	x	223	28,0	4 007	59,0	27	36,5
35-44	3 876	22,5	x	x	x	x	3 445	28,0	x	x	268	33,6	1 439	21,2	37	50,0
45-54	2 646	15,3	x	x	x	x	2 094	17,0	x	51,4	181	22,7	55	0,8	9	12,2
55-59	1 428	8,3	x	x	x	x	1 006	8,2	1 428	48,6	86	10,8	0	0,0	1	1,4
2. Bezrobotni według wykształcenia																
-wyższe	1 478	8,6	661	10,2	124	4,1	774	6,3	40	1,4	7	0,9	817	12,0	2	2,7
-politeczne i średnie zawodowe	4 029	23,4	1 825	28,1	895	29,7	2 622	21,3	430	14,6	91	11,4	1 772	26,1	21	28,4
-średnie ogólnokształcące	2 080	12,1	1 147	17,7	551	18,3	1 316	10,7	117	4,0	48	6,0	974	14,3	9	12,2
-zasadnicze zawodowe	4 756	27,6	1 529	23,6	767	25,4	3 581	29,2	943	32,1	236	29,6	1 698	25,0	21	28,4
-gimnazjalne i poniżej	4 911	28,5	1 322	20,4	678	22,5	3 991	32,5	1 408	47,9	415	52,1	1 536	22,6	21	28,4
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)																
do 1	1 011	5,9	563	8,7	337	11,2	268	2,2	184	6,3	46	5,8	295	4,3	14	18,9
1-3	2 345	13,6	1 135	17,5	658	21,8	846	6,9	475	16,2	138	17,3	677	10,0	11	14,9
3-6	2 032	11,8	1 063	16,4	607	20,1	625	5,1	313	10,7	60	7,5	823	12,1	9	12,2
6-12	2 214	12,8	997	15,4	463	15,4	893	7,3	408	13,9	62	7,8	1 009	14,8	10	13,5
12-24	3 251	18,8	1 217	18,8	507	16,8	3 251	26,5	431	14,7	117	14,7	1 479	21,8	14	18,9
pow. 24	6 401	37,1	1 509	23,3	443	14,7	6 401	52,1	1 127	38,4	374	46,9	2 514	37,0	16	21,6
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)																
do 1 roku	3 971	23,0	1 900	29,3	920	30,5	2 936	23,9	357	12,2	226	28,4	1 570	23,1	22	29,7
1-5	5 398	31,3	2 563	39,5	1 003	33,3	3 649	29,7	411	14,0	169	21,2	2 541	37,4	16	21,6
5-10	2 374	13,8	329	5,1	58	1,9	1 693	13,8	524	17,8	78	9,8	1 007	14,8	8	10,8
10-20	1 727	10,0	7	0,1	x	x	1 223	10,0	835	28,4	51	6,4	375	5,5	11	14,9
20-30	466	2,7	x	x	x	x	259	2,1	404	13,8	15	1,9	12	0,2	2	2,7
30 i więcej	125	0,7	x	x	x	x	41	0,3	125	4,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
bez stażu	3 193	18,5	1 685	26,0	1 034	34,3	2 483	20,2	282	9,6	258	32,4	1 292	19,0	15	20,3
5. Kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy																
do 30 roku życia	6 484	37,6	x	x	3 015	100,0	3 481	28,3	x	x	139	17,4	3 498	51,5	11	14,9
w tym do 25 roku życia	3 015	17,5	3 015	46,5	x	x	1 278	10,4	x	x	39	4,9	1 296	19,1	0	0,0
długotrwale bezrobotni	12 284	71,2	3 481	53,7	1 278	42,4	x	x	2 021	68,8	700	87,8	4 785	70,4	44	59,5
powyżej 50 roku życia	2 938	17,0	x	x	x	x	2 021	16,5	x	x	166	20,8	1	0,0	5	6,8
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	797	4,6	139	2,1	39	1,3	700	5,7	166	5,7	x	x	217	3,2	10	13,5
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	6 797	39,4	3 498	53,9	1 296	43,0	4 785	39,0	1	0,0	217	27,2	x	x	21	28,4
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	74	0,4	11	0,2	0	0,0	44	0,4	5	0,2	10	1,3	21	0,3	x	x
niepełnosprawni	513	3,0	78	1,2	38	1,3	312	2,5	182	6,2	23	2,9	71	1,0	0	0,0
															x	x

**TABELA 52. BEZROBOTNI ORAZ ZGŁOSZONE WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW**

Symbol i nazwa zawodu S - zawód objęty kształceniem w systemie oświaty	Zarejestrowani w 2019 r.	Bezrobotni według stanu w dniu 31.12.2019 r.										Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2019 r.	
		ogółem	wybrane kategorie z ogółem					powyżej 50 roku życia					
			kobiety	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	długotrwale bezrobotni						
w liczbach bezwzględnych													
0	Siły zbrojne	53	27	0	0	3	1	7	3	0	0		
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	673	416	230	0	42	7	187	150	397	28		
2	Specjaliści	8 761	4 190	2 982	299	1 170	233	1 882	523	3 350	699		
3	Technicy i inny średni personel	12 065	6 685	4 481	367	1 720	957	3 422	1 465	5 291	2 156		
4	Pracownicy biurowi	4 606	2 518	1 823	60	696	260	1 237	592	6 720	3 560		
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	22 398	15 786	13 177	364	4 786	2 042	9 431	2 509	13 013	6 901		
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1 718	1 496	949	6	66	23	963	607	687	170		
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21 663	12 986	3 403	221	1 652	862	6 674	5 103	14 770	2 127		
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5 379	3 414	1 342	21	426	153	1 718	1 534	11 740	725		
9	Pracownicy wykonujący prace proste	10 485	7 055	3 695	20	1 040	317	3 915	2 737	18 971	2 797		
Bez zawodu		15 777	9 487	6 488	842	5 059	3 166	6 024	1 081	0	0		
Razem		103 578	64 060	38 570	2 200	16 660	8 021	35 460	16 304	74 939	19 163		
w odsetkach													
0	Siły zbrojne	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,6	0,6	0,6	0,0	0,3	0,1	0,5	0,9	0,5	0,1		
2	Specjaliści	8,5	6,5	7,7	13,6	7,0	2,9	5,3	3,2	4,5	3,6		
3	Technicy i inny średni personel	11,6	10,4	11,6	16,7	10,3	11,9	9,7	9,0	7,1	11,3		
4	Pracownicy biurowi	4,4	3,9	4,7	2,7	4,2	3,2	3,5	3,6	9,0	18,6		
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	21,6	24,6	34,2	16,5	28,7	25,5	26,6	15,4	17,4	36,0		
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1,7	2,3	2,5	0,3	0,4	0,3	2,7	3,7	0,9	0,9		
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	20,9	20,3	8,8	10,0	9,9	10,7	18,8	31,3	19,7	11,1		
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5,2	5,3	3,5	1,0	2,6	1,9	4,8	9,4	15,7	3,8		
9	Pracownicy wykonujący prace proste	10,1	11,0	9,6	0,9	6,2	4,0	11,0	16,8	25,3	14,6		
Bez zawodu		15,2	14,8	16,8	38,3	30,4	39,5	17,0	6,6	0,0	0,0		
Razem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		

TABELA 53. ZAWODY NAJCZĘŚCIEJ SPOTYKANE WŚRÓD BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU (POWYŻEJ 350 ZAREJESTROWANYCH)

Symbol i nazwa zawodu S - zawód objęty kształceniem w systemie oświaty	Zarejestrowani w 2019 r.		ogółem		wybrane kategorie z ogółem							Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2019 r.	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)	kobiety	do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	długotrwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	ogółem	w tym subsy- diowane	
999999 Razem	103 578	100,0	64 060	100,0	38 570	2 200	16 660	8 021	35 460	16 304	74 939	19 163	
000000 Bez zawodu	15 777	15,2	9 487	14,8	6 488	842	5 059	3 166	6 024	1 081	0	0	
522301 Sprzedawca S	10 140	9,8	7 748	12,1	7 261	146	2 404	964	4 707	833	2 473	1 249	
512001 Kucharz S	2 739	2,6	1 999	3,1	1 685	61	739	322	1 273	161	965	230	
515303 Robotnik gospodarczy	2 941	2,8	1 985	3,1	815	2	134	32	1 237	919	4 011	3 294	
722204 Ślusarz S	2 224	2,1	1 275	2,0	44	12	126	65	646	579	459	100	
931301 Pomocniczy robotnik budowlany	2 005	1,9	1 185	1,8	15	0	118	39	586	482	1 996	493	
331403 Technik ekonomista S	1 927	1,9	1 156	1,8	1 006	42	216	122	678	219	7	5	
514101 Fryzjer S	1 697	1,6	1 092	1,7	1 061	88	693	390	642	46	321	145	
753105 Krawiec S	1 195	1,2	1 090	1,7	1 068	5	10	1	715	252	88	17	
711202 Murarz	1 376	1,3	896	1,4	0	2	63	13	465	450	478	98	
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1 234	1,2	878	1,4	549	1	96	32	534	320	938	23	
911207 Sprzątaczką biurowa	806	0,8	709	1,1	694	2	49	6	464	309	1 242	397	
932101 Pakowacz ręczny	1 119	1,1	706	1,1	578	2	167	50	362	162	1 956	66	
753303 Szwaczka ręczna	751	0,7	695	1,1	689	1	16	0	426	231	131	18	
723103 Mechanik pojazdów samochodowych S	1 500	1,4	589	0,9	3	75	282	204	170	129	512	141	
751201 Cukiernik S	781	0,8	516	0,8	381	20	190	111	301	83	177	40	
752205 Stolarz S	1 119	1,1	502	0,8	29	11	95	50	205	137	352	93	
432103 Magazynier	1 078	1,0	493	0,8	113	0	103	33	230	144	1 964	434	
411004 Technik prac biurowych S	683	0,7	457	0,7	404	4	78	15	265	120	1 319	1 030	
411090 Pozostali pracownicy obsługi biurowej	900	0,9	441	0,7	384	10	157	42	191	60	1 385	924	
751204 Piekarz S	782	0,8	425	0,7	94	2	44	21	200	83	225	27	
513101 Kelner S	690	0,7	413	0,6	370	6	111	51	210	80	546	240	
522305 Technik handlowiec S	540	0,5	386	0,6	336	15	86	51	241	19	118	55	
713102 Malarz budowlany	539	0,5	384	0,6	38	0	8	2	235	216	166	56	
613003 Rolnik S	414	0,4	372	0,6	259	3	9	6	259	142	3	1	
314207 Technik rolnik S	477	0,5	370	0,6	243	12	32	24	221	152	4	2	
311504 Technik mechanik S	670	0,6	365	0,6	13	11	23	18	169	156	52	7	

**TABELA 54. BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (PKD 2007)
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2018 I 2019. STAN W KOŃCU ROKU**

Seksja Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)	2018 r.	2019 r.		
			zmiana	
			osoby	w %
Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2 308	2 134	-174	-7,5
Górnictwo i wydobywanie	58	49	-9	-15,5
Przetwórstwo przemysłowe	12 490	11 106	-1 384	-11,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	126	97	-29	-23,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	611	543	-68	-11,1
Budownictwo	5 786	5 025	-761	-13,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	12 906	11 220	-1 686	-13,1
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 087	1 882	-205	-9,8
Transport i gospodarka magazynowa	1 402	1 309	-93	-6,6
Informacja i komunikacja	359	366	7	1,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	803	718	-85	-10,6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	418	416	-2	-0,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 297	1 161	-136	-10,5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4 926	4 408	-518	-10,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4 594	4 076	-518	-11,3
Edukacja	1 528	1 399	-129	-8,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 785	1 716	-69	-3,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	467	421	-46	-9,9
Pozostała działalność usługowa	4 193	3 456	-737	-17,6
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	225	177	-48	-21,3
Organizacje i zespoły eksterytorialne	88	113	25	28,4
Działalność niezidentyfikowana	5 085	4 724	-361	-7,1
Razem poprzednio pracujący	63 542	56 516	-7 026	-11,1
Dotychczas niepracujący	9 113	7 544	-1 569	-17,2
Ogółem bezrobotni	72 655	64 060	-8 595	-11,8

TABELA 55. BEZROBOTNI W POWIATACH WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (PKD 2007). Stan w dniu 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie r - razem bezrobotni k - bezrobotne kobiety	Powiat																							
	Kujawsko -pomorskie	Bydgoszcz - powiat grodzki	Bydgoszcz - powiat ziemski	Grudziądz - powiat grodzki	Grudziądz - powiat ziemski	Toruń - powiat grodzki	Toruń - powiat ziemski	Włocławek - powiat grodzki	Włocławek - powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Znin
Wyszczególnienie r - razem bezrobotni k - bezrobotne kobiety	r 2 134	21	39	19	68	34	62	27	166	96	267	61	53	179	193	72	155	133	93	122	71	75	48	80
	k 1 024	10	19	15	28	16	29	14	47	42	151	38	27	76	110	36	64	56	71	45	26	32	19	53
	r 49	1	1	1	0	3	4	1	5	0	3	0	1	8	4	1	5	5	1	0	3	0	0	2
	k 14	0	0	1	0	1	2	0	0	0	2	0	0	2	0	2	0	5	0	0	0	0	0	1
	r 11 106	710	316	504	205	521	552	771	651	327	492	427	342	1 271	547	287	659	368	304	290	503	434	299	386
	k 6 380	332	171	265	133	269	323	376	353	137	319	238	204	774	297	167	464	213	177	172	304	239	187	266
	r 97	6	2	1	1	5	4	13	2	3	3	3	0	2	5	7	1	7	2	5	1	14	2	8
	k 32	1	0	1	0	1	2	3	1	2	2	0	0	2	3	2	0	2	0	0	0	5	1	4
	r 543	27	30	19	24	31	24	27	34	25	12	6	28	87	25	12	26	13	20	15	20	8	12	18
	k 195	2	8	3	9	4	7	4	10	12	4	1	14	45	15	8	11	2	10	6	3	1	8	8
Przetwórstwo przemysłowe	r 5 025	296	121	272	105	259	213	466	414	244	167	141	127	437	416	102	219	209	116	115	189	114	102	181
	k 611	35	11	42	13	35	39	47	55	18	18	7	7	52	42	19	32	21	20	19	19	13	16	31
	r 11 220	832	313	503	254	656	571	736	731	412	403	301	370	1 058	564	336	574	524	329	314	452	285	253	449
	k 8 421	585	223	372	193	474	415	531	546	286	301	223	268	771	442	269	462	373	275	257	364	223	208	360
	r 1 882	140	44	93	22	135	91	121	107	135	66	41	62	206	86	47	87	66	32	37	85	55	28	96
	k 1 586	108	37	77	20	105	78	97	99	107	59	32	56	180	64	46	77	50	24	33	75	53	25	84
	r 1 309	132	35	48	19	85	62	71	81	61	39	33	23	139	52	42	57	93	29	39	48	45	19	57
	k 436	36	8	14	7	25	14	21	27	30	14	12	10	41	22	14	22	17	37	13	10	22	12	8
	r 366	57	15	14	5	35	20	26	9	10	64	1	5	26	24	8	11	3	3	3	7	8	2	10
	k 242	32	11	6	1	20	14	17	5	9	59	0	5	12	15	5	7	3	2	1	4	4	1	9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	r 718	100	26	48	12	62	30	60	38	14	23	19	14	55	26	33	33	20	22	9	25	15	12	22
	k 583	77	21	39	9	46	26	48	34	8	20	18	9	44	23	31	27	16	14	8	22	13	12	18
	r 416	56	12	43	5	30	19	45	13	5	15	8	12	23	7	12	34	6	3	7	25	5	18	13
	k 237	31	7	24	5	14	10	31	6	3	13	6	4	11	6	7	17	3	2	4	16	3	5	9
	r 1 161	117	26	61	21	117	62	97	83	35	31	34	19	106	46	34	45	24	19	34	53	32	25	40
	k 743	79	18	36	17	57	42	53	56	21	21	26	12	71	26	30	27	19	12	22	32	24	14	28
	r 4 408	645	170	283	93	404	231	471	211	103	126	130	134	294	69	99	282	81	75	68	137	35	140	127
	k 2 802	393	120	174	72	238	168	262	137	53	82	86	106	182	45	73	191	47	49	50	93	21	79	81
	r 4 076	105	50	111	254	98	144	81	534	196	90	242	79	339	384	119	127	292	233	91	148	100	117	142
	k 2 068	39	22	55	148	44	83	32	214	73	28	137	37	206	228	91	65	149	123	39	62	41	58	94
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	r 1 399	137	45	73	47	115	78	88	76	40	41	26	36	108	55	43	51	93	70	22	46	39	21	49
	k 1 124	108	37	56	40	81	63	70	67	26	32	23	33	83	45	39	40	74	62	19	36	34	17	39
	r 1 716	160	49	86	34	92	61	121	145	169	42	26	42	133	86	35	78	36	31	52	104	37	45	52
	k 1 438	127	41	68	29	74	57	94	125	139	37	22	36	106	69	31	68	34	29	46	87	32	40	47
	r 421	34	13	26	10	33	17	21	25	11	18	12	6	35	13	11	10	17	9	25	17	7	7	44
	k 265	18	7	10	6	18	11	12	16	4	12	9	3	21	8	7	8	13	5	23	11	5	6	32
	r 3 456	190	41	102	37	295	368	143	86	71	49	284	96	839	91	38	114	75	19	28	224	165	38	63
	k 2 255	106	31	75	29	176	250	106	62	51	42	163	67	482	74	29	82	64	14	24	151	100	27	50
	r 177	3	3	82	60	3	2	1	1	0	0	2	3	1	0	0	0	1	5	0	8	1	1	0
	k 105	2	3	44	33	2	2	1	0	0	1	0	1	2	1	0	0	0	1	5	0	6	1	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gosp. dom. produkujące wyroby i świadczące usługi na własne	r 113	4	1	1	0	35	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	10	0	0	0	0	57	0
	k 64	3	1	1	0	18	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	8	0	0	0	0	32	0
	r 4 724	746	281	253	119	560	301	371	425	131	26	0	116	428	36	157	77	61	5	272	10	51	69	229
	k 2 426	343	144	124	63	279	153	192	234	63	16	0	61	242	14	83	45	26	3	118	9	32	42	140
	r 56 516	4 519	1 633	2 643	1 395	3 608	2 917	3 698	3 837	2 088	1 977	1 797	1 568	5 778	2 729	1 495	2 645	2 137	1 420	1 548	2 176	1 525	1 315	2 068
	k 33 051	2 467	940	1 502	855	1 997	1 788	2 011	2 094	1 084	1 232	1 042	961	3 405	1 540	995	1 709	1 211	910	896	1 342	888	806	1 376
	r 7 544	254	136	226	157	266	352	472	833	331	241	217	287	762	811	162	304	474	196	175	226	240	200	222
	k 5 519	157	103	173	127	185	234	327	617	206	190	149	226	546	575	133	246	329	160	147	184	175	158	172
	r 64 060	4 773	1 769	2 869	1 552	3 874	3 269	4 170	4 670	2 419	2 218	2 014	1 855	6 540	3 540	1 657	2 949	2 611	1 616	1 723	2 402	1 765	1 515	2 290
	k 38 570	2 624	1 043	1 675	982	2 182	2 022	2 338	2 711	1 290	1 422	1 191	1 187	3 951	2 115	1 128	1 955	1 540	1 070	1 043	1 526	1 063	964	1 548

**TABELA 56. OSOBY ZAREJESTROWANE JAKO POSZUKUJĄCE PRACY
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Powiat	Poszukujący pracy						
	w okresie				stan w końcu okresu		
	nowe rejestracje		wyłączenia		razem	kobiety	
	razem	kobiety	razem	kobiety			
Kujawsko-pomorskie	2 549	1 027	2 617	1 038	1 365	525	
Bydgoszcz – powiat grodzki	571	243	587	249	127	37	
Bydgoszcz – powiat ziemski	156	67	162	71	45	19	
Grudziądz – powiat grodzki	162	79	159	78	85	39	
Grudziądz – powiat ziemski	38	21	32	20	25	12	
Toruń – powiat grodzki	240	115	259	112	171	69	
Toruń – powiat ziemski	114	42	103	37	51	20	
Włocławek – powiat grodzki	274	112	289	105	153	65	
Włocławek – powiat ziemski	77	27	91	32	44	20	
Aleksandrów Kujawski	113	35	101	34	82	25	
Brodnica	59	18	67	23	51	12	
Chełmno	38	11	44	15	49	21	
Golub-Dobrzyń	55	18	58	19	22	9	
Inowrocław	95	40	95	32	48	27	
Lipno	159	55	159	54	84	34	
Mogilno	40	15	29	14	28	9	
Nakło nad Notecią	91	36	100	41	31	9	
Radziejów	23	8	25	7	44	17	
Rypin	44	13	53	18	31	8	
Sępólno Krajeńskie	57	24	52	21	24	8	
Świecie	52	19	61	26	74	25	
Tuchola	27	9	28	9	36	17	
Wąbrzeźno	18	6	17	4	15	6	
Żnin	46	14	46	17	45	17	

TABELA 57. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Powiat																						
	Kujawsko-pomorskie																						
	w liczbach bezwzględnych																						
	Bydgoszcz – powiat grodzki	Bydgoszcz – powiat ziemski	Grodziszewo – powiat grodzki	Grodziszewo – powiat ziemski	Toruń – powiat grodzki	Toruń – powiat ziemski	Włocławek – powiat grodzki	Włocławek – powiat ziemski	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń	Inowrocław	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Złotów
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	15 718	3 257	3 950	968	7 072	2 564	4 447	1 594	1 622	2 145	2 895	1 246	5 789	2 638	1 292	6 999	1 345	1 796	1 634	2 596	1 122	989	1 361
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	14 877	2 973	3 532	756	6 296	1 829	3 741	1 284	1 145	1 842	2 521	705	4 345	1 430	979	6 449	894	1 358	1 292	1 931	932	791	982
subsydiowane	196	151	896	241	224	459	334	159	188	129	357	124	669	411	246	262	90	429	642	164	355	59	285
niesubsydiowane	14 681	2 822	2 636	515	6 072	1 370	3 407	1 125	957	1 713	2 164	581	3 676	1 019	733	6 187	804	929	650	1 767	577	732	697
w tym z sezonowe	11 312	1 812	687	264	2 017	1 155	3 306	946	0	1 586	88	379	3 101	12	598	668	229	30	650	1 250	187	650	466
z sektora publicznego	1 415	166	443	202	332	139	389	156	141	49	262	70	489	348	171	217	195	209	404	144	145	27	243
miejsca aktywizacji zawodowej	841	284	418	212	776	735	706	310	477	303	374	541	1 444	1 208	313	550	451	438	342	665	190	198	379
staże	841	208	418	180	510	704	705	309	413	249	365	398	1 354	913	279	463	451	259	227	551	142	85	324
przygotowanie zawodowe dorosłych z tego	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
prace społecznie użyteczne	1 805	0	76	32	266	31	0	0	64	54	9	143	90	295	34	87	0	179	115	114	48	113	55
dla niepełnosprawnych	2 917	1 295	164	90	3	393	47	184	17	22	27	54	31	194	18	25	56	22	48	21	131	20	36
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	134	0	5	0	29	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	0	5	0	50	40	0
w odsetkach																							
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	83,8	94,6	89,4	78,1	89,0	71,3	84,1	80,6	70,6	85,9	87,1	56,6	75,1	54,2	75,8	92,1	66,5	75,6	79,1	74,4	83,1	80,0	72,2
subsydiowane	9,4	1,2	4,6	2,7	3,2	1,7	7,5	10,0	11,6	6,0	12,3	10,0	11,6	15,6	19,0	3,7	6,7	23,9	39,3	6,3	31,6	6,0	20,9
niesubsydiowane	74,4	93,4	86,6	66,7	85,9	53,4	76,6	70,6	59,0	79,9	74,7	46,6	63,5	38,6	56,7	88,4	59,8	51,7	39,8	68,1	51,4	74,0	51,2
w tym z sezonowe	41,8	72,0	55,6	17,4	28,5	45,0	74,3	59,3	0,0	73,9	3,0	30,4	53,6	0,5	46,3	9,5	17,0	1,7	39,8	48,2	16,7	65,7	34,2
z sektora publicznego	8,5	9,0	5,1	11,2	20,9	4,7	5,4	9,8	8,7	2,3	9,1	5,6	8,4	13,2	13,2	3,1	14,5	11,6	24,7	5,5	12,9	2,7	17,9
miejsca aktywizacji zawodowej	16,2	5,4	8,7	10,6	21,9	11,0	28,7	15,9	29,4	14,1	12,9	43,4	24,9	45,8	24,2	7,9	33,5	24,4	20,9	25,6	16,9	20,0	27,8
staże	13,8	5,4	6,4	10,6	18,6	7,2	27,5	15,9	25,5	11,6	12,6	31,9	23,4	34,6	21,6	6,6	33,5	14,4	13,9	21,2	12,7	8,6	23,8
przygotowanie zawodowe dorosłych z tego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
prace społecznie użyteczne	2,4	0,0	2,3	0,0	3,3	3,8	1,2	0,0	3,9	2,5	0,3	11,5	1,6	11,2	2,6	1,2	0,0	10,0	7,0	4,4	4,3	11,4	4,0
dla niepełnosprawnych	3,9	8,2	5,0	2,3	0,3	5,6	1,8	4,1	1,4	1,3	1,9	2,5	3,4	0,7	1,9	0,8	1,6	2,7	1,3	5,0	1,8	3,6	1,4
dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0,2	0,0	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	4,5	4,0	0,0

TABELA 58. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI PRACODAWCY (PKD 2007) W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2018 I 2019

Seksja Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)	2018 r.	2019 r.		
		zmiana		
		osoby		w %
Rolnictwo leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 306	868	-438	-33,5
Górnictwo i wydobywanie	52	17	-35	-67,3
Przetwórstwo przemysłowe	18 843	14 049	-4 794	-25,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	153	198	45	29,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	985	1 125	140	14,2
Budownictwo	8 891	7 776	-1 115	-12,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10 789	8 588	-2 201	-20,4
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6 249	6 084	-165	-2,6
Transport i gospodarka magazynowa	2 074	1 736	-338	-16,3
Informacja i komunikacja	461	407	-54	-11,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	546	374	-172	-31,5
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	437	389	-48	-11,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 925	1 645	-280	-14,5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	19 984	16 952	-3 032	-15,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7 846	6 794	-1 052	-13,4
Edukacja	3 005	2 497	-508	-16,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 929	2 767	-162	-5,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	741	642	-99	-13,4
Pozostała działalność usługowa	2 034	2 013	-21	-1,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	14	9	-5	-35,7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	11	9	-2	-18,2
Ogółem bezrobotni	89 275	74 939	-14 336	-16,1

TABELA 59. PODJĘCIA ZATRUDNIENIA SUBSYDIOWANEGO W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW I FORM WSPARCIA

Powiat	Bezrobotni, którzy podjęli pracę														
	zatrudnienie subsydiowane														
	z razem														
	Ogółem	razem	% w ogółem	prace interwen- cyjne	roboty publiczne	działalność gospodarcza		refundacja kosztów zatrudnie- nia bezro- botnego	bon na zasiedlenie	bon na zatrudnie- niowy	świad- czenie aktywiza- cyjne	grant na telepracę	refundacja składek na ubezpie- czenie społeczne	dofinansowanie wynagrodzenia zatrudnionego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.	inne subsydio- wane, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 r. ż.
						razem	w tym w ramach bonu na zasiedlenie								
osoby			%	osoby											
Kujawsko-pomorskie	55 621	10 042	18,1	2 330	2 781	1 560	9	2 150	495	6	0	1	1	44	674
Bydgoszcz – powiat grodzki	4 767	435	9,1	86	9	164	0	67	0	0	0	0	0	0	109
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 777	241	13,6	20	79	109	0	22	0	0	0	0	0	0	11
Grudziądz – powiat grodzki	3 112	817	26,3	19	240	44	0	434	3	0	0	1	0	0	76
Grudziądz – powiat ziemski	1 573	404	25,7	17	173	21	0	159	8	0	0	0	0	1	25
Toruń – powiat grodzki	3 731	321	8,6	40	10	70	2	94	26	0	0	0	0	0	81
Toruń – powiat ziemski	3 199	506	15,8	289	1	89	0	84	2	0	0	0	0	16	25
Włocławek – powiat grodzki	3 097	666	21,5	106	181	108	2	169	84	0	0	0	0	0	18
Włocławek – powiat ziemski	2 762	730	26,4	66	389	99	0	118	49	0	0	0	0	0	9
Aleksandrów Kujawski	1 919	249	13,0	12	50	57	0	99	11	0	0	0	0	1	19
Brodnica	1 799	195	10,8	50	0	65	1	61	5	0	0	0	0	2	12
Chełmno	1 746	348	19,9	142	131	23	0	38	0	0	0	0	0	0	14
Golub-Dobrzyń	1 354	170	12,6	75	0	34	0	23	28	0	0	0	0	0	10
Inowrocław	5 680	911	16,0	203	293	110	1	215	39	0	0	0	0	0	51
Lipno	2 252	478	21,2	197	121	76	1	43	4	0	0	0	0	0	37
Mogilno	1 714	329	19,2	104	43	54	0	50	63	0	0	0	0	0	15
Nakło nad Notecią	2 382	334	14,0	13	91	98	0	89	4	0	0	0	0	12	27
Radziejów	1 713	384	22,4	30	241	29	0	18	54	0	0	0	0	0	12
Rypin	1 702	488	28,7	184	104	51	0	95	12	0	0	0	0	0	42
Sępólno Krajeńskie	2 102	688	32,7	291	297	49	0	40	11	0	0	0	0	0	0
Świecie	2 271	252	11,1	32	73	47	0	44	32	0	0	0	1	0	23
Tuchola	1 710	431	25,2	127	91	62	1	103	14	0	0	0	0	9	25
Wąbrzeźno	1 151	301	26,2	152	38	37	0	42	16	0	0	0	0	3	13
Żnin	2 108	364	17,3	75	126	64	1	43	30	6	0	0	0	0	20

TABELA 60. PODJĘCIA POZAZATRUDNIENIOWYCH FORM POMOCY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni, którzy podjęli pozazatrudnieniowe formy pomocy									
	ogółem	z ogółem								
		rozpoczęcie szkolenia		rozpoczęcie stażu		rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	rozpoczęcie prac społecznie użytecznych		skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	
		razem	w ramach bonu szkoleniowego	razem	w ramach bonu stażowego		razem	w ramach Programu Aktywizacja i integracja (PAI)		
Kujawsko-pomorskie	13 745	2 832	69	8 722	4	2	2 189	15	0	
Bydgoszcz – powiat grodzki	702	108	0	594	0	0	0	0	0	
Bydgoszcz – powiat ziemski	305	22	0	210	0	0	73	0	0	
Grudziądz – powiat grodzki	852	499	22	353	0	0	0	0	0	
Grudziądz – powiat ziemski	534	287	4	215	0	0	32	0	0	
Toruń – powiat grodzki	808	160	0	416	0	0	232	0	0	
Toruń – powiat ziemski	614	182	0	390	0	0	42	0	0	
Włocławek – powiat grodzki	934	277	0	570	0	1	86	0	0	
Włocławek – powiat ziemski	995	277	0	489	0	1	228	0	0	
Aleksandrów Kujawski	473	35	7	376	1	0	62	3	0	
Brodnica	378	115	25	209	2	0	54	0	0	
Chełmno	462	91	0	362	0	0	9	0	0	
Golub-Dobrzyń	452	9	0	311	0	0	132	0	0	
Inowrocław	1 484	337	2	1 052	1	0	95	0	0	
Lipno	1 121	93	0	734	0	0	294	0	0	
Mogilno	281	9	0	240	0	0	32	0	0	
Nakło nad Notecią	530	25	0	402	0	0	103	0	0	
Radziejów	588	13	0	468	0	0	107	0	0	
Rypin	470	42	0	254	0	0	174	0	0	
Sępólno Krajeńskie	348	34	0	201	0	0	113	0	0	
Świecie	573	38	0	416	0	0	119	0	0	
Tuchola	247	65	5	135	0	0	47	0	0	
Wąbrzeźno	218	35	4	81	0	0	102	12	0	
Żnin	376	79	0	244	0	0	53	0	0	

TABELA 61. BEZROBOTNI UCZESTNICZĄCY W WYBRANYCH AKTYWNYCH FORMACH PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU WEDŁUG POWIATÓW. STAN W KOŃCU 2019 ROKU

Powiat	Formy aktywizacji												
	Ogółem	prace interwen- cyjne	roboty publiczne	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia		refundacja kosztów za zatrudnienie bezrobotnego do 30 roku życia	pozostałe zatrudnie- nie subsy- diowane*	szkolenie	staż		przygoto- wanie zawodowe dorosłych	prace społecznie użyteczne	
				razem	powyżej 60 roku życia				razem	w ramach bonu stażowego			
Kujawsko-pomorskie	4 721	1 483	395	62	15	521	0	27	2 106	2	2	125	
Bydgoszcz – powiat grodzki	367	56	1	0	0	9	0	9	292	0	0	0	
Bydgoszcz – powiat ziemski	143	12	29	0	0	5	0	1	96	0	0	0	
Grudziądz – powiat grodzki	167	6	51	2	0	33	0	0	75	0	0	0	
Grudziądz – powiat ziemski	70	1	8	1	0	10	0	0	50	0	0	0	
Toruń – powiat grodzki	217	12	0	3	3	102	0	11	87	0	0	2	
Toruń – powiat ziemski	282	145	0	17	4	6	0	0	92	0	0	22	
Włocławek – powiat grodzki	257	43	12	2	1	1	0	2	196	0	1	0	
Włocławek – powiat ziemski	270	29	44	2	0	1	0	0	193	0	1	0	
Aleksandrów Kujawski	29	7	0	1	0	5	0	0	16	1	0	0	
Brodnica	43	33	0	1	0	0	0	0	9	1	0	0	
Chełmno	134	83	2	0	0	0	0	0	47	0	0	2	
Golub-Dobrzyń	197	61	0	0	0	0	0	0	106	0	0	30	
Inowrocław	764	213	56	0	0	206	0	1	277	0	0	11	
Lipno	432	218	0	0	0	13	0	0	166	0	0	35	
Mogilno	85	57	0	0	0	7	0	0	21	0	0	0	
Nakło nad Notecią	218	11	6	20	4	33	0	0	148	0	0	0	
Radziejów	129	10	77	0	0	5	0	0	23	0	0	14	
Rypin	220	123	0	1	1	8	0	1	87	0	0	0	
Sępólno Krajeńskie	224	129	59	0	0	13	0	0	23	0	0	0	
Świecie	41	3	0	0	0	8	0	0	30	0	0	0	
Tuchola	150	89	10	8	0	14	0	2	19	0	0	8	
Wąbrzeźno	167	89	21	4	2	1	0	0	51	0	0	1	
Żnin	115	53	19	0	0	41	0	0	2	0	0	0	

* Pozostałe zatrudnienie subsydiowane obejmuje zatrudnienie w ramach: świadczenia aktywizacyjnego, grantu na telepracę oraz refundacji składek na ubezpieczenie społeczne.

TABELA 62. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRZYZNANE NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (w tys. zł) W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU

Powiatowy Urząd Pracy	RAZEM (kolumny 3+4+11+22)	Środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów	Środki FP na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa				Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
			RPO WK-P		PO WER		Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych								Krajowy Fundusz Szkoleniowy																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
			RAZEM EFS	w tym:	wzrost	wzrost	RAZEM	wzrost	wzrost	wzrost	wzrost	wzrost	wzrost																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
														RAZEM		RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM	RAZEM

* Ostateczne kwoty limitów Funduszu Pracy, po zmianach wprowadzonych na wniosek PUP

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

TABELA 63. WYDATKI FUNDUSZU PRACY OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY (w tys. zł) - cz. 1.

Wyszczególnienie		Województwo razem	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Inowrocław
			Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Toruńskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub- Dobrzyń		
Wydatki ogółem		324 204,5	32 923,2	26 789,9	17 819,3	19 656,1	37 059,4	11 245,2	8 251,4	9 855,8	8 443,6	36 035,6	
	Zasiłki dla bezrobotnych łącznie ze składkami	127 156,7	15 851,1	8 655,7	7 556,0	8 219,4	11 883,8	4 420,8	3 464,8	3 967,7	3 578,8	15 790,4	
	podstawowe	48 000,1	5 213,7	3 290,7	2 313,0	3 373,4	4 479,9	1 766,3	1 339,5	1 568,2	1 409,7	6 350,4	
	obniżone	25 654,6	2 426,5	1 903,4	1 079,3	1 700,4	2 655,7	910,8	703,1	788,8	795,6	3 077,0	
	podwyższone	26 191,6	4 803,1	1 592,3	2 532,8	1 374,4	2 212,8	797,4	676,1	758,3	604,5	2 964,3	
	składki na ubezpieczenie społeczne	27 299,9	3 406,0	1 869,3	1 630,9	1 771,2	2 531,4	946,3	746,1	852,4	769,0	3 398,7	
	świadczenia za poszukujących pracy za granicą	10,5	1,8	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	wyplacone cudzoziemcom z UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Dodatki aktywizacyjne	9 965,5	1 022,5	535,9	500,8	760,8	1 128,0	361,8	156,9	400,4	336,6	1 297,2	
	Świadczenia integracyjne	1 053,8	390,2	0,0	405,1	92,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	166,3	
	Składki na ubezpieczenia społeczne rolników	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	171 889,1	14 241,0	16 408,5	8 475,1	9 816,3	22 797,4	5 998,0	4 261,8	5 051,5	4 179,4	17 540,8	
	Audyt zewnętrzny	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Oplaty sądowe, egzekucyjne i odsetki	98,2	38,1	19,8	0,4	4,3	5,1	1,8	4,1	4,8	0,0	4,1	
Pobór składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	1 056,9	34,5	134,6	91,9	21,9	136,4	30,9	34,8	38,0	15,8	53,8		
Refundacja wynagrodzeń i składek pracowników WUP	820,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Wynagrodzenia i składki pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
w tym nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	2 721,7	271,2	237,0	164,2	192,2	323,4	85,3	95,9	76,2	67,0	328,0		
Wydatki kwalifikowane EFS	610,9	0,0	216,0	0,7	34,8	138,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Wysyłka zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacja	2 980,2	503,8	160,4	172,7	224,5	229,0	61,3	95,9	68,8	79,8	343,5		
Poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy	477,1	55,7	41,6	0,0	19,2	92,2	19,6	0,8	8,3	0,0	0,0		
Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	4 796,9	515,1	352,0	314,3	269,3	277,3	198,8	132,0	227,0	184,4	501,2		
Rady rynku pracy	142,6	0,0	13,7	0,0	1,2	48,3	0,0	4,4	0,0	0,0	10,3		
Partnerstwo lokalne, system EURES, konferencje MRPIPS	25,8	0,0	14,7	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0		
Inne wydatki Funduszy Pracy	407,9	0,0	0,0	138,1	0,0	0,0	63,5	0,0	13,1	1,8	0,0		

TABELA 63. WYDATKI FUNDUSZU PRACY OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY (w tys. zł)

- cz. 2

Wyszczególnienie	POWIATOWE URZĘDY PRACY										WUP
	Lipno	Mogilno	Nakło nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeżno	Żnin	
Wydatki ogółem	17 040,0	9 904,8	15 236,5	12 307,7	9 739,1	10 606,6	10 074,2	9 366,0	7 327,6	12 790,8	1 731,7
Zasiski dla bezrobotnych łącznie ze składkami	5 836,3	3 892,7	7 086,7	3 650,7	3 731,5	3 750,8	3 681,3	3 607,1	2 801,5	5 729,6	0,0
podstawowe	2 306,8	1 477,6	2 810,7	1 363,6	1 414,1	1 484,3	1 254,4	1 298,3	1 141,3	2 344,2	0,0
obniżone	1 479,5	887,4	1 321,2	1 038,6	938,6	705,2	666,5	846,9	563,9	1 166,2	0,0
podwyższone	796,9	681,1	1 438,5	470,0	580,3	747,9	980,6	700,7	498,0	981,6	0,0
składki na ubezpieczenie społeczne	1 253,1	843,5	1 516,3	778,5	798,5	811,8	779,8	761,2	598,3	1 237,6	0,0
świadczenia za poszukujących pracy za granicą	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wypłacone cudzoziemcom z UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zasiski przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dodatki aktywizacyjne	318,6	353,5	671,7	197,1	355,2	247,6	210,7	282,4	308,9	518,9	0,0
Świadczenia integracyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Składki na ubezpieczenia społeczne rolników	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0
Programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	10 227,1	5 320,5	7 079,8	7 971,9	5 332,6	6 222,3	5 748,6	5 106,7	3 900,7	6 150,8	58,3
Audyt zewnętrzny	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oplaty sądowe, egzekucyjne i odsetki	0,8	0,7	0,9	0,7	1,7	0,5	4,6	2,9	0,8	2,1	0,0
Pobór składek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Szkolenia kadr służb zatrudnienia, UW i OHP	59,4	28,0	34,8	49,5	23,5	23,8	47,8	52,0	23,6	43,1	78,8
Refundacja wynagrodzeń i składek pracowników WUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	820,8
Wynagrodzenia i składki pracowników PUP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
w tym nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Refundacja dodatków do wynagrodzeń	91,4	109,1	50,3	72,1	77,9	79,0	0,0	72,0	59,7	63,5	206,3
Wydatki kwalifikowane EFS	96,6	0,0	0,0	99,8	0,0	24,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wysyłka zawiadomień, druki, prowizje bankowe, komunikacja	134,2	91,0	144,9	77,0	77,2	94,8	139,7	108,2	60,9	112,6	0,0
Poradnictwo zawodowe, badania i ekspertyzy	0,2	0,7	0,0	28,7	5,2	24,8	0,0	21,5	0,0	0,0	158,6
Rozwój i eksploatacja systemu teleinformatycznego	172,1	95,8	145,9	98,3	134,3	136,7	221,1	113,2	169,1	144,5	394,5
Rady rynku pracy	9,9	12,8	7,8	0,0	0,0	0,4	5,0	0,0	0,0	14,4	14,4
Partnerstwo lokalne, system EURES, konferencje MRPIPS	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	2,4	0,0	0,0
Inne wydatki Funduszy Pracy	92,7	0,0	13,7	61,9	0,0	1,4	10,8	0,0	0,0	10,9	0,0

TABELA 64. WYDATKI FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Wyszczególnienie	Województwo razem	POWIATOWE URZĘDY PRACY										Innowrocław
		Bydgoszcz	Grudziądz	Dla Miasta Torunia	Dla Powiatu Torunskiego	Włocławek	Aleksandrów Kujawski	Brodnica	Chełmno	Golub-Dobrzyń		
Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem	171 889,1	14 241,0	16 408,5	8 475,1	9 816,3	22 797,4	5 998,0	4 261,8	5 051,5	4 179,4	17 540,8	
Szkolenia	5 310,2	522,0	455,3	335,9	650,5	1 151,5	113,0	217,5	128,4	40,1	319,7	
kwoty należne instytucjom szkoleniowym	3 138,8	367,0	170,3	232,8	481,2	619,1	46,1	72,3	76,0	32,3	103,9	
stypendia i składki na ubez. społ.	1 748,4	155,0	200,9	102,1	160,1	494,5	35,1	62,6	50,8	6,2	129,7	
koszty egzaminów i uzyskania licencji	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
umowy trójstronne	89,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	79,7	
z dofinansowanie szkoleń pracowników (ustawa antykrzysowa)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
inne	227,9	0,0	83,6	0,0	0,0	0,0	27,2	80,2	0,0	0,0	6,4	
Prace społecznie użyteczne	95,8	0,0	0,0	1,0	9,2	31,9	2,2	2,4	1,6	1,6	0,0	
Prace społeczne	2 268,1	86,6	15,3	287,3	71,6	212,1	57,7	51,0	167,3	130,6	0,0	
Roboty publiczne	22 757,5	633,6	3 246,0	120,6	18,4	4 800,0	362,1	0,0	1 059,8	0,0	3 091,2	
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	23 711,1	40,3	6 962,3	1 370,7	1 120,0	3 153,4	1 235,9	527,0	497,7	200,0	1 728,7	
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	32 492,2	5 357,6	1 285,1	1 577,3	2 196,4	4 039,5	1 163,0	1 235,9	559,0	660,0	2 396,1	
w tym w ramach spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty wynagrodzeń osób skierowanych do spółdzielni socjalnej	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty utworzenia stanowiska pracy dla osób skierowanych w spółdzielni socjalnej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Prace interwencyjne	13 576,1	390,7	115,1	150,2	1 812,6	778,3	39,7	244,8	618,9	604,8	2 002,9	
Zatrudnienie wspierane	137,4	49,8	0,0	29,1	25,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,9	
Przygotowanie zawodowe dorosłych	82,4	0,0	0,0	0,0	0,0	82,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	45,2	0,0	0,0	0,0	0,0	45,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Srodki dla Banku Gospodarstwa Krajowego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Stypendia za okres kontynuowania nauki	66,3	0,0	0,0	26,5	0,0	0,0	17,1	0,0	0,0	0,0	22,7	
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
w tym refund.skladek na ubezpieczenia społeczne osób do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Studia podyplomowe	296,3	0,0	0,0	61,6	0,0	121,5	18,8	0,0	0,0	0,0	82,0	
w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	117,5	0,0	0,0	27,7	0,0	37,8	9,3	0,0	0,0	0,0	38,6	
Staż podyplomowe lekarzy, lek.dentystów i pielęgniarzek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Przygotowanie zawodowe młodocianych (OHP)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kształcenie młodocianych pracowników	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Staż	52 668,0	3 782,7	2 502,1	2 750,2	3 159,6	5 423,1	2 533,0	1 500,6	1 967,9	2 088,5	6 625,9	
w tym bon stażowy	18,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	6,7	0,0	0,0	11,2	
Bon zatrudnieniowy	88,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bon na zasiedlenie	3 765,9	0,0	88,0	252,0	10,0	1 122,1	88,5	36,0	0,0	201,8	359,9	
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrob.powyżej 50 r.ż.	668,8	0,0	46,0	22,7	154,9	43,9	15,4	49,0	0,0	0,0	0,0	
Świadczenie aktywizacyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjaln.	44,4	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,0	
Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Badania osób bezrobotnych	371,0	107,6	3,0	5,3	21,3	99,5	21,9	4,2	1,1	16,9	0,0	
Projekty pilotażowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Grant na telepracę	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	11 920,2	3 159,8	1 638,0	1 460,9	394,4	1 053,5	326,0	395,8	175,0	200,0	740,2	
Koszty przejazdu, zakwaterowania	1 303,1	56,2	44,4	3,7	104,0	555,0	1,1	0,0	26,9	0,0	0,0	
Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	352,8	45,4	7,9	21,1	77,0	148,9	4,8	0,0	7,4	0,0	0,0	
Koszty programu "Za życiem" (asystent rodziny)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Koszty programu "Maluch +"	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
dotyczące bezrobotnych do 30 r.ż.	72 441,3	5 069,1	5 936,3	3 366,5	4 400,9	9 307,3	2 504,1	2 093,7	2 264,5	2 269,3	7 266,2	
w tym dotyczące bezrobotnych do 25 r.ż.	44 623,3	2 345,8	5 936,3	1 608,8	2 268,5	5 360,9	1 773,2	1 308,7	1 402,8	1 589,1	4 020,2	
dotyczące bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	23 181,5	1 084,5	2 771,3	840,1	996,4	3 250,6	660,8	342,6	946,7	387,8	3 420,8	
programy aktywizacji i integracji	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	
wydatki na projekty systemowe w ramach EFS	98 674,1	8 164,0	8 705,5	4 525,3	5 532,3	13 801,0	3 358,3	2 525,4	3 018,2	2 651,8	10 741,2	
projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	97 552,8	8 164,0	8 647,8	4 525,3	5 532,3	13 801,0	3 358,3	2 525,4	3 018,2	2 651,8	10 741,2	
inne działania i poddziałania	1 121,3	0,0	57,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

TABELA 64. WYDATKI FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2019 ROKU WEDŁUG POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Wyszczególnienie		Lipno	Mogilno	Nako nad Notecią	Radziejów	Rypin	Sępólno Krajeńskie	Świecie	Tuchola	Wąbrzeźno	Żnin	WUP
Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia ogółem		10 227,1	5 320,5	7 079,8	7 971,9	5 332,6	6 222,3	5 748,6	5 106,7	3 900,7	6 150,8	58,3
Skolenia	kwoty należne instytucjom szkoleniowym	544,8	33,2	95,2	61,8	44,8	146,5	138,7	103,8	76,4	131,1	0,0
	stypendia i składki na ubez. społ.	433,9	82,2	73,2	43,9	73,2	40,5	35,7	35,7	35,7	78,7	0,0
	koszty egzaminów i uzyskania licencji	96,8	8,5	20,7	17,9	12,4	49,4	35,5	34,6	26,7	48,9	0,0
	umowy trójstronne	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	z dofinansowanie szkoleń pracowników (ustawa antykrzysowa)	0,0	0,0	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	6,9	0,0	0,0	0,0
	bon szkolniowy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	inne	14,1	0,0	1,3	0,0	0,2	14,9	6,1	3,7	1,6	3,5	0,0
	Prace społecznie użyteczne	304,8	32,8	122,1	119,1	179,1	118,0	110,1	49,4	95,0	48,8	0,0
	Roboty publiczne	1 141,7	219,5	1 008,2	2 275,9	598,4	1 558,8	430,7	855,3	318,9	1 018,4	0,0
	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	280,5	540,0	1 038,9	360,0	994,0	487,6	480,0	1 351,3	670,8	672,0	0,0
	w tym w ramach spółdzielni społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	1 838,3	1 063,4	1 910,9	688,9	891,4	1 027,0	939,3	1 290,6	923,5	1 449,0	0,0
	w tym w ramach spółdzielni społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Koszty wynagrodzeń osób skierowanych do spółdzielni społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Koszty utworzenia stanowiska pracy dla osób skierowanych w spółdzielni społecznej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0	0,0
	Prace interwencyjne	1 464,4	787,9	116,5	193,7	711,9	1 547,8	162,3	555,0	748,0	530,6	0,0
	Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Środki dla Banku Gospodarstwa Krajowego	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Stypendia za okres kontynuowania nauki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Refundacja składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	w tym refund. składki na ubezpieczenia społeczne osób do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Studia podyplomowe	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	10,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Staż podyplomowe lekarzy/lek. dentyistów i pielęgniarzek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Przygotowanie zawodowe młodocianych (OHP)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kształcenie młodocianych pracowników	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Staż	4 401,6	1 965,5	2 131,3	3 576,8	1 661,0	927,9	2 696,6	464,6	739,6	1 769,5	0,0
	w tym bon stażowy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Bon zatrudnieniowy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Bon na zasiedlenie	17,0	414,3	25,0	435,0	52,1	55,2	149,1	109,8	113,3	236,8	0,0
	Dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrob. powyżej 50 r.ż.	0,0	0,0	223,0	0,0	10,0	0,0	0,0	54,2	49,7	0,0	0,0
	Świadczenie aktywizacyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjaln.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,7	0,0	0,0	0,0
	Zlecenie usług agencjom zatrudnienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Badania osób bezrobotnych	35,7	2,2	3,6	0,0	18,4	10,8	11,6	0,4	3,4	4,1	0,0
	Projekty pilotażowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Grant na telepracę	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	161,5	225,4	340,5	176,3	171,5	220,6	467,4	205,5	135,4	214,2	58,3
	Koszty przejazdu, zakwaterowania	36,8	30,0	60,3	81,1	0,0	105,8	162,8	16,6	18,4	0,0	0,0
	Opieka nad dzieckiem lub osobą zależną	0,0	4,2	4,3	3,3	0,0	6,0	0,0	22,5	0,0	0,0	0,0
	Koszty programu "Za życiem" (asystent rodziny)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Koszty programu "Maluch +"	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Inne instrumenty rynku pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
z wydatków na programy ogółem	dotyczące bezrobotnych do 30 r.ż.	4 546,0	2 865,0	3 034,7	3 150,2	2 180,3	2 471,3	2 680,4	2 280,7	1 896,5	2 858,3	0,0
	w tym dotyczące bezrobotnych do 25 r.ż.	2 655,7	2 082,3	1 826,6	1 686,2	1 303,6	1 484,3	1 693,1	1 176,6	1 398,1	1 702,5	0,0
	dotyczące bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	1 279,7	402,2	1 224,8	1 181,1	701,3	994,0	690,8	579,2	453,1	973,7	0,0
	programy aktywizacji i integracji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	0,0
	wydatki na projekty systemowe w ramach EFS	5 758,4	2 910,4	4 423,4	3 906,0	2 801,7	3 218,6	3 410,9	3 150,5	2 240,5	3 830,7	0,0
z wydatków na projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	z wydatków na projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	5 758,4	2 910,4	4 423,4	3 906,0	2 801,7	3 218,6	3 410,9	3 150,5	2 240,5	3 830,7	0,0
	z wydatków na projekty pozakonkursowe w perspektywie finansowej 2014-2020	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 063,6	0,0	0,0